

Notule

van die

71ste

Algemene Kerkvergadering

*2 – 7 Oktober 2016
Gemeente Wonderboom*

Notule

van die

71ste

*Algemene
Kerkvergadering*

*2 – 7 Oktober 2016
Gemeente Wonderboom*

INHOUDSOPGAWE

Bladsy

DEEL 1: AMPTELIKE OPENING

REGISTRASIE	2
AMPTELIKE OPENING: SONDAG 2 OKTOBER 2016 OM 18:30	
1.1 OPENINGSREDE	2
1.2 VERWELKOMING	18
1.3 OORHANDIGING VAN GEDENKALBUM	20
1.4 HCM FOURIE EREPENNING	20
1.5 EREPENNING VIR BESONDERE DIENSLEWERING	27
1.6 BEDANKINGS	30
1.7 SLOTGEBED	31
1.8 VERVERSINGS	31

DEEL 2: KONSTITUERING

2. OPENING: MAANDAG 3 OKTOBER 2016 OM 08:30	
2.1 OPENING	33
2.2 BESPREKING VAN DIE TEOLOGIESE INHOUD VAN DIE OPENINGSREDE (ORDINANSIE 3.8.3 (v))	35
2.3 SAMESTELLING EN KONSTITUERING	
2.3.1 GELOOFSBRIEWE	36
2.3.1.1 Verskonings	36
2.3.1.2 Konstituering	38
ORDE VAN DIE VERGADERING	
DANKBETUIGING AAN DR WA DREYER	45
GEDENKALBUM: DANKBETUIGING	45
2.3.2 VERKIESING VAN 'N VOORSITTER EN SKRIBA	46
2.3.3 VERKIESING VAN PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	46
2.3.4 VERKIESING VAN DIE OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	46
2.4 GOEDKEURING VAN DIE REGLEMENT VAN ORDE	
2.4.1 OPROEP	46
2.4.2 AGENDA	47
2.4.3 KOMMISSIES WAT TYDENS DIE VERGADERING FUNKSIONEER	47
2.4.3.1 Kommissie vir geloofsbriewe: Drr FJ Labuschagne en WC van Wyk .	47
2.4.3.2 Ordekommissie	48
2.4.3.3 Formuleringskommissie	48
2.4.4 STEMPROSEDURE	48
2.4.5 REKENAARDESKUNDIGES	48
2.4.6 AFKONDIGINGS	49
2.4.7 NOTULEHOERS EN NOTULE: SEKRETARIS: KOMMUNIKASIE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING EN PERSONEEL	49
2.4.8 BESPREKINGS EN SPREEKBEURTE	
2.4.8.1 Spreekbeurte	50
2.4.8.2 Orde rondom besprekings	50
2.4.8.3 Ter inligting	50
2.4.9 MOSIES	51
2.4.10 BEHANDELING VAN VERSLAE	51
2.4.11 AANTEKEN VAN TEENSTEM	51

2.4.12	KLEREDRAG	51
2.4.13	AGENDA VOLG AAN DIE HAND VAN DIE VISIE EN MISSIE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA	51
2.5	SITTINGSURE	52
2.6	GROETEBOODSKAPPE	52
2.6.1	SKRIFTELIKE GROETEBOODSKAPPE	63
2.7	MOSIES	66
2.7.1	PERSONALIA	67
2.8	TERMYNVERSLAG VAN DIE UITTREDENDE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	
2.8.1	INLEIDING	78
2.8.2	SAMESTELLING EN FUNKSIONERING	78
2.8.3	WERKSAAMHEDE	80
2.8.4	UITDAGINGS VIR DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA	
2.8.4.1	Herorganisasie sinodaal en op plaaslike vlak	81
2.8.4.2	Predikante se bediening in die Hervormde Kerk	82
2.8.4.3	Teologiese opleiding en die uitbou van die Hervormde Teologiese Kollege	82
2.8.4.4	Die missionale bediening van die Hervormde Kerk	83
2.8.4.5	Eenheid en diversiteit	83
2.8.5	DANKWOORD	84
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	VERKIESING VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	84
	OORHANDIGING VAN VOORSITTERSTOEL	84
	VERKIESING VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	84
	VERKIESING VAN DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	84
2.9	TERMYNVERSLAG VAN DIE UITTREDENDE RAAD VAN FINANSIES	
2.9.1	INLEIDING	85
2.9.2	GEMEENTELIKE AANGELEENTHEDE	
2.9.2.1	Inleiding	86
2.9.2.2	Inligting uit gemeentes se inkomstestaat	86
2.9.2.3	Die effek van die verminderde lidmaattal	88
2.9.3	SINODALE WERKSAAMHEDE	90
2.9.3.1	Sinodale debiteure	107
2.9.3.2	Fonds vir Gemeenteopbou	107
2.9.3.3	Sinodale eiendomme	108
2.9.3.4	Kerkgeld vir Kerkwerk	108
2.9.3.5	2017/2018 begroting	108
2.9.4	PREDIKANTE AANGELEENTHEDE 27	
2.9.4.1	Traktementskale	109
2.9.4.2	Pensioenfonds	109
2.9.5	BYLAE A	109
2.9.6	SLOTOPMERKINGS	109
2.10	VERSLAG VAN DIE KOMITEE VIR DIE HERSKRYWING VAN DIE KERKORDE	110
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	VERSKONINGS	113
	AFSLUITING: 3 OKTOBER 2016	115
	OPENING: 4 OKTOBER 2016	115

VERKIESING VAN DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	115
VERSKONINGS	119

DEEL 3: BEHANDELING VAN DIE VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE

ORDE VAN DIE VERGADERING	
VERKIESING VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	122
LAAT REGISTRASIES	122
1. VIERING	
1.1 INLEIDING	122
1.2 TAFELGESPREK	122
1.3 VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET DIE VIERING VAN DIE EVANGELIE VERBAND HOU	123
1.3.1 LITURGIESE KALENDER	123
ORDE VAN DIE VERGADERING	
VERSKONINGS	124
VERKIESING VAN DIE TWEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	125
1.3.2 DIE DOOP VAN KINDERS IN SAAMWOONVERHOUDINGS	126
1.3.3 NAGMAAL EN LOOPNAGMAAL	127
ORDE VAN DIE VERGADERING	
VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	129
1.3.4 KOMITEE VIR EREDIENS EN KERKLIED	130
1.4 FORMULIERE	132
1.5 BESKRYWINGSPUNTE WAT MET KERKORDEWYSIGINGS VERBAND HOU	132
1.6 HOOFSTUK VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP HIERDIE AFDELING	135
ORDE VAN DIE VERGADERING	
AFSLUITING: 4 OKTOBER 2016	136
OPENING: 5 OKTOBER 2016	136
2. GEMEENSKAP	
2.1 INLEIDING	138
2.2 TAFELGESPREK	138
ORDE VAN DIE VERGADERING	
VERSKONINGS	139
LAAT REGISTRASIES	140
VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	140
2.3 VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET GEMEENSKAP VERBAND HOU	140
2.3.1 BUITELANDSE BEDIENING	142
ORDE VAN DIE VERGADERING	
MOSIE	143
SPREEKBEURT AANGEVRA DEUR DS TL BOTHA INSAKE DIE BEDIENING IN ZIMBABWE	143

	VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	143
2.3.2	KERKSPIEËL ONDERSOEK	144
2.3.3	BRUGBEDIENING IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA	145
2.3.4	TOERUSTING VAN LEIERS BINNE DIE WERKRUIMTE VAN DIE NE- DERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA	145
2.3.5	SENTIK	146
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	147
2.3.6	KITSKERK-INLIGTINGSTELSEL	148
2.3.7	WINKERK-INLIGTINGSTELSEL	149
2.3.8	KOMITEE: ARGIEF EN BIBLIOTEEK	151
2.3.9	WELSTAND VAN PREDIKANTE	152
2.3.10	LIDMAATTOERUSTINGSPROGRAM	152
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	MOSIE	153
	VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	153
2.3.11	STUDENTEGEMEENTES EN -BEARBEIDING	154
2.3.12	GESINS- EN JEUGBEDIENING	158
2.3.13	DIE HUWELIK	160
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	TAFELGESPREK	161
2.3.14	SEKSUALITEIT OF HOMOSEKSUALITEIT	161
2.3.15	KERNKOMITEE: KERKLIKE DISSIPLINE	173
2.3.15.1	Verkiesing van die Tugkomitee	173
2.3.15.2	Verkiesing van die Raad vir Kerkregtelike Advies	174
2.4	BESKRYWINGSPUNTE WAT NIE VERBAND HOU MET VERSLAE NIE.	175
2.5	BESKRYWINGSPUNTE WAT MET KERKORDEWYSIGINGS VERBAND HOU	175
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE TWEDE PREDIKANTS- LID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	182
2.6	HOOFSTUKKE VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP HIERDIE AFDELING	184
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	AFSLUITING: 5 OKTOBER 2016	184
	OPENING: 6 OKTOBER 2016	184
3.	GETUIENIS	
3.1	INLEIDING	186
3.2	TAFELGESPREK	186
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	VERSKONINGS	186
	LAAT REGISTRASIES	188
	VERKIESING VAN DIE NEGE PRIMUS EN SEKUNDUS OUDERLING- LEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGA- DERING	188
3.3	VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET GETUIENIS VER- BAND HOU	

3.3.1	MISSIONALE BEDIENING	189
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	AANBIEDING DEUR ME LINDIE STRYDOM VAN GROOT FM INSAKE	
	MISSIONALE KERKWEES	190
3.3.2	OPSOMMING VAN EKUMENIESE WERKSAAMHEDE	190
3.3.3	KERNKOMITEE: EKUMENIESE SKAKELING: VOORGESTELDE	
	SAMEWERKINGSOOREENKOMS TUSSEN DIE NEDERDUITSCH HER-	
	VORMDE KERK VAN AFRIKA EN DIE <i>MARANATHA REFORMED</i>	
	<i>CHURCH OF CHRIST</i>	192
3.3.4	KERNKOMITEE: EKUMENIESE SKAKELING: VOORGESTELDE	
	SAMEWERKINGSOOREENKOMS TUSSEN DIE NEDERDUITSCH HER-	
	VORMDE KERK VAN AFRIKA EN DIE GEREFORMEERDE EVANGE-	
	LIESE KERK VAN AUSTRALIË	194
3.3.5	APOSTOLIESE GELOOFSBELYDENIS	194
3.3.6	BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA	196
3.4	BESKRYWINGSPUNTE WAT NIE VERBAND HOU MET VERSLAE NIE	197
3.5	HOOFSTUKKE VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP	
	HIERDIE AFDELING	202
4.	DIENS	
4.1	INLEIDING	204
4.2	TAFELGESPREK	204
4.3	VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET DIENS VERBAND	
	HOU	
4.3.1	KURATORIUM VIR TEOLOGIESE OPLEIDING	207
4.3.1.1	Verkiesing van lede van die Kuratorium	210
4.3.2	PROONENTSEKSAMENKOMMISSIE	210
4.3.3	HERVORMDE TEOLOGIESE KOLLEGE	210
4.3.4	FAKULTEIT TEOLOGIE AAN DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA	214
4.3.5	<i>HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES</i>	214
4.3.6	TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS	214
4.3.7	ETIESE KODE VIR DIENAARS VAN DIE WOORD VAN DIE NEDER-	
	DUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA	215
4.3.8	ALGEMENE DIAKENSVERGADERING	215
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	ORHANDIGING VAN GEDENKALBUMS	219
	VERSKONINGS	218
4.3.9	NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING	223
	ORDE VAN DIE VERGADERING	
	AFSLUITING: 6 OKTOBER 2016	225
	OPENING: 7 OKTOBER 2016	226
4.3.10	RAAD VAN FINANSIES	226
4.3.11	NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA PREDIKANTE	
	PENSIOENFONDS	240
4.3.11.1	Verkiesing van persone op die Pensioenraad wat die Nederduitsch	
	Hervormde Kerk van Afrika Predikante Pensioenfonds behartig	242
4.4	BESKRYWINGSPUNTE WAT MET KERKORDEWYSIGINGS VERBAND	
	HOU	243
4.5	HOOFSTUKKE VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP	
	HIERDIE AFDELING	260
4.6	FINALE GOEDKEURING VAN DIE BEGROTING	262

Bladsy

DEEL 4: AFSLUITING VAN EREDIENS MET NAGMAAL

DANKBETUIGINGS	264
FORMELE AFSLUITING	265

---oOo---

BESKRYWINGSPUNTE

	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
KONSTITUE- RING	1	Kerkwees in die toekoms	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	112
	2	Volhoubare bediening deur fokusverskuiwing	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	114
	3	Konsepkkerkorde	Ring van Krugersdorp	116
	4	Terugverwys van die Konsepkkerkorde	Ring van Wes-Kaapland	116
VIERING	5	Uitgebreide liturgiese kalender	Kernkomitee: Kerk en Teologie	124
	6	Liturgie	Ring van Lydenburg	124
	7	Doop van kinders uit saamwoonverhoudings	Kernkomitee: Kerk en Teologie	126
	8	<i>Loopnagmaal</i> in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika	Kernkomitee: Kerk en Teologie	127
	9	Die Nagmaal	Ring van Heilbron	127
	10	Formulering van oop uitnodiging na Nagmaal	Ring van Wes-Kaapland	128
	11	Gebruik van die Nagmaal deur persone met intellektuele gestremdhede	Ring van Wes-Kaapland	129
	12	Kinders se deelname aan die Nagmaal	Ring van Lydenburg	130
	13	Opleiding van teologiestudente in liturgie en himnologie	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	130
	14	VONKK-liedere	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	131
	15	Liedere in die erediens	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	131
	16	Huweliksformuliere	Ring van Noordelike Pretoria	132
	17	Uitbreiding van Ordinansie 5.1 van die Konsepkkerkorde: Prediking	Ring van Swellendam	132
	18	Ordinansie 5.2.1 van die Konsepkkerkorde: Heilige Doop	Ring van Maquassi	134
	19	Ordinansie 5.2.2 van die Konsepkkerkorde: Heilige Nagmaal	Ring van Maquassi	134
	20	Ordinansie 7.7.2 (v) van die Konsepkkerkorde: Verband met ander kerke: Nagmaal	Ring van Maquassi	135
GEMEENSKAP	21	Missionale kerkwees	Ring van Potchefstroom	140
	22	Buitelandse bediening	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	142
	23	Kerkspieël-NCLS ondersoek	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	144
	24	Deelname aan die volgende Kerkspieël-NCLS ondersoek	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	144
	25	Bedieningsplan van gemeentes aan die hand van die Kerkspieël Gemeenteopname	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	144

	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
GEMEENSKAP	26	Brugbediening	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	145
	27	Toerusting van leiers binne die werkruimte van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	145
	28	Befondsing van SENTIK	Raad vir SENTIK	146
	29	SENTIK koste rakende publikasies	Ring van Germiston	147
	30	Sentrale inligting- en kommunikasiestelsel vir die Kerk	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	149
	31	Welstand van predikante	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	152
	32	Toerusting van leiers binne die werkruimte van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	152
	33	Priesterskap van die gelowige	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	153
	34	Studentebediening	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	154
	35	Besluit 4.1.5.2 van die 67ste Algemene Kerkvergadering word herbevestig	Ring van Bloemfontein	154
	36	Gevangenisbediening	Ring van Middelburg	158
	37	Kategeseboeke	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	158
	38	Gesinsbediening	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	159
	39	Jeugnavorsing	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	159
	40	Die huwelik as instelling van God	Ring van Potchefstroom	160
	41	Homoseksualiteit	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	161
	42	Homoseksualiteit	Ring van Zeerust (Gemeente Mafeking)	164
	43	Homoseksualiteit	Ring van Swellendam (Dr GJ Malan)	164
	44	Homoseksualiteit	Ring van Swellendam (Dr GJ Malan)	165
	45	Homoseksualiteit	Ring van Laeveld	165
	46	Homoseksualiteit	Ring van Krokodilrivier	166
	47	Homoseksualiteit	Ring van Noord-Kaapland	167
	48	Homoseksualiteit in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika	Ring van Middelburg (Gemeente Middelburg)	167
	49	Homoseksualiteit in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika	Ring van Middelburg (Gemeente Van Der Hoff)	169
	50	Homoseksualiteit	Ring van Brakpan	171
	51	Homoseksualiteit	Ring van Pretoria	172
	52	Gemeente Vanderkloof: Inskakeling by die Ring van Bloemfontein	Ring van Noord-Kaapland	175

	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
GEMEENSKAP	53	Wysiging van Ordereël 4	Ring van Johannesburg	175
	54	Wysiging van Ordereël 4	Ring van Wes-Kaapland	177
	55	Ordereël 2 van die Konsepkerkorde	Ring van Laeveld	178
	56	Wysiging van Ordereël 2 van die Konsepkerkorde	Ring van Swellendam	178
	57	Ordereël 4 van die huidige Kerkorde	Ring van Krugersdorp	179
	58	Ordereël 4 van die huidige Kerkorde	Ring van Maquassi	179
	59	Gemeentes se band met die Kerk	Ring van Maquassi	181
	60	Ordinansie 4.6.2 (vi) van die huidige Kerkorde: Wysiging van gemeentegrense	Ring van Maquassi	182
	61	Ordinansies 5.3.2 en 5.3.4 van die huidige Kerkorde: Kategese	Ring van Maquassi	182
	62	Ordereël 7.5.1 van die Konsepkerkorde: Verband met ander kerke	Ring van Maquassi	183
	63	Missionale kerkwees	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	189
GETUIENIS	64	Opleiding en indiensstelling van evangeliste	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	189
	65	Afrika Instituut vir Missiologie	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	192
	66	Eenvoudige uitleg van die Belydenisskrifte: Die Apostoliese Geloofsbelydenis	Kernkomitee: Kerk en Teologie	194
	67	Studie oor die uitverkiesing soos verwoord in die Drie Formuliere van Eenheid, met spesifieke verwysing na die Dordtse Leerreëls	Ring van Swellendam	194
	68	Verband met Afrikaanse Protestantse Kerk	Ring van Klerksdorp	197
	69	Verband met Geloofsbond van Hervormde Kerke	Ring van Klerksdorp (Gemeente Orkney)	198
	70	Hofsaak teen Geloofsbond van Hervormde Kerke	Ring van Klerksdorp (Gemeente Orkney)	199
	71	Profetiese roeping van die Kerk	Ring van Vereeniging	201
	72	Plaasmoorde	Ring van Vereeniging	201
DIENS	73	Hervormde Teologiestudente aan ander Universiteite	Kuratorium	207
	74	Konsolidasie van beursfondse vir teologiese studies	Kuratorium	208
	75	Voortsetting van opleiding aan die Universiteit van Pretoria	Kuratorium	208
	76	Voortgesette Bedieningsopleiding	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	210
	77	Die uitbou van die Hervormde Teologiese Kollege	Kuratorium	212

	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
DIENS	78	<i>Hervormde Teologiese Studies</i>	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	214
	79	Teologiese Opleidingsfonds	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	214
	80	Etiese Kode vir die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika	Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk	215
	81	Besluite en versoeke van die 7de Algemene Diakensvergadering	Kommissie van die Algemene Diakensvergadering	215
	82	Definisie van barmhartigheid	Kommissie van die Algemene Diakensvergadering	216
	83	Amendement op Ordereël 1.3 van die Konsepkorke: Liefde en barmhartigheid as lewenswyse	Kommissie van die Algemene Diakensvergadering	216
	84	Herprioritisering van die Kerk se finansiële praktyk en strukture	Kommissie van die Algemene Diakensvergadering	217
	85	Rotasiebeginsel ten opsigte van die diakonaat	Kommissie van die Algemene Diakensvergadering	218
	86	Ringsdiakensvergaderings	Ring van Heilbron	221
	87	Ringsdiakensvergaderings	Ring van Maquassi	222
	88	Die pertinente inskrywing van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging as diensorgaan in die Kerkorde	Ring van Krugersdorp	223
	89	Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging	Ring van Lydenburg	224
	90	Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging	Ring van Lydenburg	225
	91	Fonds vir sinodale dienslewering	Raad van Finansies	226
	92	Verband tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en nie-winsgewende-organisasies	Raad van Finansies	228
	93	Fonds vir Gemeenteopbou	Raad van Finansies	229
	94	Mediese fonds	Raad van Finansies	230
	95	Ontbinding van die Raad van Finansies	Raad van Finansies	230
	96	Ontbinding van gemeentes – Hantering van bates	Raad van Finansies	232
	97	R3.00 vir Pensioenfonds	Raad van Finansies	232
	98	Administratiewe fooi – Eksterne audit	Raad van Finansies	233
	99	Begeleiding van gemeentes wat nie meer selfstandig kan funksioneer nie	Raad van Finansies	234
	100	Moratorium op alle aanstellings in sinodale poste	Ring van Wes-Kaapland	235
	101	Ondersoek en implementering van beskrywingspunte 74 en 75 van die 70ste Algemene Kerkvergadering	Ring van Pretoria-Noord	235
	102	Sinodale begroting van predikante met spesiale opdrag se mediese- en pensioenbydraes	Ring van Bloemfontein	239

	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
DIENS	103	Die optimalisering van aftreevoordele	Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikante Aftreefonds	240
	104	Werknemersgetalle van die pensioenfonds	Ring van Pretoria-Noord	243
	105	Reglemente en prosedures	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	243
	106	Definiëring van die begrippe <i>evangelie</i> en <i>Woord</i> in die Konsepkerkorde	Ring van Swellendam	244
	107	Verlof van predikante	Ring van Lydenburg	245
	108	Samestelling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en Kernkomitees	Ring van Noordelike Pretoria (Ds SH Willers en gemeente Grootvlei)	245
	109	Verkiesing van ouderlinglid	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	246
	110	Verkiesing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	Ring van Wes-Kaapland	247
	111	Uitbring van 'n beroep of benoeming vir besondere dienslewering in gemeentes	Ring van Noordelike Pretoria (Ds SH Willers en gemeente Grootvlei)	247
	112	Voorregte van 'n proponent	Ring van Noordelike Pretoria (Ds SH Willers en gemeente Grootvlei)	248
	113	Hoop aan proponente	Kommissie van die Algemene Kerkvergadering	249
	114	Ondersoek na aanleiding van die huidige situasie waaronder predikante beroep en in diens geneem word in die Hervormde Kerk: Die versoek sluit in dat moontlike oplossings vir dispariteite ook geïdentifiseer word met die oog op implementasie	Ring van Oos-Kaapland	250
	115	Wysiging van Ordinansie 3.1 van die Konsepkerkorde: Binding aan die belydenis	Ring van Swellendam	254
	116	Ordinansie 2.1.1.1 (i): Kuratorium	Ring van Maquassi	256
	117	Ordinansie 3.11.1 (i)(a) en (b): Samestelling van die Algemene Diakensvergadering	Ring van Maquassi	257
	118	Wysiging van Ordinansie 4.4.1 van die Konsepkerkorde: Samestelling van die Algemene Kerkvergadering	Ring van Heilbron	257
	119	Ordinansies 2.4.6, 2.4.7 en 2.4.8 van die Konsepkerkorde: Lidmaatskap	Ring van Maquassi	258
	120	Wysiging van Ordereël 10	Ring van Wes-Kaapland	259

Deel 1

Amptelike Opening

*2 - 7 Oktober 2016
Gemeente Montana*

REGISTRASIE

- * Vanaf 15:00 tot 17:30 op Sondag 2 Oktober 2016 word registrasie van afgevaardigdes afgehandel by Gemeente Montana. Afgevaardigdes moet asseblief teen 18:00 klaar wees met registrasie.
- * Vanaf 17:30 tot 18:15 neem afgevaardigdes hulle plekke in vir die amptelike opening. Die amptelike opening begin om 18:30.
- * Alle dienaars van die Woord dra 'n toga by die openingsgeleentheid.

---oOo---

1. AMPTELIKE OPENING: SONDAG 2 OKTOBER 2016 OM 18:30

1.1 OPENINGSREDE

Dr WA Dreyer.

Kerkwees in die voetspore van Christus

Skriflesing:

Gedeeltes uit Efesiërs 4 en 5.

Samevatting:

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het die afgelope dekade indringend gesprek gevoer oor kerkwees in die 21ste eeu. Hervormde gemeentes maak toenemend van 'n sentrale metafoor gebruik om uitdrukking te gee aan kerkwees, te wete: ***In die voetspore van Christus ...*** Maar wat beteken dit om in die voetspore van Christus te volg? Hoe verwoord die Bybel die gedagte? Of is dit maar net 'n oppervlakkige en moralistiese slagspreuk?

Tydens die opening van die 71ste Algemene Kerkvergadering word Efesiërs 4 en 5 as vertrekpunt gebruik om kerkwees in die voetspore van Christus te ontgin. In só 'n benadering tot kerkwees gaan dit om dissipelskap, om as kerk van Christus na die Woord te luister, om erns te maak met dít wat die Here Jesus ons geleer het en dat ons Hom in leer en lewe navolg. Dit berus op die fundamentele uitgangspunt dat God Homself in en deur Jesus Christus as vleesgeworde Woord (Johannes 1) aan ons bekend gemaak het en ons kerkwees en Christelike geloof net in terme van dít wat Jesus Christus ons geleer het, kan verstaan.

In Efesiërs 4 en 5 word die Griekse werkwoord *peripatein* vyf maal gebruik. Die Afrikaanse Bybel (1983) vertaal die woord met *lewenswandel* of as opdrag: ***Lewe!*** Letterlik beteken dit om *op 'n sekere manier te loop*. Hoe *loop* ons as individuele gelowiges en as Hervormde Kerk? Hoe *loop* ons as ons in Christus se voetspore volg?

- * **Efesiërs 4: 1 tot 6: *Lewe*** (loop) in ooreenstemming met die roeping wat julle ontvang het, naamlik in eenheid want daar is net een liggaam en een Gees, soos daar net een hoop is waartoe God ons geroep het.

- * **Efesiërs 4: 17 tot 24:** Moenie langer soos heidene **leef** (loop) nie. Breek met die ou, sondige mens. Julle gees en gedagtes moet nuut word.
- * **Efesiërs 5: 1 en 2:** *Omdat julle kinders van God is en Hy julle liefhet, moet julle sy voorbeeld volg. **Lewe** (loop) in liefde, soos Christus ons ook liefgehad het*
- * **Efesiërs 5: 6 tot 14:** **Lewe** (loop) as mense van die lig. Uit die lig kom alles wat goed en reg en waar is.
- * **Efesiërs 5: 15 tot 17:** **Lewe** (loop) met wysheid. Moenie onverstandig wees nie, maar probeer onderskei wat die Here wil dat julle moet doen.

Samevattend: 'n **Lewe** in Christus se voetspore word gekenmerk deur **eenheid, nuwe denke, liefde, integriteit en wysheid.**

1. MUSIKALE VOORSPEL

Pieter van den Berg Ensemble.

2. VERWELKOMING (18:30)

Broers en susters: Baie welkom by die opening van die 71ste Algemene Kerkvergadering. My bede is dat die Here elkeen van ons deur sy Woord sal lei, met sy Gees sal vervul en ons geloof sal versterk. Voordat ons met die erediens begin, enkele opmerkings:

- * Die verloop van die erediens sal op die skerm verskyn en die erediens sal met die minimum aankondigings verloop.
- * Ouderlinge neem vanaand deel aan die erediens, omdat ons daarmee erkenning wil gee aan die rol wat die ouderlinge in die Kerk speel. My dank aan die ouderlingede van die Algemene Kommissie wat vanaand vir ons die wet en die geloofsbelydenis gaan lees. Ons hart en gedagtes gaan uit na oudl Willie van Schoor wat die afgelope week sy vrou aan die dood afgestaan het. Ons het dit goedgedink om onder sulke omstandighede hom nie deel van die span voorlesers te maak nie.
- * Vanaand is net een helfte van die erediens. Aan die einde van die Algemene Kerkvergadering gaan ons saam **Nagmaal** gebruik. Die diens moet dus ook verstaan word as voorbereiding vir die Nagmaal. Ons gaan met Nagmaal afsluit, omdat die Nagmaal die eenheid van die Kerk sigbaar gestalte gee. As ons Vrydag huis toe gaan, is dit met die wete dat ons almal deel het aan die een liggaam van Christus.
- * Die openingsgeleentheid van vanaand is ook 'n **feesgeleentheid**. Eersdaags herdenk ons die Kerkhervorming wat 500 jaar gelede in aanvang geneem het met die optrede van Martin Luther. Ons herdenk ook 100 jaar van Hervormde teologie, omdat die Hervormde Kerk 'n eeu gelede begin het met die opleiding van predikante aan die Universiteit van Pretoria. By voorbaat ons gelukwense aan die Fakulteit Teologie met hulle eeufees wat op hande is. Daarom word daar in die prediking enkele historiese verwysings gemaak en sal u ook tipies Hervormde teologiese aksente hoor.

- * Laastens: Daar is 'n hartseer en moeilike tyd agter ons. Broers en susters in die geloof is van mekaar vervreem, en ons sal almal eendag voor God daarvoor rekenskap gee. Daarom is vanaand 'n geleentheid waar ons ons skuld voor God bely, maar ook 'n geleentheid om die geloof wat ons aan mekaar verbind, te bely. Die ouderlinge sal ons daarin voorgaan.

Mag die Here ons elkeen genadig wees.

3. **TOETREDE (staan tot na lofsang) (18:35)**

VONKK 254: 1 tot 4.

4. **VOTUM EN SEËNGROET**

Geliefdes! Die Here is ons God. Hy is die enigste Here. Daarom moet jy die Here jou God liefhê met hart en siel, met al jou krag! (Deuteronomium 6: 4). Genade en vrede vir julle van God ons Vader, van Jesus Christus ons Here en van die Heilige Gees. Amen.

5. **LOFSANG**

VONKK 4: 1 tot 3.

Gesang 191: 1 tot 3.

6. **WETLESING EN SKULDBELYDENIS (18:45)**

Oudl Dave Lizamore

Markus 1 :14 tot 15.

Respons: Gesang 239: 1 (Gemeente).

Oudl Anton Valks

Markus 8: 34 tot 37.

Respons: Gesang 239: 2 en 3 (Koor).

Oudl Fred Paynter

Efesiërs 4: 25 tot 32.

Respons: Gesang 239: 4 (Gemeente).

7. **GELOOFSBELYDENIS EN TOEWYDING (18:40)**

Oudl Joel Fourie

Ek glo in God die Vader, die Almagtige,
die Skepper van die hemel en die aarde.

Respons: VONKK 32 (Koor).

Oudl Paul Vorster

Ek glo in Jesus Christus, sy eniggebore Seun, ons Here;
wat ontvang is van die Heilige Gees, gebore uit die maagd Maria;
wat gely het onder Pontius Pilatus, gekruisig is, gesterf het en begrawe is
en neergedaal het na die hel;

Oudl Frits Smit

wat op die derde dag weer opgestaan het uit die dood;
wat opgevaar het na die hemel en sit aan die regterhand van God, die
almagtige Vader,
waarvandaan Hy sal kom om die lewendes en die dooies te oordeel.
Respons: VONKK 32 (Koor).

Oudl Tom Moodie

Ek glo in die Heilige Gees.
Ek glo aan 'n heilige, algemene, Christelike kerk, die gemeenskap van die
heiliges;
die vergewing van sondes;
die opstanding van die liggaam
en 'n ewige lewe.
Respons: VONKK 32 (Koor).

8. **GEBED 18:48)**

Kom ons bid nou saam, terwyl u so bly sit:

O Here ons God:

U is wat U is. U is die Begin en die Einde, die Alfa en die Omega. U is
Vader, Seun en Heilige Gees. U is die almagtige, die Skepper van die
hemel en die aarde. U het gesê: *Laat daar lig wees...* en U lig het die
duisternis verdryf. Daarom roem die hele skepping U groot en heilige
Naam. Maar U het ook gekies om vir ons 'n God te wees. U het belowe
dat U altyd by ons sal wees, tot aan die voleinding van die wêreld.

***Daarom is ons gebed: Here, vat ons aan die hand en lei ons op die
pad wat U vir ons aanwys, totdat ons om U troon in die nuwe
Jerusalem versamel.***

O Here ons God:

U is ons hemelse Vader. Daarom het die Here Jesus Christus ons geleer
om te bid: *Ons Vader wat in die hemel is (Matteus 6: 9).*

Ons leef uit u voorsienigheid. Ons kyk na die wilde voëls en sien: Hulle
saai nie en oes nie en maak nie in skure bymekaar nie; maar U sorg vir
hulle. Daarom weet ons dat U ook vir ons sal sorg. Ook ons kan soos die
Psalmdigter getuig: Soos 'n vader hom ontferm oor sy kinders, so ontferm
die Here Hom oor dié wat Hom dien (Psalm 103: 13). Vandag bid ons
saam met kerke oor die hele Suid-Afrika dat U as die Almagtige Skepper
en hemelse Vader hierdie aarde sal seën, dat U ons sal vergewe vir die
verwoesting wat ons aanrig. Ons bid dat U mens en dier en plant genadig
sal wees, en dat U deur U wonderbare mag ons sal bevry van die droogte
waardeur ons beproef word. Ons weet ons verdien dit nie, maar ons pleit
om U genade. Soos 'n wildsbok smag na waterstrome, so smag ons na U
o God.

Ons dank U dat U liefde aan ons bewys het om ons as U kinders aan te
neem. Dankie dat ons deel mag wees van U huisgesin, dat ons U as

Vader mag ken en mekaar as eie broers en susters, aan mekaar gebind deur die bloed van ons Here Jesus Christus. Wanneer ons ook eersdaags as U kinders om U tafel vergader, bid ons dat U ons met bande van liefde aan mekaar sal bind, sodat ons ook na mekaar sal omsien en vir mekaar sal sorg.

So bid ons ook vir die nood van die wêreld en van die mensdom. Here, ons bid vir uitkoms, vir die verligting van armoede en ongeregtigheid, ons bid om U troos en krag waar daar siekte, ouderdom, eensaamheid of die dood deel is van mense se daaglikse bestaan. Wil U self elkeen aan die hand vat en vertroos.

Daarom is ons gebed: Vader, vat ons aan die hand, versorg en beskerm ons totdat ons om U troon in die nuwe Jerusalem versamel.

O Here ons God:

Ons dank U dat ons met Jesus Christus een mag wees in sy dood en opstanding. Dankie dat ons saam met Hom opgestaan het tot 'n nuwe lewe, dat ons deel mag wees van sy liggaam, die kerk. Dankie dat ons die doop as teken en waarborg ontvang het dat ons met Christus een is, dat ons aan Hom vas is soos wat wingerdlote vas is aan die wynstok. Dankie dat ons ook hierdie gebed in sy Naam mag bid, omdat Hy deur sy dood en opstanding ons met U versoen het en dat ons met vrymoedigheid met U kan praat.

Help ons dat ons elke dag die liggaam van Christus sigbaar sal maak deur ons woorde en daade, sodat mense ook in ons iets van die opgestane Here Jesus Christus kan ontdek. Maar ons weet dat ons ver te kort skiet. Sonde verduister U beeld in ons. Ons sonde, ons luiheid, ons gebrek aan integriteit en ons liefdeloosheid verduister U liefde en genade.

Daarom is ons gebed: Here, vergewe ons skuld en sonde, en lei ons op die regte pad, totdat ons om U troon in die nuwe Jerusalem versamel.

O Here ons God:

U woon in ons deur die Heilige Gees. U regeer oor U koninkryk deur U Woord en Gees. U is ook vanaand deur U Gees by ons teenwoordig – nie omdat ons dit besluit het nie, maar omdat dit U belofte en U keuse is.

Daarom bid ons om die leiding van U Gees, vir hierdie erediens maar ook vir die res van hierdie Algemene Kerkvergadering. Skenk aan ons die gawes van U Gees, sodat ons in liefde kan onderskei wat U wil is en wat U van ons verwag. Bewaar ons daarvan dat ons U Gees sal teenstaan of bedroef. Wil U deur die kragtige werking van U Gees elkeen van ons toerus vir ons dienswerk.

Ons bid ook vir hierdie land waarvan ons deel is, vir owerheid en onderdaan. Here, lei elkeen in hierdie land deur U Gees en U Woord, sodat ons in vrede en geregtigheid tot eer van U Naam kan leef.

Daarom is ons gebed: Here, lei ons deur U Gees totdat ons om U troon in die nuwe Jerusalem versamel.

O Here ons God:

Saam met die hele skepping loof en prys ons U. U is die Alfa en die Omega, die Begin en die Einde. U is wat U is.

Amen.

9. INLEIDENDE OPMERKINGS (18:55)

Broers en susters:

Die Hervormde Kerk én Hervormde teologie¹ is versigtig om groot en finale uitsprake oor God te maak². Ons is diep bewus van die **oneindige verskil tussen God en mens**³. God is almagtig, ons is magteloos. God is heilig, ons is sondig. God is ewig, ons is tydelik. God is altyd anders as wat ons dink. Daarom moet ons meer stilbly, meer luister en met groter beskeidenheid oor God praat. Soos Augustinus⁴ ons geleer het: Ons moet minder **oor** God praat en meer **met** God praat.

Ten spyte van ons beperkte vermoëns en gebrekkige kennis, is die evangelie **selfs vir 'n kind verstaanbaar**. **Martin Luther**⁵ het by geleentheid geskryf dat ons *God moet dank dat selfs 'n kind die evangelie kan verstaan en deel van die kerk van Christus kan wees*. Die evangelie is vir die eenvoudigste mens verstaanbaar omdat **God se Woord in menslike woorde na ons toe kom** en deur alledaagse woorde en beelde God se wonderdade verkondig⁶. Jesus se gelykenisse is hiervan 'n pragtige voorbeeld. Jesus het eenvoudige beelde, gelykenisse en metafore gebruik om aan die mense te verduidelik dat God se koninkryk 'n werklikheid is.

Die afgelope drie jaar het die **Kommissie van die Algemene Kerkvergadering** en baie Hervormde gemeentes van 'n **sentrale metafoor** of beeld gebruik gemaak om op 'n eenvoudige en verstaanbare manier uitdrukking te gee aan ons verstaan van kerkwees en Christenwees, te wete **Kerkwees in die voetspore van Christus**. Dit is ook die tema van die 71ste Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

¹ In 2017 vind die eeufees van die Fakulteit Teologie plaas. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika lei sedert 1917 sy teologiestudente aan die Universiteit van Pretoria op. Prof J Buitendag, dekaan van die Fakulteit, ontvang tydens die 71ste Algemene Kerkvergadering die HCM Fourie Erepenning vir die bevordering van reformatoriese teologie.

² Van Huyssteen, W, 1986, p 159.

³ Barth, K, 1968, p 225.

⁴ Sien byvoorbeeld Augustinus se *Confessiones*, waarin dit duidelik word dat teologie nie in die eerste plek 'n gesprek oor God is nie, maar eerder 'n gesprek met God.

⁵ Luther, M, 1537, *Schmalkaldische Artikel ... dank God dat selfs 'n kind wat sewe jaar oud is verstaan wat die kerk is, naamlik 'n heilige (gemeenskap van) gelowiges en skape wat luister na die stem van hulle Herder*. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika herdenk in 2017, saam met kerke wêreldwyd, 500 jaar Kerkhervorming.

⁶ Metaforiese spreke sê die onsegbare, dit praat na analogie van die bekende oor die onbekende (sien Dreyer, TFJ, 1995: 800).

Om Jesus te volg word op **verskillende maniere** in die Nuwe Testament verwoord. In **Markus 8: 34** sê Jesus byvoorbeeld: *As iemand agter My aan wil kom, moet hy homself verloën, sy kruis opneem en My volg; want wie sy lewe vir homself wil behou sal dit verloor, maar wie sy lewe ter wille van My en die evangelie verloor, sal dit behou*'.

Die **risiko** wat dit inhou om Christus te volg, word duidelik as ons in die boek Handeling lees dat die eerste Christene bekend was as **mense van die Weg**:

- * In **Handeling 9: 2 en 22: 4** lees ons dat die mense van *die Weg* vervolg en doodgemaak is.
- * In **Handeling 19: 9** lees ons dat die mense van *die Weg* belaglik gemaak en gespot is oor hulle geloof en lewenstyl.
- * In **Handeling 19: 23** lees ons dat daar betogings en opstande teen die mense van *die Weg* in Efese was.
- * In **Handeling 24: 14** lees ons dat Paulus deur Feliks, die Romeinse goewerneur in Jerusalem, verhoor is. Paulus getuig tydens die verhoor dat hy God dien volgens *die Weg*, welbewus dat dit vir hom vervolging en die doodstraf kon meebring.

In die 1983 uitgawe van die *Bybel in Afrikaans* lees ons nie meer van die eerste Christene as **mense van die Weg** nie, omdat dit met die frase **die leer van Christus** vertaal is. Dit is jammer, omdat iets van die eerste Christene se lewenswyse as *mense van die Weg* verruil is vir 'n meer **rasionele verstaan van Christenwees**. Vir baie lank het kerke in die reformatoriese tradisie groter klem op die suiwer Christelike leer geplaas as op **dissipelskap en 'n Christelike lewenstyl**, ten spyte daarvan dat Jesus ons leer dat Hy **die Weg, die Waarheid en die Lewe** is⁷. Die effek daarvan was 'n baie rasonele benadering tot geloof.

Daar is **heelwat teksgedeeltes** in die Bybel wat ons help om in Christus se voetspore te volg. Vandag val die fokus op die **Brief aan die Efesiërs**, veral op die gebruik van die werkwoord **peripateo** wat vyf maal in Efesiërs 4 en 5 gebruik word⁸. Die 1983 vertaling van die Afrikaanse Bybel het dit met die pragtige woord **lewenswandel** vertaal. In die nuwe direkte vertaling van die Afrikaanse Bybel word dit kort en kragtig vertaal met die opdrag: **Leef!** Ons lees in die 1983 vertaling van Efesiërs 4: 1: *Laat julle lewenswandel in ooreenstemming wees met die roeping wat julle ontvang het*'. In die nuwe direkte vertaling lees ons: *Ek spoor julle aan om so te leef dat julle die roeping waarmee julle geroep is, waardig is*. Ons kan die woord ook vertaal met **navolging**.

In **Efesiërs 5: 1** word dié gedagte nog skerper beklemtoon deur dit te koppel aan die woord **mimetai**, waarvan ons Afrikaanse woord *mimiek*

⁷ Johannes 14: 6.

⁸ Sien byvoorbeeld Efesiërs 4: 1 – *παρακαλω ουν υμας εγω ο δεσμιος εν κυριω αξιως περιπατησαι της κλησεως ης εκληθητε*.

afkomstig is: *Julle moet nabootsers (mimetai) van God wees⁹... leef in liefde soos Christus ons liefgehad het en Homself ter wille van ons oorgegee het as 'n offergawe aan God ...* Hierdie woorde is in terme van betekenis identies aan **1 Petrus 2: 21** wat sê: *Juis hiervoor is julle geroep, omdat Christus self vir julle gely het en so vir julle 'n voorbeeld gestel het sodat julle in sy voetspore kan volg. In hierdie konteks beteken die werkwoord peripateo om 'in die voetspore van iemand te volg, om dieselfde as iemand anders te doen, om iemand anders na te boots'¹⁰.*

- * Wat beteken dit om **nabootsers van God**, om **nabootsers van Jesus Christus** te wees?
- * Wat beteken dit vir elkeen van ons en in besonder vir die **Hervormde Kerk om mense van 'die Weg' te wees**, om ons **kruis op te neem** en **in Jesus se voetspore te volg**?

10. SKRIFLESING (19:00)

Kom ons luister nou na gedeeltes uit **Efesiërs 4 en 5**. In hierdie Skrifgedeeltes hoor ons hoe gelowiges baie jare gelede opgeroep is om in Christus se voetspore te volg. As ons fyn luister, sal ons ook hoor wat die Woord in ons eie tyd daaroor sê:

Efesiërs 4: 1 tot 6

Ek druk julle dit op die hart, ek wat 'n gevangene is omdat ek die Here dien: Laat julle **lewenswandel in ooreenstemming wees met die roeping wat julle van God ontvang het**. Wees altyd beskeie, vriendelik en geduldig, en verdra mekaar in liefde. Lê julle daarop toe om die **eenheid** wat die Gees tussen julle gesmee het, te handhaaf deur in vrede met mekaar te lewe. Daar is net één liggaam en net één Gees, soos daar net één hoop is waartoe God julle geroep het. **Daar is net één Here, één geloof, één doop, één God** en Vader van almal: Hy wat oor almal is, deur almal werk en in almal woon.

Efesiërs 4: 17

In die Naam van die Here doen ek 'n beroep op julle: Moenie langer as heidene **leef** nie, hulle gedagtes lei tot niks.

Efesiërs 5: 1 en 2

Omdat julle kinders van God is en Hy julle liefhet, moet julle **sy voorbeeld volg. Lewe in liefde**, soos Christus ons ook liefgehad en om ons ontwil sy lewe as 'n offergawe gegee het, ja, 'n offer wat vir God aanneemlik was.

Efesiërs 5: 8 tot 11

Vroeër was julle die ene duisternis, maar nou in die Here is julle lig. **Leef**

⁹ Efesiërs 5: 1 en 2 – *γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπῆται. καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγαπῇ καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγαπήσεν καὶ παρέδωκεν ἑαυτόν ὑπὲρ προσφοράν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.*

¹⁰ Vergelyk Louw, JP en Nida, E.A. 1989: 509 (41.47).

dan as mense van die lig. Uit die lig kom alles voort wat goed en reg en waar is. Vra julleself voortdurend af of iets vir die Here aanneemlik is en moenie meedoen aan die vrugtelose praktyke van die duisternis nie, maar stel dit eerder aan die kaak.

Efesiërs 5: 15 tot 20

Wees baie versigtig hoe julle lewe: nie soos onverstandige mense nie, maar **soos verstandiges**. Maak die beste gebruik van elke geleentheid, want ons lewe in 'n goddelose tyd. Moet daarom nie onverstandig optree nie, maar probeer te wete kom wat die Here wil dat julle moet doen. Moet julle nie aan drank te buite gaan nie; daarmee gaan losbandigheid gepaard. Nee, **laat die Gees julle vervul**, en sing onder mekaar psalms, lofgesange en ander geestelike liedere; sing met julle hele hart tot eer van die Here. Dank God die Vader altyd oor alles in die Naam van ons Here Jesus Christus.

So spreek die Here. Elkeen wat 'n oor het om te hoor, moet luister na wat die Gees vir die gemeente sê.

11. RESPONS (19:05)

Gesang 274: 1 en 2.

12. PREDIKING (19:10)

My broers en susters in die Here!

Daar is verskil van mening onder Nuwe-Testamentici of die **Brief aan die Efesiërs** direk van Paulus afkomstig is. Waarskynlik is die **Brief aan die Efesiërs** van 'n latere outeur afkomstig¹¹ wat in die Pauliniese tradisie gestaan het¹² en verskillende tekste wat in die vroeë kerk in omloop was, verwerk het¹³ tot die teks wat ons vandag voor ons het. Die **Brief aan die Efesiërs** bevat nie net gedeeltes uit die Ou Testament nie, maar ook gedagtes en formulerings wat ons in ander Nuwe-Testamentiese gedeeltes vind. Dit is veral Paulus se **Brief aan die Kolossense**^{14 15} wat aan die skrywer van die **Brief aan die Efesiërs** bekend was. Daarom vertoon die brief, teologies gesproke, heelwat ooreenkoms met die **Brief aan die Kolossense**¹⁶. Die skrywer herhaal ook gedagtes wat ons die **Eerste Brief van Petrus** vind en gebruik ook liedere wat in die vroegste Christelike gemeentes gesing is. 'n Voorbeeld daarvan is die lied in **Efesiërs 1: 3 tot 14**¹⁷. Daar vind ons 'n pragtige loflied oor God die Vader wat in sy genade

¹¹ Bornkamm, G, 1972 [1977]: 245.

¹² Michaelis, W, 1961:189 tot 191.

¹³ Mouton, E, 2014: 2 en 3 vir 'n oorsig oor resente navorsing in dié verband.

¹⁴ Engelbrecht, JJ, 1995: 686.

¹⁵ Van Wyk, BJ, 2015: 2 en 3.

¹⁶ McNeile, AH, 1953 [1965]: 167.

¹⁷ Vergelyk Barkhuizen, JH, 1990. Prof JH Barkhuizen ontvang tydens die 71ste Algemene

en liefde ons in Jesus Christus gekies het, as sy kinders aangeneem het en deur die Heilige Gees verseker dat ons deel het aan die ewige erfenis wat God vir ons in bewaring hou.

Die *Brief aan die Efesiërs* kom uit 'n tyd toe Jesus se volgelinge besig was om in verskillende dorpe rondom die Middellandse See geloofsgemeenskappe te vestig¹⁸. Die geografiese uitbreiding van die vroeë kerk, die kulturele diversiteit tussen Jode, Grieke en Romeine, asook konflik met heidense godsdienste, het daartoe gelei dat die vroeë kerk geworstel het met vrae oor die identiteit van die kerk, kerklike leierskap en die eenheid van die kerk – **veral die eenheid tussen die kerk en die gekruisigde en opgestane Here Jesus Christus**.

Die *Brief aan die Efesiërs* bestaan uit twee hoofdele¹⁹. Die eerste hoofdeel (*Efesiërs 1 tot 3*) handel oor wat die kerk is, die **wese van die kerk**. Daarom word die *Brief aan die Efesiërs* dikwels as **teologiese nadenke oor die kerk** beskryf²⁰. Die tweede hoofdeel (*Efesiërs 4 tot 6*) handel oor die **roeping van die kerk**, dit wat die kerk moet doen. Uit hierdie struktuur word dit baie duidelik dat **dit wat die kerk is, bepalend is vir dit wat die kerk doen**. Om met integriteit kerk te wees, vra dat die kerk deur sy handeling sigbaar gestalte gee aan dit wat die kerk is.

Die eerste hoofdeel praat in **pragtige en beeldryke geloofstaal**, dikwels in die vorm van **gebede en lofliedere**, oor die kerk van Christus. Enkele belangrike gedagtes wat in die eerste hoofdeel na vore kom, is die volgende:

Eerstens: Die kerk is die **uitverkore volk van God** (1: 11). Hierdie nuwe volk van God het genade uit sy hand ontvang omdat hulle deur die bloed van sy Seun verlos is (1: 7). Ons is deel van die kerk omdat ons **deur die krag van God** saam met Christus uit die dood opgewek is sodat ons vir God kan leef (2: 6). Ons is uit genade deur geloof gered (2: 8).

Tweedens: Omdat ons **met Christus een geword** het in sy dood en opstanding (2: 13), is alle gelowiges **met mekaar een** en is daar nie meer onderskeid tussen Jode of Griek nie (2: 14). Christus het die **muur van vyandskap** wat tussen mense bestaan, afgebreek. Almal is tot **een, nuwe mensheid verenig in een liggaam**, die liggaam van Christus wat die kerk is (2: 16). Die ganse kosmos, ook die kerk, staan onder die heerskappy van Christus (3: 10 en 11).

Derdens: Die beeld van die kerk as liggaam van Christus word in die *Brief aan die Efesiërs* ook gebruik om die **groei van die kerk** te beskryf²¹. Die kerk is volgens die beeld lewende organisme wat na die Hoof toe groei. Die liggaam groei deur die aandeel van elke lid (Efesiërs 4: 16). Die groei

Kerkvergadering die HCM Fourie Erepennig vir die bevordering van reformatoriese teologie.

¹⁸ Engelbrecht, JJ, 1995: 686 en 687.

¹⁹ Schlatter, A, 1963: 199.

²⁰ Engelbrecht, JJ, 1995: 690.

²¹ Van Wyk, BJ 2015: 7.

van die kerk word beskryf as 'n groei tot ware kennis van die Seun van God. Daardeur kan die kerk sigbaar en volledig gestalte gee aan die liggaam van Christus (Efesiërs 4: 13). Groei gaan nie in die eerste plek oor getalle nie, maar om **inkarnerende groei** – om meer en meer die **liggaam van Christus te wees**. Hierdie bevrydende perspektief help ons verby krimpende getalle te kyk en **die fokus te verskuif na 'n lewe in ooreenstemming met die roeping wat ons ontvang het, om as liggaam van Christus te leef**.

Vierdens: Die *Brief aan die Efesiërs* artikuleer die verhouding tussen Christus en die kerk met 'n uitdrukking wat ons dikwels in die briewe van die apostel Paulus vind: **Ons is in Christus!** Gelowiges is ten nouste verbonde aan Christus, soos een liggaam. Hy is die Hoof, ons die liggaamsdele. Die kerk is die liggaam van Christus, **organies een met die Hoof en Heer van die kerk**. Hierdie Christologiese en ekklesiologiese²² beginsel, dat ons as gelowiges en as kerk **in Christus** is, is die basis waarop die volgende drie hoofstukke bou.

In Calvyn se denke het die **in Christus wees** 'n groot rol gespeel²³. Calvyn het sy persoonlike lewe en geloof gebou op die beginsel dat ons deur die krag van God **in Christus** ingelyf is. Daarom kan ons as verlore mense leef; daarom kan ons in gehoorsaamheid aan God leef; daarom kan ons die liggaam van Christus wees. Die eenwees met Christus, volgens Calvyn, gebeur deur die **vernuwende werk van die Heilige Gees in ons**. Dit word ook sigbaar uitgebeeld in die sakramente, by die doop en Nagmaal. Die doop verkondig dat ons in Christus ingelyf word; dat ons met Christus een is in sy dood en opstanding; die Nagmaal gee deur die brood en wyn aan ons sigbaar die versekering dat ons deel het aan en deel is van Christus se liggaam.

Vyfdens: In die *Brief aan die Efesiërs* (2: 19 tot 22) vind ons naas die beeld van die kerk as liggaam van Christus ook 'n ander bekende beeld wat die apostel Paulus gebruik het: Die kerk is die **tempel van God**²⁴. Die kerk is 'n gebou wat deur God op vaste fundamente opgerig is. **Christus is die hoeksteen**, gebou op die leer van die apostels omdat dit Christusgetuigenis is.

Sesdens: In die *Brief aan die Efesiërs* vind ons ook 'n baie diep bewussyn dat die gelowiges individueel en die kerk as geheel **in die eindtyd** leef²⁵. **Die kerk is nou reeds die liggaam van Christus en die tempel van God**. Dit het betekenis vir die hede sowel as die toekoms. Die feit dat die kerk Jesus Christus **beliggaam**, het **direkte gevolge** vir die wyse waarop die kerk hier en nou leef.

Die **tweede hoofdeel van die brief** waaruit ons gedeeltes gelees het, bestaan uit **praktiese riglyne vir die Christelike lewe**, gebou op die

²² Conzelmann, H, en Lindemann, A, 1980: 242 en 243.

²³ Calvin, J, 1559, *Institutio Religionis Christianae* II/13 en 14.

²⁴ 1 Korintiërs 3: 9 tot 17.

²⁵ Vergelyk Bekker, HR, 1990.

beginsels wat in die eerste drie hoofstukke geformuleer is²⁶. Die vermanings en aanmoediging in hierdie tweede gedeelte vloei voort uit God se genade wat Hy in Christus aan die gelowiges en die kerk geskenk het. Die gelowiges word aangespoor om op 'n bepaalde manier te leef, om Christus se voetspore te volg.

Maar wat beteken dit volgens Efesiërs 4 en 5 om in Christus se voetspore te volg?

Eerstens: Mense wat Jesus volg, leef eensgesind. In Efesiërs 4: 1 tot 6 word die volgelinge van Christus dit op die hart gedruk dat hulle in **ooreenstemming met die roeping** wat hulle ontvang het moet leef. Die roeping en opdrag wat die kerk van God ontvang het, is om die **eenheid wat God deur sy Gees** tussen ons en al ons medegelowiges oor die wêreld gesmee het, sigbaar uit te leef. Dit verg **selfverloëning en kruisdra**, dit vra dat ons in liefde, sagmoedigheid, geduld en vrede met mekaar saamleef. Dit is die **roeping en lewenstyl** wat ons as gelowiges en as Hervormde Kerk in die wêreld sigbaar moet laat word. Dit is die kragtigste getuigenis in 'n land wat gekenmerk word deur konflik, spanning en geweld.

In die Hervormde Kerk is al groter diversiteit sigbaar. Dit manifesteer in die **liturgie, teologiese denke en ons verstaan van die werklikheid**. Dit het in die onlangse verlede selfs op 'n **kerkskeuring** uitgeloop. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in die afgelope tyd baie tyd en energie spandeer om die eenheid van die Kerk te bevorder. **Diversiteit is belangrik vir die kerk.** Dit is nie sonder rede dat ons lees dat die **Heilige Gees** aan ons 'n verskeidenheid van gawes²⁷ gee nie. Maar ons mag nooit vergeet nie: Ons bely nie die diversiteit van die kerk nie, maar die eenheid. **Ons is geroep tot eenheid.** Die uitdaging voor hierdie Algemene Kerkvergadering is om, te midde van diversiteit, die eenheid wat die Gees tussen ons gesmee het, te handhaaf en te artikuleer. Dit is alleen moontlik as ons diep bewus is daarvan dat ons almal **in Christus** ingelyf is, dat ons met Christus een geword het in sy dood en opstanding, en daarom **die een liggaam van die Here Jesus Christus is**.

Tweedens: Mense wat Jesus volg leef heilig. In **Efesiërs 4: 17** word die volgelinge van Christus vermaan om nie soos heidene te leef nie. Van **vers 22** af lees ons: *Julle het Christus nie so leer ken nie. Julle het tog van Hom gehoor en julle is oor Hom onderrig, volgens die waarheid wat in Jesus is ... Julle moet deur die aard van julle denke vernuwe word ... Trek die nuwe mens as kleeft aan wat in ware heilighede na God se beeld geskep is ...* Die **nuwe kleeft** waarvan vers 24 praat, word in die volgende verse gedefinieer as 'n **lewe met integriteit**, 'n lewenstyl gekenmerk deur eerbaarheid, selfbeheersing, innige meelewing met mekaar en wedersydse vergifnis.

Volgelinge van Christus kyk op 'n nuwe manier na die wêreld, dink op 'n nuwe manier en doen op 'n nuwe manier. Die aard van ons denke is anders, die inhoud van ons denke is anders ... **Ons denke word bepaal deur die evangelie van Jesus Christus.** As die Hervormde Kerk met

²⁶ Mouton, E, 2014: 2.

²⁷ 1 Korintiërs 12 tot 14, Romeine 12:6ev.

integriteit kerk wil wees, moet ons mekaar konfronteer met die vraag: Word ons denke bepaal deur die evangelie, of deur die wêreld? Is ons bereid om die nuwe kleeed van heiligheid aan te trek, om te leef as mense wat na die beeld van God geskep is?

Om met integriteit kerk te wees, om **Luther** se woorde te gebruik, vra dat die kerk erns sal maak met 'n **lewe coram Deo, coram hominibus**. Hoe leef die kerk voor die aangesig van God én voor die aangesig van mense? Die Hervormde Kerk het nog altyd erns gemaak met 'n lewe voor die aangesig van God, maar somtyds **minder erns gemaak** met 'n lewe voor mense. Toe die Algemene Kerkvergadering hom uitgespreek het oor **ongeregtigheid** in die Suid-Afrikaanse samelewing, is dit geëtiketteer as ekumenisme, kommunisme en bevrydingsteologie.

Tog ontkom ons nie aan die **radikale eis om heilig te leef** nie. In Christus is ons reeds heilig – ons moet dit ook sigbaar uitleef. Dit vra **daaglikse bekering** tot 'n lewe van toewyding en gehoorsaamheid aan God, bekering van luiheid, kwaadwilligheid en onetiese optrede wat die integriteit van die kerk en die geloofwaardigheid van die evangelie op die spel plaas.

Derdens: Mense wat Jesus volg leef in liefde. In Efesiërs 5: 1 lees ons: *Wees nabootsers van God en leef in liefde, net soos Christus ons liefgehad en Homself ter wille van ons oorgegee het as 'n offergawe aan God ... Mense van die Weg ken God se liefde*, ken God as die Een wat die wêreld so lief gehad het²⁸ dat Hy sy enigste Seun gestuur het om die wêreld met Hom te versoen.

Jesus het ons geleer om God en ons medemens lief te hê. Dit is die Groot Gebod. Jesus het sy boodskap bevestig deur mense in hulle nood aan te raak en te versorg. Jesus se volgelingen het ook by die **nood van mense** in hulle gemeenskap betrokke geraak. Met die uitbreek van **epidemies** het Christene gehelp om siekes te versorg, na oorlog of gevegte het hulle die soldate wat gesneeu het begrawe, hulle het hulle kos met armes gedeel, hulle het die weduwees versorg²⁹. Die feit dat baie Christene in die proses siek geword en self gesterf het, het die **geloofwaardigheid en integriteit** van die Christene bevestig.

Die tyd het aangebreek dat **gemeentes** hulle roeping om as **agente van God se liefde** in hierdie wêreld op te tree, met groter erns en toewyding uitleef. Elke gemeente van die Hervormde Kerk is deur God geroep om mense in hulle fisiese en geestelike nood te ondersteun. Hierdie diensbaarheid is gehoorsaamheid aan God wat ons beveel het: **Wees barmhartig, want Ek is barmhartig ...** Die liefdesdiens van gemeentes vloei voort uit die wese van God self, die God waarvan Johannes³⁰ getuig dat **Hy Liefde is**. Die kragtigste getuienis van die kerk is om waarlik kerk te wees: 'n Kerk waar liefde, barmhartigheid en deernis met mense in nood ons aan die hart gryp.

Vierdens: Mense wat Jesus volg lewe in die lig. In Efesiërs 5: 8 word

²⁸ Johannes 3: 16.

²⁹ Eusebius, in Schaff en Wace 1961, pp 362 en 363.

³⁰ 1 Johannes 4: 8.

die volgelinge van Christus aangemoedig om te *lewe as mense van die lig*. Uit die lig kom alles wat goed en reg en waar is.

In hierdie gedeelte word die kerk aangemoedig om noukeurig te onderskei wat vir God goed, aanneemlik en reg is. Die ***gawe van onderskeiding*** is een van die besondere gawes wat die Heilige Gees aan die kerk gee. In ***1 Korintiërs 12: 10***, waar Paulus handel oor die gawes van die Heilige Gees, skryf hy: *Aan 'n ander gee Hy (die Gees) die gawe om tussen die geeste te onderskei*'.

Hoe onderskei ons, onder leiding van die Gees, wat vir God reg en goed is? Dit is die uitdaging waarvoor hierdie Algemene Kerkvergadering staan. In ons gesprekke en besluitneming het ons net een verantwoordelikheid, dit is om te onderskei waarop dit aankom, ***om te onderskei wat God se wil is, om te onderskei wat die waarheid is***. Hier gaan dit nie om my en jou idee van die waarheid nie, nog minder is die Algemene Kerkvergadering 'n politieke vergadering waar die demokraties verkose meerderheid se wil bepalend is nie. Hier gaan dit om een vraag: ***Wat verwag God van ons?*** Ons verantwoordelikheid is om die ***lig van die evangelie te laat val*** op baie moeilike en komplekse sake.

Genadiglik het die Hervormde Kerk nog altyd 'n bepaalde ***verstaan van die waarheid gehad***. Waarheid word nie vasgevang in 'n stel reëls, in dogmas of in ***groot besluite van kerklike vergaderings nie***. ***Hierdie Algemene Kerkvergadering beskik nie oor die waarheid nie***. Die waarheid wat ons bely is 'n Persoon: Dit is Jesus Christus van wie ons bely dat Hy die ***Weg en die Waarheid en die Lewe is***. In ons gesprekke en besluitneming moet dit wat Jesus ons geleer het die deurslag gee. Hy is die Waarheid, Hy is die Lig vir die wêreld³¹. Daardie Lig moet ons help om ons pad te vind. ***In daardie Lig kan ons leef en werk***.

Laastens: Mense wat Jesus volg leef met wysheid. In Efesiërs 5: 15 word Jesus se volgelinge vermaan om met wysheid te leef. *Let daarom sorgvuldig daarop hoe julle leef – nie as onverstandiges nie, maar as wyse mense ... Moenie onverstandig wees nie, probeer eerder verstaan wat die wil van die Here is ...*

Om in Jesus se voetspore te volg, beteken om ***met wysheid te leef***. In die ***Bergrede (Matteus 5 tot 7)*** het Jesus ons geleer wat dit beteken om met wysheid te leef. Hy sluit die Bergrede af met die bekende woorde: *Elkeen dan wat na My woorde luister en daarvolgens leef, kan vergelyk word met 'n wyse man wat sy huis op rots gebou het. Stortreën het geval, stormwind het gewaai, maar die huis se fondament was op rots ...*

Wysheid is om te luister na Jesus se stem, om te luister na wat die Gees vir die gemeente sê, om vreugde te vind in die Woord van God³². Jesus Christus se volgelinge luister en leer by Hom, sodat hulle met wysheid kan leef en praat en doen. ***As ons met erns na die Here Jesus luister, sal ons vind dat ons huis ook op rots gebou is***.

Die *Brief aan die Efesiërs* is 'n ***aangrypende teks*** wat kort-kort ***oorborrel***

³¹ Johannes 1.

³² Psalm 1.

van entoesiasme oor die kerk omdat die kerk die volk van God is, kinders van die Vader, die liggaam van Christus en die tempel van die Heilige Gees.

Die Hervormde Kerk het die afgelope 20 jaar intens geworstel oor die identiteit en roeping van die Kerk in die 21ste eeu. Op vergaderings, in dokumente van die Kerk en in kerklike publikasies het ons met mekaar gepraat oor missionale kerkwees, praktiese omstandighede van gemeentes, hersiening van die Kerkorde, volkskerk en die Kerk se openbare getuienis in post-apartheid Suid-Afrika.

Ek is van mening dat die Hervormde Kerk, gesien vanuit 'n **historiese perspektief**, 'n bepaalde **draaipunt** bereik het. 'n Era in die geskiedenis van die Hervormde Kerk is afgesluit, 'n nuwe era het aangebreek. Ons het vir baie dekades op 'n **bepaalde manier** oor die kerk en kerkwees gedink en gepraat. Die tyd (**kairos, Markus 1: 15**) het aangebreek om ons fokus te verskuif. Ons kan nie meer net na binne kyk nie. Ons kan nie meer net oor onself bekommerd wees nie, oor die instandhouding van die Kerk nie. **Ons moet Christus in die wêreld in volg, getrou aan die roeping wat ons van Hom ontvang het.**

Ek is van mening dat **die eenvoudige beeld, dat ons in Christus se voetspore moet volg, ons kan help om op 'n nuwe en geloofwaardige wyse kerk te wees**, om met integriteit te leef en te getuig van God se liefde. Die *Brief aan die Efesiërs* rig 'n **kragtige appèl** tot Christene deur al die eeue dat hulle in Christus se voetspore moet volg. Ons moet leef en praat en doen soos Jesus Christus ons geleer het. Om in Jesus Christus se voetspore te volg beteken dat ons na Hom sal luister, by Hom sal leer en volgens God se wil sal leef.

Mag die Here ons in hierdie Algemene Kerkvergadering help om in die voetspore van Christus te volg. Mag ons woorde en dade getuig van eensgesindheid, integriteit, liefde, onderskeiding en wysheid.

Amen.

13. **SLOTSANG (19:35)**

Gesang 219: 1 tot 3.

VONKK 277: 1 tot 3 (Koor en gemeente).

14. **NASPEL: PIETER VAN DEN BERG ENSEMBLE**

15. **BIBLIOGRAFIE**

- * Augustinus, A, [397] 1954, *Belijdenissen*, vert Th P Van Baren, Erven J Bijleveld, Utrecht.
- * Aland, K en Metzger, BM (ed), 1975, *The Greek New Testament*, United Bible Societies, Stuttgart.
- * Barkhuizen, JH, 1990, The strophic structure of the eulogy of Ephesians 1: 3 to 14, in *HTS* 46/3, pp 390 tot 413.
- * Barth, K, 1968, *Epistle to the Romans*, vertaal deur Edwin C Hoskyns, Oxford University Press, Oxford.
- * Bornkamm, G, 1972 [1977], *Paulus*, Derde Uitgawe, Verslag W Kohlhammer, Stuttgart-Berlin.

- * Bybelgenootskap van Suid-Afrika, *Die Bybel in Afrikaans Direkte Vertaling*, teks van die Efesiërbrief te vind by <http://www.bybeldirektevertaling.co.za/images/stories/docs/efesiers2.pdf>.
- * Calvin, J, 1559, *Institutio Christianae Religionis*, in *Corpus Reformatorum Vol XXX Joannis Calvini opera quae supersunt omnia Vol II*, red E Cunitz, E Baum, JW Reuss en EW Eugen (1864), OA Schwetschke et Filium, *Brunsvigae*.
- * Conzelmann, H, en Lindemann, A, 1980, *Arbeitsbuch zum Neuen Testament*, JCB Mohr (Paul Siebeck), Tübingen.
- * Conzelmann, H, 1981, Der Brief an die Epheser, in *Neue Testament Deutsch*, pp 86 tot 124, Vandenhoeck en Ruprecht, Göttingen.
- * Dreyer, TFJ, 1995, *Implikasies van die kommutatiewe handelingsteorie vir 'n praktiese-teologiese perspektief op die ekklesiologie*, *HTS Teologiese Studies* 51(3), 792 tot 805.
- * Engelbrecht, JJ, 1995, Opmerkings oor vroeë katholicisme in die Nuwe Testament, met besondere verwysing na die briewe aan die Kolossense en die Efesiërs, en die Pastorale Briewe, in *HTS* 51/3, pp 677 tot 701.
- * Hoehner, HW, 2002, *Ephesians – An Exegetical Commentary*, Baker Academic, Grand Rapids.
- * Lemmer, HR, 1990, A multifarious understanding of eschatology in Ephesians: A possible solution to a vexing issue, in *HTS* 46/1 en 2, pp 102 tot 119.
- * Luther, M, 1537 [2005], The Smalcald Articles II/1, in *Concordia: The Lutheran Confessions*, p 289, Concordia Publishing House, Saint Louis.
- * McNeile, AH, 1953 [1965], *An introduction to the study of the New Testament*, 2nd Edition/5th Impression, Clarendon Press, Oxford.
- * Michaelis, W, 1961, *Einleitung in das Neue Testament*, Berchtold Haller Verslag, Bern.
- * Mouton, E, 2014, *Ascended far above all the heavens: Rhetorical functioning of Psalm 68: 18 in Ephesians 4: 8 to 10?*, *HTS Teologiese Studies/Theological Studies* 70(1), Art #2058, 9 pages. <http://dx.doi.org/10.4102/hts.v70i1.2058>.
- * Nel, RW, 2015, *The role of urban religion in seeking peace beyond the mere absence of community conflict: A reading of Ephesians 2:11 to 22, with the homeless in the City of Tshwane*, *HTS Teologiese Studies/Theological Studies* 71(3), Art #3128, 8 pages. <http://dx.doi.org/10.4102/hts.v71i3.3128>.
- * Schaff, P en Wace, H (ed), 1961, *The Life and Writings of Eusebius, in Nicene and Post-Nicene Fathers Series II/ Vol 1*, Eusebius WM B Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids.
- * Schlatter, A, 1963, Die Briefe an die Galater, Epheser, Kolosser und Philemon, *Erläuterungen zum Neuen Testament Band 7*, Calwer Verlag, Stuttgart.
- * Van Huyssteen, W, 1986, *Teologie as kritiese geloofs-verantwoording*, Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, Pretoria.
- * Van Roon, A, 1976, Die Brief aan de Efeziërs, in *De Prediking van het Nieuwe Testament*, Uitgeverij GF Callenbach BV, Nijkerk.
- * Van Wyk, B, 2015, *Die verhouding tussen Kolossense en Efesiërs as 'n sinoptiese probleem*, *HTS Teologiese Studies/ Theological Studies* 71(3), Art. #3067, 7 pages. <http://dx.doi.org/10.4102/hts.v71i3.3067>.

1.2 VERWELKOMING

Dr WA Dreyer verwelkom die teenwoordiges en stel die volgende:

Ek wil elkeen wat vanaand hier teenwoordig is, elke afgevaardigde, al die eggenotes en al die gaste wat ons met hulle teenwoordigheid vereer, welkom heet by die openingsgeleentheid van die 71ste Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Vergun my die geleentheid om die volgende persone in besonder te verwelkom:

* **Ampsdraers van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika**

- ** Lede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, Kuratorium, Raad van Finansies, Raad vir Kerkregtelike Advies, Pensioenraad en redaksies van kerklike tydskrifte.
- ** Diensdoende predikante, ouderlinge en diakens van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- ** Emeritus predikante.
- ** Proponente.

* **Voormalige voorsitters van die Algemene Kerkvergadering**

- ** Prof J Buitendag
- ** Prof TFJ Dreyer
- ** Dr DJC van Wyk (jr)
- ** Dr DJC van Wyk (sr).

* **Voormalige en huidige ampsdraers in sinodale diens**

- ** Mnr JF Viljoen
- ** Dr SP Pretorius
- ** Dr FJ Labuschagne (algemene sekretaris)
- ** Dr WC van Wyk (kommunikasie)
- ** Mnr JJP Hattingh (finansies)
- ** Mnr P Beukes (mannekrag)
- ** Mnr O Viljoen (kinderhuise)
- ** Voormalige en huidige personeel van die Sinodale Dienssentrum.

* **Verteenwoordigers van die Algemene Diakensvergadering**

- ** Diak M van Zyl (voorsitter)
- ** Diak DJP Stoltz (visevoorsitter)
- ** Diak JW Gates (skriba)
- ** Ds GPJ Stoltz (sekretaris).

* **Verteenwoordigers van kerklike instansies**

- ** Dr AG Ungerer (Hervormde Teologiese Kollege)
- ** Mnr NG Sarkady (argivaris)
- ** Mev B Coetzer (Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging)
- ** Mev A Venter (Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging)
- ** Ds WJJ Kok (direksie van die kindershuise).

* **Redakteurs van kerklike en ander media**

- ** Prof IWC van Wyk (*Tydskrif vir Hervormde Teologie*)
- ** Dr AG van Aarde (*Hervormde Teologiese Studies*)
- ** Ds D Barnard (*Die Hervormer*)
- ** Dr C Pretorius (*Almanak*)
- ** Dr GJ Malan (*Bybelse Dagboek*)
- ** Dr WC Kloppers (*Konteks*)
- ** Ds EG Fourie (*Blitspos*)
- ** Prof E van Eck (Webblad)
- ** Mnr N Jackson (*Die Kerkbode*)
- ** Lede van die Suid-Afrikaanse media.

* **Verteenwoordigers van ander kerke en instansies**

- ** Dr JJ Gerber (*World Communion of Reformed Churches*)
- ** Dr GF Claassen (Nederduitse Gereformeerde Kerk)
- ** Ds C Aucamp (Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika)
- ** Prof MJ Manala (*Maranatha Reformed Church of Christ*)
- ** Ds JM Motloba (*Maranatha Reformed Church of Christ*)
- ** Oudl M Masenya (*Maranatha Reformed Church of Christ*)
- ** Ds R Noppers (*Christian Reformed Church of Australia*)
- ** Ds J Jantjies (Calvyn Protestantse Kerk van SA)
- ** Ds D Mackriel (Calvyn Protestantse Kerk van SA)
- ** Ds TG Dibane (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds EM Kosa (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds TE Maile (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds NS Makatsa (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds D Gevers (Uitvoerende Hoof, Bybelgenootskap van Suid-Afrika).

* **Hoofbestuur en dosente verbonde aan die Universiteit van Pretoria**

- ** Prof NTF Duncan (Viserektor: Akademies)
- ** Prof J Buitendag (Dekaan: Fakulteit Teologie)
- ** Prof J Beyers
- ** Dr WA Dreyer
- ** Prof Y Dreyer
- ** Dr AB Geyser-Fouché
- ** Prof E van Eck
- ** Dr T Van Wyk
- ** Dr A Bartlett
- ** Prof A Groenewald
- ** Prof GJ Steyn
- ** Prof DP Veldsman.

* **Ontvangers van erepennings**

- ** Proff JH Barkhuizen en J Buitendag aan wie die HCM Fourie Erepenning oorhandig word vanaand, hulle gades, familie en vriende.
- ** Oudl JD Fourie aan wie die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se Erepenning vir Besondere Dienslewering in die Kerk toegeken word, mev Fourie, hulle familie en vriende.

1.3 OORHANDIGING VAN GEDENKALBUM

Dr WC Kloppers oorhandig 'n Gedenkalbum aan dr WA Dreyer.

1.4 HCM FOURIE EREPENNING

Die oorhandiging van die HCM Fourie erepenning word behartig deur die voorsitter van die Kuratorium, ds JF van der Merwe.

TOEKENNING AAN PROF JH BARKHUIZEN

Prof JH (Jan) Barkhuizen is op 17 Oktober 1940 gebore te Fochville, Wes-Transvaal. Na sy matrikulasie aan die Hoërskool Fakkel (Johannesburg), waar hy ook tot prefek verkies is, studeer hy aan die Universiteit van Pretoria. Hy behaal die BA-graad met lof, en skryf daarna tegelykertyd in vir BD en BAHons (Grieks). Laasgenoemde graad behaal hy ook met lof en die BD-graad met onderskeiding in Ou en Nuwe Testament.

Van 1962 tot 1964 is hy deeltydse lektor aan die Universiteit van Pretoria in die Departement Grieks, en in 1965 word hy aangestel as deeltydse dosent in Bybelkunde aan die Universiteit van Suid-Afrika. Van 1966 tot 1972 is hy lektor in Grieks en Antieke Kultuur aan die Universiteit van die Oranje-Vrystaat. Hier behaal hy in 1969 die MA-graad in klassieke digkuns met lof, en gedurende die akademiese jaar van 1970 en 1971 studeer hy aan die Ryksuniversiteit van Utrecht (Nederland) onder prof WJ Verdenius in Griekse liriek en tragedie. Na sy terugkeer na Suid-Afrika word hy in 1973 bevorder tot senior lektor. In dieselfde jaar word hy aangestel as senior lektor aan die Universiteit van Pretoria. In 1976 ontvang hy die DLitt-graad in Griekse liriese digkuns en Griekse en Romeinse komedie.

Hy is agtereenvolgens bevorder tot medeprofessor in 1980 en professor in 1990. Van 1993 tot 2000 tree hy op as vakhoof vir Grieks in die departement Antieke Studies (Hebreeus, Grieks en Latyn). In hierdie hoedanigheid lewer hy 'n belangrike bydrae tot die akademiese vorming van talle predikante. Na sy amptelike aftrede in 2000 is 'n verdere kontrak van drie jaar vir hom aangebied en word hy ook vanaf 2003 benoem as emeritus navorsingsprofessor in bogenoemde departement. Tussen die jare 1986 en 1996 doseer hy ook Grieks aan die Teologiese Opleiding van die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika te Klipdrift, Hammanskraal.

Die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (RGN) het sedert 1970 nege keer 'n navorsingsbeurs aan hom toegeken waarmee hy navorsing kon doen in Athene, Tessalonika en Oxford. In 1984 word hy medestigter van die Vereniging van Patristiese en Bisantynse Studies, en hy tree op as voorsitter van hierdie vereniging vir die tydperk 1984 tot 1996. Nadat hy hom in die middel-1980's op patristiese studies begin toelê het, het hy ook medelid geword van 'n internasionale studiegroep wat hulle toegespits het op die prediking van die vroeg-Christelike Kerk. In 1994 is sy naam opgeneem in *The Dictionary of International Biography Vol 23*, en in 1999 ontvang hy die Medalje vir Akademiese Voortreflikheid van die Universiteit van Pretoria.

Hy het verskeie akademiese voordragte gelewer tydens vakkongresse in Suid-Afrika, Nederland, Oostenryk en Oxford (Engeland). Hy was lid van die Klassieke Vereniging van Suid-Afrika, die Patristiese en Bisantynse Vereniging van Suid-Afrika, en die Internasionale Patristiese Vereniging wat vierjaarliks in

Oxford byeengekom het. Hy het ook gedien as subredakteur van die tydskrif *Acta Patristica et Byzantina* en gedien in die Redaksionele Raad van die tydskrif *Ekklesiastikos Pharos*.

Na sy aftrede het hy nou betrokke geraak by Bybelvertaling: Eerstens by die Bybelgenootskap se nuwe direkte vertaling as brontaalkenner en lid van die redaksie van die Nuwe Testament en Deutero-kanonieke Boeke, tweedens by CUM as redakteur van die Interliniêre Grieks-Afrikaanse Bybel, en daarna as redakteur van CUM se Afrikaanse Standaardvertaling. Tans is hy redakteur van die beoogde Afrikaanse Toeligtingsbybel van CUM.

Prof Barkhuizen het ook gedien as deeltydse predikant in die gemeentes Wesmoot en Hartebeeshoek tot sy emeritaat in 2000.

Met hierdie oorkonde verleen die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika erkenning aan prof JH Barkhuizen vir sy toegewyde en voortreflike bydrae aan die Kerk op akademiese en kerklike terrein.

BEDANKINGSWOORD: PROF JH BARKHUIZEN

Geagte voorsitter, lede van die Kommissie, broers en susters, en ander gaste.

Laat my begin deur my opregte dank en waardering uit te spreek teenoor die Ring van Wes-Kaapland wat my vir hierdie toekenning benoem het, vir ds Chris le Roux vir die voorbereiding van die oorkonde, en in die algemeen vir die kollegiale wyse waarop die ringspredikante ons altyd in hulle midde ontvang. Vervolgens my dank teenoor die Kuratorium wat dit aanbeveel het en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat die aanbeveling bekragtig het en wat vanaand hierdie geleentheid vir my en my gesin so besonders en spesiaal maak.

As verdere dankbetuiging wil ek graag enkele mense en gebeure kortliks uitlig:

- * Ek dink eerstens met groot waardering terug aan wyle prof Piet Dreyer wat my destyds, toe ons beide as ouderlinge op die kerkraad van Pretoria-Oos gedien het, my aangespoor het om aansoek te doen om predikantstatus. Sy aanmoediging was vir my die begin van 'n baie vol maar uiters bevredigende periode in my lewe.
- * Dan is ek ook dank verskuldig aan een van my vroegste studente uit Bloemfontein se dae, ds Willem Slabbert, wat my na my legitimasie as deeltydse predikant na Wesmoot beroep het. Weg van die akademiese wêreld van die universiteit kon ek hier wonderlike mense leer ken en ervaar – twee van hierdie mense wat ek daar kon leer ken, Fred en Serah Paynter, het lewensvriende geword en is dan ook vanaand my eregaste. Ek is bly dat hulle hierdie geleentheid met ons kan deel.
- * Ek dink ook vanaand met groot waardering terug aan wyle ds PM Smit – 'n ongelooflike man saam met wie ek Hartebeeshoek in die vroeë jare van die bestaan daarvan kon help opbou, en wat eweneens 'n intieme vriend van ons gesin geword het. Sy entoesiasme, werkywer en integriteit het 'n groot merk op my gelaat.
- * My dank ook aan sowel prof Van Wyk as prof Schalk Botha wat my die geleentheid gegee het om saam met prof Andries van Aarde vir meer as

tien jaar by Klipdrif betrokke te kon wees met die opleiding van die swart studente al daar. Alhoewel dit baie hooi op my al reeds vol vurk geplaas het, was dit 'n baie interessante en vrugbare ervaring, en – soos wyle Wally da Silva dit genoem het – 'n groot stuk genade van Bo, omdat ons as Afrikaanssprekende dosente vir Zoeloesprekendes Grieks en Hebreeus in Engels moes leer!

- * Uiteraard dink ek ook by so 'n geleentheid terug aan die jare wat ek betrokke was by die opleiding van die studente van ons Kerk en hulle kon voorstel aan en inlei in die wonderlike taal, Grieks! Hulle was tog vir die grootste deel van my loopbaan deel van my lewe. Sommige van hulle kon ek later op 'n ander vlak leer ken, en van ander kon ek verneem dat hulle goeie predikante geword het en nog steeds is. Ook weer my dank aan die talle wat my sterkte toegewens het met my hartklepvervanging enkele jare gelede. Van die studente wat ek kon onderrig het sommige ook professore en dosente in eie reg geword, waarop ek baie trots is, alhoewel my aandeel maar gering was.
- * Ek is ook dank verskuldig aan prof Van Aarde wat my destyds aanbeveel het as brontaalkenner vir die nuwe Bybelvertaling, en kon ek na my aftrede hierdie uiters bevredigende taak onderneem en ook – as nie-amptelike verteenwoordiger van die Hervormde Kerk – vir die afgelope ses of sewe jaar op die redaksie van die Nuwe Testament en Deutero-Kanonieke Boeke dien.
- * My voorlaaste dankwoord rig ek aan my vrou en kinders vir hulle ondersteuning en geduld met 'n man en pa wat vir lang tye bietjie te besig was toe ek met drie werke opgesaal geraak het. Anne het ten spyte van 'n eie beroep haar gewig ten volle by die gemeentewerk ingegooi – 'n werk waartydens baie mense nooit die verskil kon verstaan tussen deeltydse en voltijdse bediening nie! My waardering ook aan die kinders en kleinkinders en ander familieleden wat vanaand hierdie geleentheid met ons kan deel.
- * Ten slotte, maar uiteraard die allerbelangrikste, my dank aan my Skepper. Paulus verwys na die feit dat dit God is wat ons bekwaam maak vir ons diens in sy kerk en koninkryk. Daarom my dank aan Hom dat ek, toe ek as naïewe plattelandse klong in die groot stad Johannesburg aangeland het, van die begin af 'n liefde en gawe ontdek het vir Latyn op skool en Grieks en Hebreeus op universiteit, en dat ek dit tot sy eer en in diens ook van ons Kerk kon aanwend, en dat ek vanaand weereens sy goedheid op hierdie wyse kan ervaar met hierdie toekenning aan my.

Ek dank u.

TOEKENNING AAN PROF J BUITENDAG

Met die toekenning van die HCM Fourie-erepenning aan prof Johan Buitendag word erkenning gegee vir sy uitnemende diens as teoloog, predikant en voormalige voorsitter van die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

Johan Buitendag is op 20 November 1953 gebore. Hy word op 27 November 1977 as predikant van die Nederduitsch Hervormde Kerk georden en bedien die gemeentes Parkrand, Randburg en Stellenbosch. Gedurende die periode 1984 en 1985 studeer hy onder die internasionaal erkende Lutherse geleerde Friedrich

Mildenberger in Erlangen, Duitsland. Saam met prof Mildenberger delf hy diep om die teologiese denke van Karl Heim, Friedrich Gogarten, Günter Altner, Karl Barth en Jürgen Moltmann te begryp en te verduidelik.

Johan Buitendag is 'n gewaardeerde en aktiewe lid van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, lid van die vooraanstaande *American Academy of Religion* (AAR), lid van die *International Reformed Theological Institute* (IRTI), lid van die *European Society for the Study of Science and Theology* (ESSSAT), lid van die *Ian Ramsey Centre for the Interdisciplinary Study of Religious Beliefs in Relation to the Sciences and Medicine*, gesetel by die Universiteit van Oxford, en lid van die Dogmatologiese Werkgemeenskap van Suid-Afrika.

Hy was die eerste teoloog in Suid-Afrika wat 'n doktorsale proefskrif oor die ekoteologie voltooi het. In 1985 ontvang hy sy DD van die Universiteit van Pretoria. Hy beklee die pos SAUK-hoof Godsdiens in die periode 1989 tot 1994. Hy behaal in 1995 die graad MCom in Ondernemingsbestuur aan die Universiteit van Johannesburg. In 2001 word hy benoem as professor in Sistematiese Teologie en Christelike Etiek aan die Universiteit van Pretoria, as adjunkdekaan van die Fakulteit Teologie in 2004 en as dekaan in 2010.

Sy teologie word gekenmerk deur 'n dinamiese werklikheidsverstaan. 'n Kritiese waardering en aanpassing van Karl Barth se skeppingsleer bring hom tot die ontwikkeling van 'n eie kenmerkende teologie van die natuur. As deurwinterde Reformatoriese teoloog toon hy aan dat die Protestantse skolastiek die begrip *sola Scriptura* oorspan. Johan Buitendag is 'n dinamiese Christengelowige wat in konstante dialoog met natuurwetenskap die werklikheid probeer verstaan. Die grond van sy teologiese beklemtoning is 'n eties verantwoorde lewe in die teenwoordigheid van God. Sy ekoteologie het veral relevansie vir sy verstaan van tyd en ewigheid. Sy publikasies is talryk en bestaan uit akademiese artikels en hoofstukke in boeke.

Sy bydrae tot teologiese opleiding, in sy hoedanigheid as dekaan van die Fakulteit Teologie aan die Universiteit van Pretoria sedert 2010, is onberekenbaar in waarde. Met sy kritiese solidariteit verwesenlik hy die ideaal van wat in die Hervormde Kerk van 'n Bybels-Reformatoriese teoloog verwag word. In die historiese annale is dit opgeteken dat Johan Buitendag en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering tydens die periode van sy leierskap gedurende 2004 en 2007 die Hervormde Kerk oor die Suid-Afrikaanse Rubicon op 'n toekomspad van geen terugkeer meer gelei het en die Hervormde Kerk weer deel gemaak het van die Hervormde kerkfamilie in die wêreld.

BEDANKINGSWOORD: PROF J BUITENDAG

Geagte voorsitter van die Algemene Kerkvergadering, dr Dreyer, lede van die Algemene Kommissie, voorsitter van die Kuratorium, ds Van der Merwe, lede van die Kuratorium, eregaste, afgevaardigdes, my persoonlike gaste, broers en susters:

Die vanselfsprekende openingsparagraaf van so 'n aanvaardingswoord deur die laureatus sal uiteraard woorde van dankbare erkenning wees. My besondere dank gaan aan die voorsteller en opsteller van die huldeblyk, asook aan die Kuratorium en die Algemene Kommissie wat die toekenningsvoorstel bekragtig het.

My erkenning gaan vanaand veral aan al die teoloë wat hierdie toekenning voor my ontvang het, met spesifieke verwysing na diegene wat aan die Universiteit van Pretoria gedoseer het. Ek het ek die grootste waardering vir van hul bydraes en beskou dit as 'n eer om my in hul geledere te bevind.

Die naam HCM Fourie roep natuurlik ook assosiasies na vore wat glad nie net positief is nie. Afgesien daarvan dat dr Fourie 'n sterk beyweraar vir die daarstel van 'n teologiese fakulteit aan 'n universiteit was en later bekend geraak het as een van die vertalers van die eerste Afrikaanse Bybel wat in 1933 verskyn het, was hy ook aandadig aan die Rebelle van 1914, wat tweestryd in die Hervormde Kerk laat opvlam het. Hy was dus ook betrokke by bedrywighede as gevolg waarvan individue, die Kerk en die evangelie ernstige benadeel is.

Miskien is dit ook die *humor van God* waarvan Desmond Tutu dikwels praat as hy na sekere ironiese situasies verwys, soos dié wat ons ook vanaand hier het: Johan Buitendag en HCM Fourie se name word in 'n positiewe sin met mekaar verbind! Dalk is dit juis tekenend van hoe ek die werklikheid verstaan: Paradoksaal, voorlopig en ja, verrassend!

Na hierdie paar inleidende paragrawe wil ek nou my aanvaarding van hierdie toekenning vanuit twee perspektiewe aanbied: Eers vanuit die taal van ander en dan vanuit die kontoere van my persoonlike reis.

Laat ek dan met die taal van ander begin. Dikwels onthou 'n mens – altans ek – nie die titels van boeke wat jy gelees het nie, of jy onthou dit verkeerd. Tog is daar boektitels wat jou eenvoudig net aanspreek. Jy vergeet hulle nooit nie. Sewe titels het hulle onmiddellik aan my herinnering opgedring. En dalk voortspruitend uit my teologiese genoom, is dit sewe in getal en sluit dit nie af op die sesde dag, toe die mens gemaak is nie, maar op die sewende dag toe God en mens saam in die skepping gerus het.

1. André P Brink publiseer in 2009 sy memoires onder die titel **'n Vurk in die Pad**. In sy voorwoord wys hy daarop dat mense gewoonlik reken dat elke keuse wat gedoen word, die ander opsie uitskakel. Dit is óf die een, óf die ander. Brink is egter van mening, en ek stem saam, dat nadat 'n opsie uitgeoefen is, ander keuses nie noodwendig uitgeskakel is nie. Dit is soos by die skryf van 'n sin of 'n storie: Elke woord wat nie gekies word nie, bly skemer agter die een wat wel gekies is. Die saambestaan van moontlikhede bepaal die *tekstuur* van die lewe. Die tradisionele *óf-óf* moet vervang word met die oneindig meer komplekse *én-én*. Hy sluit af met die oproep: *Elke keer as daar 'n vurk in die pad is: kom ons vat hom*. Grense skei nie, maar verbind, en die tronkmuur tussen twee selle kan juis die membraan wees van die saambestaan van twee mense.
2. Julian Müller publiseer in 1996 'n boek in narratiewe pastoraat met die treffende titel **Om tot verhaal te kom**. Hierin beoefen hy 'n tipe outobiografiese, oftewel outo-etnografiese, teologie. Maar dit is nie net vir die self bedoel nie. Marcus Borg se nuutste boek begin met die sin: *Hierdie boek is persoonlik, maar ook méér as persoonlik* (Borg, M 2014. *Convictions*. HarperOne: New York. Kindle Edition). Los episodes in jou lewe word in verhale ingeweef, verhale waarin etlike akteurs is, maar ook verhale wat bo die outeur uitstyg.
3. Denise Ackerman het in 2014 haar bekroonde boek, **Surprised by the man on the borrowed donkey**, die lig laat sien. Die leser moet in gedagte

hou dat kanker in 2005 by haar gediagnoseer is. Sy skryf hoe sy telkens verras is deur die Man wat Jerusalem op 'n geleende donkie binnegery het om as misdadiger gekruisig te word en drie dae na sy kruisiging – totaal onverwags – aan sy dissipels verskyn het. Die paradoks kom veral duidelik na vore in die middelste van haar sewe saligspreekinge wanneer sy sê: *Blessed are those who listen with discernment, for they will hear "the sound of sheer silence"*.

4. Alister Edgar McGrath se boek ***The open secret*** word in 2008 gepubliseer en is 'n juweel. Dit word opgevolg met die titel ***Surprised by meaning***. Hierin word 'n herwaardering van openbaring en natuur bepleit, interessant genoeg is daar 'n sterk ooreenkoms met die tweede artikel van die Nederlandse Geloofsbelydenis. Hy redeneer in tipies Calvinistiese trant dat ons kennis van God ons lei na kennis van die mens en die natuur. Wie oë het om te sien, moet sien. Die natuur is daar om *geïnterpreteer* te word en, soos etlike psalms ook doen, laat dit 'n heerlike loflied weerklink wat die skepping en die Skepper besing.
5. In 2005 gebruik Luco van de Brom die titel ***Theoloog als jongleur*** om die rol van die persoon van die teoloog in die posisionering van die Christelike geloofsleer te verduidelik. 'n Jongleur is 'n kunstenaar wat allerlei voorwerpe soos balle, pierings, kegels of dergelike deur goeie hand-oog-koördinasie in die lug kan hou. Die werklikheid is 'n verhouding tussen subjek en objek, en niks kan eintlik daarbuite geken word nie. Maar die sin en die eenheid van die werklikheid lê in die persoon van die teoloog, geïnspireer deur die Gees.
6. Nog 'n titel wat my altyd bybly, is ***Menslike mense***, 'n boek wat in 1993 deur Adrio König geskryf is. Die mens is 'n verhoudingswese en is 'n mens deur mense. Menslike mense is geen toutologie nie, maar dring deur na ons wese: Om *menslik* te wees en om ons in te span om dit toenemend te word. Die sonde ontnem ons van ons menslikheid, en Christus wil deur die Heilige Gees *menslike mense* van ons maak.
7. Jürgen Moltmann se outobiografie, ***A broad place***, het in 2007 verskyn. In Psalm 31: 9 lees hy dat God 'n veilige vesting is, maar veral ook *vryheid en beweging* bied. Teologie moet hierdie Eksodus karakteriseer. God het alles in tyd begin, maar voltooi dit in ruimte. Die kroon van die skepping is ook nie die mens nie, maar die Sabbat. Dit is die enigste skeppingsdag wat nie met die refrein van *dit was aand en dit was môre* afsluit nie. Daar volg nie nag nie. Dit is oop na vore en die Sabbatstyd roep om vervul te word in die Sabbatsruimte. Ons moet 'n Sabbatsetiek ontwikkel wat nie bloot op die eerste ses dae gebaseer is nie, maar ook op die rus van die sewende dag. Moenie God gebruik nie, sê hy, *geniet God!* God kom en mense word vry. Dit is 'n teologie van vreugde.

Hierdie sewe titels het hulle as't ware aan my opgedring. Hulle het my gekies. Hulle is dus nie koud of neutraal in my vorming nie. En in die taal van die Heidelbergse Kategismus, ook nie toevallig nie. Vergun my nou om hierdie geïnternaliseerde oortuigings te sistematiseer.

Ek het natuurlik geen afgeronde of selfs definieerbare teologiese ontwerp daargestel of probeer aanbied nie. Daarvoor is teologie net te wyd en te diep en te hoog. Ek het gevolglik ook nooit my publikasies aangebied vanuit finale oortuigings nie. My teologiese reis wat terugdateer na my hoërskooljare, het soekend en tastend bepaalde kontoere gevind.

My teologie is daarom ontluikend van aard. Dit ontwikkel voortdurend en algaande vind verfyning en uitbreiding plaas. Dit is waarom ek hou van die beeld van 'n risoom wat Gilles Deleuze gebruik. Dit is soos spaghetti. Dit het nie 'n begin of 'n einde nie, alles is middel en word lateraal veranker. Dit is vir my 'n metaforiese beskrywing van Faraday se veldteorie in elektromagnetiese straling – die werklikheid is nie in die elemente of atome nie, maar in die energieveld daartussen.

Die begrip triangulasie verskaf taal vir so 'n geïnternaliseerde waarneming. Dit is 'n wiskundige begrip wat gebaseer is op Pythagoras se insigte, waarvolgens 'n derde punt op grond van twee bekende punte bepaal kan word. Die een wat interpreteer (*interpretans*) en dit wat geïnterpreteer moet word (*interpretandum*), is onlosmaaklik verbind, en so ook die teenwoordigheid van God, oftewel transendente immanensie, en omgekeerd, immanente transendensie. Ons hand-oog-koördinasie laat God in die werklikheid gebeur.

Teologie is daarom vir my: Werklikheidsverstaan, of meer korrek gesê, 'n beskeie poging om 'n verantwoordelike gespreksgenoot te wees in die mens se soeke na begrip en verstaan. Na my mening kán teologie as wetenskaplike dissipline 'n bydrae lewer tot die verstaan van die werklikheid. Daarom verkies ek ook die woord *verstaan* bo 'n woord soos *beskouing*. Verstaan is weliswaar subjektief, maar dit het darem kritiese verantwoording of minstens sodanige pretensie.

Om dié rede is die dialoog met ander wetenskappe so belangrik. Ons moet mekaar hoor en van mekaar leer. Dit is vir my logies dat teologie ook 'n staanplek by 'n universiteit moet hê en 'n bydrae moet kan maak in die mens se soeke na waarheid. Die idee van twee verskillende tale wat geloof en rede praat (Einstein) klink vir my al te veel na 'n Babelse by mekaar verbypraat. Iewers moet teologie ook deelneem aan die *lingua franca* van die dag.

Ek het my ook met veral twee natuurwetenskaplike dissiplines besig gehou: Fisika en biologie. Fisika was vir my belangrik om tyd en ruimte te verstaan, en biologie om meer uit te vind oor evolusie. My proefskrif het oor skepping en ekologie gehandel, en reeds daar het ek die kontoere ontdek van 'n teologies verantwoordbare werklikheidsverstaan. Die Twaalf Artikels plaas die skepping by die werk van die Vader. Karl Barth het dit christologies uitgelê, terwyl dit vir my duidelik was dat ons pneumatologie oor die skepping moet besin. Daarom het Gijs Dingemans se *pneuma-teologie* by my byval gevind.

Hierdie betrokkenheid by natuurwetenskaplike insigte in en bevindings oor die werklikheid, het my stelselmatig gevorm om al meer induktief en aposterioriese oor die werklikheid te besin. Teïstiese openbaringstaal word nie deur mense buite die teologie gehoor of gewaardeer nie. Ek het toenemend tot die besef gekom dat die felle stryd teen 'n natuurlike teologie die Protestantse teologie groot skade berokken het. Dit het elitisties geraak en sigself uit die wêrelddebat gehaal.

Bepaalde *theologoumena* moes na my mening noodwendig nuut vertolk word. Die belangrikste is waarskynlik 'n radikale hersiening wat ek moes maak oor ons verstaan van openbaring en van die Bybel. Soos Brunner is ek ook van mening dat die mens 'n bepaalde kapasiteit het om met God te verkeer, en dat die natuur aan ons baie insig kan bied. So is die kwantumfisika se beskrywing van die werklikheid nie net 'n model vir die menswetenskappe nie, maar 'n besondere verstaan van die werklikheid. Dieselfde geld byvoorbeeld vir die mier of die by.

Empiriese studies toon dat dit wat in die termietnes of byekorf gebeur, *mutatis mutandis* op die menslike samelewing toegepas kan word. Ons lees nie net waarheid *in* die natuur nie, maar ons lees dit ook daarvan *af*.

Toe ek sewe jaar gelede as Dekaan by die Fakulteit Teologie aangestel is, het die destydse viserektor vir my gesê dat ek 80% van my tyd aan bestuur moes bestee, en 20% aan my navorsing. Ek het vinnig agtergekom dat dit uiters idealisties was. Kort voor lank het ek 120% van my veronderstelde werkure aan bestuur spandeer en my navorsing in die *klein uurtjies* van die nag gedoen. 'n Kombinasie van bestuur en akademie is egter moontlik, en ek het ek minstens twee artikels oor teologie by 'n openbare universiteit gepubliseer.

Dit is moontlik juis omdat ek die oortuiging huldig dat teologie 'n plek by 'n universiteit moet hê en, omgekeerd, dat 'n universiteit sonder teologie lam is. Wetenskap jaag die waarheid na, teologie doen dit ook, maar moet sorg dat dit in liefde gedoen word.

Vergun my om ten slotte my persoonlike definisie van teologie met u te deel:

Teologie is 'n wetenskaplike poging van gelowiges in die openbare sfeer om 'n greep op 'n multidimensionele werklikheid te kry sodat dit saak maak.

Sal u my toelaat om sommer ook my verstaan van 'n universiteit met u te deel?

Universiteite is ruimtes van debat en wetenskaplike ondersoek waar nuwe kennis deur intellektuele aktiwiteit en vryheid van idees ontwikkel word.

Geagte voorsitters van die Algemene Kommissie en die Kuratorium, terwyl die HCM Fourie Erepennig, soos die oprigtingstatuut dit stel, vir 'n bydrae tot Bybels-Reformatoriese teologie aan my toegeken is, aangesien my bydrae na my mening aan hierdie vereiste voldoen, aanvaar ek die HCM Fourie Erepennig met dank en in beskeidenheid.

1.5 EREPENNING VIR BESONDERE DIENSLEWERING

Die oorhandiging van die erepenning vir besondere dienslewering word behartig deur die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dr WA Dreyer.

TOEKENNING AAN OUDL JD FOURIE

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika gee graag erkenning aan oudl Joël Fourie vir besondere diens gelewer as ouderling en as lid van die Raad vir Kerkregtelike Advies, die Komitee vir die Herskrywing van die Kerkorde, die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, en voorsitter van die Litigasiekomitee.

Joël Daniël Fourie is op 14 Mei 1948 in Boksburg gebore waar hy ook skoolgaan en in 1965 aan die Hoërskool Vryburger met vyf onderskeidings matrikuleer. Hierna verwerf hy die grade BJuris aan die Universiteit van Pretoria en LLB aan Unisa. Sy beroepsloopbaan begin as aanklaer in Potgietersrus, en na voltooiing van sy klerkskap word hy regsadviseur vir Yskor. Later word hy aangestel as senior lektor in Handelsreg aan die Universiteit van Pretoria. Na 'n senior aanstelling in die Departement van Arbeid word hy uiteindelik Direkteur-Generaal van Mannekrag. Na sy uittrede uit die staatsdiens begin hy saam met vier

vennote 'n regspraktyk wat uiteindelik aan 27 professionele persone werk verskaf. Hyself spesialiseer in Handelsreg en tree tot vandag toe in dié verband as konsultant op vir internasionale maatskappye. Hy was ook tot onlangs buitengewone professor in Handelsreg aan die Universiteit van Pretoria.

Ten spyte van so 'n besige beroepsloopbaan, was hy sedert sy 25ste verjaardag 'n ouderling in al die gemeentes waar hy woonagtig was, en vir die afgelope 38 jaar ononderbroke in Gemeente Swartkop. Van 2001 tot 2010 was hy 'n waardevolle en gerespekteerde lid van die Raad vir Regsadvies. As lid van die Komitee vir die Herskrywing van die Kerkorde het sy bydraes tot die formulering van Kerkordewysigings onder meer help verseker dat die Kerkorde nie in stryd is met die Grondwet nie. Sedert 2010 was hy vir twee termyne ouderlinglid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Ook hier het sy skerp insig en sy kritiese vrae die Kommissie gehelp om verantwoordelike besluite te neem, veral met arbeidsregtelike aangeleenthede.

In 'n baie hartseer tyd in die Kerk se geskiedenis toe 'n groep predikante en lidmate van die Kerk weggebreek het en hofsake teen die Kerk gemaak het, is 'n Litigasiekomitee onder voorsitterskap van oudl Fourie aangestel om die Kerk te adviseer en as skakel tussen die Kerk en sy regspan op te tree. Hy het die regspan van waardevolle raad bedien oor die unieke aard van die Kerkorde en 'n kerklike manier van omgang met die reg. Hy het baie tyd opgeoffer om met die regspan van die Kerk gesprek te voer en te help met die inwin van getuienis en die opstel van hofstukke. Hy het deurlopend waardevolle regsadvies gelewer wat die Kerk derduisende rande aan regskoste gespaar het. Daarbenewens het hy dikwels ook op eie inisiatief met opponerende predikante en hul regspan gesprek gevoer in 'n poging om versoenend op te tree en 'n skikking buite die hof te bereik. Dit getuig van sy broederlike ingesteldheid as 'n gelowige.

Oudl Fourie het hierdie werk dikwels onder geweldige druk gedoen, en moes meermale lang afstande reis om al sy verpligtinge na te kom. In die proses moes sy gesin ook heelwat opofferings maak. Die Kerk eer oudl Fourie vir sy getroue diens aan die Kerk waarvoor hy baie lief is. Sy positiewe optrede was deurentyd 'n inspirasie vir die ander lede van die verskillende kerklike liggame waarop hy gedien het. Hy het nooit gekroom om gemeentes en individuele lidmate met advies by te staan nie.

Die Kerk is ons hemelse Vader innig dankbaar vir die gawes waarmee Hy oudl Joël Fourie geseën het en wat hy bereid is om so mildelik in diens van die Kerk aan te wend.

BEDANKINGSWOORD: OUDL JD FOURIE

Broers en susters, hoe sê 'n mens dankie vir iets wat jy oortuig is jy nie verdien nie?

Gelukkig het Psalm 71 verse 15 tot 19 my tot hulp gekom oor hoe ek kan dankie sê:

- 15 *Sonder ophou sal ek van u verlossingswerk, van u reddingsdade bly praat, want hulle is meer as wat ek kan tel,*
- 16 *Ek kom om u magtige daade te prys, Here my God, die verlossingswerk wat net u kan doen,*
- 17 *U het my van jongs af onderrig, o God, en ek getuig nou van u kragtige daade.*

- 18 *Nou dat ek oud en grys geword het, moet U my tog nie alleen laat nie o God dat ek nog aan die geslagte wat kom, kan vertel van u werk en u mag.*
- 19 *U verlossingwerk, o God, is oneindig groot; groot is die dinge wat U gedoen het! Wie is soos U o God?*

Dit is onmoontlik om almal wat bygedra het tot my vorming te bedank. Eintlik kan ek nie meer sê as wat in die Psalm staan nie, maar dan kyk ek net vertikaal en nie ook horisontaal nie. Ek neem daarom net 'n hommervlug oor 'n tyd van 60 jaar. Dit is vlieg afneem en aanbeweeg.

Vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wil ek dankie sê dat u gedink het ek hierdie toekenning waardig is. Dit was 'n uitsonderlike voorreg om met elkeen van die Kommissielede, oor ses jaar, saam te werk. Ons Kerk is baie gelukkig om sulke besonderse mense te hê. Mense wat nie vir eie gewin daar is nie – nie 'n enkele een van hulle nie! Hier is mense wat erns maak met die geloof.

U sal nog in hierdie vergadering hoor wanneer 'n ouderling op die Kommissie sy standpunt oor die uitverskiesingsleer motiveer. Hy doen dit na ernstige studie en nadenke. Die besprekingspunt oor hoe die Kerk seksuele oriëntasie Woordgetrou, maar met die praktyke van ons tyd, kan hanteer, het oor maande se debat, soms per e-pos, uiteindelik die lig gesien op so 'n manier dat elke lid van die Kommissie daarmee kon saamleef, terwyl daar in die begin uiteenlopende standpunte was.

Die voorsitters van die Algemene Vergadering met wie ek saam gewerk het, dr Daan van Wyk en dr Wim Dreyer, het geïnspireer. Dankie daarvoor.

Fanie Pretorius, Frikkie Labuschagne, Wouter van Wyk en Karen Breedts is mense wat hulle gewig in goud werd is vir die Kerk. Sonder julle sou dit waarmee ek kon help, tevergeefs gewees het. Soms was die leidrade aan Karen maar min, maar elke keer het sy presteer soos 'n wafferse Sherlock Holmes. Dankie aan elkeen van u.

Een van die grootste voorregte wat enige mens kan ervaar, is om in die Hervormde Kerk te wees en te werk. Die lidmate van hierdie Kerk is die ware sout van die aarde. Baie dankie vir die wonderlike gesindheid wat ek ervaar het van elkeen van ons lidmate wat my pad gekruis het. Dit is onbeskryflike genade! U opregtheid het my male sonder tal skaam gehad vir my eie geloof.

Ek wil graag vir oudl Stan Furstenburg vra om my dank aan my gemeente Swartkop oor te dra vir die jare wat ek daar kon dien, en vir die geleentheid wat hulle my gegee het om die Kerk op die Kommissie beter te leer ken. Vir my wykslede wil ek om verskoning vra dat ek hulle in hierdie tyd afgeskeep het.

Toe ek my verstand gekry het, was ek in die Gemeente Swartruggens. Daar het my Sondagskool begin. Daarna is ek na Waterval Boven, maar toe ek werklik begin besef wat in die Kerk aangaan, was ek in die gemeente Primrose, wat ook nie die demografie van ons tyd oorleef het nie. Daar het ek geleer wat is die kerklied. Ons moes baie-baie sing voor die Sondagskool begin het en daarna. Ek kon nooit die skoolkoor haal nie, maar hier kon ek uit my hart sing.

Dan was daar oom Swanepoel, my katekisasiemeester. Ek glo tot vandag toe nog dat hy elke woord in die Bybel uit sy kop geken het. Soos hy gepraat het kon jy hom maar in die Bybel volg.

Prof Schalk Botha was die predikant wat my gekatkiseer het. Die entoesiasme van hierdie jong dominee, net uit Universiteit, het al die skanse en verwere van 'n tieneropstandeling laat verkrummel. Ek sal nooit die skok/verbasing op die dominee se gesig vergeet toe ek vra: Maar dominee, is daar nie nog baie tyd om die tien gebooie te leer nie? Moet ons nie nou ons tyd gebruik om deur die skoolwerk te kom nie? Die dominee het daarna gebid: Heer, gee ons tog die insig om ons tyd reg te gebruik, dat ons nie by die bruilof sonder die nodige olie sal aankom nie. Prof Schalk, die vraag wat u aan my as jongeling gestel het, herhaal hom soos 'n refrein: Het jy regtig die geloofsolie om die bruilof se lig te laat brand.

Daar is soveel predikante wat bygedra het tot my beter verstaan van die Bybel. Aan elkeen van u kan ek net sê: Dankie.

Dankie aan my huidige predikante, di Adriaan Roets, Marna Naudé en Elmien Knoetze, en dan moet u my asseblief vergewe as ek ds Dries Beukes uitsonder. Dries, as vriend en predikant wil ek baie dankie sê vir die paaie wat jy vir my gekarteer het. Jou insig en jou fenomenale kennis van die Woord verstom my elke keer. Baie-baie dankie daarvoor.

Vir my ouers, wat nie meer met ons is nie, wil ek dankie sê dat hulle hulle doopbelofte nagekom het. Ek is darem bevoorreg om my broer Berdus en sy vrou Hendrika en my suster Annalise hier te hê as verteenwoordigers van my jong tyd. Ek is so dankbaar dat God julle vir my gegee het. Annalise glo met haar hele hart en siel dat daar elke dag nog wonderwerke in die lewe van elke mens is. Met oë van geloof kan jy dit nie miskyk nie.

Dan my gesin. Eerstens aan my vrou Rosemarie: Ek weet dit was soms vir jou baie swaar as jy gesien het hoe ek spook met die sake van die Kerk. Dit was vir jou moeilik om te begryp waarom Christene so teenoor mekaar optree. Dankie dat jy tog verstaan het dat geen mens weet wat die regte ding is om te doen nie. Ons kan net bid dat ons so optree dat ons ter ere van die Hoof van ons Kerk, Jesus Christus, werk en as ons verkeerd optree, Hy ons genadig sal wees. Baie dankie Rosemarie.

Behalwe Nicolene en haar man Chris wat nie hier kan wees nie, is al my kinders hier. Jeanne en haar man Hannes, Joël en sy vrou Lara, en Marianne. Baie dankie vir julle liefde. Julle ken julle pa waarskynlik beter as al die ander mense hier. Julle weet hoe belangrik julle vir hom is en dat sy grootste vreugde op aarde is om sy kleinkinders te bederf. Baie dankie vir julle liefde, al maak ek soms foute. Julle moet maar asseblief vergewe.

Ek sluit af met die woorde van Paulus aan die Tessalonisense – die woorde wat vanaand in my hart leef: *Wees altyd bly. Bid gedurig. Wees in alle omstandighede dankbaar, want dit is wat God in Jesus Christus van julle verwag.*

1.6

BEDANKINGS

Dr WA Dreyer spreek die volgende bedankings uit:

- * Ds JT Manders vir die behendige hantering van die dataprojektor tydens die erediens.
- * Mnr Pieter van den Berg, koor en ander musikante wat die begeleiding behartig het.

- * Die personeel van die Sinodale Dienssentrum wat die logistiek van die vergadering hanteer het.
- * Oorhandiging van die erepenning: Ds JF van der Merwe, voorsitter van die Kuratorium
 - ** Ds C le Roux vir die bewoording en versorging van die oorkonde van prof JH Barkhuizen.
 - ** Prof AG van Aarde vir die bewoording en versorging van die oorkonde van prof J Buitendag.
 - ** Ds APJ Beukes vir die bewoording en versorging van die oorkonde van oudl JD Fourie.
 - ** Dr WC Kloppers wat verantwoordelik was vir die afronding en finale versorging van die oorkondes.
 - ** Mnr JJP Hattingh en mev MC van Niekerk wat verantwoordelik was vir die slaan van die penning wat oorhandig is, vir uitnodigings wat uitgestuur is en vir hulle aandeel aan die versorging van die oorkondes.
- * Die persone wat erepenning ontvang het, hulle gades, kinders, familie en vriende wat teenwoordig was vir dié besondere geleentheid. Ons is dankbaar dat ons hierdie mooi geleentheid saam met u kon beleef.
- * Ook 'n besondere woord van dank aan
 - ** ds TF Dreyer en ander persone wat die tolkwerk in Engels van vanaand se verrigtinge behartig het.
 - ** die NHSV-takke wat vanaand verantwoordelik is vir die verversings wat na afloop van die verrigtinge in die foyer bedien sal word.
 - ** die algemene sekretaris en sy personeel wat verantwoordelik was vir die reëlins van die aand.
 - ** lede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat die gaste ontvang het.
 - ** elkeen wat vanaand hier teenwoordig was om aan die geleentheid besondere luister te verleen.

1.7 **SLOTGEBED**

Gesang 266.

1.8 **VERVERSINGS**

Die teenwoordiges verdaag hierna om verversings te geniet.

---oOo---

Deel 2

Konstituering

2 - 7 Oktober 2016
Gemeente Wonderboom

2. **OPENING: MAANDAG 3 OKTOBER 2016 OM 08:30**

2.1 **OPENING**

Dr GC Lindeque, visevoorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, open die vergadering:

Samesang

Orreliis: Me Cecilia van Tonder.

VONKK 130: 1 tot 5.

VONKK 266: 1 tot 3.

Skriflesing

Efesiërs 3: 14 tot 21.

Geliefdes in ons Here Jesus Christus!

Wat sien mense wanneer hulle na die Hervormde Kerk kyk? Watter prentjie vorm daar in mense se gedagtes wanneer hulle die lidmate van die Hervormde Kerk hoor praat of wanneer hulle ons raakloop in die dorp? Wat beleef mense wanneer hulle 'n erediens van die Hervormde Kerk bywoon? Want in 'n groot mate is dit ook die prentjie wat mense oor God gaan hê. Dit is skrikwekkend, maar net soos wat 'n mens jouself in jou eie kinders sien, net so sien en beleef mense iets van God in my en jou as kinders van God.

In die teksgedeelte kry ons in die eerste plek die prentjie van 'n knielende kerk, dit wil sê 'n biddende kerk. Dit is 'n prentjie van 'n kerk wat nederig is voor en afhanklik is van God. In sekere mense se oë sou dit 'n prentjie van swakheid wees. Om te kniel is om oor te gee, om die minste te wees. Maar dit is juis waarin ons krag lê. As ek swak is, is ek sterk want dan is dit nie meer ek wat lewe nie, maar Christus wat in my lewe. Miskien gee ons te min aandag hieraan. Miskien kniel ons te min. Veral ons as predikante kan ons so maklik hieraan skuldig maak. Ons kan onself dikwels met goeie bedoelings so besig hou met baie dinge dat ons ons eie persoonlike gebedslewe en 'n intieme verhouding met die Here afskeep. Mag dit die gebed wees van hierdie vergadering dat daar by ons 'n groeiende besef sal wees van ons afhanklikheid van God as ons Vader, wat vir ons sorg en voorsien en op Wie ons kan vertrou. Om kerk van Jesus Christus in die wêreld te wees vra in die eerste plek dat ons innerlik versterk sal word deur die Gees van God. So het ons immers vir God ook leer ken. God het Homself deur Jesus Christus bekend gemaak as God wat kan klein word, wat verneder is deur 'n mens te word en vir ons te sterf. Mag ons as kerk iets van daardie beeld van God uitleef, naamlik van opoffering en nederigheid.

Die tweede kenmerk van 'n kind van God wat in hierdie teks na vore kom, is die aspek van liefde. *Mag julle in staat wees om saam met al die gelowiges te begryp hoe wyd en ver en hoog en diep die liefde van Christus strek.* En hoe het Jesus Christus nie juis vir ons kom wys hoe groot God se liefde is nie? Jesus Christus het vir ons 'n radikale nuwe prentjie van God kom wys. God is nie 'n harde en veroordelende Regter vir Wie ons in vrees en bewing hoef te leef nie. God is genadig en vergewend. God gee om vir mense wat vol sonde en gebreke is. Miskien is ons hierin self ook weer skuldig. Omdat alles in ons lewe werk volgens die beginsel van verdienste en beloning, dink ons dat God ook so is.

Maar God werk met die beginsel van genade. En dit is vir ons so moeilik om te begryp. Daarom die erns van die gebed dat ons God se liefde sal begryp en sal ken. Want as ek dit eers verstaan, dan kan ek nie anders as om dit ook uit te leef en aan ander te bewys nie. Miskien was dit 'n fout om in die verlede die diens van barmhartigheid as 'n onafhanklike funksie van die Kerk te hanteer. En miskien het ons begin om barmhartigheid en liefdadigheid met mekaar te verwar. Miskien was ons bang om van humanisme beskuldig te word. Maar die uitleef van God se liefde teenoor ander mense is tog 'n wesenlike eienskap van 'n kind van God wat in ons lewe en optrede van elke dag sigbaar behoort te wees.

Die gebed sluit af met die absolute verwondering oor God se almag. Dit word verwoord in 'n slot van lofprysing en aanbidding. Weereens is dit 'n saak waarvoor ons baie versigtig is. Ons is bang daarvoor om beskuldig te word van charismatiese tendense en konserte in die erediens. Ons ken almal die storie van die ouderling wat die besoeker by 'n erediens stilgemaak het met die opmerking dat hier loof en prys ons nie die Here nie. Maar die waarheid word soms in die vorm van 'n grappie verwoord. Ons moet versigtig wees dat die persepsie wat mense van ons eredienste vorm, nie een is van 'n strakke en formele belewenis nie. Jesus Christus het met sy opstanding uit die dood en hemelvaart vir ons kom wys hoe almagtig God werklik is. Dit gaan ons verstand te bowe. Daaroor en oor God se onmeetlike liefde en genade kan ons maar net in verwondering jubelend en juigend getuig teenoor 'n wêreld wat soekend is na ware vreugde en hoop.

Amen!

Gebed

Samesang

Gesang 599: 1 en 3.

VERWELKOMING

Die voorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dr WA Dreyer, verwelkom

- * lede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * afgevaardigdes na die 71ste Algemene Kerkvergadering.
- * dosente van die Teologiese Fakulteit.
- * predikante in gemeentes, predikante in besondere diens, beroep-afwagende predikante en proponente.
- * emeritus predikante, en in die besonder ds WJ Roos wat 97 jaar oud is, die oudste predikante in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- * studente.
- * verteenwoordigers van ander kerke en instansies:
 - ** Dr JJ Gerber (*World Communion of Reformed Churches*)
 - ** Dr GF Claassen (Nederduitse Gereformeerde Kerk)

- ** Ds C Aucamp (Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika)
- ** Prof MJ Manala (*Maranatha Reformed Church of Christ*)
- ** Ds JM Motloba (*Maranatha Reformed Church of Christ*)
- ** Oudl M Masenya (*Maranatha Reformed Church of Christ*)
- ** Ds R Noppers (*Christian Reformed Church of Australia*)
- ** Ds D Jantjies (Calvyn Protestantse Kerk van SA)
- ** Ds D Mackriel (Calvyn Protestantse Kerk van SA)
- ** Ds TG Dibane (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds EM Kosa (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds TE Maile (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds NS Makatsa (Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika)
- ** Ds D Gevers (Uitvoerende Hoof, Bybelgenootskap van Suid-Afrika).
- ** Prof Johannes Smit (Potchefstroom Universiteit).

- * die algemene sekretaris en sy personeel.
- * mev B Coetzer, NHSV voorsitter.
- * verteenwoordigers van die pers.
- * lede van *Evalu8*.
- * besoekende ampsdraers en lidmate.
- * ander besoekers teenwoordig.

Gemeente Wonderboom, en in die besonder ds PS Esterhuizen en sy kerkraad, word bedank vir die feit dat die Algemene Kerkvergadering by hulle gemeente gehou kan word.

2.2 **BESPREKING VAN DIE TEOLOGIESE INHOUD VAN DIE OPENINGSREDE (ORDINANSIE 3.8.3 (v))**

Die vergadering bespreek die teologiese inhoud van die openingsrede van dr WA Dreyer onder leiding van die visevoorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dr GC Lindeque. Die volgende persone neem aan die bespreking deel:

- * Ds J Coetzee
- * Ds W Dykema
- * Prof E van Eck
- * Ds WJ Jansen van Nieuwenhuizen
- * Dr AG Ungerer
- * Ds HP van den Berg
- * Ds HF Louw
- * Ds AJ Pienaar
- * Oudl T Moodie
- * Ds CP van der Walt
- * Dr RA Denton
- * Dr T van Wyk.

Dr WA Dreyer kry ten slotte geleentheid om repliek te lewer op die opmerkings wat gemaak is.

2.3 SAMESTELLING EN KONSTITUERING

2.3.1 GELOOFSBRIEWE

Afgevaardigdes het 'n afskrif ontvang van die verslag oor die aanwesige lede van die vergadering wat op 2 en 3 Oktober 2016 geregistreer het. Die geloofsbriewe van gemeentes is in orde bevind.

2.3.1.1 Verskonings

Die volgende verskonings vir afwesigheid van die duur van die vergadering is van predikante ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE
Bester PWAN ds	Glencoe
Boshoff FJ dr	Emeritaat/Chrissiesmeer
Botha GS ds	Emeritaat/Viljoenskroon
Botha JS ds	Beroepafwagtend
Brayshaw NCJ ds	Emeritaat/Heilbron
Dreyer Y prof	Dosent/Nederlandssprekende Gemeente
Du Preez J ds	Pierneef
Du Toit JJ ds	Emeritaat
Harmzen P ds	Gerdau/Hartbeesfontein
Janse van Rensburg A ds	Kapelaan/Montana
Jordaan PJ prof	Losberg
Katzke I ds	Bloemfontein
Kloppers EC prof	Kerkmusiek
Lemmens C ds	Villieria
Loader JA prof	Buiteland
Liebenberg CG ds	Nieu-Seeland
Malan DJR ds	Johannesburg
Miller LH ds	Beroepafwagtend
Naudé MS ds	Swartkop
Neele AC prof	Bloemfontein
Pienaar PJHS ds	Bosmansrust
Potterill CF ds	Erasmia
Putter JD ds	Drie Riviere
Rossouw-Lombard A ds	Postmasburg
Smith PM ds	Emeritaat
Swanepoel SJ ds	Emeritaat
Van Aarde AG prof	Emeritaat
Van der Merwe MM ds	Beroepafwagtend
Van Wyk DJC dr (jr)	Laeveld
Van Wyk WPF ds	Emeritaat
Van Zyl PJ dr	Ermelo
Viljoen JJ ds	Koornfontein
Vogel IJ ds	Rooihuiskraal

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Oudl JWH Louwrens	Rustenburg Jac van Belkum	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl ACG van Pletzen	Dordrecht/Queenstown	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl TL le Roux	Wolmaransstad	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl CWP Jansen van Vuuren	Wolmaransstad	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl RJ Els	Dordrecht/Queenstown	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl M Roodt	Primrose-Oos	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl FC Bester	Glencoe	2 tot 7 Oktober 2016
Oudl C Carelse	Glencoe	2 tot 7 Oktober 2016
Ds Y de Lange	Westonaria	2 tot 4 Oktober 2016
Ds CB Enslin	Rustenburg-Kloof	6 en 7 Oktober 2016
Ds G Rocher	Nigel	2 en 3 Oktober 2016
Oudl NJ Pretorius	Balfour	2 en 3 Oktober 2016
Oudl AJ Grobler	Nigel	2 en 3 Oktober 2016
Ds SA Beukes	Wesmoot	3 Oktober 2016 vanaf 14:30 tot 17:00
Oudl SJ Pieterse	Greylingstad	3 Oktober 2016
Oudl PC van Staden	Pretoria	3 Oktober 2016
Ds OJ van Schalkwyk		3 Oktober 2016
Ds FJ Redelinghuys	Sasolburg	3 Oktober 2016
Oudl N Uys	Zwartruggens	3 en 4 Oktober 2016
Oudl PFS Mulder	Wonderboom	4 Oktober 2016 om 12:00 tot 16:00
Ds APJ Beukes	Swartkop	4 Oktober 2016
Oudl WJJH Scholtz	Middelburg	4 Oktober 2016 vanaf 10:10 tot 14:30
Ds TF Dreyer	Wapadrant	4 Oktober 2016 oggend- en aandsessies 5 Oktober 2016 middag- en aandsessies 6 Oktober 2016 middag- en aandsessies 7 Oktober 2016 middag- en aandsessies
Ds D van der Merwe	Bethlehem/Reitz	4 tot 7 Oktober 2016
Dr WC Kloppers	Sinodaal	4 tot 7 Oktober 2016
Oudl A Steyn	Bronkhorstspuit	5 Oktober 2016 oggendsessie 7 Oktober 2016 middagsessie
Ds JH van Staden	Bronkhorstspuit	5 Oktober 2016 oggendsessie 7 Oktober 2016 middagsessie
Oudl JH van Rooyen	Komatipoort	5 tot 7 Oktober 2016
Ds HJ Odendaal	Rietvallei	6 Oktober 2016
Dr EB Marran	Losberg	7 Oktober 2016

2.3.1.2 Konstituering

Die vergadering word wettig saamgestel uit die volgende stemgeregtigde afgevaardigdes:

GEMEENTE	PREDIKANT	OUERLING
Alberton	Viljoen PB ds	Van Wyk JMF oudl
Alberton-Wes	Harmse WH ds	Du Toit T oudl
Amsterdam	Dupper BM ds	
Barberton	Dreyer PS ds	Vorster CMES oudl
Belfast	Botha M ds	
Bellville	Verhage E ds	
Benoryn	Gasson MM ds	
Bergsig	Nortjé F ds	Botha A oudl
Bethal	Du Plessis-Manders M ds	Swanepoel MC oudl
	Manders C ds	
Bethlehem	Van der Merwe D ds	
Bloemfontein	Dykema W ds	Venter AE oudl
	Dreyer JJ ds	
Bloemfontein-Wes	Nel J dr	Hamman SJ oudl
Boksburg	Bester D ds	
Bothaville		Denner LJ oudl
Brakpan	Uys PJ ds	Erasmus AJ oudl
Brakpan-Harmonie	Jansen van Rensburg JA ds	Myburgh HL oudl
Brits	Celliers HJ ds	Brits G oudl
Bronkhorstspuit	Van Staden JH ds	Steyn A oudl
Buffelspoort	Van Tonder CAP ds	Rousseau AR oudl
Carletonville	Calitz HW ds	Nigrini M oudl
Carolina	Oosthuizen S ds	Botha MGC oudl
Christiana	Le Roux PDM ds	De Klerk B oudl
Clocolan	Rossouw JAC ds	Jordaan MJ oudl
Coligny	Jacobs DS ds	Jordaan JS oudl
Culembeeck	Conradie A ds	Swamers PIM oudl
Declercqville	Evert F ds	Fourie AJ oudl
Delareyville		Grové JS oudl
Delmas	Struwig DJ ds	Steyn HS oudl
Derdepoort	Swanepoel PC ds	Van Niekerk WM oudl
Donegal		Slippers R oudl
Dora Theo Gemeente Kimberley	Steenkamp PJ ds	Lambert PEJ oudl
Drie Riviere		Kloppers FJ oudl
Drie Riviere-Oos	Van Schalkwyk JBMH ds	
Dullstroom	Prinsloo JH ds	
Duncanville	Mans W ds	
Durban	Dreyer TF (Durban) ds	Swart AAJ oudl
Ebenhaeser	Kern L ds	Erasmus M oudl
Eendracht		Barnard JH oudl
Eikenhof	Strydom WA dr	Brown EW oudl
Elandspoort	Van den Berg HP ds	Bloem M oudl
El-Flora	Van Belkum M ds	Müller GL oudl

Elsburg	Kramer JR ds	
Erasmia		Gates I oudl
Ermelo		Swart JL oudl
Ermelo-Suid	Bezuidenhout CJ ds	
Gaborone	Jacobs PJ (jr) dr	
Germiston	Ayres J ds	Lowe RG oudl
Goudveld	Van Staden R ds	
Greylingstad	Naudé JS ds	
Grimbeekpark	Geel L ds	Davel DL oudl
Groeneweide	Jooste JP ds	Engelbrecht JR oudl
Groot Marico	Botha GS ds	Pretorius SJ oudl
Grootfontein	Greyling BF ds	Greyling L oudl
Grootvlei	Willers SH ds	Kemp WS oudl
Hartebeeshoek	Van Niekerk JR ds	Jacobs PJD oudl
	Jansen van Nieuwenhuizen WJ ds	
Hartebeestpoort	Sneygans FB ds	Van der Merwe CL oudl
	Van der Merwe CM ds	
Hazyview	Breytenbach WJM ds	Botha WJ oudl
Heidelberg	Robberts ZC ds	Van Vollenhoven K oudl
Hendrina	De Leeuw LJ ds	
Horison Roodepoort	Nel GCJ dr	Havenga SL oudl
Jeffreysbaai		Young HL oudl
Joachim Prinsloo	Van Rooyen PH ds	Botha PS oudl
Johannesburg Suid	Strydom WA dr	Redelinghuys PG oudl
Johannesburg Wes	Marnewick JC ds	
Kaapstad	Van Wyk GMJ dr	Smit F oudl
	Smith KF ds	
Kampersrus	La Grange HF ds	Van den Berg HG oudl
Kathu	Britz JZ ds	
Kempton	Fourie EG ds	Snyman JHH oudl
Kempton Park-Oos	Geyer A ds	Steyn J oudl
Klerksdorp	Botha PJE ds	Lotz H oudl
Klerksdorp Doringkruin	Van Staden JM ds	Erasmus DE oudl
	Jansen van Rensburg (Prinsloo) A ds	
Klerksdorp-Suid	Schmidt D ds	Degenaar PJ oudl
Klerksdorp-Wilkoppies		De Beer GDJ oudl
Komatipoort	Engelbrecht BM ds	Van Rooyen JH oudl
Koster	Kloppers HN ds	Strydom GRJ oudl
Kriel	Jones RJ dr	Visser BJ oudl
Kroonstad	Grobler JD ds	Seymore DJJ oudl
Krugersdorp	Delpont H dr	
Krugersdorp-Noord	Hattingh AJ ds	Muller HH oudl
Krugersdorp-Oos	Kramer HMJ ds	Vorster PP oudl

Krugersdorp-Wes	Delpont H dr	
Kruin	Pienaar AJ ds	Terblanche PW oudl
Kuruman	Britz JZ ds	
Ladysmith	Van der Berg CJ ds	
Laer Suidkus	Pieterse JJ ds	
Laeveld		Cronjé SE oudl
Leeudoringstad	Van Rooyen LS ds	Louw JP oudl
Letsitele	Truter JHL dr	Smit PJJ oudl
Lichtenburg	Senekal GC ds	Le Roux AJP oudl
Lichtenburg-Oos	Jacobs DS ds	Venter OJ oudl
Losberg	Jordaan PJ prof	Smith WJC oudl
	Marran EB dr	
Louis Trichardt	Horn FP ds	Marx B oudl
Lydenburg	Botha WA ds	Steenekamp JJ oudl
Mafeking	Botha A dr	Scholtz J oudl
Magaliesburg	Greyling JJ (jr) ds	Muller MJM oudl
Magaliesmoot	Robbertze MD ds	Kachelhoff T oudl
	Barnard D ds	
Makarios	Steenkamp LJS prof	Labuschagne P oudl
Makwassie	Van Rooyen LS ds	Beyers G oudl
Malelane	Van Deventer JBJ ds	Venter GS oudl
Marble Hall	Koekemoer JJC ds	Risseeuw JN oudl
Messina		Louw HJJ oudl
Meyerspark	Geyser PA prof	Paynter FJ oudl
Meyerton		Lotz JW oudl
Meyerton-Suid		Bronkhorst DR oudl
Middelburg	Le Roux E dr	Scholtz WJJH oudl
	Steenekamp NJS ds	
Middelburg-Noord	Hertzog CEC ds	Hoek R oudl
	Botha TL ds	
Midrand	Eksteen P ds	Du Plooy AP oudl
Midstream	Lindeque GC dr	Mulder CWF oudl
	Geel L (jr) ds	
Molopo		Pistorius P oudl
Montana	Van der Watt DW ds	Groenewald MW oudl
	Swanepoel PC ds	
	Van Staden JM dr	
	Dreyer TFJ prof	
Montana-Oos	Van Wyk GF ds	Van Hamersveld FP oudl
Mosselbaai	Malan GJ dr	
Naboomspruit	Claassen JJ ds	Van den Berg BL oudl
Namibkus	Janse van Rensburg L ds	Thomas CJ oudl
Namib-Suid	Van der Walt M ds	Barnard OC oudl
Nederlandssprekend Gemeente		Van der Kuil F oudl

Nelspruit	Botes MCE ds	Gerber H oudl
	Engelbrecht JH ds	
	Macdonald GDJ ds	
Newcastle	Louw HF ds	Willemse JF oudl
Noordelike Pretoria	Labuschagne HJ ds	Wolfswinkel G oudl
Noordrand	Kloppers HN ds	
Noordwestelike Pretoria	De Beer GS ds	De Wet JH oudl
	Ras IF ds	
Odendaalsrus	Du Plessis CH ds	Alers G oudl
Ogies	Losper (Lombard) IM ds	Enslin I oudl
	Pienaar RTI ds	
Olifantsfontein	Labuschagne FJ dr	
	Vorster JH dr	
Onverwacht	Prinsloo CB ds	Reynecke IA oudl
Oos-Londen	Van der Walt CP ds	
Oos-Moot	Dippenaar J ds	Labuschagne BJ oudl
	Thomas A ds	
	Van der Westhuizen MJ ds	
	Van Wyk IWC prof	
Orkney	Steyn JJ ds	Deetlefs N oudl
Otjiwarongo	Van Niekerk CL ds	Swart JG oudl
Ottosdal		Rootman SJ oudl
Oudtshoorn	Benadé IL ds	
Outeniqua	Nortjé F ds	Valks A oudl
Paarl	Janse van Rensburg AJH ds	Bezuidenhout JJ oudl
Parkrand	Van Baalen EJA ds	
Parys		Booyens PA oudl
Phalaborwa	Jansen van Rensburg MJ dr	Terblanche CS oudl
Philadelphia	Van der Merwe K ds	Dreyer TF oudl
	Van Wyk WC dr	
	De Beer SM dr	
	Slabbert MJ ds	
Pierneef	De Kock P ds	Van der Laarse D oudl
Piet Potgieter	Schimper QJ ds	Smit HA oudl
Piet Retief	Dupper BM ds	Potgieter IHJ oudl
Pietermaritzburg	Du Toit C ds	Grobbelaar EA oudl
Pinetown	Viljoen A dr	Janse van Vuren R oudl
Pongola	Dupper BM ds	
Port Elizabeth	Fourie M ds	Kruger JP oudl
Potchefstroom	Kok WJJ ds	Jansen van Rensburg SM oudl
Potchefstroom Die Wilge		Wiid H oudl
Potchefstroom-Noord	Kok SA ds	Els HJ oudl
Potchefstroom-Studente	Denton RA dr	Van Staden N oudl
Potchefstroom-Suid	Smit GJ ds	Liebenberg C oudl

Potgietersrus	Nel HSK ds	Van der Merwe WG oudl
Pretoria	Pretorius C dr	Van Staden PC oudl
Pretoria-Noord	Steenkamp PL dr	Van Graan J oudl
Pretoria-Oos	Ungerer AG dr	Moodie T oudl
	Buitendag J prof	
	Dreyer WA dr	
	Oberholzer L ds	
	Van der Merwe JF ds	
Pretoria-Tuine		Kirstein CJ oudl
Pretoria-Wes	Kidson MS (Van Zyl) ds	Walker AS oudl
Primrose		Claassen J oudl
Primrose-Oos	Van Schoor WAJ dr	
Randburg	Van Wyk CJ ds	Britz PD oudl
	Van Sittert JJ ds	
Randfontein Midpark	Van der Westhuizen JPC ds	Esterhuizen HH oudl
Reitz	Van der Merwe D ds	
Richardsbaai	Furstenberg P de K ds	Venter J oudl
Riebeeckstad	Fouché MJ ds	Ter Stege R oudl
Rietspruit		Dreyer HJ oudl
Rietvallei	Odendaal HJ ds	Van Aarde M oudl
	Herbst H ds	
Roedtan	Schimper QJ ds	Grobbelaar AM oudl
Rooihuiskraal	Potgieter M ds	
	Van Eck E prof	
Roosenekal		Gouws NP oudl
Ruskoppies	Van Rooyen PH ds	
Rust Der Winter	Van Wyk BJ dr	
Rustenburg		Pienaar FE oudl
Rustenburg Jac Van Belkum	Kloppers A ds	
Rustenburg-Kloof	Enslin CB ds	
Rustenburg-Suid	Dreyer TFJ prof	Smith DJ oudl
	Dreyer-Krüger AE dr	
Sabie	Breytenbach WJM ds	Van Niekerk HJN oudl
Saffierkus	Viljoen CJ dr	
Sannieshof	Rossouw P ds	
Sasolburg	Redelinghuys FJ ds	Redelinghuys CE oudl
Sasolburg-Suid	Prinsloo (Swanepoel) L ds	Prinsloo TJB oudl
Schoemansdal	Venter WF ds	Engelbrecht JFP oudl
Secunda	Wolmarans PJ ds	Nel WC oudl
	Meyer M ds	
Seestergemeente Brackenhurst	Els G van R ds	Mienie HJ oudl
Selcourt	Lourens D ds	Jacobsohn KJ oudl
Setlaars	Gericke JD prof	Stricker WLR oudl

Silverton	Oxton S ds	Knol E oudl
Sionshoogte	Taljad DJD ds	
Sionspoort	Van Staden JH dr	Labuschagne RJ oudl
	Delpont M ds	
Springs-Noord	Dannhauser EH dr	Jacobsz JM oudl
Springs-Oos	Roets PJ ds	Van Zyl CJ oudl
Steelpoort	Meyer HP ds	
Stellenbosch	Le Roux C ds	Müller JH oudl
	Van Staden P dr	
Stilfontein-Wes	Oosthuizen SJ ds	Scheepers JF oudl
Stoffberg	Beukes ME ds	
Strand	Van der Merwe GD ds	Denner JH oudl
Suidoos-Witbank	Lombard IM ds	Nel AM oudl
	Losper (Lombard) IM ds	
Sundra	Snyman WE ds	Jansen van Nieuwenhuizen CPF oudl
Swartkop	Roets AH ds	Esterhuizen D oudl
	Knoetze WM ds	
	Beukes APJ ds	
Swellendam	Joubert TF ds	Jansen van Nieuwenhuizen LH oudl
Tarltou	Greyling JJ (jr) ds	Koegelenberg A oudl
Trichardtsfontein	Van der Linde LJ ds	Jooste GF oudl
Tsumeb	Greyling BF ds	
Turffontein		Vorndran L oudl
Tzaneen	Van der Westhuizen RL ds	Venter A oudl
Upington	Britz JZ ds	
Utrecht	Kay JH ds	Van der Westhuizen C oudl
Vaalharts	Le Roux PDM ds	Taljaard JG oudl
Vaalpark	Sheppard E ds	Le Roux DJ oudl
Vaalwater	Loedolff CAA ds	Brandon AJ oudl
Van Der Hoff	Du Preez JP ds	Coetsee MPA oudl
Vanderbijlpark-Oos	Rust RJ ds	Van Gijssel A oudl
Vanderbijlpark-Suid	Swanepoel AC ds	Basson FJ oudl
Vanderkloof		Van Zyl APS oudl
Ventersdorp	Jansen van Vuren MS ds	Potgieter JA oudl
Vereeniging	Serfontein DJB ds	Beeslaar SE oudl
Verwoerdburg	Viljoen PF ds	Van Niekerk MP oudl
	Beyers J prof	
	Van Wyk WC ds	
Viljoenskroon		Van der Westhuizen WJ oudl
Villieria	Kuyper AC ds	Harvie RFB oudl

Virginia	Fouché MJ ds	
Vliegepoort	Van der Linde HT ds	Van Renburg MPF oudl
Vredefort		Van Coller K oudl
Vryburg	Holtzhausen JA ds	
Vryheid	Kay JH ds	
Wapadrant	Joubert J ds	Pieterse AD oudl
	Delpont JM ds	
	Dreyer TF ds	
Warmbad	Bacon M ds	De Beer AG oudl
Waterberg	Van Wyk BJ dr	Snyders F oudl
	Sauer W de V ds	
Waterval Boven	Botha M ds	Greyling JC oudl
Welgelegen-Pietersburg	Joubert HS ds	Marais AF oudl
Weltevreden	Beukes CJ dr	Van Wyk GS oudl
Weskus	Le Roux M ds	
Wesmoot	Beukes SA ds	Scheepers LJ oudl
Westonaria		Janse van Rensburg JA oudl
Windhoek	Ras FH ds	
Witbank-Suid	Steenekamp EM ds	Van Heerden FJ oudl
Witfield		Fourie F oudl
Witfontein	Bevolo-Manders JM ds	Augustyn L oudl
	Manders JT ds	
Witrivier	Breytenbach WJM ds	
Wolmaransstad	Viviers G ds	
Wonderboom	Erasmus LK ds	Mulder PFS oudl
	Esterhuizen PS ds	
Wonderboompoort	Malan MD ds	Vermaak JM oudl
Wonderboom-Suid	Du Plessis DZ ds	Breytenbach PA oudl
Wonderfontein	Meiring A (Otto) ds	
Worcester	Le Roux C ds	Crafford R oudl
	Van Staden P dr	
Zeerust	Oberholzer BC ds	
Zesfontein	Dannhauser EH dr	
Zoutpansberg	Van Wyk BJ dr	Van Niekerk BJ oudl
Zuurfontein	Janse van Rensburg JG ds	Janse van Rensburg JG oudl
Zwartruggens		Uys N oudl

Beroepafwagende predikante

Botma AC dr
 Bester JP ds
 Dreyer WA prop
 Du Toit DJ dr
 Fourie C prop
 Van der Merwe C ds

Van Niekerk M prop

Emeritaat

Antonites AJ prof
Beukes JA dr
Coetzee J ds
De Beer PJ dr
Roos WJ ds
Swanepoel AM ds

Siekte-emeritaat

De Bruin CJ ds
Hill-Jowett AMT ds
Van Tonder JAP ds

Bybelgenootskap van Suid-Afrika

Hoffman S dr
Papp KD dr

Sinodaal

Kloppers WC dr
Stoltz GPJ ds

Universiteit van Pretoria

Geyser-Fouché AB dr
Van Wyk T dr

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

DANKBETUIGING AAN DR WA DREYER

Dr GC Lindeque bedank dr WA Dreyer vir sy werksaamhede, nie net die afgelope termyn nie, maar vir meer as 20 jaar se sinodale betrokkenheid.

Dr Dreyer bedank die Kommissielede vir hulle pligsgetrouheid en hardwerkendheid.

GEDENKALBUM: DANKBETUIGING

Dr WC Kloppers oorhandig Gedenkalbums aan me Francis Nel, Tessa Oppermann, Sanell van Vuuren en mnr Nándor Sarkady as 'n blyk van waardering vir hulle harde werk aan die Gedenkalbum. Dr C Pretorius ontvang mnr Sarkady se Gedenkalbum in sy afwesigheid.

---oOo---

2.3.2 VERKIESING VAN 'N VOORSITTER EN SKRIBA

In terme van Ordinansie 3.8.3 (vi)(a) kies die vergadering uit die aanwesige predikante 'n voorsitter en skriba waarna die vergadering met sy werksaamhede begin.

Die volgende ordinansies word in ag geneem:

Ordinansie 3.8.3 (vii) wat soos volg lui:

Die Algemene Kerkvergadering sien toe dat van die ses predikantslede op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering minstens twee gemeentepredikante is.

Ordinansie 3.10.1 (ii) wat soos volg lui:

Met die oog op rotasie dien geen ampsdraer vir langer as twee termyne aaneen op die Kommissie nie.

Drr WA Dreyer, GC Lindeque en ds L Geel is nie weer verkiesbaar nie.

2.3.3 VERKIESING VAN PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

In terme van Ordinansie 3.8.3 (vi)(a) kies die vergadering uit die aanwesige predikante

- * 'n visevoorsitter en viseskriba
- * twee verdere lede
- * 'n sekonduslid vir elke predikantslid.

Drr WA Dreyer, GC Lindeque en ds L Geel is nie weer verkiesbaar nie.

2.3.4 VERKIESING VAN DIE OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Volgens Ordinansie 3.8.3 (vi)(b) word uit die aanwesige ouderlinge

- * nege lede
- * nege sekundi wat om die beurt gebruik kan word, verkies.

Soos in die verlede, beveel die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan dat die ouderlinglede later in die vergadering, sodra hulle meer bekend geraak het, verkies word.

Oudle JD Fourie, DJ Lizamore, FJ Paynter, WAJ van Schoor en PP Vorster is nie weer verkiesbaar nie.

2.4 GOEDKEURING VAN DIE REGLEMENT VAN ORDE

2.4.1 OPROEP

Die oproep van die 71ste sitting van die Algemene Kerkvergadering is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hanteer volgens die Kerkorde (Ordinansies 3.8 en 3.10.2).

2.4.2 AGENDA

2.4.2.1 Die Algemene Kerkvergadering se opdrag behels die

- (i) ordelike toerusting, opbouing, versorging en beskerming van die ringsvergaderings, die gemeentelike vergaderings van die ampte, en die gemeentes van die Kerk, en
- (ii) neem besluite oor
 - (a) die leer en belydenis van die Kerk
 - (b) die ampte en die vergaderings van die ampte
 - (c) die inhoud en die orde van die erediens
 - (d) die orde en die dissipline van die Kerk
 - (e) ander sake wat die Kerk in geheel raak en wat ander vergaderings van die ampte nie kan afhandel nie, en
- (iii) tree op as bykomende vergadering wanneer 'n beroep gedoen word teen die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

2.4.2.2 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het met die oog op sinvolle besprekings, beskrywingspunte in die agenda opgeneem. Beskrywingspunte kan ondersteun word met memoranda, studiestukke, voorstelle en versoekskrifte, en word ingedien kragtens Ordinansie 3.8.3 deur

- (a) *die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering*
- (b) *ringsvergaderings*
- (c) *die Predikantevergadering*
- (d) *die Algemene Diakensvergadering*
- (e) *rade van die Kerk*
- (f) *dienaars van die Woord, kerkrade en kerkraadslede deur die ringsvergadering in wie se werkring hulle val.*

2.4.2.3 Volgens Ordinansie 3.4.3 (xviii) reël die ringsvergadering watter afgevaardigde 'n beskrywingspunt wat opgeneem is in die agenda, tydens die vergadering sal toelig en motiveer. Indien daar geen aanduiding gegee word wie die toeligtig sal doen nie, word die skriba van die betrokke vergadering, raad, kommissie of komitee opgeroep om dit te doen of reëlins in dié verband te tref. Indien 'n beskrywingspunt deur 'n raad, kommissie of komitee in die agenda opgeneem word, wys die betrokke raad, kommissie of komitee self 'n afgevaardigde aan wat die beskrywingspunt sal toelig en motiveer.

2.4.2.4 Die agenda wat vooraf beskikbaar gestel is, word as gelese beskou.

2.4.3 KOMMISSIES WAT TYDENS DIE VERGADERING FUNKSIONEER

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het voorlopig kommissies benoem om bepaalde take voor en tydens die vergadering te hanteer. Die vergadering sal versoek word om te besluit oor die benoemings.

2.4.3.1 **Kommissie vir geloofsbriewe: Drr FJ Labuschagne en WC van Wyk**

Die skribaat gaan die geloofsbriewe voor die aanvang van die Algemene Kerkvergadering na en stel 'n presensielys saam. 'n Verslag oor geloofsbriewe wat nie in orde is nie, word aan die vergadering voorgehou. Die vergadering besluit daaroor.

2.4.3.2 Ordekommissie

- * Oudl JD Fourie
- * Oudl AJP le Roux
- * Oudl DJ Lizamore
- * Oudl T Moodie
- * Oudl FJ Paynter (sameroeper)
- * Oudl F Smit
- * Oudl A Valks
- * Oudl PP Vorster.

Die ouderlinglede van die uittredende Kommissie word benoem om as Ordekommissie op te tree. Nuutverkose ouderlinglede sal in die loop van die vergadering met dié taak behulpzaam wees.

Die Ordekommissie ontvang en oorweeg skriftelike, gemotiveerde verskonings vir tydelike afwesigheid uit die vergadering, en sien toe dat die sittingsure stiptelik gehandhaaf word.

Afgevaardigdes word dringend versoek om die vergadering stiptelik en getrou by te woon en slegs in uiterste noodsituasies verskoning aan te teken.

Vorms waarop verskoning vir afwesigheid aangeteken word is by die Ordekommissie beskikbaar.

2.4.3.3 Formuleringskommissie

- * Dr H Delport
- * Dr AE Dreyer-Krüger
- * Ds C le Roux
- * Dr E le Roux
- * Dr GJ Malan (sameroeper)
- * Oudl JH Müller
- * Dr GCJ Nel
- * Dr C Pretorius
- * Dr A Viljoen.

Die Formuleringskommissie ontvang voorstelle en amendemente op beskrywingspunte wat in die agenda opgeneem is en sien toe dat die bewoording van voorstelle wat tydens die vergadering gemaak mag word, korrek is en nie in stryd is met enige besluit van die Algemene Kerkvergadering of die Kerkorde nie.

2.4.4 STEMPROSEDURE

Ds EG Fourie en prop K van der Merwe koördineer die stemproses saam met die konsultante wat deur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika gekontrakteer is. 'n Elektroniese stemprosedure word gebruik, behalwe in gevalle waar dit nie moontlik is nie.

Slegs persone wat 'n volstreekte meerderheid (helfte plus een) ontvang het van die getal stemme wat uitgebring is, word deur die voorsitter verkose verklaar, tensy die vergadering anders besluit.

2.4.5 REKENAARDESKUNDIGES

Die volgende rekenaardeskundiges word gebruik:

- * Dr DJ du Toit (sameroeper)
- * Ds C Manders
- * Ds M Potgieter
- * Ds NJS Steenekamp
- * Ds JM van Staden.

2.4.6 AFKONDIGINGS

Span 1: Ds JT Manders
Ds JM Bevolo-Manders
Ds JM van Staden.

Span 2: Ds C Manders
Ds MM du Plessis-Manders.

2.4.7 NOTULEHOERS EN NOTULE: SEKRETARIS: KOMMUNIKASIE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING EN PERSONEEL

Die algemene sekretaris, dr FJ Labuschagne, die sekretaris: kommunikasie, dr WC van Wyk, die skriba en viseskriba.

Die notule word soos volg beskikbaar gestel tydens die oggend teepouse en sal daagliks vir goedkeuring gestel word net na die middagete:

Datum	Notule
Dinsdag 4 Oktober	Openingsgeleentheid van 2 Oktober, oggend- en middagsitting van 3 Oktober.
Woensdag 5 Oktober	Aandsitting van 3 Oktober, oggend- en middagsitting van 4 Oktober.
Donderdag 6 Oktober	Aandsitting van 4 Oktober, oggend- en middagsitting van 5 Oktober.
Vrydag 7 Oktober	Aandsitting van 5 Oktober, oggend- en middagsitting van 6 Oktober.

Die notule sal daagliks elektronies op die webblad van die 71ste Algemene Kerkvergadering geplaas word en as gelese beskou word wanneer dit ter vergadering vir korrektheid voorgehou word. **Alle lede van die vergadering is verantwoordelik vir die korrektheid van die notule.**

Slegs inhoudelike regstellings aan die notule sal ter vergadering gedoen word. Afgevaardigdes word versoek om **spelfoute en redaksionele regstellings skriftelik by die notulehouers in te handig.**

Die notulehouers sorg vir die opneem van alle besluite en handeling van die vergadering in die notule, en die notule word binne ses maande na afloop van die sitting deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gefinaliseer en elektronies versprei (Ordinansie 3.8.3 (xiii)).

Binne ses maande na die Algemene Kerkvergadering, op koste van die gemeentes, word een Kerkorde aan elke kerkraad en predikant gestuur. Die besluitebundel word slegs elektronies versprei.

2.4.8 BESPREKINGS EN SPREEKBEURTE

2.4.8.1 Spreekbeurte

'n Lid van die vergadering wat 'n spreekbeurt oor 'n bepaalde saak in die agenda verlang, rig die versoek vooraf mondeling, skriftelik of by wyse van 'n SMS aan die Formuleringskommissie. Die sprekerslys sal, wanneer die bepaalde saak aan die orde gestel word vir bespreking, op die elektroniese inligtingskerm verskyn, waarna die besprekingslys gesluit word. Die voorsitter ken die spreekbeurte toe in die volgorde van die sprekerslys. Die tydsduur van 'n spreekbeurt is beperk tot vyf minute, maar mag, met toestemming van die vergadering, gewysig word. Geen lid van die vergadering is geregtig op meer as een spreekbeurt oor 'n bepaalde saak nie, behalwe wanneer al die sprekers op die lys hulle beurt gehad het en daar nog tyd vir bespreking toegeken is. Die voorsitter beslis of die bespreking beëindig word en of daar 'n tweede spreekbeurt toegeken word.

2.4.8.2 Orde rondom besprekings

- (i) Die voorsitter het die taak om sprekers by die punt onder behandeling te bepaal, te sorg dat sprekers nie argumente wat reeds geopper is herhaal nie, en persone wat dreigemente uiter of die argument op 'n persoonlike vlak voer tot orde te roep.

Wanneer 'n spreker afdwaal, of argumente herhaal, of dreigemente uiter, of *ad hominem* argumenteer, sal die voorsitter sy of haar aandag daarop vestig. As hy of sy na vermaning daarin bly volhard, sal die voorsitter hom of haar die woord ontnem.

- (ii) Enige lid van die vergadering kan op 'n punt van orde die aandag van die voorsitter daarop vestig dat die voorsitter of 'n spreker nie volgens die Reglement van Orde of algemene vergaderingsprosedures handel nie, waarna die voorsitter die saak verder reël.
- (iii) Die voorsteller van 'n beskrywingspunt of van 'n amendement op 'n beskrywingspunt het die reg om direk voordat daar tot die finale stemming oorgegaan word, repliek te lewer.
- (iv) Tafelgesprekke rondom die tafels dien as inleiding tot besprekings.

2.4.8.3 Ter inligting

- (i) Beskrywingspunte: 'n Beskrywingspunt is 'n voorstel wat via die ringsvergadering of Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in die agenda opgeneem is vir besluitneming.
- (ii) Voorstelle: Geen nuwe sake kan tydens die vergadering voorgestel word nie. Slegs voorstelle wat verband hou met beskrywingspunte wat in die agenda opgeneem is, kan ter tafel geneem word.
- (iii) Amendement: 'n Amendement op 'n beskrywingspunt is 'n voorstel wat nie die wesenlike inhoud van die beskrywingspunt affekteer nie, maar die bedoeling het om die beskrywingspunt te wysig.

Tydens die bespreking van 'n beskrywingspunt op die agenda kan lede van die

vergadering amendemente op beskrywingspunte by die Formuleringskommissie indien. Dit moet skriftelik geskied en moet deur die voorsteller en 'n sekondant onderteken wees.

Na ontvangs van 'n amendement word dit eerste gestel. Indien dit nie aanvaar word nie, vervel dit en die voorstel in die agenda geld en word voorgehou vir besluit. Indien die amendement aanvaar word, word dit die nuwe geamendeerde voorstel wat die voorstel in die agenda vervang.

2.4.9 MOSIES

2.4.9.1 Slegs ordemosies wat die orde en gang van die vergadering raak mag ingedien word. Ordemosies word volgens die diskresie van die voorsitter hanteer.

2.4.9.2 Mosies van meelewing en waardering mag gedurende die vergadering ingedien word.

2.4.10 BEHANDELING VAN VERSLAE

2.4.10.1 By die behandeling van verslae stel die voorsitter eers die verslag vir kennisname en daarna die beskrywingspunte wat daarop betrekking het vir besluit. Wanneer veranderinge in die verslag voorgestel word stel die voorsitter eers die aanbevelings en daarna die gewysigde verslag.

2.4.10.2 'n Verslag wat so afgehandel is, kan nie weer behandel word nie. Wanneer 'n lid van die vergadering van mening is dat enige besluit hersien moet word, kan die lid tydens die sitting van die vergadering 'n skriftelike versoek om hersiening inhandig, medeonderteken deur 'n ander lid van die vergadering. Op ontvangs van so 'n versoek lê die voorsitter dit aan die vergadering voor. Die voorsteller ontvang die geleentheid om die versoek toe te lig, en een spreker wat beswaar wil maak, ontvang ook 'n spreekbeurt. Die tydsduur is in elke geval beperk tot vyf minute. Daarna stem die vergadering oor die versoek. Indien twee derdes van die vergadering hom ten gunste van die versoek verklaar, word die saak opnuut behandel. Hierdie reëling geld nie in die geval van 'n Buitengewone Algemene Kerkvergadering nie.

2.4.11 AANTEKEN VAN TEENSTEM

'n Teenstem van enige lid van die vergadering teen 'n besluit word aangeteken by die skribaats so gou moontlik nadat die stemming oor die betrokke saak afgehandel is. 'n Teenstem word sonder bespreking in die notule opgeneem.

2.4.12 KLEREDRAG

Kleredrag moet nie afbreuk doen aan die waardigheid van die vergadering nie. By die amptelike opening Sondagaand dra alle dienaars van die Woord 'n toga. Neem asseblief kennis dat die afsluiting die vorm van 'n Nagmaal aanneem.

2.4.13 AGENDA VOLG AAN DIE HAND VAN DIE VISIE EN MISSIE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Die agenda is so ingerig dat dit fokus op die Kerk se roeping en werk soos dit verwoord is in die visie en missie van die Kerk, naamlik

Visie

Ons droom is dat alle mense in Jesus Christus sal glo as hoop vir die wêreld.

Missie

Om werklik Kerk van Christus te wees deur te fokus op

- * viering
- * gemeenskap
- * diens
- * getuienis.

Daarom wil die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika as gemeenskap van gelowiges ons geloof in Jesus Christus in woord en lied vier, mense dien en van die verlossing in Christus getuig.

Op hierdie weg sal ons deurgaans die volgende waardes handhaaf:

- * Nederigheid in ons lewe voor God.
- * Nugterheid in ons omgang met die Woord.
- * Menslikheid in ons verhoudings met mekaar en ander mense.

Dit wil ons nastreef deur

- * gehoorsame uitlewing van die Woord.
- * deurleefde en eietydse prediking.
- * entoesiastiese uitdra van die evangelie.
- * visioenêre leierskap op alle terreine.
- * liefdevolle ondersteuning van alle mense in nood.
- * op die uniekheid van Christus en sy Kerk te fokus.

Die Reglement van Orde word goedgekeur.

2.5 SITTINGSURE

Die volgende sittingsure word aanbeveel:

Oggendsitting	08:30 tot 13:00	-	met teepouse 10:30 tot 11:00
Middagsitting	14:30 tot 18:30	-	met teepouse 16:30 tot 17:00
Afsluiting	18:30 tot 19:00.		

Die oggendsitting op Maandag 3 Oktober 2016 begin om 08:30 by Gemeente Wonderboom.

Die vergadering bepaal die sittingsure.

2.6 GROETEBODSKAPPE

WORLD COMMUNION OF REFORMED CHURCHES

Dr JJ Gerber

Genade en vrede vir elkeen van u!

Dit is vir my as vriend van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wat die voorreg gehad het om vir baie jare langs u te stap, asook as lid van die Uitvoerende Komitee van die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke, 'n baie groot voorreg om hierdie groeteboodskap aan u te bring.

Graag dra ek aan u die groete en seënwense oor van prof Jerry Pillay (President van die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke), ds Chris Ferguson (Algemene Sekretaris) en die Uitvoerende Komitee. Hartlike groete ook van die Afrika-streek van die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke.

Hierdie groeteboodskap het historiese betekenis. Ek bring dit vir die eerste keer sedert 1982 weer aan u as volle lid van die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke. Daar is baie groot blydschap in die harte van die Uitvoerende Komitee en graag wil ek namens almal van hulle sê: *Hartlik welkom!*

U het deur die jare moeite gedoen om die Algemene Vergaderings van die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke as waarnemer by te woon. In 2017 doen u dit as volle lid. Dat dit in die jaar van die 500ste herdenking van die Reformasie en in die historiese stad Leipzig plaasvind, sal seker vir u 'n besondere simboliese betekenis hê. Die tema vir hierdie byeenkoms is *Living God, Renew and Transform Us*: Dit wat sekerlik deel van die diepste wense van die Reformasie was. Die uitdaging is vir die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke se lidkerke in Suid-Afrika om rondom hierdie tema hande te vat met die oog op ons krities-belangrike roeping in ons dierbare land.

Die Uitvoerende Komitee het met pyn kennis geneem van die skeuring en stryd waardeur u gaan. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is telkens in gebed aan die Here opgedra. Daar is midde in die pyn ook met dankbaarheid kennis geneem dat u in die pyn nie u profetiese roeping versaak het nie en getrou gebly het aan die kern van ons gedeelde reformatoriese verstaan van die ekumeniese kerk. Die UK van die Wêreldgemeenskap van Gereformeerde Kerke bid u steeds sterkte toe vir sake wat nog in howe hanteer moet word – die laaste plek waar 'n kerk graag wil wees.

U het 'n besondere agenda wat op 'n besondere wyse hanteer gaan word. U waag dit om, tipies van 'n reformatoriese kerk, nie weg te skram van moeilike sake nie. U agenda bring u noodgedwonge op plekke waar u gaan worstel. Ek weet, omdat ek u teologie ken, dat u dit waardig die evangelie sal hanteer.

Mag die Here u met oorvloedige seëninge oordek!

Prof J Pillay

It is my joy and pleasure to bring you the greetings and best wishes of the World Communion of Reformed Churches. I was hoping to be with you in person but, unfortunately, I had to travel to the USA to a very important World Communion of Reformed Churches conference. However, I am grateful to Dr Kobus Gerber, a member of the World Communion of Reformed Churches Executive Committee, for agreeing to read this message on my behalf.

More than 80 million Reformed Christians in 109 countries throughout the world, the 230 member Churches of the World Communion of Reformed Churches, the General Secretary, the Rev Chris Ferguson, the staff in our office in Hannover, Germany, and the members of the Executive Committee join me in extending our greetings and prayers for your General Synod.

The World Communion of Reformed Churches has sailed through some really turbulent times since its advent in 2010, mainly financial but, by the grace of God, it has emerged strong and steadfast. We have been directed by the mandate that emerged out of our Uniting General Council in 2010: "called to communion and vomited to justice". With this in mind, we set about our word in the following areas: Mission, communion, justice, theology and ecumenical engagement. I am pleased to say that we have achieved an enormous amount of good in these key strategic directives.

We are now steadily moving into our next General Council in 2017 which, as you know, is a big year for Reformation celebration. In May this year our Executive Committee in Cuba took some very significant decisions about matters that would occupy the agenda of Council. Some of these are: The recognition and role of women related to the ordination and ministry of women, human sexuality, religious violence, involvement of youth at leadership levels, peace initiatives in the Korean Peninsula, Sudan and other parts of the world, covenanting for justice and the care of the earth, reformation and renewal of the church, etcetera. All of these are intended to provide stimulation and challenging discussions as we gather under the theme for the Council: "Living God, renew and transform us". This theme is a prayer to God to transform the world but it begins with the church. We cannot seek to transform the world without ourselves, as Christians, wanting to change as well. Difficult and challenging as it may be, we are called to lead by example.

We ask you to keep us in your prayers as we continue our preparations for the Council and for the gathering itself where significant decisions would be made, among other things, to strengthen the current ecumenical landscape by the signing of the Wittenburg Witness/Declaration between World Communion of Reformed Churches and Lutheran World Federation as we take our many years of dialogue to the next stage, and offer our contributions to the Joint Declaration on the Doctrine of Justification entered into by the Lutherans and the Roman Catholic Church. Indeed, God is doing amazing and wonderful things!

We know that this is a very special General Synod where you would make very important decisions for your Church and that you would also elect some new leaders to take you further in your work, life and witness as a Church. Given the challenges we face in the world and even in our own country, it is important for the Church to be "salt and light" in the world as expressed in Matthew 5: 13 to 16. We are called to be agents of hope in a world broken by war, suffering, injustices, poverty, religious conflict and violence, materialism and secularization. We are called and challenged to continue to proclaim the message of hope, peace and joy in our Lord Jesus Christ with faithfulness and belief. My prayer is that you would continue to remain faithful to both God and God's Word as you seek to be the presence of Christ both in South Africa and in the world at large.

I wish to thank you for the support and contributions you make to the life and word of the World Communion of Reformed Churches. I am mindful that you do desire to get more involved with us and this is something that we long to see as the World Communion of Reformed Churches. We are grateful that your outgoing Moderator, Dr Wim Dreyer, visited our office in Hannover to get more acquainted with the word of the World Communion of Reformed Churches. This kind of initiative tells us volumes. We trust that you would participate fully in the 2017 General Council and seize the opportunities to be thoroughly integrated in the life and word of the World Communion of Reformed Churches.

May your General Synod be a wonderful experience of joy, fellowship, worship and spiritual discernment as you seek the will of God in the continued unity, word, witness and life of the NHK. May the Holy Spirit give you wisdom and direction in all that you have to do and be in this country and context. Our prayers and thoughts are with you at this time as you celebrate the life, word and witness of your Church.

GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA: DS C AUCAMP

Baie dankie vir die voorreg om namens die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika aan die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika hartlike, broederlike groete oor te dra.

Laat ek begin met 'n hartlike gelukwense aan die logistieke span wat drie dae voor die begin alles noodgedwonge moes verskuif. Ek is seker julle het gevoel soos julle voorsitter, dr Wim Dreyer, gevoel het die dag toe hy vir Gerda vir hul eersteling kraaminrigting toe geneem het. (Ek weet, ons was mos kollegas in Thabazimbi). Toe hy so met haar die trappies opstap en hy hoor die geluide en die trollies, en hy ruik daai chloroform, toe sê hy vir haar: *Vrou, dink jy ons moet deurdruk met hierdie storie?*

Nou ja, julle het deurgedruk en hier is ons, gerieflik en vol stoom aan die gang. Veels geluk!

Ek was hier, in hierdie selfde kerkgebou, toe julle vier jaar gelede die Buitengewone Kerkvergadering gehad het. Ek was bevoorreg om groete oor te dra met julle 70ste Kerkvergadering, daar in die Aula. Ek wil u verseker ... ek het vandag 'n heeltemal ander boodskap as drie jaar gelede. En voor u bly word: Dis nie omdat die Doppers intussen van standpunte verander het nie ... dis omdat my *laptop* met daai *speech* op intussen gesteel is ...

Voorsitter, broers en susters, daar is besondere bande tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika. Bande wat in uitdagende tye steeds verstewig het. Ons het tydens ons vorige Algemene Sinode met die Nederduitse Gereformeerde Kerk 'n Memorandum van Ekumeniese verhoudinge gesluit waarvolgens ons volgens die reëling en oordeel van die plaaslike kerkraad mekaar se attestate kan aanvaar, toegang tot die sakramente gee, gesamentlike eredienste kan hou, en kansels kan ruil. Ons is baie dankbaar daarvoor en dit word op verskeie plekke met groot seën toegepas.

Sedertdien het die bilaterale gesprekke met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika goed gevorder, en hoop ons om dalk met ons volgende sinode 'n soortgelyke ooreenkoms met u deur te haak. Intussen, voorsitter, broers en susters, is daar niks wat ons plaaslike kerke verhoed om binne die ruimte van ons afspraak in sinode, ook met ons Hervormde Kerke hierdie flitse van eenheid te beleef nie.

Oor die ekumeniese verhoudinge tussen ons kerke ... broers en susters, die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se ekumeniese bande het die afgelope tyd sterk uitgebrei oor die grense van die wêreld heen. Ons is saam met u dankbaar daarvoor. Maar voorsitter, mag ons nooit met die opwinding van die speel op die groot en belangrike ekumeniese wêreldverhoog, die belang van ons dikwels onderskatte verhoudinge met mekaar hier plaaslik uit die oog verloor nie. Die geloofsbande tussen die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika en die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Nederduitsch Hervormde Kerk van

Afrika, is bande wat deur families loop, deur geslagte. Dis bande wat nie net beperk is tot groot ekumeniese byeenkomste nie, nie net tot die bevoorregte broeders en susters wat u daar verteenwoordig nie, maar dis bande waarmee ons mekaar omhels in ons elke dag se lewe daar waar ons elke dag kerk van die Here is.

En in die lig van ons politiek-maatskaplike omgewing in Suid-Afrika en die hoofsaaklik twee pole wat in 1994 tot 'n vreedsame skikking gekom het ... in die lig daarvan wil ek u verseker dat daar selfs van owerheidsweë op ons deelname en deel-wees 'n groter premie geplaas word as wat ons dikwels dink.

Tydens die vorige Algemene Kerkvergadering het ons nog vir u die genade van die Here toegebid met die stormwaters van onrus en die swaard van skeuring wat oor u kop gehang het. Intussen het dit gebeur. U broeders en susters in die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, veral ons wat in ons ekumeniese verhoudinge ook sulke goeie persoonlike bande opgebou het, ons het met u hierin meegeleef. Ons het dit nie uit die hoogte aanskou nie. Dit kon net sowel ons gewees het.

Oor een aspek in dié verband wil ek my waardering uitspreek teenoor u voorgangers in hierdie proses. Ek het u nooit hoor praat van 'n afsplintering nie. U was eerlik genoeg om dit op die naam te noem: 'n Skeuring. En weet u hoe belangrik is dit? So belangrik want splinters gooi jy weg ... skeure maak jy heel. Mag dit deur die genade van die Here weer eendag vir u waar word.

Broers en susters, u gaan op hierdie Algemene Kerkvergadering belangrike besluite neem. Moeilike besluite. Besluite met rimpelings in ons media en die kerk se staanplek in die breër gemeenskap. Dit is algemeen bekend wat die kerke van die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika se standpunte oor die meeste van hierdie sake is. Maar voorsitter, ek gaan nie u welkome uitnodiging tot 'n groetwoord misbruik om hierdie vergadering in 'n bepaalde rigting te probeer beïnvloed nie. Dit doen ons in ons onderlinge verhoudinge, op sinodale en op plaaslike vlak. Broers praat nie teenoor mekaar in die openbaar nie, maar in die huis. Dit sal ons voortgaan om te doen. Wat ek hier vir u kan sê is bloot maar dit wat u reeds prominent in u agenda opgeneem het:

- * Ons tyd kan nie bepalend vir die wese van die kerk wees nie. Die wese van die kerk word bepaal deur God Drie-enig.
- * Ons wil kerk van die Woord wees.
- * Ons wil navolgers van Jesus Christus wees.

Mag u werklik die genade van die Here en die leiding van sy Gees ontvang om alleen maar tydens hierdie vergadering dit te wees.

Voorsitter, broeders en susters, die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika groet die kerke in u 71ste Algemene Kerkvergadering uit die hart uit met die woorde van Psalm 20: 2:

*Mag Hy sy heil en bystand stuur,
uit hoë heiligdom
en u uit Sion ondersteun
vanwaar u hulp sal kom.*

GROETEBOODSKAP VAN DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK:
DR GF CLAASSEN

Geagte broers en susters in Jesus Christus, ons Here. Namens die Nederduitse Gereformeerde Kerk groet ek U in die Naam van God die Vader, die Seun en die Heilige Gees.

Ek wil u bedank vir die gasvryheid en vriendelikheid waarmee ons ontvang is. Dit was 'n voorreg om ook gisteraand se geleentheid in die Aula te kon bywoon. Soos altyd het ek weer eens die ervaring dat ek tussen my mense is. Die afgerondheid van die Hervormers, teologies en andersins, is altyd vir my 'n ervaring wat my tuis laat voel en 'n bewys van hoe geloof in God ons aan mekaar bind.

Dit is so dat ons skakeling op soveel vlakke, by die Tussenkerklike Raad, Conventus van Reformatoriese Kerke, buitelandse bediening, gesamentlike teologiese opleiding by Tukkies, samewerking op die terrein van Bybelvertaling, die skep en publisering van kerkliedere, ons op 'n wonderlike manier aan mekaar bind. Die bilaterale ooreenkoms tussen die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het samewerking op gemeente- en sinodale vlak wonderlike momentum laat kry. Mooi verhare word vertel van samewerking veral op die platteland tussen ons gemeentes. Predikante word wedersyds beroep en daar is samewerking op die fokusareas van die jeug, bejaardes, manne- en vrouekampe, ensovoorts.

Ons kan met reg trots wees op die samewerkende eenheid wat ons alreeds beleef. Dit het alle potensiaal om tot groter eenheid te groei.

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk is pynlik bewus dat die Hervormde Kerk die afgelope paar jaar deur 'n moeilike tyd gaan. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se onafwendbare dapper besluite van 2010 het gelei tot kerkskeuring en die Hervormde Kerk worstel nog steeds met die seer nalatenskap en ander uitdagings wat daarmee gepaardgaan. Die Nederduitse Gereformeerde Kerk wil julle bemoedig en verseker van volgehoue voorbidding en ondersteuning. As 'n kerk wat self deur 'n baie moeilike tyd gaan, het ons ongelooflike begrip en medelye met julle, ons broers en susters, ons kry saam met julle seer. Ons het egter saam met julle die verwagting dat die God wat verleenthede in geleenthede omskep, sy genade vir julle en ons nuut sal oopbreek, dat Hyself sal troos deur die teenwoordigheid van sy Gees in die lewe van die Hervormde kerk.

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk is bewus daarvan dat elke besluit wat 'n Sinode neem gepaardgaan met 'n ernstige soeke na wat God se wil vir sy kerk is. Mag julle tydens die 71ste Algemene Vergadering met die bykans 120 beskrywingspunte en 40 verslae, wysheid en onderskeidingsvermoë geskenk word sodat die Koninkryk deur hierdie vergadering en sy besluite kan kom.

Ek bid graag vir julle toe die woorde van Filippense 1: 9 en 10 toe: *Mag God julle (en ons) die genade gee om so in begrip en fyn aanvoeling te groei dat ons die dinge sal kan onderskei waarop dit werklik aankom.*

CHRISTIAN REFORMED CHURCH OF AUSTRALIA: DS R NOPPERS

Brothers and Sisters in our Lord Jesus Christ,

It is my privilege to bring you greetings on behalf of the Christian Reformed Churches Of Australia. This is the first time I am in your midst, but already know some of you as dear brothers in the Lord. I bring apologies for Rev Geoff Van Schie whose father passed away recently and so was unable to attend. I know he would have loved to have been in your midst again.

Our relationship already goes a little way back, to the year 2000, when two of your delegates came and visited our Synod, passionately urging us to consider a closer connection, which was finally formalised in 2009 with a full ecumenical relationship, or, as you call it, sisters in Christ.

A little about us:

The Christian Reformed Churches of Australia remains a church firmly committed to Scripture and Confession, seeking to bring God's Word in our culture and society. We currently have a total of approximately 8 500 members scattered through 63 churches, of which ten are new church plants. Our Four Fold Task, set in 2006, calls us to be focused in prayer, growing our churches, equipping leaders, and continually reforming our structures so that God may be glorified in and through us. We have been richly blessed through the migration of many believers from South Africa, and this has grown our diversity despite also bringing with it some challenges.

Our recent Synod, in Perth in 2015, decided to approve the ESV alongside our other translations, and also directed the Committee to consider which dynamic equivalent translation might be suitable for use within our churches. Both the Youth worker and Children's worker positions were discontinued, with the challenge to churches to take up this responsibility at the local level.

The Reformed Theological College, based in Geelong, Victoria, is planning to move its teaching base to Melbourne, as well as provide more of its courses for distance education, and in this seeking to make itself available to a wider pool of prospective students.

Our mission work continues to be focused in the Southeast Asia region, with a strong base in the Solomon Islands, as well as various works throughout India. World Transform, our denominational diaconal arm, continues also throughout our region, seeking to assist with disaster relief as well as longer term projects. At an ecumenical level we are again seeking to join the ICRC and pray that our application will be accepted at the plenary meeting in Toronto Canada, in 2017.

Through all this, we, like yourselves, continue to face the challenge of remaining biblically faithful yet culturally and socially relevant to this world and those who are lost in it.

Your brother Arie Kuyper spoke at our Synod of the pain you have faced recently with the loss of so many members and churches in your stance on apartheid, and the continuing struggles you face regarding a number of issues, yet also how God has used these times to draw you together and deepen your faith and trust in Him, as well as drawing closer to other reformed churches both locally and abroad. Praise God for turning all things to our good and using even such events to bring blessing.

As you gather again to deliberate and discuss the agenda before you, it is our prayer that your strong and unshakeable determination to remain steadfast to the

reformed roots endures, and that by the grace of God you may continue to uphold the truth of Scripture in all areas of doctrine and life.

May God grant you grace and wisdom as we continue to walk His road together, and that the fruit of this relationship may grow to God's glory and the up-building of His Kingdom and Name throughout the world.

In closing let me speak to you from God's Word in Colossians 1 our prayer: "For this reason, since the day we heard about you, we have not stopped praying for you and asking God to fill you with the knowledge of his will through all spiritual wisdom and understanding. And we pray this in order that you may live a life worthy of the Lord and may please him in every way: bearing fruit in every good work, growing in the knowledge of God, being strengthened with all power according to his glorious might so that you may have great endurance and patience, and joyfully giving thanks to the Father, who has qualified you to share in the inheritance of the saints in the kingdom of light".

CALVYN PROTESTANTSE KERK VAN SUID-AFRIKA: DS D MACKRIEL

Ek groet u in die wonderlike Naam van Jesus Christus, ons Heer en Verlosser.

Dit is vir ons 'n wonderlike voorreg om as Calvyn Protestantse Kerk 'n groeteboodschap te kan oordra aan hierdie 71ste Algemene Kerkvergadering. Ons voel geëerd en hoog aangeslaan om so 'n uitnodiging van u te kan ontvang.

Ons beskou hierdie uitnodiging as 'n spesiale voorreg, aangesien dit die eerste keer is dat die Calvyn Protestantse Kerk van Suid-Afrika by die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 'n groeteboodschap oordra.

Wie is ons?

Die Calvyn Protestantse Kerk van Suid-Afrika het haar ontstaan in 1950 vanuit die destydse Nederduitse Gereformeerde Sendingkerk, toe twee predikante van die Wynberg-ring van die Nederduitse Gereformeerde Sendingkerk geprotesteer het teen die Bybelse regverdiging van apartheid en die gevolglike toepassing van apartheid in die Nederduitse Gereformeerde Kerk familie (aparte sinodes, gemeentes, opleiding van predikante, gesangboeke, ensovoorts). Die naam van die Nederduitse Gereformeerde Sendingkerk gryp na die waarheid dat daar in Christus Jesus geen onderskeid van mense voor God is nie, dit gryp ook na die slagspreuk van

- * aan God alleen die eer.
- * die Woord van God as enigste bron vir die Kerk.
- * die genade van God wat algenoeësaam is vir alle mense.

Vandaar ook die leuse van die ons Kerk: *Almal een in Christus.*

Graag wens die volgende gelukwensing aan die Sinode oordra:

Kiesing van die Moderamen

Baie geluk en seën aan die persone wie verkies is tot die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, in besonder die voorsitter en skriba. Ons wil die Here se hand oor u lewe en die begeleiding van sy Heilige Gees in u ampsvervulling toebid. Mag u vir die komende termyn die Nederduitsch

Hervormde Kerk van Afrika met insig, wysheid en deernis lei tot hoër hoogtes en tot eer van die Here onse God.

Viering van 'n amper 180 jare van bestaan

Graag wil die Calvin Protestantse Kerk van Suid-Afrika sê: Baie geluk en voorspoed met die viering van 'n amper 180 jaar van bestaan. Ons weet vanuit ons eie ondervinding wat dit behels en kos om 'n Kerk te begin met net jou oortuiging, onbeweeglike geloof in God, en ook die ongelooflike opoffering en koste persoonlik en korporatief.

Wanneer ons fees vier is dit 'n geleentheid om terug te kyk en ook vorentoe. Deuteronomium 8: 2 gee aan ons die wyse woorde van : *En jy moet dink aan die hele pad waarlangs die HERE jou God jou nou veertig jaar lank in die woestyn gelei het tot jou verootmoediging en beproewing, om te weet wat in jou hart is, of jy sy geboorte sal hou of nie.*

As u dus dink aan die hele pad waarlangs die Kerk gekom het, mag dit in u harte 'n opregte gevoel van trots opwek, 'n trots wat opgroei uit dankbaarheid, 'n dankbaarheid wat gronde vorm vir nederigheid – 'n kleinwees voor God. Mag u nederigheid voor God maak dat u gewillig is om God Almagtig te dien in al sy begeertes en opdragte.

Ons vertrou dat die Gereformeerde Kerke van Suid-Afrika 'n besondere feesperiode sal ervaar.

71ste Algemene Kerkvergadering

Baie geluk en seën met die 71ste Algemene Kerkvergadering. Dit bly 'n geskiedkundige gebeurtenis van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Ons besef terdeë dat om Kerk van Christus te wees en die sigbare verstalting van u Kerktema of -metafoor *In die voetspore van Jesus* beslis nie altyd 'n maklike en gou saak is nie. Dit kos liefde, begrip uithou en aanhou. Dit vra van sommige om ruimte te maak vir andere, en ook van sommige om na vore te tree en hulself te verander van begunstigdes tot aktiewe deelnemers.

Ons geloof is dat dit net God is wat ons kan transformeer sodat ons mekaar kan sien en waardeur as broeders en susters oor kerk-, ekonomiese-, politieke-, kulturele en kleurgrense heen. Ons bid dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 'n helderskynende voorbeeld en 'n gewillige hulpmiddel in die hand van God ons Vader sal wees.

Worsteling met aktuele sake

Verder bid die Calvin Protestantse Kerk van Suid-Afrika dat die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika in haar 71ste Algemene Kerkvergadering so sal worstel met die aktuele sake vandag, dat die fundamentele vashou aan die Bybel deur gebruik en vertalings die grondslag moet bly, nie net van die Kerk nie, maar ook van elkeen wie deel uitmaak van die Kerk. Die Calvin Protestantse Kerk van Suid-Afrika is innig bewus daarvan dat die worsteling met aktuele sake in wese ook 'n worsteling om die behoud en selfs die versterking van die identiteit van die Kerk is.

Ons besef hoe kragtig die gevolgtrekking en besluite van 'n Algemene Kerkvergadering kan wees nadat al die besprekings en gespreksvoeringe

afgehandel is. Dit kan die Kerk verenig en saambind en vernuwe, en dit kan die Kerk verdeel en mense wegdryf van mekaar. Daarom is ons gebed dat God aan u die wysheid en geduld sal gee om na God en mekaar te luister. Mag u monde en woorde gerig wees tot mekaar, en u ore en harte tot God.

Die almal en soewereiniteit van God

Daar is 'n verdere waarheid wat Deuteronomium 8 wil leer: *Maar dink aan die **HERE jou God, dat dit Hy** is wat jou krag gee om rykdom te verwerwe, dat Hy sy verbond kan bevestig wat Hy aan jou vaders met 'n eed beloof het, soos dit vandag is.*

Dit sluit aan by **Psalm 115: 1**: *Nie aan ons, o HERE, nie aan ons nie, maar aan u Naam gee eer, om u goedertierenheid, om u trou ontwil.*

Ekumeniese bande

Graag wil die Calvin Protestantse Kerk van Suid-Afrika voortgaan om die bestaande ekumeniese bande te behou en te benut. Ons hoop dat soos ons mekaar beter leer ken, leer om beter en meer saam te werk, dat hierdie bande ook sal versterk en verstewig.

Ons vertrou dat hierdie 71ste Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika vir elke afgevaardigde, elke kerk, en elke amptenaar 'n geseënde ervaring sal wees.

MARANATHA REFORMED CHURCH OF CHRIST: PROF MJ MANALA

Honourable Chairman, Dr Dreyer, members of the Moderature, Commission of the General Church Assembly, brothers and sisters. It is quite an honour for me to address this highly honoured General Church Assembly on behalf of the Maranatha Reformed Church of Christ. The Maranatha Reformed Church of Christ promises to faithfully pray for and take the hand of the Netherdutch Reformed Church of Africa in her challenging ministry within the South African context and beyond.

Appreciation

Honourable Chairperson, the Maranatha Reformed Church of Christ wishes to profusely thank the Netherdutch Reformed Church of Africa for

- * relationship of mutual benefit and respect. It is this relationship that enriches the ministry efforts of the two churches. A church cannot be a true church without fellowship with other churches. It is for this reason that the Christian church confesses church unity following scriptural injunction. The relationship of our two churches is therefore extremely significant, and the Maranatha Reformed Church of Christ thanks the Lord for its existence and hopes for possible expansion and intensification thereof.*
- * theological guidance and funding of our theological students. We are aware that this involves not only the expertise which is highly appreciated, but also material input which makes the realisation of these efforts possible. It is unfortunate that lack of finances seems to have interrupted this very important service. The Maranatha Reformed Church of Christ has at the moment no new recruits, and has actually placed a moratorium on*

the intake of new theological students except where prospective students need no financial support from the church. We currently only have one second year and two final year students. This is a disaster for the future of the Maranatha Reformed Church of Christ. We truly need prayers, advice and material support.

- * your church's continued generosity: The Maranatha Reformed Church of Christ is aware of and thankful for your continued generous financial assistance.*

Newer developments

It is pleasing that our two churches have held serious talks that culminated in a memorandum of agreement which concretises our collaboration on relevant socio-political and economic issues.

The admission of both our churches to the World Communion of Reformed Churches was and continues to be an important milestone that we should celebrate by actively participating in the Communion's important events and programmes.

The future of the relationship between the two churches

Honourable Chairman, the Maranatha Reformed Church of Christ envisages an expanded and intensified relationship between our churches. It means that the Maranatha Reformed Church of Christ wishes to see the relationship moving to the next level, namely of serious consideration of practical church unity.

This is important for the following reasons:

- * It is what Jesus passionately prayed for.*
- * For South African churches belonging to the same theological tradition, it signifies victory over divisive tendencies and practices of the past. Rev Sikkel, according to Theron (2003:692) refuting the use of "pluriformity" for disunity or separateness, "denies that one should call a broken vase a very 'pluriform' vase". Theron reflecting on unsuitability of the use of the concept "pluriform" says: "Pluriformity" is too pretty a word for something that, in reality, is rather painful. Giving an example of apartheid South Africa Theron says: "In South Africa during apartheid, we also called ethnic denominations a sign of the rich diversity of the church while, in actual fact, it was a sickly symptom of divisiveness". We need to work towards church unity.*
- * The Bible indicates that visible unity bears witness to the unity of the Triune God. It is therefore a missionary and an evangelistic instrument. It is vital for sake of the world, that the world might believe.*
- * It enables effective achievement of the missio Dei.*

Honourable Chairperson, the Maranatha Reformed Church of Christ congratulates your Moderature for important achievements that promise to sustain the Netherdutch Reformed Church of Africa's worship of the Lord and work in the world. We wish this important assembly God's wisdom, guidance and overflowing blessings in all deliberations and election of new leadership.

2.6.1 SKRIFTELIKE GROETEBODSKAPPE

NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING: MEV B COETZER

Met een wete kan Christene leef en dit is dat die Heer van die Kerk in beheer van elkeen van ons se lewens is en dat sy wil nie net in ons lewens nie, maar ook in die weë van die Kerk altyd sal geskied.

Die tyd en omstandighede waarin die Kerk en lidmate hulself bevind op sosiale, ekonomiese sowel as geestelike vlak, dwing ons om ons in diepe afhanklikheid tot die Heer van die Kerk te wend. Sy Woord staan onwrikbaar vas in ons lewens en bid die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging hoofbestuur die afgevaardigdes na die Algemene Kerkvergadering alle sterkte toe. Ons is deeglik bewus van die moeilike tye waarin die Kerk moet voortgaan om steeds kerk van Christus te bly, en moeilike besluite wat deurentyd geneem moet word.

Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging hoofbestuur, takke en vroue-lidmate bid dat God deur die Heilige Gees die leiding sal gee in hierdie vergadering dat nugtere besluite geneem sal word, sodat ons in vrede kan voortgaan en Kerk van Christus hier op aarde kan wees.

Alhoewel ons in 'n gebroke werklikheid leef, vertrou ons op Hom wat self ingegaan het in ons dood sodat ons met Hom kan uitstap in die lewe. Hierdie vaste wete gee ons die moed om aan te gaan en die Woord van God as rigsnoer te gebruik.

Mag die Here se seën op ons Kerk rus.

AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK: PROF IA BRINK

Die Sentrale Kerkekommissie van die Afrikaanse Protestantse Kerk dank u vir die geleentheid om hierdie groeteboodschap aan u te stuur. U vergadering vind plaas teen die agtergrond van baie onrus en kommer. Dit kom voor of die hele land omgekeer word. Toenemende druk op alle lewensterreine maak dit vir lidmate moeilik om kop bo water te hou wat toenemende eise aan die kerk stel. Verskille kom selfs voor in die benaderinge binne die teologie wat net verdere druk op die besluite van kerke plaas. Die aandrang om die kerk te gebruik om in diens van sosiale opbou te staan, skep die gevaar om die kerk te vervreem van sy eintlike roeping om die Woord uit te dra.

In so 'n wêreld leef die kerk van Jesus Christus en moet die kerk sin maak te midde van vele onsinnighede. In hierdie tye moet die kerk antwoorde gee aan gelowiges wat van alle kante onsekerheid en druk ervaar en selfs oor die kerk twyfel.

Daar is soveel krag te vind in die woorde van een van ons ou liedere:

*... Alles hier verander,
U sal nooit verander,
Want U hou U woord.*

(Psalms en Gesange vir die Afrikaanse Protestantse Kerk, Gesang 94).

Teen hierdie agtergrond gaan u Algemene Kerkvergadering hou. 'n Geweldige roeping en groot verantwoordelikheid wat u het. Tog is dit ook 'n groot troos om

te weet dat God nooit verander nie. Sy Woord is dieselfde en sy beloftes kragtig want dit is Hy wat dit waar maak, daarop kan ons vertrou en in geloof die toekoms saam met Hom ingaan. Dit is ons bede dat u sy nabyheid in u vergadering sal ervaar en dat die Heilige Gees u in die volle waarheid sal lei. Mag die vrede van God ons Vader en die Here Jesus met u wees.

GEREFORMEERDE EVANGELIESE KERK VAN AUSTRALIË: DS P GROBBELAAR

Die Gereformeerde Evangeliese Kerk van Australië is in Februarie 2004 gestig en het tans vier gemeentes in Wes Australië, met nege bedieningspunte/kampusse, wat deur tien voltydse leraars en twee tentmakerleraars bedien word. Ons gemeentes bestaan uit lidmate van verskeie denominasies vanuit Suid-Afrika, heelwat ook van die Hervormde Kerk.

Ons bediening aan eerste generasie immigrante is hoofsaaklik in Afrikaans. Ons is egter deeglik daarvan bewus dat die een en half generasie en tweede generasie immigrante al hoe meer verengels en anders bedien sal moet word. Ons fokus daarom om in die toekoms multi-etniese kerke te plant, veral met die oog op die bereiking van tweede generasie immigrante van verskeie lande, daarom is die voertaal in twee van ons bedieningspunte net Engels. Daar is ook by drie ander bedieningspunte gereelde Engelse dienste gelyklopende met die Afrikaanse dienste.

Ons is 'n missionêre kerk wat in 'n baie donker land dit as ons roeping sien om die evangelie te bring aan almal in die land, ook die mense wat uit Suid-Afrika en ander lande na Australië immigrêre.

Ons het ook verskeie uitdagings:

- * Die aanpassing in Australië is dikwels traumaties, en alhoewel daar groot klem gelê word op pastorale versorging, sukkel mense steeds om aan te pas.
- * Heelwat van ons gesinne word geraak deur *Fly-in-fly-out* werkers. Manne is tot 24 dae per maand weg van die huis.
- * Die suigrag van 'n sekulêre samelewing is groot, en daarom vind ons dat baie Suid-Afrikaners kerklos raak of selfs die rug op Christenskap draai.

Ons bid dat julle as kerk getrou aan Sy Woord sal wees, en dat julle liefde al hoe meer sal toeneem in begrip en fyn aanvoeling sodat julle die dinge sal kan onderskei waarop dit werklik aankom (Filippense 1: 9 en 10).

Mag u tydens die vergadering die Here se leiding baie duidelik ervaar, en mag u opnuut geïnspireer word deur Hom wat ons geroep het vir hierdie groot werk.

NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK IN AFRIKA-ORANJE-VRYSTAAT: DS TG DIBANE

Dit is my grootste plesier om hierdie groete te stuur van ons kerk. Ons groet u in die Naam van onse Here en Saligmaker, Jesus Christus.

Ons weet dat dit is die vergadering van die gemeente waar u julle leiding van die Hoof van die kerk, Jesus Christus, vra. Ons weet dat u het gekom om te

beraadslaag oor baie belangrike kwessies met betrekking tot die kerk. Ons weet dat dit in sulke byeenkomste is waar daar misverstande oor kwessies, botsende idees, botsings oor menings en instemming in filosofiese punteleer, al hierdie, wat veroorsaak word deur die begeerte om uit te vind wat die beste is vir die kerk van Jesus Christus. Ons weet dat dit in sulke byeenkomste is waar mense bymekaar kom met die uitsluitlike doel van die bou van 'n sterk kerk van Jesus Christus.

Deur na 'n paar items op die agenda te kyk, let ons daarop dat daar belangrike besluite sou wees wat gemaak moet word vir u kerk om voort te gaan met groei en vooruitgang. Ons vertrou die Here sal al julle afgevaardigdes in die besprekings oor al die kwessies en items op die agenda lei. Mag al julle beraadslagings gelei word deur die Here en sy Heilige Gees. Mag u guns vind van die Here in al julle besluitneming.

Ons weet tog dat die Here sy wysheid, krag, leiding en teenwoordigheid verleen aan almal wat sou verkies word in die kantoor om u kerk te lei. Leierskap in die kerk in die huidige milieu van die kerk, en die uitdagings van die dag, moet die ondersteuning van sy lidmaatskap hê en die alomteenwoordige hulp van die Here. Ons gebed is dat jou leiers hierdie spesiale seëninge sal ervaar.

Ons is bewus van die talle politieke, sosiale, ekonomiese en praktiese hekkies in ons land. Baie van ons nuuswaardige items is 'n alarm en 'n groot bron van kommer. Daarom glo ons dat die stem van die kerk en sy lidmaatskap 'n belangrike rol het in die vorming van ons samelewing in Suid-Afrika. Mag die Here en sy Woord ons lei in die pad wat voorlê.

Dit is 'n baie moeilike pad voor hierdie agbare sinode. Ons, die Nederduitse Gereformeerde Kerk In Afrika, het gekom om te sê dat ons bid vir julle, dat Jesus Christus julle saam sal hou en julle bind om een te wees.

Weereens wil ons van hierdie geleentheid gebruik om die Moderamen en al die afgevaardigdes en lede van die Hervormde Kerk, goeie wil en God se seëninge toe te bid. Ons wens u vrugbare, suksesvolle en geseënde gesprekke toe.

VRYE EVANGELIES-LUTHERSE SINODE IN SUID-AFRIKA: DR D REINSTORF

It is with great gratitude that the Free Evangelical Lutheran Synod in South Africa received an invitation to present a Word of Greeting and also to attend the 71st General Church Assembly of the Netherdutch Reformed Church in Africa. The Free Evangelical Lutheran Synod in South Africa, as part of the fellowship of Lutheran Churches in South Africa, sees itself closely linked to the Reformed Churches. We are all guided by the solas of the Protestant Reformation: sola scriptura, sola gratia, sola fide and sola Christo. Despite these solas there are nevertheless healthy distinctions in doctrine and practice. These encourage us to continue to return to Scripture to both interpret the text and allow the text to interpret us. Reading Scripture invariably reveals the great mercy and compassion of God to a fallen human race. It humbles us as members of the Church, but also ignites in us the zeal to share the Gospel of Christ with others. This we do as fellow members of God's household, a Church Assembly being one place, among other, that equips us in the Great Commission of the Church. We see the invitation to attend the General Church Assembly as hands that reach out so that we can better than before fulfill the tasks given to us, both in

our local congregations and as a untied voice in South Africa that can lead to healing, and work both reconciliation and justice for all.

I wish to conclude with a prayer of the Apostle Paul, Ephesians 3: 17 to 19:

I pray that you, being rooted and established in love, may have power together with all the saints to grasp how wide and long and high and deep is the love of Christ, and to know this love that surpasses knowledge – that you may be filled to the measure of all the fullness of God.

2.7 MOSIES

'n Mosie van roubeklag met die afsterwe van dienaars van die Woord, ampsdraers en lidmate wat sedert die 70ste Algemene Kerkvergadering oorlede is, word deur die voorsitter gestel.

Daar word kennis geneem van die afsterwe van die volgende predikante:

2013

- * Ds JA Viljoen

2014

- * Prof E Engelbrecht
- * Prof PJT Koekemoer
- * Ds LA Nel
- * Prof PJ van der Merwe
- * Ds CJS van Niekerk
- * Ds JH Viljoen

2015

- * Ds JJ Barnard
- * Ds TJ Botha
- * Ds RJ Coertze
- * Ds WCM de Beer
- * Ds FJ Engelbrecht
- * Ds FGJ Loots
- * Ds JH Naudé
- * Prof MW Pretorius
- * Dr HT van Deventer

2016

- * Ds JPJ Wagenaar

Daar word kennis geneem van die afsterwe van die volgende bekende figure in die Kerk:

2014

- * **Mnr Rowan Cronjé**, voormalige predikant van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- * **Ds JJ Madulo** van die *Maranatha Reformed Church of Christ*.

- * **Ds NS Motloutsi** van die *Maranatha Reformed Church of Christ*.
- * **Adv Jaap Roestorf**, voormalige advokaat van die Kerk se litigasiespan.
- * **Mnr Robbie Schilz**, voorsitter van die direksie van Ons Tuis.
- * **Mev Pearly Steenekamp**, weduwee van ds Jan Steenekamp.
- * **Mev Hennie Viljoen**, weduwee van ds Fanie Viljoen.

2015

- * **Mev Dibbie Botha**, weduwee van ds Stoffel Botha.
- * **Mev Rina Engelbrecht**, weduwee van prof Ben Engelbrecht.
- * **Mev Tienie Engelbrecht**, weduwee van ds Frik Engelbrecht.
- * **Mev Lucia van den Berg**, weduwee van ds Mossie van den Berg.
- * **Mev Esmé van Staden**, weduwee van ds Hans van Staden.
- * **Mev Lenie van Wyk**, weduwee van ds Piet van Wyk.

2016

- * **Mnr PW Beytell**, seun van mev Isie en wyle ds Frik Beytell.
- * **Ds Cassie Carstens**, emeritusleeraar van die Nederduitse Gereformeerde Kerk.
- * **Mev Corlia Erasmus**, weduwee van ds Danie Erasmus.
- * **Mev Lulu Fourie**, weduwee van ds Thys Fourie.
- * **Mev Ritha Jacobs**, weduwee van ds Jan Jacobs.
- * **Mev Ans Roos**, weduwee van ds Gert Roos.

2.7.1 PERSONALIA

Die volgende predikante het besondere prestasies behaal:

2013

- * Ds D Barnard is benoem as redakteur van *Die Hervormer*.
- * Ds EG Fourie is benoem as subredakteur van die *e-Hervormer*.
- * Ds CEC Hertzog is as nuwe voorsitter van die Raad van Finansies verkies.
- * Ds HF Louw is as addisionele lid vir die Komitee vir Bybelverspreiding benoem.
- * Dr KD Papp van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, wat vir die afgelope drie jaar Streekhoof van die Noordwes-streek van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika was, is met ingang van 1 November 2013 aangewys as Bestuurshoof van die Kempton Park Administratiewe Sentrum.
- * Dr P van Staden is benoem as subredakteur van *Die Hervormer*.
- * Prof IWC van Wyk is as redakteur van die *Tydskrif vir Hervormde Teologie* aangewys.

2014

- * Prof J Buitendag is aangestel as dekaan van die Fakulteit Teologie vir 'n volgende termyn.
- * Dr WA Dreyer is in die vyfde pos van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika by die Universiteit van Pretoria aangestel, in die Departement Kerkgeskiedenis.
- * Prof EC Kloppers is as mede professor by UNISA aangestel.
- * Prof JA Loader het 'n huldeblyk ontvang vir sy akademiese bydrae oor baie jare. 'n Spesiale feesbundel van die *HTS* is ook aan prof Loader oorhandig, waarna hy die AS Geyser Gedenklesing gelewer het.

- * Dr C Pretorius is vir die volgende drie jaar as direkteur van die Erfenisstigting en die Voortrekkermonument verkies.
- * Dr WC van Wyk is verkies tot voorsitter van die direksies van die Erfenisstigting en die Voortrekkermonument.

2015

- * Di AJ Hattingh en GF van Wyk is as direkteure van die Kinderhuise verkies.
- * Dr AG Ungerer is aangewys as die nuwe hoof vir Hervormde Teologiese Kollege.
- * Dr T van Wyk is aangestel as deeltydse dosent in Dogmatiek en Christelike Etiek aan die Universiteit van Pretoria.
- * Dr WC van Wyk is verkies tot voorsitter van die direksies van die Erfenisstigting en die Voortrekkermonument.

2016

- * Die publikasie *Jong teoloë praat saam...*, 'n samestelling onder redaksie van Annette Potgieter en Cas Wepener, is bekroon met die Desmond Tutu/Gerrit Brand-prys vir debuutwerk in 'n amptelike taal. 15 studente van teologiese fakulteite van verskeie universiteite in Suid-Afrika skryf oor hedendaagse geloofs- en lewensvrae. Wat dit vir ons besonders maak, is dat ds EM Steenekamp die enigste Hervormde student was wat genader is om daaraan deel te neem. Haar artikel is 'n verwerking van haar MDiv 2-skripsie, getiteld *Die funksie van huil in die pastoraat*.
- * Dr WC van Wyk is verkies tot voorsitter van die direksies van die Erfenisstigting en die Voortrekkermonument.

Die volgende predikante het akademiese prestasies behaal:

2014

- * Dr AE Dreyer-Krüger het 'n PhD-graad in Nuwe Testamentiese Wetenskap verwerf.
- * Ds L Prinsloo het 'n MTh-graad in Dogmatiek en Christelike Etiek met lof verwerf.
- * Dr JH van Staden het 'n PhD-graad in Kerkreg verwerf.
- * Dr JM van Staden het 'n PhD-graad in Praktiese Teologie verwerf.

2016

- * Ds JP Bester het sy MTh-graad in Praktiese Teologie verwerf.
- * Dr DJ du Toit het 'n PhD-graad in Dogmatiek verwerf.
- * Ds A Janse van Rensburg het 'n MTh-graad in Kerkgeskiedenis en Kerkreg verwerf.
- * Dr MJ Jansen van Rensburg het 'n PhD-graad in Praktiese Teologie verwerf.
- * Dr E le Roux het 'n PhD-graad in Nuwe Testamentiese Wetenskap aan die Universiteit van Mainz met lof verwerf.
- * Ds P Rossouw het 'n MTh-graad in Nuwe Testamentiese Wetenskap verwerf.
- * Dr BJ van Wyk het 'n PhD-graad in Nuwe Testamentiese Wetenskap verwerf. Dit was dr Van Wyk se derde doktorsgraad.
- * Ds WC van Wyk het 'n MTh-graad in Kerkgeskiedenis en Kerkreg met lof verwerf.

Die volgende predikante het 25 jaar in die bediening gevier:

2013

- * Ds M Bacon
- * Ds Ferdie Nortjé
- * Ds Freddie Nortjé
- * Ds SJ Oosthuizen
- * Dr AG Ungerer
- * Ds BJ van der Walt
- * Dr GJ Volschenk

2014

- * Ds NM Alberts
- * Ds D Barnard
- * Ds JJ Barnard
- * Ds JP Bester
- * Ds CB Enslin
- * Prof JD Gericke
- * Dr EB Marran
- * Ds MD Robbertze
- * Dr JHL Truter
- * Ds M van der Walt
- * Dr WAJ van Schoor
- * Ds JAP van Tonder

2015

- * Ds F Evert
- * Ds M Meyer
- * Ds PJHS Pienaar
- * Ds EJA van Baalen
- * Ds RL van der Westhuizen
- * Ds GF van Wyk

2016

- * Ds HJ Celliers
- * Ds JA Holtzhausen
- * Prof EC Kloppers
- * Ds BC Oberholzer
- * Ds S Oosthuizen
- * Ds KF Smith
- * Ds FB Sneygans
- * Ds NJS Steenekamp
- * Ds JF van der Merwe
- * Ds MA Venter

Die volgende predikante het 50 jaar in die bediening gevier:

2013

- * Ds JJ du Toit
- * Ds MW Pretorius

2014

- * Ds NCJ Brayshaw
- * Ds DGS Steyn
- * Ds AM Swanepoel
- * Dr DJC van Wyk (sr)

2015

- * Ds HN Botha
- * Ds LJJ Nell

2016

- * Prof MJ du P Beukes
- * Ds CJA Simpson

Die volgende predikante het 60 jaar in die bediening gevier:

2013

- * Ds CJ Smit

2014

- * Ds F du C Labuschagne

2015

- * Ds MJJ Redelinghuys

2016

- * Ds SJ Swanepoel
- * Dr CJ Viljoen

Die volgende predikant het 70 jaar in die bediening gevier:

2013

- * Ds WJ Roos

Die volgende predikante het geëmeriteer:

2013

- * Ds JPJ Fourie
- * Ds WPF van Wyk

2014

- * Ds APJ Beukes
- * Dr PB Boshoff
- * Ds GS Botha
- * Ds CH du Plessis

- * Ds ER Pretorius
- * Ds GSC Scheepers
- * Ds DS Smit
- * Ds PM Smith
- * Dr JC van der Merwe

2015

- * Dr JA Beukes
- * Ds RP Botha
- * Ds J Coetzee
- * Ds FP Horn
- * Ds HPF Kern
- * Ds JR Kramer
- * Ds RG Lee
- * Ds GJC Schoeman

2016

- * Prof AG van Aarde

Die volgende predikante het op siekte-emeritaat gegaan:

2015

- * Ds W Olivier
- * Ds JAP van Tonder

Die volgende predikante is onthef of het bedank:

2013

- * Ds EC Eckard
- * Dr AJ Groenewald
- * Dr J Groenewald
- * Ds ST Opperman
- * Ds JC Steenkamp
- * Ds LJ Strauss
- * Ds CJ Strydom
- * Ds JF (Kobus) van der Merwe
- * Ds A van Zyl

2014

- * Ds WH Barnard
- * Ds JA Benadie
- * Ds JH Botha
- * Ds MM de Kock
- * Ds BJ Erasmus
- * Ds C Francis
- * Ds HF Gothan
- * Ds D Niemandt (née Müller)
- * Ds A Nieuwhof
- * Prof AD Pont
- * Ds SFC Ras

- * Ds AJ Scholtz
- * Ds AG Strauss
- * Ds LMP Swanepoel
- * Ds MM van der Berg
- * Ds PJ van der Merwe
- * Prof HG van der Westhuizen
- * Ds JP van Greunen
- * Ds DA van Rooyen
- * Ds JJ van Wyk

2015

- * Ds GF Kruger
- * Ds HJMW Pretorius
- * Ds JAAA Schroeder
- * Ds M Schutte
- * Dr WJ Smith
- * Dr GJ Volschenk

2016

- * Ds JH Barkhuizen
- * Ds PD Rautenbach
- * Ds MJ Swart

Die volgende predikante het toegetree tot die evangeliebediening:

2013

- * Ds PWB Britz
- * Ds M Fourie
- * Ds A Prinsloo
- * Ds CB Prinsloo
- * Ds QJ Schimper
- * Ds EM Steenekamp
- * Ds G van der Merwe
- * Ds JW van der Merwe
- * Ds L van der Merwe
- * Ds CL van Niekerk
- * Ds SH Willers

2014

- * Ds D Bester
- * Ds LK Erasmus
- * Ds L Geel
- * Ds J Joubert
- * Ds WM Knoetze
- * Ds HJ Labuschagne
- * Ds IM Lombard
- * Prop C Fourie (née Smith)
- * Ds D Schmidt
- * Ds K van der Merwe
- * Prop JR van Niekerk
- * Prop M van Niekerk

2015

- * Prop WA Dreyer
- * Ds C du Toit
- * Ds JH Engelbrecht
- * Prop LJ Griessel
- * Prof PJ Jordaan
- * Prop D Kruger
- * Ds IF Ras
- * Ds DJB Serfontein
- * Ds DW van der Watt
- * Prop G van Zyl

2016

- * Dr AC Botma

Die volgende predikante het siekte ervaar, operasies ondergaan of was in ongelukke betrokke:

2013

- * Prof JH Barkhuizen het 'n opehartoperasie ondergaan om 'n hartklep te vervang.
- * Ds AJ Hattingh en sy gesin was in 'n motorongeluk betrokke.
- * Ds PJJ Kotze het een van sy broer se niere ontvang.
- * Ds JF Wilson was in 'n ernstige motorongeluk betrokke.

2014

- * Ds APJ Beukes het 'n oogoperasie vir 'n katarakverwydering ondergaan.
- * Dr PB Boshoff het 'n heupvervanging ondergaan.
- * Ds GS Botha (emeritus) was in die hospitaal opgeneem vir toetse.
- * Ds TJ Botha is gediagnoseer met limfklierkanker.
- * Dr DJ du Toit was in die hospitaal opgeneem met galblaasprobleme.
- * Ds DJAG du Toit het 'n (mini-) heupvervangingsoperasie ondergaan.
- * Ds EG Fourie het 'n gastroskopie en angiogram ondergaan.
- * Ds A Geyer het mediese toetse ondergaan.
- * Ds JD Grobler het 'n knieervanging ondergaan.
- * Ds FP Horn het 'n rugoperasie ondergaan.
- * Prof JH Koekemoer is in die hospitaal opgeneem met borskaspyn.
- * Ds WP Prinsloo het 'n knieervanging ondergaan.
- * Dr DJC van Wyk (sr) het 'n knieervanging ondergaan.
- * Prof IWC van Wyk het twee ligamente in sy skouer geskeur en 'n operasie ondergaan.
- * Ds MA Venter het mediese toetse ondergaan vir sy rug.
- * Dr CJ Viljoen (emeritus) het 'n operasie ondergaan.

2015

- * Ds TL Botha was in die hospitaal opgeneem vir 'n noodoperasie. Skielike infeksie in sy voet kon lei tot gangreen en moes chirurgies behandel word.
- * Ds WJM Breytenbach het 'n groot operasie ondergaan vir die verwydering van kwaadaardige materiaal.
- * Ds P de Kock het 'n elmboogoperasie ondergaan.

- * Ds CB Enslin was met siekverlof vir uitbranding.
- * Ds C Lemmens was in die hospitaal opgeneem.
- * Prof GMM Pelser was in die hospitaal opgeneem.
- * Ds JJ Pieterse het 'n rugoperasie ondergaan.
- * Ds AH Roets het ernstige gesondheidsprobleme ondervind.
- * Ds WJ Steyn het 'n nekoperasie ondergaan.
- * Ds GPJ Stoltz het longontsteking gehad.
- * Prof AG van Aarde het ernstige gesondheidsprobleme ondervind.
- * Ds MJ van der Westhuizen het 'n breukoperasie ondergaan.
- * Ds CAP van Tonder was ernstig siek weens 'n griepvirus wat sy longe en hart aangetas het.
- * Ds MA Venter het 'n nekoperasie ondergaan.
- * Prof PM Venter het 'n knieoperasie ondergaan.
- * Ds JJ Viljoen het dubbele longontsteking gehad en het dialise ontvang.

2016

- * Ds CL Badenhorst is ernstig siek.
- * Prof SJ Botha was in die hospitaal opgeneem vir behandeling.
- * Ds HPF Kern het 'n ligte beroerte gehad en is gedeeltelik verlam.
- * Ds AC Kuiper was in die hospitaal opgeneem waar hy onder meer 'n hartskok ondergaan het om sy pols af te kry en die ritme te herstel.
- * Ds C Lemmens ondervind gesondheidsprobleme.
- * Ds CF Potterill het 'n galblaasoperasie ondergaan.
- * Ds ER Pretorius ontvang tans chemoterapie vir borskanker.
- * Prof LJS Steenkamp het 'n dubbele hartomleiding ondergaan.
- * Ds PJ Steenkamp het 'n rugoperasie ondergaan.
- * Ds PF Viljoen se gesondheid het 'n insinking beleef, maar is na twee weke van rus beter.

Die volgende predikante het geliefdes aan die dood afgestaan:

2013

- * Dr EB Marran se moeder is oorlede.
- * Ds en mev LJ Meyer se skoonseun is oorlede.
- * Ds SJ Oosthuizen se broer is oorlede.
- * Ds en mev FH Ras se babaseun is oorlede.

2014

- * Ds MCE Botes se moeder is oorlede.
- * Prof J Buitendag se eggenote is oorlede.
- * Ds JMJ de Wet se broer is oorlede.
- * Dr JGM Dreyer se eggenote, prof TFJ Dreyer se skoonsuster, is oorlede.
- * Ds CH du Plessis se skoonmoeder is oorlede.
- * Ds CB Enslin se moeder en skoonmoeder is oorlede.
- * Ds MJ Fouché se vader is oorlede.
- * Ds C Francis se vader is oorlede.
- * Ds en mnr A Geyer se ongebore baba is op vyf maande oorlede.
- * Prof PA Geyser se suster is oorlede.
- * Ds JP Jooste se vader is oorlede.
- * Ds HPF Kern se moeder, ds L Kern se ouma, is oorlede.
- * Prof en mev PJT Koekemoer se seun is oorlede.
- * Ds en mev F du C Labuschagne se seun is oorlede.

- * Ds HSK Nel se skoonvader is oorlede.
- * Ds CJ Smit se suster is oorlede.
- * Ds WH Steyn se broer is oorlede.
- * Ds DJD Taljard se vader is oorlede.
- * Ds WC van Wyk se skoonvader is oorlede.
- * Ds E Verhage se moeder is oorlede.
- * Dr en mev CJ Viljoen (emeritus) se seun is oorlede.

2015

- * Ds CL Badenhorst se eggenote is oorlede.
- * Ds JP Bester se vader is oorlede.
- * Ds JZ Britz se skoonmoeder is oorlede.
- * Ds GS de Beer se suster is oorlede.
- * Ds JJ Claassen se suster is oorlede.
- * Ds CB Enslin se broer is oorlede.
- * Ds P Erasmus se moeder is oorlede.
- * Ds H Herbst se skoonvader is oorlede.
- * Ds JA Jansen van Rensburg se moeder is oorlede.
- * Dr RJ Jones se ouma is oorlede.
- * Ds HPF Kern se skoonmoeder, ds L Kern se ouma, is oorlede.
- * Ds DJR Malan se skoonmoeder is oorlede.
- * Ds M Potgieter se vader is oorlede.
- * Ds MJ Slabbert se moeder is oorlede.
- * Ds NJS Steenekamp se moeder is oorlede.
- * Dr JHL Truter se vader is oorlede.
- * Di HT en LJ van der Linde se moeder, ds JP Bester se skoonmoeder, is oorlede.
- * Dr GMJ van Wyk se skoonmoeder is oorlede.

2016

- * Ds H Aucamp se broer is oorlede.
- * Ds M Bacon se skoonvader is oorlede.
- * Prof JH Barkhuizen se broer, suster en skoonsuster is oorlede.
- * Ds NCJ Brayshaw se seun en suster is oorlede.
- * Dr H Delpont se vader is oorlede.
- * Dr WA Dreyer se moeder en skoonmoeder, ds PS Dreyer en prop WA Dreyer se oumas, is oorlede.
- * Ds DJAG du Toit se suster is oorlede.
- * Ds PS Esterhuizen se skoonvader is oorlede.
- * Ds en mev LJ Meyer se seun is oorlede.
- * Ds JD Putter se skoonmoeder is oorlede.
- * Ds AH Roets se vader is oorlede.
- * Ds CJ Smit se skoonsuster, weduwee van ds Johannes Smit, is oorlede.
- * Ds NJS Steenekamp se vader is oorlede.
- * Ds M van der Walt se vader is oorlede.
- * Prof E van Eck se skoonvader is oorlede.
- * Ds GJ van Jaarsveld se broer is oorlede.
- * Prop M van Niekerk se moeder is oorlede.
- * Dr WAJ van Schoor se moeder is oorlede.
- * Prof IWC en dr GMJ van Wyk se moeder is oorlede.
- * Dr T van Wyk se broer en ouma is oorlede.

Die volgende heuglike gebeurtenisse word vermeld:

2013

- * Ds en mev M Bacon het 'n kleinseun ryker geword.
- * Dr en mev KD Papp het 'n kleindogter ryker geword.

2014

- * Ds GS en dr SM de Beer het 'n kleinseun ryker geword.
- * Ds en mev FP Horn het 'n kleinseun ryker geword.
- * Ds S Lange het in die huwelik getree met mnr Ewald van der Merwe.
- * Ds en mev IM Lombard het 'n kleinseun ryker geword.
- * Ds en mev HF Louw het 'n babaseun ryker geword.
- * Ds en mev FH Ras het 'n babadogter ryker geword.
- * Ds en mnr M Schutte het 'n babaseun ryker geword.
- * Prop C Smith het in die huwelik getree met mnr Hendrik Fourie.
- * Ds L Swanepoel het in die huwelik getree met mnr Freddie Prinsloo.
- * Ds en mev WL van der Merwe het 'n kleindogter ryker geword.
- * Ds en mev WC van Wyk het 'n babaseun ryker geword.
- * Ds en mev G Venter het 'n babaseun ryker geword.

2015

- * Ds en mev JH Barkhuizen se seun het in die huwelik getree.
- * Prof en mev JH Barkhuizen en het hulle 50ste huweliksherdenking gevier.
- * Ds en mev LJ de Leeuw het 'n babaseun ryker geword.
- * Ds en mev PS Dreyer het 'n babadogter ryker geword.
- * Ds EG Fourie het 'n kleinseun ryker geword.
- * Dr en mev PJ Jacobs het 'n babaseun ryker geword.
- * Ds JA Jansen van Rensburg het in die huwelik getree met me An-Mari Lubbers.
- * Prof JA Loader se eggenote het die Noordwes-Universiteit se kanseliersmedalje vir haar werk oor Afrikaans in Europa ontvang.
- * Ds A Prinsloo het in die huwelik getree met mnr Jannes Jansen van Rensburg
- * Ds QJ Schimper het in die huwelik getree met Belinda Muller.
- * Ds en mev GC Senekal het 'n babaseun ryker geword.
- * Prof en mev E van Eck se dogter het in die huwelik getree.
- * Dr en mev JH van Staden het 'n babadogter ryker geword.
- * Dr en mev JM van Staden het 'n babaseun ryker geword.
- * Ds en mev GF van Wyk se dogter het in die huwelik getree.

2016

- * Ds Y Benadé het in die huwelik getree met mnr Morné de Lange.
- * Ds en mev DJAG du Toit het hulle 63ste huweliksherdenking gevier.
- * Ds L Geel (jr) het in die huwelik getree met me Zanté Campher.
- * Ds CEC Hertzog het die Comrades-maraton voltooi.
- * Ds A Otto het in die huwelik getree met mnr Marius Meiring.
- * Ds en mnr A Rossouw-Lombard het 'n babadogter ryker geword.
- * Ds en mev GJ van Jaarsveld het hulle 65ste huweliksherdenking gevier.
- * Ds en mev WC van Wyk het 'n babadogter ryker geword.
- * Dr en mev CJ Viljoen (emeritus) het hulle 60ste huweliksherdenking gevier.
- * Ds JA Young het die Comrades-maraton voltooi.

Die volgende predikante het leed ervaar:

2013

- * Di JJ en PB Viljoen se moeder het vir die soveelste keer 'n huisinbraak beleef.

2014

- * Ds NM Alberts se eggenote is in die hospitaal opgeneem met geweldige hoofpyne.
- * Prof MJ du P Beukes se eggenote het 'n voetoperasie ondergaan.
- * Ds TL Botha se eggenote was in 'n motorongeluk betrokke.
- * Mev Sus Dreyer, weduwee van ds Herbert Dreyer, was in die hospitaal opgeneem vir 'n aggressiewe kwaadaardige gewas in haar kakebeen wat verwyder moes word.
- * Dr WA Dreyer is op 'n trein tussen Nederland en Switserland beroof van sy skootrekenaar, selfoon, geld en dokumente.
- * Ds JD Grobler se eggenote het 'n galblaasoperasie ondergaan.
- * Dr GC Lindeque se moeder het 'n drievat-hartomleidingsoperasie en 'n klepvervangingsoperasie ondergaan.
- * Ds T Snyman se skoondogter en haar moeder is op hul kleinhoewe aangeval en ernstig aangerand.
- * Ds DJP Stoltz se eggenote, ds GPJ Stoltz se moeder, het 'n operasie ondergaan om die battery in haar diepbreinstimulator te vervang.
- * Dr en mev DJC van Wyk (sr) se skoonseun het tydens 'n vakansie by die see sy nek gebreek. Hy is genadiglik nie verlam nie.
- * Prof en mev IWC van Wyk se seun se gesondheid het drasties agteruitgegaan.
- * Ds en mev AJ Swarts se kleindogter het ernstige kopbeserings in 'n motorongeluk opgedoen.

2015

- * Ds HW Calitz se eggenote was in die hospitaal opgeneem.
- * Ds DZ du Plessis se eggenote het 'n heupvervangingsoperasie ondergaan.
- * Ds JJ du Toit se eggenote het geval en 'n T12-werwelfraktuur opgedoen.
- * Mev Callie Engelbrecht, weduwee van prof Johannes Engelbrecht, het 'n hartoperasie ondergaan.
- * Ds L Geel se eggenote het chemoterapie en bestraling ontvang en is nou in remissie.
- * Adv Linda Pienaar, weduwee van ds Louis Pienaar, was in 'n groot motorongeluk betrokke.
- * Ds CJ Smit se eggenote het 'n knieoperasie ondergaan.
- * Dr PL Steenkamp se eggenote was in die hospitaal opgeneem met varkgriep.

2016

- * Ds PWAN Bester se seun was vir toetse na aanleiding van 'n gewas.
- * Ds TF Dreyer se moeder, weduwee van ds Herbert Dreyer, is baie verswak.
- * Ds JHH Jacobs se eggenote het 'n operasie ondergaan vir die verwydering van 'n gewas op die brein.
- * Ds JP Janse van Rensburg se vader het hartprobleme ervaar.

- * Ds HJ Odendaal se eggenote se kanker het teruggekeer en versprei.
- * Ds G Rocher se ouma is oorlede.
- * Ds MJ Slabbert se vader het weer 'n beroerte gehad.
- * Ds T Snyman se eggenote het gesondheidsprobleme ervaar.
- * Ds GPJ Stoltz se eggenote se skildklier is verwyder, en sy skoonvader het 'n derde hartaanval gehad.
- * Dr WAJ van Schoor se dogter se toestand is tans stabiel ten spyte van ongeneeslike kanker.
- * Dr JH Vorster se moeder is ernstig siek.

2.8 **TERMYNVERSLAG VAN DIE UITTREDENDE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

2.8.1 **INLEIDING**

Die 70ste Algemene Kerkvergadering het 'n belangrike rol gespeel om versoening te bring na die kerkskeuring tydens die vorige termyn en die Kerk weer op die essensie van kerkwees te laat fokus. Die nadenke oor die Hervormde Kerk se identiteit, kerkbegrip, teologie, aanbidding, gemeenskap, getuigenis en diens het gemeentes en lidmate se verbondenheid aan Jesus Christus en aan mekaar herbevestig, en die aard en inhoud van besprekings by die Algemene Kerkvergadering bepaal. Dit het neerslag gevind in die besluite van die 70ste Algemene Kerkvergadering, en die Kommissie wat deur hierdie Algemene Kerkvergadering verkies is, het in hulle termyn daarna gestreef om daarop voort te bou in die uitvoering van die besluite van die Algemene Kerkvergadering.

Die Kommissie het bewustelik gekies om nie onnodig in die nadraai van die kerkskeuring vasgevang te word nie, maar eerder positief en daadwerklik uitvoering te gee aan die besluite van die 70ste Algemene Kerkvergadering, en om aan die Kerk leiding te gee oor kerkwees in die huidige tydsgewrig. Die Kommissie het verder baie moeite gedoen om gesprekke te voer met gemeentes en ringe wat 'n verskeidenheid probleme ondervind het, en verteenwoordigers van die Kommissie het by talle geleenthede besoeke aan ringe en gemeentes gebring.

2.8.2 **SAMESTELLING EN FUNKSIONERING**

Die 70ste Algemene Kerkvergadering het die volgende persone verkies tot lede en sekundi van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering:

POSISIE	PREDIKANTSLID	SEKUNDUS
Voorsitter	Dr WA Dreyer	Dr WC van Wyk
Visevoorsitter	Dr GC Lindeque	Prof Y Dreyer
Skriba	Ds L Geel	Ds CEC Hertzog
Viseskriba	Dr AG Ungerer	Ds JF van der Merwe
Predikantslid	Ds WJJ Kok	Prof J Beyers
Predikantslid	Prof E van Eck	Ds D Barnard

OUDERLINGLEDE	SEKUNDI VIR OUDERLINGLEDE
Oudl JH Beukes	Oudl PW de Bruyn
Oudl JD Fourie	Oudl L Geel (jr)
Oudl DJ Lizamore	Oudl MW Groenewald
Oudl T Moodie	Oudl AJP le Roux

Oudl FJ Paynter	Oudl TL le Roux
Oudl F Smit	Oudl PFS Mulder
Oudl A Valks	Oudl AD Pieterse
Oudl WAJ van Schoor	Oudl WJJH Scholtz
Oudl PP Vorster	Oudl IFO van Rooyen

Die volle Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het oor die afgelope drie jaar 20 keer vergader, en die Moderamen 'n verdere 20 keer. Die Kommissielede het almal groot erns gemaak met die bywoning van vergaderings, voorbereiding vir die vergaderings, en die uitvoer van opdragte van die Kommissie. Waar primuslede van die Kommissie by geleentheid nie die vergaderings kon bywoon nie, het die volgende predikante en ouderlinge as sekundi sitting geneem op die kommissievergaderings:

DATUM	KOMMISSIELID AFWESIG	SEKUNDUSLID TEENWOORDIG
November 2013	Oudl JD Fourie	Oudl L Geel
Desember 2013	Ds L Geel	Dr WC van Wyk
	Oudl WAJ van Schoor	Oudl AD Pieterse
	Oudl F Smit	Oudl WJJH Scholtz
Maart 2014	Oudl PP Vorster	Oudl PFS Mulder
April 2014	Prof E van Eck	Ds D Barnard
	Oudl DJ Lizamore	Oudl MW Groenewald
	Oudl F Smit	Oudl PFS Mulder
Junie 2014	Oudl T Moodie	Oudl PFS Mulder
September 2014	Dr WA Dreyer	Dr WC van Wyk
	Prof E van Eck	Ds D Barnard
	Oudl PP Vorster	Oudl AD Pieterse
November 2014	Prof E van Eck	Ds D Barnard
	Oudl A Valks	Oudl L Geel
Januarie 2015	Prof E van Eck	Ds D Barnard
	Oudl PP Vorster	Oudl PFS Mulder
April 2015	Prof E van Eck	Ds D Barnard
	Oudl FJ Paynter	Oudl MW Groenewald
	Oudl PP Vorster	Oudl PFS Mulder
Junie 2015	Oudl T Moodie	Oudl IFO van Rooyen
September 2015	Oudl PP Vorster	Oudl AJP le Roux
Maart 2016	Oudl F Smit	Oudl PFS Mulder
Junie 2016	Oudl JH Beukes	Oudl AJP le Roux
Julie 2016	Prof E van Eck	Ds CEC Hertzog
	Oudl F Smit	Oudl AJP le Roux
	Oudl WAJ van Schoor	Oudl AD Pieterse
	Oudl JH Beukes	

Die volgende persone het gereeld op uitnodiging van die Kommissie in adviseerende hoedanigheid en met spreekreg by vergaderings sitting geneem:

Mnr AE Struwig – administrateur
 Dr FJ Labuschagne – algemene sekretaris
 Dr WC van Wyk – sekretaris: kommunikasie
 Ds CEC Hertzog – voorsitter: Raad van Finansies

Na die bedanking van mnr AE Struwig as administrateur van die Kerk het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, op aanbeveling van die Raad van Finansies, besluit om nie weer die pos te vul nie. Dr PL Steenkamp is deur die Kommissie gekontrakteer om 'n studie te maak van die personeelsamestelling van die Sinodale Dienssentrum en die verspreiding van verantwoordelike, sodat besparings bewerkstellig kon word en 'n optimale werkverdeling gedoen kon word. Dit het uitgeloop op nuwe posbeskrywings vir dr FJ Labuschagne (algemene sekretaris), dr WC van Wyk (sekretaris: kommunikasie), mnre Piet Beukes (bestuurder: administrasie), Johan Hattingh (senior rekenmeester), en Nándor Sarkady (koördineerder: argivering en inligting), en die aanwysing van 'n Bestuurskomitee om die dag-tot-dag sake van die Sinodale Dienssentrum te bestuur.

2.8.3 WERKSAAMHEDE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het na afloop van die 70ste Algemene Kerkvergadering 'n groot aantal ou rade en komitees ontbind, en die volgende kernkomitees aangewys om die verskillende diensvelde te bestuur en opdragte van die Algemene Kerkvergadering effektief, bekostigbaar en binne 'n redelike tyd af te handel:

- * Kernkomitee: Kerk en Teologie.
- * Kernkomitee: Erediens en Kerklied (later geïntegreer met Gemeentelike Dienswerk).
- * Kernkomitee: Gemeentelike Dienswerk.
- * Kernkomitee: Ekumeniese Skakeling.
- * Kernkomitee: Kommunikasie en Inligting (later geïntegreer met die Raad vir SENTIK).
- * Kernkomitee: Kerklike Dissipline.
- * Kernkomitee: Finansies en Administrasie (later geïntegreer met die Raad van Finansies).

Elkeen van die Kommissielede (predikante en ouderlinge) was by die werk van een van hierdie kernkomitees betrokke. In baie gevalle is predikante van die Kerk versoek om studiewerk te doen of daadwerklik uitvoering te gee aan projekte wat hiermee verband hou, en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering spreek hulle dank uit aan die volgende predikante wat gewillig was om die Kerk só in sinodale verband te dien: Proff. MJ du P Beukes, J Beyers, TFJ Dreyer, Y Dreyer, JH Koekemoer, E van Eck, IWC van Wyk, PM Venter; drr. PB Boshoff, H Delpont, RA Denton, WA Dreyer, FJ Labuschagne, JP Labuschagne, GC Lindeque, GJ Malan, PL Steenkamp, AG Ungerer, JC van der Merwe, JM van Staden, P van Staden, PJ van Staden, BJ van Wyk, GMJ van Wyk, WC van Wyk, di APJ Beukes, JP Bester, MCE Botes, J Coetzee, EG Fourie, L Geel (sr), JG Janse van Rensburg, WJJ Kok, JR Kramer, C Le Roux, IM Lombard, AJ Pienaar, JM van Staden en MA Venter.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het by elk van sy kwartaallike vergaderings die vordering van die verskillende kernkomitees gemoniteer, en feitlik al die opdragte is afgehandel. Die Kommissie wil graag waardering

uitspreek vir die goeie werk wat gedoen is. Die werk van al hierdie kernkomitees vind neerslag in die verslae wat in die agenda van die Algemene Kerkvergadering opgeneem is. Oor die algemeen het die verslae van hierdie kernkomitees getuig van 'n positiewe gesindheid en groot toewyding waarmee werk in die Kerk dikwels onder uitdagende omstandighede gedoen word. Die verslae van die kernkomitees is almal op die toepaslike plek in die agenda van die Algemene Kerkvergadering ingebind.

Intussen het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering steeds gebruik gemaak van 'n aantal staande komitees:

- * Proponentseksamenkommissie (ds PS Esterhuizen (voorsitter), dr SM de Beer (visevoorsitter), ds JM Bevolo-Manders en dr GJ Malan).

Op aanbeveling van die Proponentseksamenkommissie is 32 predikante gedurende die termyn tot die evangeliebediening toegelaat.
- * Taakspan (drr WA Dreyer, FJ Labuschagne, ds L Geel en die administrateur, mnr AE Struwig).
- * Welstandsprogram (proff TFJ Dreyer, Y Dreyer, drr Dawie Cloete, JGM Dreyer, RA Denton, J Nel, Ria Slabbert, WA Strydom, JC van der Merwe, di CJ Bezuidenhout, G van R Els, FJ Redelinghuys, JM van Staden en me Annemie van Zyl).

Hoogtepunte uit die afgelope termyn sluit in:

- * Inkorting van die sinodale begroting.
- * Herskrywing van die Kerkorde.
- * Volle lidmaatskap van die Wêreldgemeenskap van Hervormde Kerke (*World Communion of Reformed Churches*).
- * Sleutelaanstellings by die Hervormde Teologiese Kollege, Fakulteit Teologie en Sinodale Dienssentrum.
- * Verskuiwing van die *Maranatha Reformed Church of Christ* se studente vanaf Afrika Instituut vir Missiologie na die Fakulteit Teologie (Universiteit van Pretoria).
- * Openbare getuienis teenoor die gemeenskap en owerheid, in samewerking met die Nederduitse Gereformeerde Kerk, Gereformeerde Kerke en die Lutherse Kerk.

2.8.4 UITDAGINGS VIR DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

2.8.4.1 Herorganisasie sinodaal en op plaaslike vlak

Die fokus op volhoubare kerkwees sedert die 70ste Algemene Kerkvergadering het uitgeloop op voorstelle vir kerkordelike wysigings en op herstrukturering van die personeel van die Sinodale Dienssentrum. 'n Organisasie kan egter net tot op 'n punt inkort voordat dit kritieke massa verloor en nie meer effektief dienste kan lewer nie. Die Nederduitse Hervormde Kerk van Afrika mag nie in so 'n posisie beland nie.

Die 71ste Algemene Kerkvergadering moet daadwerklik oorweging skenk aan beskrywingspunte om alle kerklike strukture tot die funksionele minimum te reduseer, en kerklike aktiwiteit in die eerste plek by die lidmate op plaaslike vlak te laat tuiskom.

Daar is egter 'n toenemende aantal gemeentes wat probleme ondervind om selfstandig voort te bestaan, terwyl alle inligting tans daarop dui dat die vermindering van lidmate nie binnekort die draaipunt sal bereik nie. Waar die riglyn vir 'n voltydse bedieningsruimte vroeër jare 400 belydende lidmate was, staan die gemiddelde belydende lidmaattal per gemeente tans op 250. Dit impliseer dat die eenheidskoste per lidmaat aanhou styg, en dat die verantwoordelikheid van elke lidmaat vir die instandhouding van die gemeente se bediening en vir die sinodale struktuur wat gemeentelike bediening ondersteun, toeneem. Hierdie tendens affekteer nie net gemeentes se finansiële vermoë nie, maar ook hulle vermoë om hulle gemeentelike administrasie, statutêre verantwoordelikhede, en instandhouding van fasiliteite na behore vol te hou.

Dit is duidelik dat ringskommissies in die komende termyn 'n groot taak sal hê om te verseker dat die bediening in hulle gebied op die mees effektiewe en koste-effektiewe manier plaasvind, en dat prosesse bestuur word om kombinasies te vorm of gemeentes ordelik te ontbind waar dit nodig mag wees.

2.8.4.2 Predikante se bediening in die Hervormde Kerk

Predikante en emeriti voel die druk van dalende lidmaattalle en finansiële druk ook aan hulle lyf. Tans staan een derde van die Kerk se predikante deelyds in die bediening, terwyl talle predikante onder die aanbevole traktementskale versorg word. In sommige gevalle is die traktement van deelydse predikante so karig dat hulle onmoontlik daarvan kan leef, terwyl daar nie in alle gevalle en op elke plek in die land realistiese moontlikhede is vir 'n eggenoot om te werk of om die predikant se inkomste uit ander werk aan te vul nie.

Dit gebeur ook al meer dat predikante vroeg emeriteer en dan teen verminderde vergoeding deur hulle gemeentes gekontrakteer word. Hoewel dit die korttermynprobleem vir die gemeente en predikant oplos, veroorsaak die toenemende gebruik van emeriti dat proponente nie beroepe ontvang en natuurlike vernuwings in gemeentes van die Kerk plaasvind nie. Dit kan meebring dat proponente 'n lewenslang elders begin verdien, en dat daar oor 10 of 20 jaar nie genoeg predikante is wat die ervaring het om in die Kerk leiding te neem nie. Dit ontmoedig ook jong lidmate om hulle as predikante van die Kerk te laat oplei.

2.8.4.3 Teologiese opleiding en die uitbou van die Hervormde Teologiese Kollege

Die daling in die Kerk se studentegetalle plaas op verskillende maniere druk op die Kerk se teologiese opleiding aan die Universiteit van Pretoria, en veroorsaak dat die opleiding se eenheidskoste per student styg. Andersyds plaas die transformasie van die universiteitswese in Suid-Afrika en die eise wat aan die Kerk se dosente gestel word, druk op die Kerk se teologiese opleiding. Die belangrikheid van die Hervormde Teologiese Kollege om ons studente voor te berei op die bediening in gemeentes van ons Kerk neem dus toe, en dit is belangrik om toe te sien dat die nodige kapasiteit bestaan om in hierdie behoefte te voorsien.

Daar moet ook aandag gegee word aan die beoefening van teologie in die Kerk. Goeie en kerklike teologie wat uitmond in die prediking en gemeentelike

bediening is van die uiterste belang vir die welsyn van die Kerk. Daarom het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering reeds begin met beplanning om die Hervormde Teologiese Kollege se werksaamhede te verruim, sonder dat dit addisionele druk op die sinodale begroting plaas.

2.8.4.4 Die missionale bediening van die Hervormde Kerk

Die Kommissie se verslag aan die 69ste Algemene Kerkvergadering maak reeds die volgende gevolgtrekking oor lidmaatverliese in gemeentes:

Die enigste gemeentes wat sal oorleef, is dié wat nie net instandhouding en versorging van lidmate doen nie, maar daarin slaag om missionaal te leef en lidmate deel te maak van die gemeente se bediening. Die bestaande gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika sal 'n proses van radikale transformasie moet inisieer. Buite die strukture van die Kerk as instituut, sal gelowiges onbevange moet migreer om mense op die markplein te gaan ontmoet. Dit kan slegs gebeur indien die Kerk deur die proses van radikale transformasie weer vir mense buite die Kerk 'n plek word waar hulle die teenwoordigheid van God kan beleef. Of bestaande lidmate daarvoor gereed is, is te betwyfel.

Hierdie insig oor kerkwees dra by tot 'n opdrag deur die 70ste Algemene Kerkvergadering vir 'n ondersoek na missionale bediening, die volhoubaarheid van kerkwees en die herskryf van die Kerkorde. Dit word al duideliker dat die Hervormde Kerk se bestaande model van kerkwees uitgedien is. Tog is gemeentes, kerkrade en lidmate oor die algemeen traag om te verander, en nie entoesiasies om uit te reik na mense en gemeenskappe buite die Kerk nie. In sommige gevalle is lidmate selfs vyandig teen sulke inisiatiewe en voel hulle dat hulle bekende kerklike ruimte daardeur bedreig word. Dit versterk 'n vasgelooptheid in gemeentes en verhinder dat nuwe stimuli nuwe lewe kan bring.

2.8.4.5 Eenheid en diversiteit

In ooreenstemming met ons kerkbegrip en Kerkorde is ons allereers lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, en word ons om praktiese redes lidmate van 'n gemeente in ons omgewing. Ons is deur die Woord, Belydenisskrifte, Kerkorde, kerklike besluite en gebruike aan mekaar verbind. Die hersiene Kerkorde poog om hierdie onderlinge band sterk uit te druk en te bevestig.

En tog ontwikkel al meer verskeidenheid onder ons, soos dit eie is aan ons tydsges. Gemeentes en predikante het dikwels in ringsverband betreklik min kontak met mekaar, elkeen rig sy werksaamhede na goëddunke in en waag nie om kommentaar te lewer op die werkwyse van buurgemeentes of kollegas nie.

Terwyl 'n groeiende diversiteit enersyds dinamiese prosesse stimuleer en ruimte skep vir 'n verskeidenheid lidmate, werk dit andersyds vervreemding en onderlinge spanning in die hand.

Hierdie spanning tussen eenheid en diversiteit kom veral opsigtelik tot uiting in ons liturgie en kerklied, waaroor hierdie 71ste Algemene Kerkvergadering bepaalde besluite moet neem. Dit kom egter ook tot uiting in gemeentes se samewerking met ander gemeentes, hulle skakeling met sinodale strukture, en hulle verbintenis en trou met betrekking tot die finansiële verantwoordelikhede waarop al die gemeentes saam op die Algemene Kerkvergadering ooreenkom.

2.8.5 DANKWOORD

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is dankbaar vir die positiewe wyse waarop lidmate en predikante die werksaamhede van die Kommissie ondersteun het. By vergaderings is die Kommissie in die gebed aan die Here opgedra, en die Kommissie het by elke vergadering vir die lidmate en gemeentes van die Kerk voorbidding gedoen. Daarom weet ons dat wat ook al die afgelope termyn bereik is, slegs genade is en alleen deur die krag van God gebeur

Die verslag word aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen ds WJJ Kok, dr AG Ungerer en prof E van Eck.

'n Tweede herstemming vind plaas tussen ds WJJ Kok, dr AG Ungerer en prof E van Eck.

'n Herstemming vind plaas tussen ds WJJ Kok en dr AG Ungerer.

Dr AG Ungerer word verkies.

OORHANDIGING VAN DIE VOORSITTERSTOEL

Dr WA Dreyer oorhandig die voorsitterstoel aan dr AG Ungerer.

VERKIESING VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen di CEC Hertzog en WJJ Kok.

Ds WJJ Kok word verkies.

VERKIESING VAN DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die visevoorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen ds CEC Hertzog en prof E van Eck.

Ds CEC Hertzog word verkies.

2.9 TERMYNVERSLAG VAN DIE UITTREDENDE RAAD VAN FINANSIES

2.9.1 INLEIDING

Die druk wat gemeentes beleef om finansieel te oorleef het by die 70ste Algemene Kerkvergadering sterk op die voorgrond getree, en het onder meer gelei tot die aanvaarding van beskrywingspunte 74 en 75. Die Raad van Finansies het sedertdien, in samewerking met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, baie tyd daaraan gewy om aan die beskrywingspunte uitvoering te gee. Dit het op sy beurt tot gevolg gehad dat die sinodale begrotings van 2015/16 met 2.23%, 2016/17 met 3.55%, en die voorgestelde begroting vir 2017/18 met 2.34% gekrimp het. Indien inflasie van ongeveer 6% per jaar in ag geneem word, het **die begroting oor die drie jaar dus in reële terme met 26% gekrimp.**

Die sinodale offergawe kon as gevolg van die vermindering in die Kerk se lidmaattal nie verlaag word nie, maar het in 2015/16 en 2016/17 konstant gebly op R300.00 per lidmaat. Indien die begroting onveranderd goedgekeur word, sal die sinodale offergawe vir 2017/18 styg tot R311.00, of 3.67%, wat weer heelwat onder die verwagte inflasie is. Hierdeur het die Raad sy solidariteit met gemeentes getoon. Dit het egter onvermydelik druk op sinodale personeel geplaas teenoor wie daar groot dank verskuldig is vir die wyse waarop die druk verwerk is.

Die herbelyning van sinodale dienslewering is hiermee ook nie afgehandel nie. Dit is 'n voortgaande proses waarin toegesien moet word dat effektiewe en relevante dienste gelewer word. Die volgende Kommissie sal met die uitdaging gekonfronteer word om hierdie proses voort te sit.

Die volgende drie insigte het in die vorige drie jaar egter duidelik geword:

Die eerste is dat **die inkorting van die sinodale begroting nie onbepaald teen bogenoemde koers kan voortgaan nie**, aangesien dit dienslewering aan gemeentes nadelig gaan raak. In die lig hiervan het die Raad 'n beskrywingspunt opgestel wat vra dat 'n fonds gestig word om sinodale dienslewering in die toekoms te help bekostig. Sinodale dienslewering is van onskatbare waarde vir volhoubare kerkwees. Die Algemene Kerkvergadering behoort toekomsgerig te wees en moet daarom voorsiening maak daarvoor.

'n Tweede saak wat duidelik uitstaan is dat **die koste van sinodale dienslewering nie die rede vir gemeentes se stryd om volhoubaarheid is nie**. Die inkomstestaat van gemeentes toon dat alle heffings (rings-, Algemene Diakensvergaderings- en ander heffings) slegs sowat 11% van die gemeentelike uitgawes opmaak. 'n Staking van sinodale dienslewering gaan net tydelike verligting bring. Koste om hierdie dienste elders in te koop kan heelwat meer wees.

Die derde insig is dat **dit daarom dringend noodsaaklik is om nuut te dink oor die volhoubaarheid van gemeentes**. Die saamgestelde inkomstestaat van gemeentes toon dat die groei van gemeentes se inkomste in 2009 laas die groei in inflasie geklop het. Die finansiële vermoë van gemeentes het daarna jaarliks afgeneem. Dit beteken dat die gebruik om sekere gemeentes te subsidieer in gedrang kom, omdat byna alle gemeentes in 'n stryd gewikkel is om finansieel te oorleef. In die lig hiervan is 'n verskuiwing in die fokus van sinodale dienslewering na die fasilitering, toerusting en begeleiding van gemeentes

belangrik. Dit kan gemeentes bemagtig om in die toekoms onafhanklik en volhoubaar te funksioneer. Sien **Beskrywingspunt 2** in hierdie verband. Hierdie beskrywingspunt is 'n produk van die Raad van Finansies en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se noue samewerking oor die laaste drie jaar.

Dit was vir die Raad van Finansies 'n voorreg om saam met die Kerk te kon besin oor die uitdagings sedert die vorige Algemene Kerkvergadering. Die opdragte van die 70ste Algemene Kerkvergadering, die bedanking van mnr AE Struwig as administrateur, die moeilike ekonomiese toestande, die onvoorspelbaarheid van finansiële markte, die bemerking van sinodale eiendomme en die druk wat gemeentes ervaar, het groot uitdagings aan die Raad gebied. Raadslede was baie vaardig en het kundig en eensgesind saamgewerk om uitvoering te gee aan die Raad se opdrag. Die positiewe samewerking tussen die Raad van Finansies en die Kommissie moet ook vermeld word. Met die opstel van die verslag was die Raad soos volg saamgestel: Ds CEC Hertzog (voorsitter), mnr Hannes Combrink (visevoorsitter), drr FJ Labuschagne PJ van Zyl, di PS Esterhuizen, WJJ Kok, mnre Phillip Bester, Piet Beukes, Johan Hattingh, Gert van Wyk, Kobus Viljoen en Paul Vorster.

2.9.2 GEMEENTELIKE AANGELEENTHEDE

2.9.2.1 Inleidend

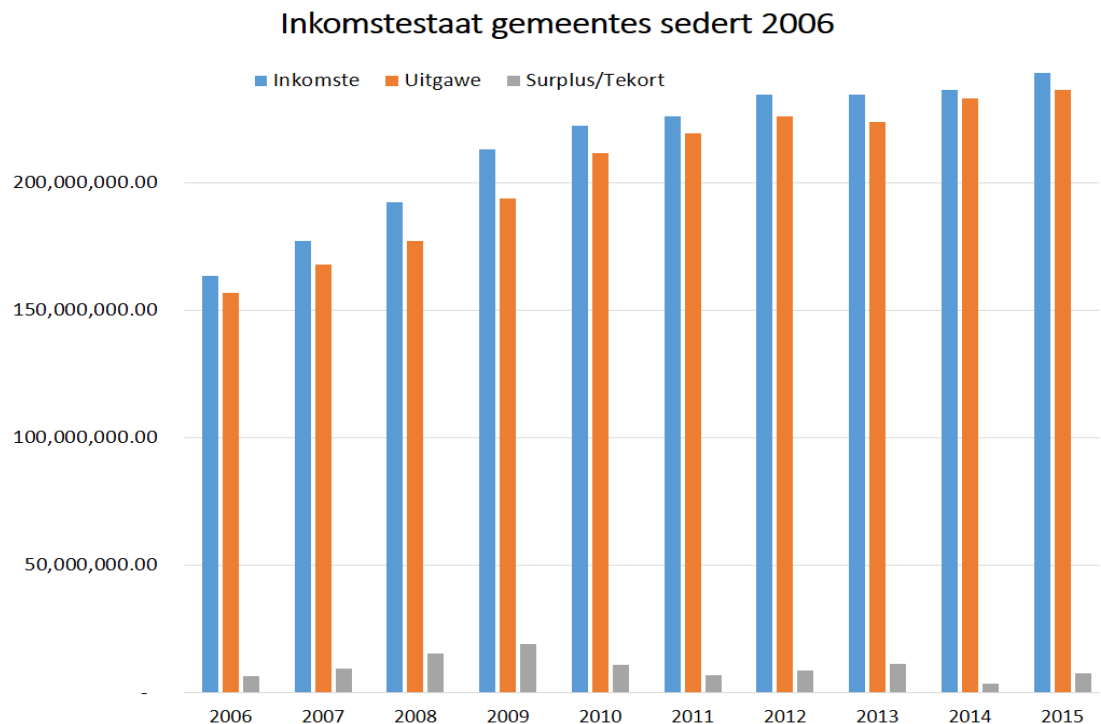
Sinodale dienslewering is nooit 'n doel opsigself nie, maar staan altyd in diens van gemeentes. Gemeentes kom dus eerste. Vir hierdie rede word die eerste deel van die verslag gewy aan die finansiële posisie van gemeentes soos weerspieël word in die saamgestelde inkomstestaat van gemeentes. 'n Inkomstestaat meet aktiwiteit oor 'n bepaalde periode, en is veral handig in die dag tot dag bestuur van 'n onderneming wat dienste lewer. Die balansstaat is in **Bylae A** aangeheg vir diegene wat daaruit inligting verlang.

Om die verslag eenvoudig te hou word daar nie op detail gefokus nie. Indien enige lid van die vergadering vooraf meer inligting wil bekom is u welkom om ds Hertzog of mnr Hattingh te kontak.

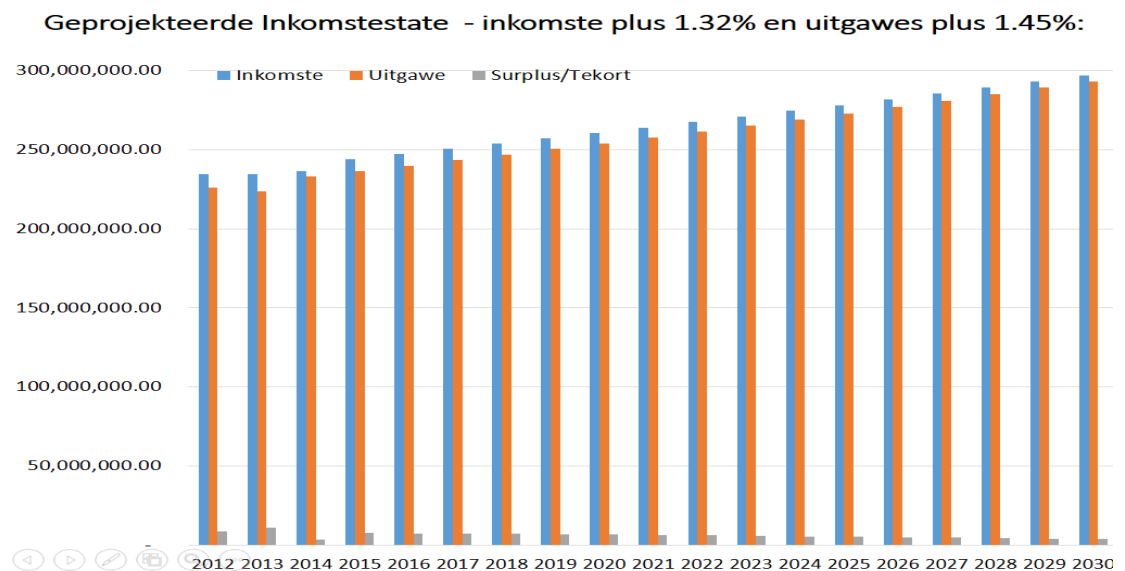
2.9.2.2 Inligting uit gemeentes se inkomstestaat

Onderstaande tabel toon die saamgestelde inkomstestaat van gemeentes sedert 2006. Let daarop dat enkele gemeentes vir 2014 en sowat 30% vir 2015 se state uitstaande was met die opstel van die verslag. Die syfers vir 2014 en 2015 is dus aangesuiwer deur baie noukeurig die vorige jare se inligting aan te pas vir die betrokke jaar. Die grafiek skets daarom 'n redelik betroubare prentjie van wat met gemeentes gebeur het sedert die vorige Algemene Kerkvergadering tot einde Februarie 2015. Dit was nie moontlik om 2016 se syfers te gebruik nie, omdat net enkele gemeentes se oudit al afgehandel was.

Dit is duidelik dat die surplus sedert 2009 reëlmatig afgeneem het, en dat daar 'n afplatting in beide inkomste en uitgawes sedert die vorige Algemene Kerkvergadering was. Gemeentes se inkomste het jaarliks teen 'n gemiddeld met 1.32% toegeneem en die uitgawes met 1.45%.

GRAFIEK 1:

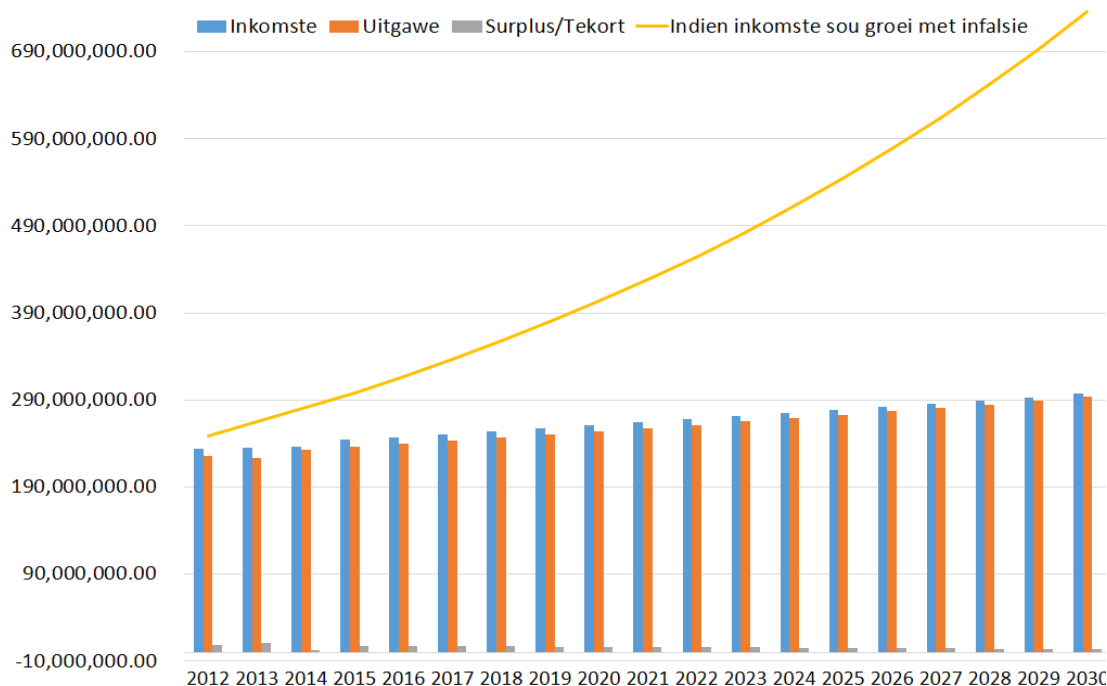
As hierdie resultate tot in 2030 geprojekteer word, en indien dit 'n realistiese aanname is, kan die Kerk in die toekoms inkomstestate verwag wat soos volg daarna uitsien:

GRAFIEK 2:

Die prentjie wat hierdie projeksie skets lyk vleierend, aangesien die inkomste groei. Dit is egter nie so rooskleurig nie, omdat die surplus jaarliks afneem, die verminderde lidmaattal nie daarin verreken word nie en die vooruitskouing nie tred hou met die effek van inflasie nie. Sodra die effek van inflasie in berekening gebring word kan gesien word dat gemeentes hulle finansiële vermoë verloor.

GRAFIEK 3:

Geprojekteerde Inkomstestate - inkomste 1.32%, uitgawes 1.45%, inflasie 6%:

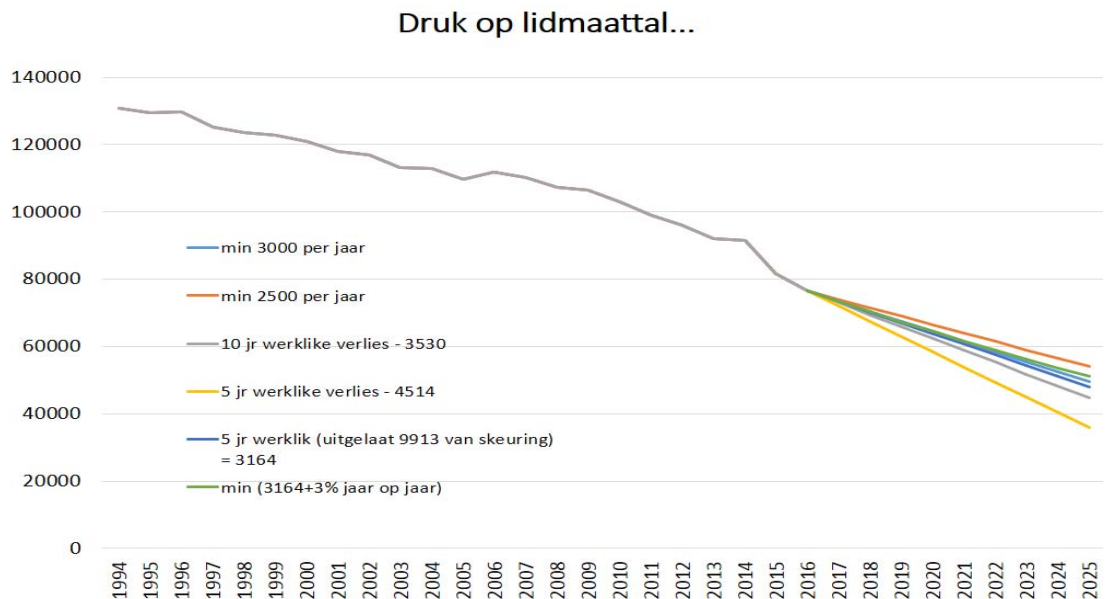
Die geel lyn toon waarheen inflasie op pad is, asook die posisie waar gemeentes moes wees om die vermoë wat gemeentes in 2012 gehad het te behou. Gemeentes het sedert die 70ste Algemene Kerkvergadering dus ongeveer 15% van hul finansiële vermoë ingeboet. Die effek daarvan word op alle terreine van kerkwees ervaar.

Neem kennis dat 'n projeksie uit die inkomstestaat op sy beste kunsmatig is. Dit bly egter belangrik om daarmee te waag, aangesien dit die Kerk kan help om proaktief op te tree. Omstandighede is voortdurend aan die verander wat beteken dat daar nie slegs met historiese syfers gewerk kan word nie. 'n Projeksie soos hierdie is handig vir die neem van besluite oor die toekoms.

Die Raad van Finansies ontvang op grond van die druk wat gemeentes beleef gereeld versoeke om die verligting van sinodale offergawes. Debiteure ten opsigte hiervan het van 1 Maart 2015 tot 30 April 2016 met 22.89% toegeneem, ten spyte daarvan dat sinodale offergawes vir twee agtereenvolgende jare tot R300.00 per lidmaat beperk is. Daar is toenemend groter, en tradisioneel meer vermoënde gemeentes, wat nie meer hul verpligtinge kan nakom nie. Dit wek groot kommer.

2.9.2.3 Die effek van die verminderde lidmaattal

Die Kerk moet ook rekening hou met ander faktore wat op gemeentes se finansiële volhoubaarheid inspeel, en wat bogenoemde projeksie verder negatief gaan beïnvloed. Dit sluit sake in soos die veroudering en vermindering van lidmate, demografiese tendense, sekularisering en die makro ekonomiese klimaat. Die volgende grafiek toon die totale lidmaattal sedert 1994 met verskillende projeksies van wat na 2016 kan gebeur. Selfs die mees positiewe projeksie voorspel 'n aansienlike afname in lidmaattal.

GRAFIEK 4:

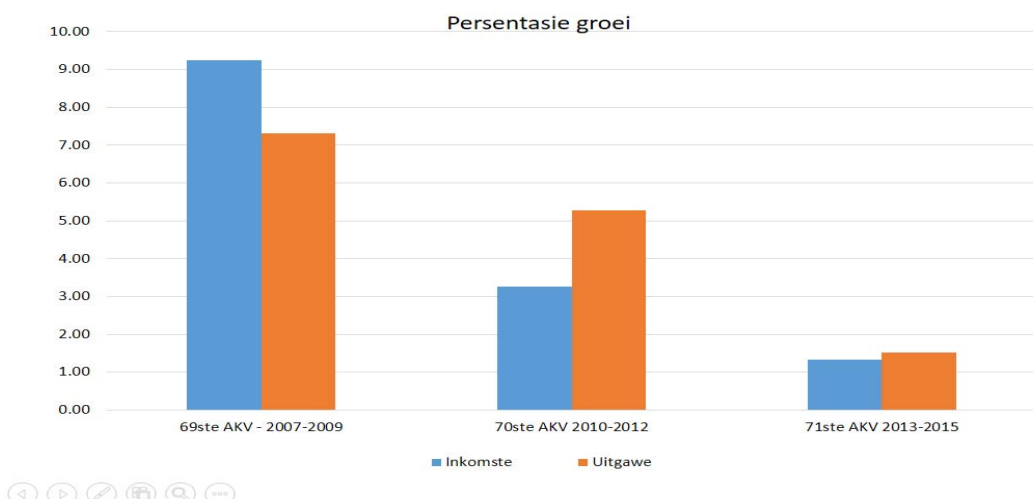
Die verlies aan lidmaattal verhoog die eenheidskoste per lidmaat. Die begroting vir sinodale dienslewering van 2016/17 moes byvoorbeeld met R838 636.00 ingekort word om die sinodale offergawe vir twee agtereenvolgende jare op R300.00 vas te pen. Bogenoemde projeksies toon dat die Kerk teen die 74ste Algemene Kerkvergadering moontlik net die helfte van die huidige lidmaattal kan oor hê. Dit gaan druk op beide gemeentelike en sinodale begrotings plaas.

Hoe gaan die inkomstestaat teen daardie tyd lyk indien gemeentes nie nou begelei word om die nodige aanpassings te maak nie?

Die volgende grafiek toon hoe die groei van die inkomste en uitgawes van gemeentes afgeneem het in die drie jaar siklusse sedert die 69ste Algemene Kerkvergadering. Dit toon die resultate van die Inkomstestate waaroor daar by daardie spesifieke Algemene Kerkvergadering verslag gedoen is, en spreek vanself.

GRAFIEK 5:

Beweging in Inkomstestate (in 3 jaar siklusse) soos hanteer deur elke AKV

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika moet toenemend besluite neem teen die agtergrond van 'n nuwe stel uitdagings. Omstandighede verander vinnig en die Kerk sal op sy voete moet dink.

Dit is in die lig hiervan dat die 71ste Algemene Kerkvergadering **Beskrywingspunt 2** ernstig moet oorweeg. Indien die Kerk binne die huidige begroting genoeg fondse kan vind om die fokus op toerusting, begeleiding en fasilitering van gemeentes te vergroot, kan dit gemeentes help om die nodige aanpassings te maak. Dit gaan nie maklik wees nie, maar dit is moontlik. Dit beteken dat die fokus van sinodale dienslewering moet verskuif. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal tot die 72ste Algemene Kerkvergadering leiding in hierdie verband moet gee en afhandelingsbevoegdheid moet geniet om na oorleg met die onderskeie partye, die nodige aanpassings te maak.

Die Raad van Finansies is versigtig optimisties dat gemeentes die nodige aanpassings kan maak om relevant en volhoubaar Kerk van die Here te wees. Die Hervormde Kerk het 'n rol in die toekoms te speel, maar die Kerk sal by die 71ste Algemene Kerkvergadering die regte fondament moet lê om gemeentes te bemagtig om die toekoms met verwagting tegemoet te gaan.

2.9.3 SINODALE WERKSAAMHEDE

Danksy netjiese begrotingsbestuur het die sinodale begroting jaarliks met 'n surplus afgesluit. Die geouditeerde finansiële state is vir insae beskikbaar by mnr JJP Hattingh:

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

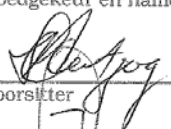
FINANSIËLE STATE VIR DIE PERIODE 1 MAART 2015 TOT 29 FEBRUARIE 2016

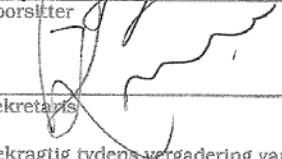
ALGEMENE INLIGTING

Regsvorm	Assosiasie van persone
Fisiese adres	Jeff Masemolastraat 224 Pretoria 0002
Aard van die entiteit	Kerk
Ouditeure	MVB Geregistreerde Rekenmeesters en Ouditeure AGRI-HUB Office Park Blok A 477 Witherite Road The Willows, Pretoria 0184

INHOUD**Bladsy**

Algemene inligting, inhoud & goedkeuring van die state	1
Ouditeursverslag	2 - 3
Verslag van die Raad van Finansies	4 - 5
Staat van finansiële posisie	6
Staat van omvattende inkomste	7
Kontantvloeistaat	8
Aantekeninge tot die finansiële state	9 - 16

GOEDKEURINGGoedgekeur en namens die Raad van Finansies geteken op : 20 Mei 2016

 Voorsitter

 Sekretaris

Bekragtig tydens vergadering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

GEREGISTREERDE REKENMEESTERS EN OUDITEURE
REGISTERED ACCOUNTANTS AND AUDITORS

Agri-hub Office Park Building / Gebou A
477 Witherite Street / Straat
The Willows / Die Wilgers
Pretoria
0184

PRAKTYK NR. / PRACTICE NO.
903147

☎: 23, Pretoria, 0001
☎: +27 12 460 9146
☎: +27 86 578 0000
mvp@mvp.co.za
www.mvp.co.za

Our Ref:
Ons Verw:

Your ref:
U Verw:

Mnr T.J O'Neil 31/05/2016

Die Raad van Finansies
Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika
PRETORIA

**VERSLAG VAN DIE ONAFHANKLIKE OUDITEURE
AAN DIE LEDE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES**

Ons het die finansiële state van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika geaudit. Hierdie finansiële state bestaan uit die staat van finansiële posisie soos op 29 Februarie 2016, die staat van omvattende inkomste, die staat van kontantvloed vir die jaar wat op daardie datum getindig het, en ander verduidelikende aantekeninge, soos uiteengesit op bladsye 9 tot 16.

Raad van Finansies se verantwoordelikheid vir die finansiële state

Die Raad van Finansies is verantwoordelik vir die opstel en redelike voorstelling van hierdie finansiële state. Hierdie verantwoordelikheid sluit in: die ontwerp, implementering en instandhouding van interne beheer relevant tot die opstel en redelike voorstelling van finansiële state wat vry is van wesenlike wanvoorstellings, hetsy weens bedrog of foute; die selektering en toepassing van toepaslike rekeningkundige beleid; en die maak van rekeningkundige ramings wat in die omstandighede redelik is.

Ouditeure se verantwoordelikheid

Dit is ons verantwoordelikheid om op grond van ons audit 'n mening oor hierdie finansiële state uit te spreek. Ons het ons audit ooreenkomstig Internasionale Ouditstandaarde uitgevoer. Daardie standaarde vereis dat ons voldoen aan etiese vereistes en die audit beplan en uitvoer om redelike gerusstelling te verkry of die finansiële state vry is van wesenlike wanvoorstellings.

'n Oudit behels die uitvoering van prosedures om auditbewyse te verkry oor die bedrae en openbaarmaking in die finansiële state. Die prosedures wat geselekteer word hang af van die ouditeure se oordeel, insluitend die beoordeling van die risiko's van wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state, hetsy weens bedrog of foute. Tydens daardie risikobeoordeling oorweeg die ouditeur interne beheer relevant tot die entiteit se opstel en redelike voorstelling van die finansiële state ten einde auditprosedures te ontwerp wat in die omstandighede toepaslik is, maar nie met die doel om 'n mening uit te spreek oor die effektiwiteit van die entiteit se interne beheer nie. 'n Oudit sluit ook 'n evaluering van die toepaslikheid van rekeningkundige beleid wat gebruik is en die redelikheid van die rekeningkundige ramings wat deur die Raad van Finansies gemaak is in, asook 'n evaluering van die algehele voorstelling van die finansiële state.

Ons glo dat die auditbewyse wat ons verkry het, toereikend en toepaslik is om 'n grondslag vir ons auditmening te bied.

PARTNERS AF VAN FONDER • JC ERLANK • TJ O'NEIL • L MALIC • JG DE WAAL • VENNOTE
ASSISTED BY JP LA GRANGE GR/CA (SA) • GR BRUNI GR/CA (SA) • BYGESTAAN DEUR
(Practising independently of any other firm • Praktiseer onafhanklik van enige ander firma)

Ouditmening

Soos in die geval van ander soortgelyke organisasies, ontvang die organisasie 'n gedeelte van sy inkomste vanaf bydraes en aktiwiteite soos donasies en fondsinsameling. As gevolg van die aard daarvan kan hierdie inkomste nie ten volle beheer word voordat dit in die rekeningkundige rekords ingevoer is nie, en is daarom nie vatbaar vir onafhanklike oudit verifikasie nie.

Afgesien van die uitwerking van enige aansuiwerings wat dalk nodig sou gewees het en dit vir ons moontlik was om normale ouditprosedures op bogenoemde inkomste uit te voer, verstrek hierdie finansiële state, in alle wesenlike opsigte, 'n redelike aanbieding van die finansiële stand van die organisasie op 29 Februarie 2016, en van die Raad van Finansies se finansiële prestasie en kontantvloei vir die jaar wat op daardie datum geëindig het.

Sonder om ons ouditmening te kwalifiseer vestig ons u aandag op nota 1.1 tot die finansiële state, wat die grondslag vir die aanbieding van die finansiële state uiteensit. Ons verslag is spesifiek opgestel vir die doel van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

MVB

Per:

Geregistreerde Ouditeure

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

VERSLAG VAN DIE RAAD VAN FINANSIES VIR DIE JAAR GESINDIG 29 FEBRUARIE 2016

1. Aard van bedrywighede

" Die kerk is 'n gemeenskap van gelowiges wat God deur sy versoening in Christus tot stand bring en in stand hou deurdat Hy mense in Jesus Christus in genade uitkies en deur die werk van die Heilige Gees saambring om deur die woord en sakramente 'n heilige volk te wees en dienswerk in die wêreld te verrig." (Paragraaf 1 van die Belydenis in Ordereel 1 van die Kerkorde)

Die Raad van Finansies ageer as statutêre Raad van die Algemene Kerkvergadering , binne die opdrag soos verwoord in Ordinansie 9 van die Kerkorde van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika .

2. Stand van die bedryfsresultate

Die stand van die Raad van Finansies se sake blyk duidelik uit die aangehegte finansiële state . Hierdie resultate sluit die resultate van gemeentes en organe van bystand uit.

3. Samestelling van die Raad van Finansies

- *Huidige Raad* (vanaf Oktober 2013)

Ds CEC Hertzog	(Voorsitter)
Mnr J Combrink	(Vise-voorsitter)
Ds.WJJ Kok	(Benoem deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering)
Mnr PP Vorster	(Benoem deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering)
Mnr P Bester	
Ds PS Esterhuizen	
Mnr G van Wyk	
Mnr JF Viljoen	
Dr PJ van Zyl	

4. Die Raad van Finansies (Die Raad) as Ouditkomitee van sinodale werksaamhede .

Die werksopdrag van die Raad word in Ordonansie 9.2.2 van die Kerkorde verwoord . Hierdie opdrag kulmineer onder andere in toesig oor die Kerk (sinodaal) se rekeningkundige , eksterne ouditering , interne beheer , finansiële verslagdoening , risiko bestuur en regulering funksies . Die Raad van Finansies lewer soos volg verslag :

4.1 Eksterne ouditering

Die Raad van Finansies het in terme van Ordinansie 9.2.3.7 die finansiële jaarstate aan eksterne ouditering laat onderwerp . Die verslag van die ouditeure vorm deel van die finansiële jaarstate , ingesluit as bladsye 2 en 3 . Die Raad van Finansies moes bepaal of die ouditeure in die posisie geplaas is om ongerymdhede te spoor en verslag daaroor te doen . Die Raad is daarvan oortuig dat dit die geval was en rapporteer dat geen sodanige saak onder die Raad se aandag gebring is nie .

- Bladsy 4 -

NEDERDUTSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

VERSLAG VAN DIE RAAD VAN FINANSIES VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2016

4.2 Finansiële jaarstate

Aangaande die finansiële state, is die Raad in staat om te bevestig dat die resultaat negatief afsluit en dat die Staat van finansiële posisie likied en solvent was. Dit is 'n funksie van die Raad om die finansiële state voor goedkeuring te ondersoek. Die Raad is van mening dat die state 'n billike weergawe van die finansiële posisie op jaareinde is.

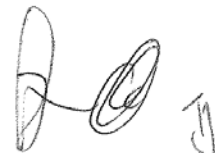
Die Raad het die rekenkundige handeling van transaksies oorweeg, beduidende buitengewone gebeure beskou asook die toepaslikheid van die rekeningkundige beleid soos gebruik in die Kerk as assosiasie van persone. Die Raad het in ooreenstemming met die eksterne ouditeure gevind dat die state doelmatigheid van die gebruiker te doel het (beperkte gebruik) en nie noodwendig die bepalinge van internasionale beleid najaag nie.

Die Raad is, op sterkte van die ouditeursverslag en Bestuursbrief van die ouditeure, daarvan oortuig dat geen beduidende regs- of belastingake die finansiële state op 29 Februarie 2016 beïnvloed nie.

5. Interne beheer

In die afwesigheid van die ouditeure se vermelding van afwykings of risiko's met betrekking tot finansiële kontrole en handhawing van effektiewe interne beheer maatreëls, is die Raad daarvan oortuig dat interne beheer toereikend was.

- Bladsy 5 -

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE SOOS OP 29 FEBRUARIE 2016

		2016 R.	2015 R.
	<u>Aant.</u>		
BATES			
Nie - Bedryfsbates		235,324,547	225,342,162
Vaste eiendom	2	6,625,735	6,806,911
Roerende eiendom	3	507,335	610,491
Aandele en ander belange	4	4	4
Beleggings	5	217,852,128	206,926,496
Lenings	6	10,339,345	10,998,260
Bedryfsbates		9,283,570	9,038,714
Debiteure	7	7,318,512	6,733,158
Kontant en kontantekwivalente	8	1,380,951	1,841,304
Voorraad	9	584,107	464,252
TOTALE BATES		244,608,117	234,380,876
FONDSE EN AANSPREEKLIKHEDE			
Fondse en reserwes		60,740,914	63,821,785
Fondse	10	31,736,502	32,172,781
Reserwes	11	6,284,666	5,684,506
Opgehoopte Fondse	12	22,719,746	25,964,498
Nie - Bedryfslaste			
Langtermynlenings	13	175,143,920	160,576,979
Bedryfslaste		8,723,283	9,982,112
Diverse Trustfondse	14	7,112,638	8,001,394
Ope Rekeninge	15	1,610,645	1,980,718
TOTALE FONDSE EN AANSPREEKLIKHEDE		244,608,117	234,380,876

- Bladsy 8 -

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2016

	2016 R.	2015 R.
INKOMSTE	39,947,076	46,955,163
Advertensies en donasies	118,635	109,049
Bydraes, verkope en sinodale offergawes	28,819,803	28,629,760
Huur ontvang	1,172,436	1,313,172
Oorplasing vanaf voorsienings	488,398	1,450,389
Rente, dividende, kommissie en admingelde	9,347,804	15,452,793
UITGAWES	43,191,828	42,668,063
Administrasiekoste	939,393	864,166
Gemeente ondersteuning	1,924,838	2,907,829
Handelsmerke	-	2,009
Huur betaal	828,972	828,971
Kantoor van die Sekretaris	1,240,183	1,129,703
Kommissies van die AKV	1,583,183	1,670,211
Konsultasiefooi en regskoste	32,550	145,848
Korting toegestaan en oninbares voorsien	334	704,910
Munisipale koste	990,897	939,274
Onderhoud en skoonmaakskoste	392,769	1,097,497
Ouditeursvergoeding	139,080	143,070
Personcelkoste	12,103,329	12,069,207
Predikante Pensioenfondse	59,250	492,000
Produkste - en rekenaarkoste	1,520,365	1,318,480
Reis-, verblyf en motorkoste	328,799	325,364
Rente betaal	12,930,484	10,142,507
Subsidies en leningspaalemente	2,522,268	2,774,370
Studentekoste	292,539	522,290
Teologiese Opleiding	4,189,020	3,509,187
Telefoon, posgeld, drukwerk, bankkoste	680,742	609,368
Toerusting en waardevermindering	62,818	63,817
Vergaderings, funksies, navorsing en ledegeld	145,750	139,331
Versekering	204,713	186,668
Webterreinkoste	79,552	81,986
OORSKOT / (TEKORT) VOOR BUITENGEWONE ITEMS	(3,244,752)	4,287,100
Min : Buitengewone items	-	-
NETTO OORSKOT / (TEKORT)	(3,244,752)	4,287,100

- Bladsy 7 -

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA**STAAT VAN KONTANTVLOEI VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2016**

	2016	2015
	R.	R.
Netto inkomste / (tekort) vir die jaar	(2,998,437)	4,524,305
Bedryfsresultaat	(3,244,752)	4,287,100
Waardevermindering	246,315	237,205
Plus : Ander reserwebeweging	163,881	2,076,591
Fondse	(436,279)	1,907,280
Reserwes	600,160	169,311
Netto kontant invloei / (uitvloei) uit bedryfsaktiwiteite	(2,834,556)	6,600,896
Netto kontant invloei / (uitvloei) tov bedryfskapitaalitems	(1,964,038)	(3,007,505)
Afname \ (Toename) in Voorraad	(119,855)	8,404
Afname \ (Toename) in Debiteure	(585,354)	201,363
(Afname) \ Toename in Krediteure	(370,073)	(636,691)
(Afname) \ Toename in Trustfondse	(888,756)	(2,580,581)
Ander kontant invloei / (uitvloei)	4,338,241	(6,705,459)
Vaste Bates	(143,159)	(295,549)
Vaste Eiendom	181,176	130,809
Beleggings	(10,925,632)	(15,076,229)
Lenings	658,915	16,751
Langtermynlenings	14,566,941	8,518,759
Netto kontant invloei / (uitvloei) vir die jaar	(460,353)	(3,112,068)
Kontant en kontantbates - begin van die jaar	1,841,304	4,953,372
Kontant en kontantbates - einde van die jaar	1,380,951	1,841,304

- Bladsy 8 -

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE VIR DIE JAAR GEËINDIG
29 FEBRUARIE 2016**

1. REKENINGKUNDIGE BELEID

Die Rekeningkundige beleid behels die volgende en stem ooreen met die vorige jaar :

1.1 Grondslag van aanbieding

Die finansiële state is voorberei op 'n voorsieningsgrondslag.

1.2 Erkenning van inkomste

Inkomste word erken wanneer dit waarskynlik is dat ekonomiese voordele na die Raad van Finansies sal vloei en die waarde betroubaar gemeet kan word.

1.3 Belasting

In terme van Artikel 10(1)(cN) van die Inkomstebelastingwet is die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika vrygestel van Inkomstebelasting en word belasting nie voorsien nie.

2. VASTE EIENDOM

2.1 Vaste eiendom word teen kosprys gedra en word nie gedepresteer nie.

2.2 Waar vaste eiendom geërf is, word die eiendom teen die waardasie vir boעדeldoeleindes op datum van transport te boek gestel.

2.3 Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika besit nie eiendomsreg oor die volgende eiendomme nie :

2.3.1 *Jeugkampletjies, Venterskroon, waar geboue opgerig is, is nou oorgedra aan die NHG Potchefstroom*

2.4 Die volgende eiendomme is in die naam van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika getransporteer, maar word nie by die bates van die kerk ingesluit nie :

2.4.1 *Drie woonstelle te Edenvale (Dower Ridge Eenhede no 2, 11 en 12)*
Daar bestaan 'n voorwaardelike aanspreeklikheid te bedrae van R 57 412.30 vir die woonstelle .

2.5 Besonderhede van vaste eiendom is soos volg :

- Bladsy 2 -

NEDERDUTSCHE HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)

Vaste eiendom (vervolg)

		2016 R.	2015 R.
2.4.1	Erf 756 , Pretoria met Barton Keepgebou daarop plus koste van verbeterings (T 31913 / 1945)	547,645	547,645
2.4.2	Erf 757, Pretoria met gebou daarop bekend as die Dirk van der Hoff - gebou teen oprigtingskoste plus koste van verbeterings (T31913 / 1945)	2,064,331	2,064,331
2.4.3	Gedeelte 7 en resterende gedeelte 9 (n gedeelte van gedeelte 3) en een halwe aandeel in resterende gedeelte van gedeelte 2 van die plaas Klipdrift 90, registrasie afdeling J. R . , Transvaal (T22825 / 1979)	1,576,070	1,576,070
2.4.4	Deel no. 5 soos aangetoon en volledig beskryf op Deelplan no. SS 78 / 1986 in die skema bekend as Craig - Ovi ten opsigte van die grond en gebou of geboue geleë te gedeelte 1 van erf 796 Pretoria dorpsgebied in die area van die Tshwane Metro-politaanse Munisipaliteit.	77,221	77,221
2.4.5	Geboue en verbeterings op Jeugkampterrein Venterskroon (grond uitgesonderd)	-	121,176
2.4.6	Gedeelte 10 ('n Gedeelte van Gedeelte 1) van die plaas Roederand 10 Transvaal . (T23949 / 93)	-	60,000

Eiendomme in trust gehou vir organe van die kerk

2.4.7	Erf 2891, Midstream Estate X16 gehou kragtens Transportakie T.68030/10.	2,360,468	2,360,468
		<u>6,625,735</u>	<u>6,806,911</u>
	Informele Administrateurskantoor waardasie :	<u>24,400,000</u>	<u>25,325,000</u>

3. ROERENDE EIENDOM

3.1 Roerende eiendom word getoon teen kosprys min depreiasie op die reguitlyn metode teen die volgende koerse :

Meubels en toerusting	- 10 %
Voertuie	- 20 %
Rekenaar toerusting	- 33 1/3 %

3.2 Besonderhede van roerende eiendom is soos volg :

- Bladsy 10 -

NEDERDUTSCHE KERKVERBAND KEREK VAN AFRIKA

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)

Roerende eiendom (vervolg)

Roerende eiendom soos op 28 Februarie 2016

Afdeling	Boekwaarde 01/03/2015	Netto Toevoegings	Waarde- Vermindering	Boekwaarde 28/02/2016
	R	R	R	R
Administrateurskantoor				
Drukkers	21	2,145	179,00	1,987
Gereedskap	2,388	9,000	338	11,050
Kantoortoerusting	54,016	5,724	5,086	54,674
Kombuis-toerusting	20	2,454	225	2,249
Meubels	2,142	2,999	249	4,892
Motors en fietse	487,685	(11,917)	173,722	302,046
Rekenaartoerusting	58,349	92,971	52,316	99,004
Saattoerusting	3	-	-	3
Software	5,826	38,783	13,220	31,389
Telefoon-toerusting	41	-	-	41
TOTAAL	610,491	143,159	346,315	507,335

Roerende eiendom soos op 28 Februarie 2015

Afdeling	Boekwaarde 01/03/2014	Netto Toevoegings	Waarde- Vermindering	Boekwaarde 28/02/2015
	R	R	R	R
Administrateurskantoor				
Drukkers	21	-	-	21
Gereedskap	8	2,620	240	2,388
Kantoortoerusting	3,777	53,301	3,062	54,016
Kombuis-toerusting	20	-	-	20
Meubels	396	1,746	-	2,142
Motors en fietse	445,858	213,913	172,086	487,685
Rekenaartoerusting	82,223	23,969	47,843	58,349
Saattoerusting	3	-	-	3
Software	19,800	-	13,974	5,826
Telefoon-toerusting	41	-	-	41
TOTAAL	552,147	295,549	237,205	610,491

4. AANDELE EN ANDER BELANGE

	2016 R.	2015 R.
4.1 Belange in Maatskappye :		
Ons Tuis - Nie-Winsgewende maatskappy	2	2
Kinderhuise van die NHC - Nie-Winsgewende maatskappy	2	2
	4	4

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKAAANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)Aandele en ander belange (vervolg)

	2016 R.	2015 R.
5. BELEGGINGS		
5.1 Daggeld	7,406,215	12,315,498
5.2 Geldmarkfondse	12,090,675	11,348,318
5.3 Kennisgewing deposito's	25,767,010	111,796,233
5.4 Gestruktureerde beleggings (Langtermyn)	172,588,228	71,466,447
	<u>217,852,128</u>	<u>206,926,496</u>
Ten opsigte van :		
Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel	175,436,360	167,396,123
Raad van Finansies	34,345,777	31,897,703
Teologiese Opleidingsfonds	8,069,991	7,632,670
	<u>217,852,128</u>	<u>206,926,496</u>
6. LENINGS		
6.1 Kerkgeld vir Kerkwerklenings	717,129	1,068,747
6.2 Kuratorium studielenings	8,482,828	8,891,809
6.3 NHSV Hoofbestuur beurslenings	1,077,636	974,504
6.4 Van der Hoff studielenings	61,752	63,200
	<u>10,339,345</u>	<u>10,998,260</u>
By die bedrag van R 8,482,828 teenoor Kuratorium Studielenings is 'n bedrag van R 2,068,711 (2014/15 - R 1,476,143) ingesluit wat maandelik as korting afgeskryf sal word wanneer studente in terme van die leningsooreenkomste hulle verpligtinge nagekom het.		
7. DEBITEURE		
7.1 Ander bedryfsdebiteure	3,011,127	3,113,723
7.2 Sinodale offergawes	4,307,385	3,619,435
	<u>7,318,512</u>	<u>6,733,158</u>
8. KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE		
8.1 Lopende bankrekeninge	1,331,234	1,810,362
8.2 Deposito's	42,117	23,342
8.3 Kleinkas voorskotte	7,600	7,600
	<u>1,380,951</u>	<u>1,841,304</u>

NEDERDUTSCHE HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)

	2015 R.	2015 R.
9. VOORRAAD		
Voorraad word teen die laagste van kosprys of netto verhaalbare waarde gedra.		
9.1 Fakulteit Gedenkpenning (Nominale waarde)	1	1
9.2 Wapen en kentekens (Nominale waarde)	1	1
- Raad vir Belydende Jeug		
9.3 Boekevoorraad	584,105	464,250
	<u>584,107</u>	<u>464,252</u>
10. FONDEE		
Fondse word gegroepeer na gelang van die aanwendingshorison oor 'n verlengde termyn :		
10.1 Kampterreine		
Saldo - Begin van die jaar	897,877	827,297
Min : Oorplasing na NHG Potchefstroom	(500,000)	-
	<u>397,877</u>	<u>827,297</u>
Plus :		
- Rooideplaas netto inkomste / (uitgawe) vir die jaar	37,121	31,903
- Venterskroon netto inkomste / (uitgawe) vir die jaar	69,278	38,677
	<u>504,276</u>	<u>897,877</u>
10.2 Teologiese Opleiding		
Opgehoopde Fondse	5,717,373	5,122,082
Saldo - Begin van die jaar	5,122,092	4,705,279
Plus : Netto inkomste / (uitgawe)	<u>595,281</u>	<u>416,803</u>
Teologiese Opleidingsfondse	7,805,208	7,245,973
Saldo - Begin van die jaar	7,245,973	6,853,595
Plus : Netto inkomste / (uitgawe)	<u>559,235</u>	<u>392,378</u>
Onskroewe Fondse	4,241,798	4,073,495
Saldo - Begin van die jaar	4,073,495	3,968,611
Plus : Netto inkomste / (uitgawe)	<u>168,303</u>	<u>104,884</u>
Ander Boursfondse	173,188	161,101
Saldo - Begin van die jaar	161,101	151,274
Plus : Netto inkomste / (uitgawe)	<u>12,085</u>	<u>9,827</u>
	<u>17,887,545</u>	<u>16,602,861</u>
10.3 NHKV Hoofbestuur Boursaanslagfonde		
Saldo - Begin van die jaar	1,866,902	1,896,645
Plus : Ontvangstes		
- Donasie vanaf student	165	11
- Kapitaal toevoegings	329,309	320,718
- Rente	84,188	64,857
Min : Uitbetalings		
- Beurse toegeken	(181,000)	(189,000)
- Oninbare skulde afgeskryf	-	(14,000)
- Oninbare skulde afgeskryf - rente teruggeskryf	-	(2,429)
	<u>2,099,464</u>	<u>1,896,802</u>

NEDERDUTSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)

Fondse (vervolg)

	2016 R.	2015 R.
10.4 Van der Hoffstudiefonds		
Saldo - Begin van die jaar	468,469	444,500
Plus : Rente op lenings	28,144	23,969
	<u>496,613</u>	<u>468,469</u>
10.5 Kapitaalfonds		
Saldo - Begin van die jaar	10,621,058	8,992,850
Plus : Ontvangstes		
- Oorplasing van begroting	91,640	369,976
- PSG Aandele waarde aanpassings	(257,495)	1,579,576
Min : Regskostes	46,810	(321,344)
	<u>10,502,013</u>	<u>10,621,058</u>
10.6 Verskeringsfonds		
Saldo - Begin van die jaar	1,715,914	2,635,450
Plus : Netto oorplasing	-	-
Plus : Netto uitbetalings	(1,519,323)	(919,536)
	<u>196,591</u>	<u>1,715,914</u>
Verwys na Aantekening 15		
TOTALE FONDSE 10.1 - 10.6	<u>31,736,502</u>	<u>32,172,781</u>

- Bladsy 14 -

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)

	2016 R.	2015 R.
11. RESERWES		
11.1 Eiendomsreserwe		
Saldo - Begin van die jaar	5,682,721	5,513,410
Plus : Toevoegings	597,809	169,311
- Debiteure skuldafskrywing verhaal	-	120
- Venterskroon Kampterrein	568,824	-
- Investec rente ontvang Venterskroon Kampterrein	28,985	-
- Plaas Tarentaalpan , Thabazimbi	-	169,191
	<u>6,280,530</u>	<u>5,682,721</u>
11.2 Reserve vir onopgeëide leningskrediteure		
Die bedrae word in reserwe gehou vir 'n periode van 10 jaar waarna dit teen die opgehoopte fonds verreken word.		
	<u>4,136</u>	<u>1,765</u>
TOTALE RESERWES 11.1 - 11.2	<u>6,284,666</u>	<u>5,684,506</u>
12. OPGEHOOPTE FONDS		
Saldo - Begin van die jaar	25,964,498	21,677,398
Plus : Netto inkomste	<u>(3,244,752)</u>	<u>4,287,100</u>
	<u>22,719,746</u>	<u>25,964,498</u>
13. LANGTERMYNLENINGS		
Saldo - Begin van die jaar	160,576,979	152,058,220
Plus : Netto toename /(afname) vir die jaar	<u>14,566,941</u>	<u>8,518,759</u>
	<u>175,143,920</u>	<u>160,576,979</u>

- Bladsy 15 -

NEDERDUTSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE (VERVOLG)

	2016 R.	2015 R.
13. Die samestelling van die langtermynlenings is soos volg :		
Gemeentes	98,554,968	84,735,426
Individue	1,947,920	1,975,555
Ringe	8,075,984	8,245,110
Diensorgane	66,565,048	65,620,888
	<u>175,143,920</u>	<u>160,576,979</u>
14. TRUSTFONDSE		
Die bedrae verteenwoordig fondse wat namens instansies gehou word , en op 'n maandelikse of ander siklus uitbetaal word. Sommige fondse word benut op 'n soos nodig basis terwyl ander tot 'n bepaalde gebeurtenis akkumuleer .		
	<u>7,112,636</u>	<u>8,001,384</u>
15. OPE REKENINGE		
Deposito's	2,932	3,131
Krediteure	1,607,713	1,977,587
	<u>1,610,645</u>	<u>1,980,718</u>

Surplusse op die versekeringsselektore word jaarliks oorgedra na die Versekeringsfonds (Aantekening 10.6)
Gedurende die jaar is die voorsiening van afsonderlike ope rekeninge vir elke jaar gekonsolideer in die
Versekeringsfonds per Aantekening 10.6 . Enige else wat nog uitbetaal word na jaareinde word uit die
Versekeringsfonds betaal .

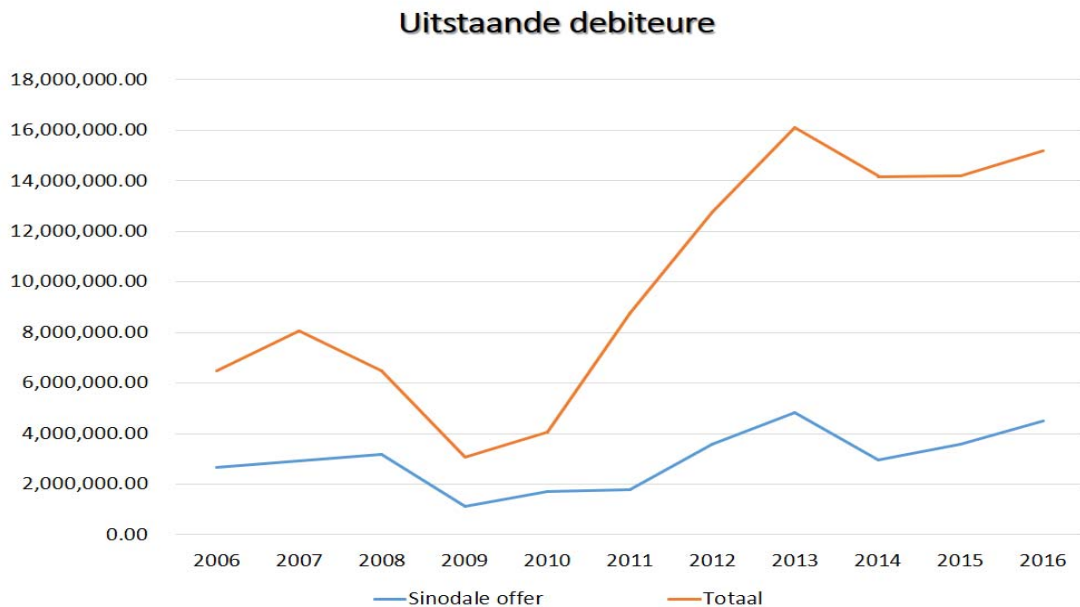
- Bladsy 16 -

Enkele sake wat verband hou met die sinodale begroting word hier uitgelig:

2.9.3.1 Sinodale debiteure

Dit is kommerwekkend dat debiteure, hoofsaaklik uitstaande sinodale offergawes, aansienlik toegeneem het sedert die 70ste Algemene Kerkvergadering. Dit het gebeur ten spyte van 'n groot poging deur die Raad van Finansies om die sinodale begroting in te kort.

GRAFIEK 6:

Daar moet onthou word dat sommige van die debiteure wat met die rooi lyn uitgedruk word, langtermyn debiteure is wat terugbetaal word. Debiteure ten opsigte van sinodale offergawes, die blou lyn, wek die meeste kommer en moet aangespreek word. Wanneer 'n gemeente nie sy sinodale offergawe kan bydra nie, of ander sinodale verpligtinge soos versekeringspremies nie kan bekostig nie, is die effek daarvan dat dit 'n las vir ander gemeentes word en dat dit die hele Kerk onder risiko plaas.

Die Raad moes op grond hiervan met 30 gemeentes ooreenkomste aangaan oor die afbetaling van skuld en die herwinning van kapitaal. Die Moderamen het die Raad hierin bygestaan. Die uitkomst van die gesprekke is baie positief en die effek daarvan sal in die toekoms gesien kan word. Gesprekke fokus op die bediening van die betrokke gemeentes en poog om probleme op plaaslike vlak aan te spreek. Sien die stuk oor die Debiteureprogram in **Bylae A** wat deur dr Labuschagne opgestel is.

2.9.3.2 Fonds vir Gemeenteopbou

Benewens die feit dat debiteure toeneem, die makro ekonomiese klimaat steeds kommer wek en die Kerk se lidmaattal afneem, is die surplus wat in die Fonds vir Gemeenteopbou bestaan het, ook uitgeput. Dit beteken dat hulp uit die Fonds, wat sowat R3 000 000.00 per jaar beloop het, ingekort moes word tot R1 000 000.00. Neem kennis dat dit na regte nie meer 'n fonds is nie, maar 'n begrotingsitem waarvoor daar by gemeentes gehef word. Die Raad ontvang jaarliks aansoeke by sowat 60 gemeentes om hulp uit die Fonds. 'n Gemiddeld

van net meer as R16 000.00 per aansoek kan uitbetaal word en lewer nie 'n groot bydrae tot die volhoubaarheid van gemeentes nie. Volhoubaarheid gaan eerder bepaal word deur die strategie wat gemeentes kies om die evangelie mee te verkondig.

Die vraag ontstaan dus of dit nog haalbaar is om gemeentes te subsidieer. Dit is die opinie van die Raad van Finansies dat dit toenemend moeiliker word om hiervoor te hef. Dit is in die lig hiervan dat die Raad 'n beskrywingspunt ingedien het wat versoek dat die Fonds vir Gemeenteopbou oor 'n tydperk van drie jaar uittref en 'n begrotingsitem, *Strategiese Bediening*, gelyklopend infaseer. Die bedoeling is dat gemeentes nie bloot gesubsidieer word om in stand gehou te word nie, maar eerder aangemoedig word om volhoubaar te funksioneer. Sien die motivering in die agenda.

2.9.3.3 Sinodale eiendomme

Die 70ste Algemene Kerkvergadering het gevra dat sinodale eiendomme wat nie winsgewend is nie, of nie bydra tot sinodale dienslewering nie, verkoop word. Die Raad van Finansies het met die opdrag erns gemaak. Die plaas Tarentaalpan, die eiendomme in die Vredefortkoepel, asook een van die gedeeltes van die plaas Klipdrift in die Dinokeng Wildtuin, is verkoop. Met die opstel van die verslag was daar 'n aanbod op die twee ander gedeeltes van Klipdrift wat nog oorweeg moes word.

Daar is ook moeite gedoen met die bemerking van die Dirk van der Hoff- en Barton Keep geboue. Laasgenoemde geboue is byna twee keer verkoop, maar waarborge kon nie gelewer word nie. Daar is reeds gebeurlikheidsplanne in plek indien 'n verkooptransaksie sou realiseer.

Die Raad het ook besluit om 'n woonstel in die middestad van Pretoria aan die *Maranatha Reformed Church of Christ* te skenk, aangesien die instandhouding van die eiendom nog bykomende druk op die sinodale begroting geplaas het.

2.9.3.4 Kerkgeld vir Kerkwerk

Die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel het gedurende die laaste paar jaar baie wisselvalligheid beleef as gevolg van redes buite die Raad se beheer. Dink aan sake soos Nenegate en Brexit. Dit het die Raad gedwing om die rentekoers gedurende 2016 aan te pas tot 6.5% nadat dit vir lank 8% was. Met die opstel van die verslag was die markte weer aan die herstel. Indien dit voortgesit word kan dit oorweeg word om rentekoerse weer opwaarts aan te pas.

Dit dien vermeld te word dat die opdrag van die Algemene Kerkvergadering aan die Raad van Finansies was om rentekoerse gelykstaande aan geldmarkfondse te bied. Hierin kon die Kerkgeldstelsel grootliks slaag en kon die Raad sedert die vorige Algemene Kerkvergadering vir 'n lang tyd 'n rentekoers bied wat beter as geldmarkkoerse was. Sien die verslag oor die Kerkgeldstelsel in **Bylae A**.

2.9.3.5 2017/2018 begroting

Die begroting is ter wille van die afhandeling van die agenda reeds in Julie 2016 opgestel. Op daardie stadium het die Reserwebank voorspel dat inflasie vir 2017 6% sou beloop, en is die begroting op hierdie basis aangepas. Die begroting is in **Bylae A** opgeneem. Let daarop dat daar 'n netto inkorting by die begroting is van R531 878.00 (-2.34%). As gevolg van die verminderde lidmaattal sal die

styging in die sinodale offergawe egter 3.67% wees – van R300.00 tot R311.00 per lidmaat.

Daar sal tydens die vergadering 'n barometer op 'n skerm geflits word wat die effek op die voorgestelde sinodale offergawe toon soos die vergadering besluite neem. Daarna sal die begroting later in die vergadering volledig gestel word vir hantering.

2.9.4 PREDIKANTE AANGELEENTHEDE

2.9.4.1 **Traktementskale**

Die 70ste Algemene Kerkvergadering het versoek dat die Raad die wenslikheid van traktementskale moet oorweeg. Die Raad het dit gedoen en besluit om dit te behou, maar dit duidelik te stel dat traktementskale slegs 'n riglyn en nie 'n norm is nie. Dit staan gemeentes en predikante vry om, onder die wakende oog van die ringskommissie, met mekaar te onderhandel oor die versorging van predikante. Die Raad het op versoek van die Predikantevergadering van 2015 besluit om skale jaarliks reeds in November bekend te maak, sodat gemeentes die komende jaar se begroting vroeër kan finaliseer. Dit kan beteken dat die Raad in Februarie van die volgende jaar 'n aanpassing moet aankondig indien die verwagte inflasie verander het.

2.9.4.2 **Pensioenfonds**

Sien die verslag van die Pensioenfonds in 'n aparte stuk in **Bylae A**.

2.9.5 BYLAE A

U sal in **Bylae A** die volgende inligting vind: Gemeentes se Inkomste- en Balansstate (onderskeidelik Deel 1 en Deel 2), begroting vir 2017/2018 (Deel 3), inligting oor die Debiteureprogram (Deel 4), verslag oor die vordering met Beskrywingspunte 74 en 75 (Deel 5), verslag van die Pensioenraad (Deel 6), verslag oor die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel (Deel 7) en die Reglement en Mandaat vir die voorgestelde Oudit- en Risikokomitee (Deel 8).

Elders in die agenda is ook die beskrywingspunte van die Raad van Finansies opgeneem.

2.9.6 SLOTOPMERKINGS

Dit is belangrik dat die Kerk die waarskuwings oor die verswakte finansiële posisie van gemeentes ter harte neem en proaktief optree. Ons leef in 'n dinamiese wêreld waarin verandering aan die orde van die dag is, en wat die Kerk uitdaag om relevante besluite te neem. Ons kan nie in 'n kristalbal sien nie, maar projeksies oor die toekoms wys dat daar groot uitdagings op die Kerk wag. Gemeentes sal begelei moet word om volhoubaar, effektief en relevant te bly funksioneer in 'n land wat die goeie nuus van die evangelie nodig het. Sinodale dienslewering sal hierdie begeleiding moet ondersteun. Die 71ste Algemene Kerkvergadering gaan, by wat deur baie as 'n kruispad beskou word, die regte koers moet aandui.

Die Raad van Finansies spreek sy vertroue uit dat die besluite wat die vergadering neem toekomsgerig sal wees, en gemeentes sal bemoedig en bemagtig om die roeping van die Kerk lewenskragtig en effektief uit te leef.

Die verslag word aanvaar.

2.10 **VERSLAG VAN DIE KOMITEE VIR DIE HERSKRYWING VAN DIE KERKORDE**

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die taak om die Kerkorde te herskryf opgedra aan prof IWC van Wyk, dr RJ Jones, FJ Labuschagne, BJ van Wyk, ds L Geel (sr) en oudl JD Fourie.

Die komitee was die afgelope drie jaar met die taak besig en wil die Kerk bedank vir die geleentheid om in dié verband vir die Kerk diensbaar te wees. Dit verwoord terselfdertyd die gesindheid wat deurentyd geheers het, naamlik, om vir die Kerk 'n Kerkorde daar te stel wat bruikbaar en van toepassing is in die kerklike lewe, maar ook uiting gee aan die wesenlike uitgangspunt dat Jesus Christus die Here van die kerk is.

Ter aanvang word daarop gewys dat die Konsepkerkorde vervat in **Bylae B** 'n herskrywing is van die huidige Kerkorde wat tydens die 70ste Algemene Kerkvergadering vasgestel is. Daarom moes die ordereëls 'n jaar voor die tyd beskikbaar wees en die ordinansies word as deel van die agenda aan die vergadering voorgelê.

Meningsverskille en optredes wat die kerklike lewe ontsier, en selfs kerklike afskeidings tot gevolg het, toon aan dat 'n kerkorde belangriker is as wat meestal vermoed word. 'n Kerkorde is 'n kerklike dokument wat niks anders wil doen as om aan die kerk se eiesoortigheid voorrang te verleen wat bepaal word deur die belydenis dat die kerk homself sien as 'n Christus-belydende kerk. Daarom moet 'n kerkorde hermeneuties gelees en gebruik word binne die driehoek van die geformuleerde teks, die praktyk, maar ook die Skrif. Derhalwe is 'n kerkorde wesenlik anders as die konstitusie van 'n vereniging.

Uiterlik is die volgorde van die verskillende hoofstukke gewysig in die oortuiging dat in die konsep 'n meer logiese volgorde na vore kom.

Die voorgestelde konsep het die verhouding tussen die Skrif en die belydenisskrifte onveranderd gelaat, waardeur die voorrang van die Skrif ongekwalifiseerd gehandhaaf word as die *normerende norm* vir die kerklike leer en lewe. Daarnaas funksioneer die belydenisse en belydenisskrifte as die *genormeerde norme*, tipies ooreenkomstig die eie kerklike tradisie. Wanneer gestel word dat belydenisse en belydenisskrifte nie verander word nie, is laasgenoemde nie met die Skrif gelyk gestel nie, maar word slegs verwoord dat belydenisse en belydenisskrifte in tekstuele vorm gehandhaaf moet word, sonder om daarmee te impliseer dat ander alternatiewe belydenisse en belydenisskrifte nie geduld word nie. Verskil van mening oor die belydenis realiseer dus in 'n alternatiewe teks en nie in wysiging van die oorspronklike nie. Dit ter wille van die historiese waarde van die oorspronklik geformuleerde teks. Die kerklike tradisie dui aan dat die Kerk in die verlede in elk geval nie maklik aan die teks van belydenisse en belydenisskrifte verander het nie. Daar is geen afbreuk gedoen of wysiging aangebring aan die Kerk se siening van homself as 'n Christus-belydende Kerk nie.

Oorkoepelend beskou is daar enkele wesenlike verandering wat die konsep kenmerk. Eerstens is die omstrede woord *volkskerk* (Kerkorde 2013: Ordereël

4, Konsep: Ordereël 2) verwyder wat ten minste in Suid-Afrika, ten spyte van alle goeie bedoelings, onbruikbaar geraak het. Terselfdertyd word die eenheid van die Kerk ook op ringsvlak beklemtoon (Konsep: Ordereël 2).

Tweedens is gepoog om uiting te gee aan die missionale inslag wat huidig in die teologiese debat en gemeentelike dienswerk ter sprake is.

Derdens verwoord die voorgestelde verandering op die vlak van die vergaderings van die ampte 'n wesenlike verandering. Dit kom daarop neer dat die diakonaat weer ingesluit is in die vergaderings van die ampte saam met dienaars van die Woord en ouderlinge, ten minste op gemeente- en ringsvlak. Uit reaksie wat tot dusver ontvang is word kommer verwoord dat die diakonaat daardeur benadeel sal word. Ander is ook van mening dat die diakonaat te ver verskuif het van die ander vergaderings van die ampte, wat 'n bepaalde belangeloosheid in die hand gewerp het in die sin dat daar in sommige ringe nie 'n ringsdiakensvergadering bestaan nie. Dit was ook duidelik in die aantal stemgeregtiges tydens die Algemene Diakensvergadering.

Naas die klem op missionaal word ook ander sake meer pertinent gestel, soos kerkmusiek en 'n herformulering van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging se posisie in die Kerkorde.

Die huidige herformulering en herbesinning oor die Kerkorde staan in die lig van die uitgangspunt dat telkens opnuut oor die kerklike orde debat gevoer word, wat noodwendig volg wanneer vasgehou word aan die voorrang van die Skrif. Vorige kritiese herformulerings van die kerkordelike vormgewing van die Kerk was onder andere in 1997 en 1951. Die Kerkorde lê nie die kerklike lewe aan bande nie, en kom heel laaste aan die orde waarin die uitgangspunt setel dat dit die manier is hoe die Kerk homself sien, en meen om die Heerskap van Christus in die kragveld van die Gees tot uiting te bring.

Die huidige herskrywing van die Kerkorde geskied in opdrag van die 70ste Algemene Kerkvergadering (Notule 70ste Algemene Kerkvergadering 2013, Beskrywingspunt 126, p 593). In die agenda van die vergadering is daar 51 beskrywingspunte wat die herskrywing van die Kerkorde in gedagte het. Dit verskaf die rede waarom 'n gewysigde Kerkorde aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê word.

Die komitee belas met die herformulering het wyd in die Kerk menings gevra en die herformulering aan ringsvergaderings voorgelê vir kennisname en debat. Reaksie is verwerk in die mate wat die komitee van mening was dat dit bruikbaar is in kerkordelike vorm. Formulerings is ook aan teoloë in die Kerk soos dr. P. Boshoff, P. van Staden en G. M. J. van Wyk voorgelê vir kommentaar. Gesprekke is gevoer met die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging, die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, die Ring van Krugersdorp en verskillende individue wat 'n besondere belangstelling in die herformulering gehad het met betrekking tot finansies en die bediening van die jeug, onder andere. Die komitee het 25 keer byeengekom waarvan twee geleenthede oor twee dae gestrek het.

Die verslag word met dank aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 1: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

KERKWEES IN DIE TOEKOMS

1. Die 71ste Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is daarvan oortuig dat die uitdagings van ons tyd nie bepalend vir die wese van die Kerk kan wees nie. Die wese van die kerk word bepaal deur God Drie-enig.
2. Die Hervormde Kerk leef tussen die koms en die wederkoms van die Here. Die kerk is soos 'n bruid wat wag op haar Bruidegom, 'n eskatologiese gemeenskap op reis na die nuwe Jerusalem. Hierdie wêreld is nie die finale werklikheid nie. Daarom verkondig die Hervormde Kerk aan die wêreld dat net Jesus Christus hoop vir die toekoms bied.
3. Die Hervormde Kerk wil kerk van die Woord wees. Die Woord van God is die enigste bron vir die verkondiging van die evangelie. Ons bely in gehoorsaamheid aan die Woord ons geloof in God Drie-enig: Vader, Seun en Heilige Gees. Op grond van die Woord verstaan ons die Hervormde Kerk as deel van die volk van God, die huisgesin van die Vader, die liggaam van Christus en die tempel van die Heilige Gees.
4. Die Hervormde Kerk is 'n sigbare gestalte van die een, heilige, algemene en apostoliese kerk. Deur die genade van God is ons in Christus ingelyf, en het ons die doop as sigbare teken daarvan ontvang. Daarom leef die Hervormde Kerk in gemeenskap met God, in gemeenskap met mekaar en met alle gelowiges wat bely dat Jesus Christus die enigste Here is. Elke keer wanneer ons aan die Nagmaaltafel aansit, bely ons opnuut ons geloof, en word die onderlinge gemeenskap en die eenheid in Christus sigbaar.
5. Ons glo dat God Drie-enig die Hervormde Kerk in die wêreld wil gebruik. Omdat die evangelie ons in beweging bring, wil ons, gehoorsaam aan Christus se opdrag in Matteus. 28, dit ook met ander deel. Daarom wil die Hervormde Kerk missionaal leef. Dit doen elke gemeente deur die geloof in Jesus Christus met Woord en lied te vier, aan mense diensbaar te wees en te getuig van God se genade. Die manier hoe gemeentes dit doen is om in alle eenvoud en nederigheid in die voetspore van Christus te volg en diensbaar te wees soos Hy ons leer. Ons is diep bewus daarvan dat ons onself daaglik moet verloën, ons kruis moet opneem en dat ons heil nie te vind is in wêreldse mag of indrukwekkende strukture nie, maar in Christus self. Daarom word elke gemeente en lidmaat van die Hervormde Kerk opgeroep om in geloof en vertroue te luister na die roepstem van die Goeie Herder, en Hom te volg waar Hy ons ook al lei.
6. Die eenheid van die kerk is die werk van die één God en één Gees. Die eenheid van die kerk, en nie die verskeidenheid nie, is 'n gawe en 'n opdrag aan die kerk. Tog erken ons ook die verskeidenheid en diversiteit in die kerk van Christus. Ons lees in Romeine 12 en 1

Korintiërs 12 van die verskillende gawes van die Gees en verskeidenheid onder gelowiges. Diversiteit is nie 'n bedreiging vir die kerk nie en die verskillende stemme wat in lof tot God opgaan, is 'n simfonie tot eer van God. Skakeringe in spiritualiteit word daarom gerespekteer. Tog kan die Hervormde Kerk nooit met die verskeidenheid volstaan en die eenheid verbygaan nie. Versoenende eenheid bly die Kerk se opdrag vir die hede en die toekoms. Die Hervormde Kerk handhaaf die eenheid van die kerk, diep bewus daarvan dat ons in 'n gebroke werklikheid kerk moet wees.

Motivering:

Die afgelope twee dekades het die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika geworstel met die Kerk se identiteit en die vraag hoe ons in die wêreld kerk moet wees. Die 70ste Algemene Kerkvergadering (2013) het in die tweedagwerkssessie breedvoerig daaroor gesprek gevoer. Hierdie beskrywingspunt vra dat ampsdraers, lidmate en gemeentes van die Hervormde Kerk hulle verstaan van kerkwees nie deur eksterne dinge laat bepaal nie, maar deur die geloofswerklikheid dat ons in Christus een is. Die eenheid met Christus is die wesenlike van ons kerkwees, en bepaal ons kerkbegrip en kerkwees. Die beskrywingspunt vra die Algemene Kerkvergadering om 'n uitspraak te maak oor die verstaan van kerkwees wat daarin geartikuleer word. Dit kan ook dien as stimulus en riglyn vir die voortgaande hervorming van die kerk (*ecclesia semper reformanda*).

Dr WA Dreyer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Oudl DJJ Jacobs	Witrivier	2 tot 7 Oktober 2016
Ds CM van der Merwe	Hartebeestpoort	3 Oktober 2016 om 15:40 tot 19:00
Ds M Fourie	Port Elizabeth	3 tot 7 Oktober 2016 om 17:00 tot 19:00
Oudl HJ Els	Potchefstroom-Noord	4 Oktober 2016
Diak M van Zyl	Kommissie van die Algemene Diakensvergadering	4 Oktober 2016
Dr JM van Staden	Montana	4 Oktober 2016 oggendsessie

BESKRYWINGSPUNT 2: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

VOLHOUBARE BEDIENING DEUR FOKUSVERSKUIWING

Die veranderende omstandighede waarbinne die Hervormde Kerk leef noop die Kerk om fundamentele aanpassings te maak. Elke gemeente is ten volle verantwoordelik vir die volhoubare bediening van die evangelie. Kerklike vergaderings begelei gemeentes om te beweeg van 'n model van instandhouding na 'n nuwe, lewenskragtige en roepingsgetroue manier van kerkwees.

Die 71ste Algemene Kerkvergadering besluit

- * gemeentes herevalueer hulle bediening en maak die nodige aanpassings.**
- * gemeentes maak gebruik van die toerusting, begeleiding en fasilitering wat sinodaal beskikbaar is.**
- * ringskommissies sien toe dat die bediening in gemeentes effektief, koste-effektief en volhoubaar is.**
- * die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gaan voort om sinodale dienslewering binne die bestaande begroting te herbelyn. Dit gebeur na oorleg met die rolspelers wat tans vir sinodale dienslewering verantwoordelik is en gaan deurlopend voort. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang afhandelingsbevoegdheid.**

Motivering:

Die verslae van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies dien as motivering vir die beskrywingspunt.

Die Kerk verkondig die goeie nuus van Jesus Christus se lewe, sterwe en opstanding altyd binne 'n bepaalde konteks. Binne die groeifase van die vorige eeu het die Kerk geleidelik al meer gemeentes gestig, fasiliteite aangeskaf en opgerig, en sinodale strukture uitgebou. Tans beleef die Kerk 'n fase van inkrimping wat dit nodig maak om te konsolideer en haar dienswerk nouer te fokus.

Danksy die genade van die Here is die Hervormde Kerk vandag in alle opsigte in 'n baie beter posisie as 'n eeu gelede. Die Kerk beskik oor baie meer lidmate, predikante en gemeentes, en het 'n baie meer effektiewe sinodale struktuur wat die dienswerk van gemeentes ondersteun. Dit bied aan die Kerk 'n goeie basis om deur die viering van die evangelie, die belewenis van die gemeenskap van gelowiges, besielende getuigenis teenoor die wêreld, en toegewyde diens aan mense, ons droom waar te maak dat almal wat ons pad kruis, die evangelie van Jesus Christus sal hoor en aangryp.

Oor die afgelope drie jaar is daar groot vordering gemaak met die konsolidasie van sinodale strukture, en is daar beduidende besparings in die oorhoofse koste

van sinodale aktiwiteite bewerkstellig. Die nuwe Kommissie van die Algemene Kerkvergadering moet hierdie proses voortsit en deurgaans verseker dat sinodale aktiwiteite gerig is op die ondersteuning van gemeentelike dienswerk. Sinodale aktiwiteite moet koste-effektief wees sonder om dienslewering negatief te raak.

Dit is egter duidelik dat die konsolidasie ook in ringe en gemeentes moet plaasvind om te verseker dat ons hulpbronne nie gedreineer word nie, maar ten beste aangewend kan word. Ringskommissies moet 'n leidende rol speel om te verseker dat die energie en dienswerk van lidmate en gemeentes oor die langtermyn die beste moontlike effek kan hê. Hiervoor ondersteun die Moderamen ringe, gemeentes en ampsdraers op plaaslike vlak, en word die Hervormde Teologiese Kollege uitgebou om gemeentes, lidmate en ampsdraers in staat te stel om die huidige en toekomstige uitdagings wat aan die Kerk gestel word, te bowe te kom.

Dr WC van Wyk, die sekretaris: kommunikasie, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

AFSLUITING: 3 OKTOBER 2016

Oudl JD Fourie sluit die vergadering af met gebed en laat die vergadering VONKK 5 en Gesang 532: 1 tot 3 saam sing.

Orrelis: Me Frena Maritz.

OPENING: 4 OKTOBER 2016

Ds IL Benadé open die vergadering deur die saam sing van Liedere 334: 1 tot 4 en 523: 1 en 4. Hy lees 1 Johannes 4: 7 tot 12 en gaan voor in gebed. Ten slotte sing die vergadering Liedere 284: 1 tot 3 en 286: 1 saam.

Orrelis: Ds C Manders.

VERKIESING VAN DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die viseskriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, ds JF van der Merwe en prof E van Eck.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers en ds JF van der Merwe.

Ds JF van der Merwe word verkies.

---oOo---

BESKRYWINGSPUNT 3: RING VAN KRUGERSDORP

KONSEPKERKORDE

Die vergadering van die Ring van Krugersdorp interpreteer die Konsepkerkorde as 'n *nuwe* Kerkorde.

Die *Nuwe* Kerkorde kan nie tydens die eerskomende Algemene Kerkvergadering van September/Okttober goedgekeur en aanvaar word nie.

- * Die verandering van ordereëls moet hanteer word volgens riglyne van die huidige Kerkorde.
- * Enige nuwe ordereël, soos Ordereël 7 wat handel oor missionale bediening, kan nie tydens hierdie Algemene Kerkvergadering goedgekeur en aanvaar word nie, aangesien dit 'n heel nuwe saak is wat na vore kom en nie slegs 'n wysiging van 'n bestaande saak nie. Daarmee saam al die implikasies daarvan soos dit vervat word in die konsep.
- * Die kommentaar van die Ringskomitee vir Predikante van die Ring van Krugersdorp is nie volledig verdiskonteer deur die Komitee vir die Hersiening van die Kerkorde nie.

Ds AJ Hattingh, die skriba van die Ring van Krugersdorp, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 4: RING VAN WES-KAAPLAND

TERUGVERWYS VAN DIE KONSEPKERKORDE

Die Konsepkerkorde word terugverwys na 'n hersaamgestelde herskrywingskomitee vir verwerking van meegaande kommentaar:

Ordereël 1:

- * In verband met die bewoording van punt 1.1.2 is daar onduidelikheid oor die norm van verkondiging. Dit wil uit die huidige bewoording blyk dat die belydenisskrifte voorrang bo die Bybel self geniet kragtens gesaghebbendheid.
- * Dr GMJ Van Wyk voer aan dat die visie en missie wat by die Colloquium voorgestel is, 'n tweede sisteem oproep wat onversoenbaar is met die roeping van die Kerk soos uiteengesit in die Kerkorde. Uitsluitel moet bekom word.

Ordinansie 1:

- * Die bewoording van die ordinansie stel voor dat daar nie verandering kan voorkom nie. Dit roep die vraag na die wese van 'n *Hervormende* Kerk op. Tot watter mate kan of mag die bewoording van die belydenisskrifte verander word?

Ordereël 2:

- * Die stelling aangaande die *eie tradisie* moet wegval of minstens onder die ordinansie aan die woord kom.
- * Die voorkoms van attestate en bewyse van lidmaatskap vra na verdere bespreking.

Ordinansie 3:

- * Onder kerklike praktyk moet die noodsaak van die *priesterskap van gelowiges* as amp van die Kerk bespreek word.
- * Onder 3.2.10 moet die beroepbaarheid van emeriti volledig omskryf word aangesien emeriti wel op versoek deelyds beroep mag word.
- * Wat die toerusting van die gemeente betref moet die verantwoordelike party/e aangedui word.

Ordereël 4:

- * Is daar ruimte vir geslag-georiënteerde organe in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, byvoorbeeld die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging?

Ordereël 5:

- * Die bewoording van die omskrywing van die erediens moet bespreek word. Wat word met *ontmoeting* bedoel? Inkledende taal kan nie God beskryf nie.
- * Die verband en onderskeid tussen die terme *missionaal* en *missionêr* moet beter omskryf word. Dit kan nie sinoniem gebruik word nie.
- * Die doel en betekenis van die liturgie word nie naastenby volledig omskryf in die huidige bewoording nie.
- * Wat beteken dit as daar gesê word dat daar gereeld aan die hand van die Heidelbergse Kategismus gepreek word? Daar moet vaste riglyne wees, of die stelling moet uitgelaat word.
- * Die omskrywing van die Nagmaal bind ons tot sekere gebruike, terwyl daar reeds bykomende gebruike goedgekeur is, byvoorbeeld die gebruik van druiwesap.
- * 'n Voorstel word vanuit die teenwoordige lidmate gemaak dat die posbeskrywing van predikante duidelik aangedui en bekragtig moet word.

Ordereël 6:

- * Die bewoording moet bespreek word ten einde nie ruimte te laat vir opvattinge wat meen dat wet en evangelie meer gesaghebbend as onder andere die profete en geskrifte sou wees nie.

Ordereël 7:

- * Terme soos *missionaal*, *missionêr* en *apostolaat* moet voldoende bespreek word.
- * Die verandering in die bepalings rondom verloop van regsimplikasies wat in ag geneem moet word.

Motivering:

Dit blyk dat die voorgestelde formulering teologiese nuanses en implikasies bevat wat verdere oorweging vereis.

Dr GMJ van Wyk stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur oudl A Valks en geseondeur deur oudl PP Vorster, word aanvaar:

Die Konsepkerkorde word nie terugverwys nie. Skriftelike voorstelle vir wysigings van ordereëls en ordinansies word tydens die vergadering ingedien, soos en wanneer dit in die agenda aan die orde kom, met geleentheid aan die voorsteller om dit te motiveer, en word verder hanteer ooreenkomstig die bepalings in die Reglement van Orde.

Slegs besware teen en probleme met ordereëls en ordinansies, en voorstelle vir toevoegings of uitbreidings van die Kerkorde wat weens praktiese redes nie tydens die vergadering self verander of gefinaliseer kan word nie, word, nadat sodanige besware en voorstelle deur die vergadering geïdentifiseer is, op een van die volgende wyses hanteer:

- * Die bewoording van die voorgestelde Kerkorde word as interim maatreël gehandhaaf, of
- * Die bewoording van die vorige Kerkorde word as interim maatreël gehandhaaf, of
- * Die vergadering besluit op 'n nuwe bewoording of werkswyse as interim maatreël.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om sodanige sake tydens die 72ste Algemene Kerkvergadering op die wyse soos voorgeskryf in die voorgestelde Kerkorde voor te lê vir moontlike wysiging.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Ds EJ Smit	Emeritaat	2 tot 7 Oktober 2016
Prof TFJ Dreyer	Emeritaat/Montana/ Rustenburg-Suid	4 Oktober 2016 om 10:00 tot 14:30
Prof J Beyers	Dosent/Verwoerdburg	4 Oktober 2016 om 08:00 tot 10:00
Ds APJ Beukes	Emeritaat/Swartkop	6 Oktober 2016 middag- en aandessies

---oOo---

Deel 3

Behandeling van verslae & beskrywingspunte

*2 - 7 Oktober 2016
Gemeente Wonderboom*

VIERING

GEMEENSKAP

GETUIENIS

DIENS

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die eerste predikantslid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, drr RA Denton, C Pretorius, di D Barnard, PS Esterhuizen en GC Senekal.

'n Herstemming vind plaas tussen ds D Barnard en prof J Beyers.

Ds D Barnard word verkies.

LAAT REGISTRASIES

Die volgende afgevaardigdes het laat geregistreer:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE
Ds G Rocher	Nigel
Oudl NJ Pretorius	Balfour
Oudl AJ Grobler	Nigel
Oudl H du Pisanie	Olifantsfontein
Oudl SJ Pieterse	Greylingstad

---oOo---

1. VIERING

1.1 INLEIDING

Die viering (*leitourgia*) van God se magtige daad en ons verlossing deur Jesus Christus gebeur in die eerste plek tydens die erediens. Dit vind gestalte in die Woordverkondiging, bediening van die sakramente, belydenis, lofprijsing en aanbidding. Die gemeenskap tussen God en sy mense konkretiseer in die erediens op Sondag.

'n Belangrike aspek van die Algemene Kerkvergadering se verantwoordelikhede is om die erediens te reël, wat in hierdie gedeelte van die agenda aangespreek word. Daar word aandag gegee aan die liturgiese kalender, Woordverkondiging, doop, verskillende aspekte van die Nagmaal, kerklied en liturgiese formuliere.

Ten slotte word Ordereël en Ordinansie 5 van die Konsepkorke aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê vir bespreking en goedkeuring.

1.2 TAFELGESPREK

Dr GC Lindeque behartig die Wandel in die Woord en gee leiding oor die oorweging van die beskrywingspunte in Deel 1 (Viering):

Skriflesing

Psalms 42 en 43.

Opmerkings

- * Die Psalm kan waarskynlik gelees word teen die agtergrond van iemand wat voorheen tempeldiens verrig het, maar nou in ballingskap is in die gebied wat later as Sesarea-Filippi bekend sou staan. Dit is egter ook 'n tydlose uitdrukking van 'n gelowige se vertwyfeling en verlange na God.
- * Die metafoor van '**n wildsbok** wat smag na water word gebruik om die digter se verlange na God in 'n tyd van vertwyfeling te verwoord.
- * Die simboliek van water word kontrasterend of ironies gebruik. Die digter **dors na God** (vers 3) terwyl hy of sy omring is van **water wat raas en bruis** (vers 8).
- * Ruimte word gebruik as 'n tegniek om die digter se belewenis van God se afwesigheid te beklemtoon. **Die Hermonberg** (vers 7) is relatief ver van die **woonplek van God** (vers 5) of **heilige berg** (43: 3), dit wil sê die tempel.
- * Herinneringe aan liturgiese elemente soos deelname aan 'n kultiese prosessie, liturgiese ruimtes soos die Sionsberg en die tempel, godsdienstige feeste en lofsange asook die verwysing na liturgiese objekte soos die altaar en die lier, speel 'n belangrike rol in die digter se geloofsbelewenis.
- * Die struktuur van die Psalm wat amper deur die verdeling in twee Psalms verongeluk is, getuig van 'n oorgang vanaf 'n geloofsbelewenis van God se afwesigheid na een van God se teenwoordigheid (hoop). Dit is 'n geestelike belewenis as gevolg van God **se lig en waarheid** (43: 3).

Gedagtes vir bespreking

- * Metafore en simboliek is handige hulpmiddels om uitdrukking te gee aan 'n mens se geloofsbelewenisse wat andersins moeilik is om te verwoord.
- * Liturgiese handelingte speel 'n belangrike rol in die vestiging en oordrag van 'n mens se geloofsbelewenisse.
- * Deelname aan liturgiese handelingte gee aan 'n mens die geestelike krag (hoop) in tye wanneer die lewe nie sin maak nie.

Slot

God is nooit klaar met ons nie. God begin altyd weer voor met ons. Daarom kan ons in ons oomblikke van ons grootste nood en krisis aan God bly vashou. Ons kan gelowig bly glo, bly bid, bly sing en daarom bly hoop.

---oOo---

1.3 VERSLAE EN BESKRYWINGS-PUNTE WAT MET DIE VIERING VAN DIE EVANGELIE VERBAND HOU

1.3.1 LITURGIESE KALENDER

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 5: KERNKOMITEE: KERK EN TEOLOGIE

UITGEBREIDE LITURGIESE KALENDER

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy dank uit teenoor prof IWC van Wyk vir die werk in hierdie verband gedoen.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek prof Van Wyk om al die inligting te verwerk en byeen te bring in 'n publikasie. 'n Supplementum tot die *Tydskrif vir Hervormde Teologie* kan ideaal wees.

Prof IWC van Wyk stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 6: RING VAN LYDENBURG

LITURGIE

Ordinansie 5 stel dat 'n ouderling *verkieslik* aan die erediens sal deelneem.

Die Ring van Lydenburg vra dat daar meer duidelikheid in dié verband gegee sal word.

Motivering:

In baie gemeentes gebeur dit dat ouderlinge nie gebruik word tydens die diens nie. Daar is baie redes hiervoor. In sommige gevalle is daar nie ouderlinge teenwoordig in die diens nie. In ander gevalle kies die predikant om die liturgie self te behartig. In ander gevalle word gewone lidmate gebruik om 'n teks voor te lees.

Die ring glo dat die tema van die diens, asook die tyd in die kerklike jaar, die aard van die diens moet bepaal.

Ds PS Dreyer, die skriba van die Ring van Lydenburg, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Ds JD Putter	Drie Riviere	2 tot 7 Oktober 2016
Dr FJ Boshoff	Emeritaat	3 tot 7 Oktober 2016
Ds MJ van der Westhuizen	Oos-Moot	3 tot 6 Oktober 2016 sommige sessies
Ds RTI Pienaar	Ogies	4 Oktober 2016 om 12:00 tot 14:30
Ds LJ de Leeuw	Hendrina	4 Oktober 2016 om 13:00 tot 16:30
Ds BM Dupper	Piet Retief	4 Oktober 2016 om 13:00 tot 16:30
Ds D Schmidt	Klerksdorp-Suid	4 Oktober 2016 om 14:30 tot 16:30
Ds CM van der Merwe	Hartebeestpoort	4 Oktober 2016 vanaf 15:53
Oudl HL Myburgh	Brakpan-Harmonie	4 Oktober 2016 vanaf 16:30
Oudl MJM Muller	Magaliesburg	4 Oktober 2016 vanaf 17:00
Oudl A Koegelenberg	Tarlton	4 Oktober 2016 om 17:30 tot 19:00
Ds IL Benadé	Oudtshoorn	4 en 6 Oktober om 14:00 tot 17:00
Ds OJ van Schalkwyk		4 Oktober 2016
Oudl PC Swanepoel	Pretoria	4 Oktober 2016
Dr CJ Beukes	Weltevreden	5 Oktober 2016
Ds JP Jooste	Groeneweide	5 Oktober 2016 oggendsessie en gedeelte van middagsessie
Dr PL Steenkamp	Pretoria-Noord	5 Oktober 2016 oggendsessie
Oudl J Scholtz	Mafeking	6 Oktober 2016 vanaf 14:30 7 Oktober 2016
Dr C Pretorius	Pretoria	6 Oktober 2016 om 11:00 tot 16:00 7 Oktober 2016 om 08:00 tot 12:00
Ds HF Louw	Newcastle	6 en 7 Oktober 2016
Ds SJ Oosthuizen	Stilfontein-Wes	6 en 7 Oktober 2016
Ds PB Viljoen	Alberton	7 Oktober 2016

VERKIESING VAN DIE TWEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die tweede predikantslid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, dr A Botha, SM de Beer, RA Denton, C Pretorius, T van Wyk, di JM Bevollo-Manders, GC Senekal en KF Smith.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, dr SM de Beer en ds JM Bevolo-Manders.

'n Tweede herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, dr SM de Beer en ds JM Bevolo-Manders.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers en dr SM de Beer.

Dr SM de Beer word verkies.

---oOo---

1.3.2

DIE DOOP VAN KINDERS UIT SAAMWOONVERHOUDINGS

Die verslag word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 7: KERKOMITEE: KERK EN TEOLOGIE

DOOP VAN KINDERS UIT SAAMWOONVERHOUDINGS

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy dank uit teenoor ds JR Kramer vir die volledige verslag deur hom opgestel.**
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika hanteer pare wat saamwoon volledig as volledige gesinne met 'n eie aard en manier van lewe.**
- * Die Kerk laat paartjies toe om kinders wat binne hierdie verhoudings gebore word, of kinders wat reeds daar was toe 'n saamwoon-verhouding begin het, te doop.**
- * Die Kerk hou aan om sodanige pare aan te moedig om te trou.**

Ds JR Kramer stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur dr S Hoffman en gesekondeer deur ds JJ Claassen, word aanvaar:

Punt 2 word geskrap: *Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika hanteer pare wat saamwoon volledig as volledige gesinne met 'n eie aard en manier van lewe.*

Die volgende amendement, gestel deur dr JH Vorster en gesekondeer deur dr PL Steenkamp, word aanvaar en vervang die derde en vierde asterisk:

Die Nederduitsch Hervormde Kerk bedien die doop aan kinders ongeag die aard van die verhouding tussen ouers, solank daar 'n lidmaat is wat saam met die kerkraad en gemeente verantwoordelikheid aanvaar vir die geloofsopvoeding van die kind wat gedoop word.

Teenstemme:

- * Ds GS Botha (jr)
- * Ds SA Kok
- * Ds JJ Steyn.

1.3.3 NAGMAAL EN LOOPNAGMAAL

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 8: KERNKOMITEE: KERK EN TEOLOGIE

LOOPNAGMAAL IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy dank teenoor prof IWC van Wyk uit vir die werk in hierdie verband gedoen.
- * Die Algemene Kerkvergadering besin oor die bediening van die *Loopnagmaal* in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

Prof IWC van Wyk stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur dr JM van Staden en gesekondeer deur prof IWC van Wyk, word aanvaar:

Die tweede asterisk word verander om soos volg te lees: *Die Algemene Kerkvergadering stem in dat ons ook die Loopnagmaal kan implementeer. Ons werk 'n begroning en liturgiese raamwerk uit.*

Teenstem:

Ds JJ Greyling.

BESKRYWINGSPUNT 9: RING VAN HEILBRON

DIE NAGMAAL

Die vergadering versoek dat die 71ste Algemene Kerkvergadering studie sal doen rondom die wyses waarop kerke in die reformatoriese tradisie Nagmaal bedien en gevier het, met die oog op verryking en afwisseling van die huidige Nagmaalpraktyk. Die Nagmaalpraktyk soos dit tans in die Kerk gevier word, word nie prysgegee nie, slegs uitgebrei.

Ordinansie 5.2.2 (i) bepaal dat die Nagmaal *aan tafel* bedien word. Afwisseling ten opsigte van die Nagmaalbediening en viering soos deur Calvin en andere toegepas, bied die moontlikheid om verrykend tot die verstaan en geloofservaring van lidmate by te dra.

Beskrywingspunt 50 van die 70ste Algemene Kerkvergadering, gestel deur die Ring van Heilbron, het soos volg gelui:

Ordinansie 5.2.2 (i) bepaal dat die Nagmaal aan tafel bedien word. Afwisseling ten opsigte van die Nagmaalbediening en viering soos deur Calvin en andere toegepas, bied die moontlikheid om verrykend tot die verstaan en geloofservaring van lidmate by te dra.

Motivering:

Al die ordinansies soos in Ordinansie 5.2.2 vereis, sal steeds van toepassing wees met meervoudige vorme van Nagmaalbediening en viering. Al die volgende elemente bly behoue: Gebede, die instellingsverhaal, die instellingswoorde, die eet van die brood, die drink van die wyn en lofliedere.

Die Ring van Heilbron versoek dat die 70ste Algemene Kerkvergadering studie sal doen rondom die wyses waarop kerke in die reformatoriese tradisie Nagmaal bedien en gevier het met die oog op verryking en afwisseling van die huidige Nagmaalpraktyk. Die Nagmaalpraktyk soos dit tans in die Kerk gevier word, word nie prysgegee nie, slegs uitgebrei.

Besluit:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om verdere studie te doen en die saak in samehang met 2.1.2.1 (v) af te handel.

Motivering:

Al die ordinansies soos in Ordinansie 5.2.2 vereis, sal steeds van toepassing wees met meervoudige vorme van Nagmaalbediening en viering. Al die volgende elemente bly behoue: Gebede, die instellingsverhaal, die instellingswoorde, die eet van die brood, die drink van die wyn en lofliedere.

Ds E Sheppard, die voorsitter van die Ring van Heilbron, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 10: RING VAN WES-KAAPLAND

FORMULERING VAN OOP UITNODIGING NA NAGMAAL

Die vergewende liefde van God soos betoon deur die soendood van Jesus Christus aan die kruis, word gereik aan alle mense. Almal wat glo en verlang om by hierdie geleentheid verseker te word dat God se heil ook vir hulle geld, is welkom om saam met die gemeente die Nagmaal te gebruik.

Motivering:

Die sakrament van die Nagmaal bevat verskillende aspekte wat as werkinge beskryf kan word:

- * Herinnering – Aan die werklikheid van die verlossingsgebeure.
- * Offer – Die gedagte dat God uit liefde die finale offer bring wat mense vrymaak van sonde en skuld.
- * Vereenselwiging – Almal wat glo dat die goddelike vergifnis vir hulle geld, word deur God in genade aangeneem en bevry tot die ewige lewe.
- * Kommunaal – As gelowiges word ons deel van die heilige algemene Christelike kerk, sowel as die plaaslike gemeente as huisgesin van God.
- * Missionaal – Die Nagmaal het 'n sterk missionale aspek aanvullend by die kommunale en geloofsversterkende aspekte, waardeur mense genooi word om deel te word van die geloofsgemeenskap.

Op grond van bostaande beredenering behoort die uitnodiging tot deelname aan die Nagmaal meer inklusief geformuleer te word as tans.

Ds C le Roux stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus van die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen proff J Beyers, E van Eck, dr RA Denton, C Pretorius en T van Wyk.

'n Herstemming vind plaas tussen proff J Beyers en E van Eck.

Prof J Beyers word verkies.

---oOo---

BESKRYWINGSPUNT 11: RING VAN WES-KAAPLAND

GEBRUIK VAN DIE NAGMAAL DEUR PERSONE MET INTELLEKTUELE GESTREMDHEDE

Kerkrade of ouderlingevergaderings laat persone met intellektuele gestremdheid wat nie die normale verantwoordelikhede van belydende

lidmaatskap kan nakom nie, en vanweë hulle gestremdheid nie belydenis van geloof kan doen nie, maar tog gereeld en aktief deelneem aan die eredienste van 'n gemeente, toe om saam met hulle gesinne Nagmaal te gebruik.

Ds GD van der Merwe, die skriba van die Ring van Wes-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 12: RING VAN LYDENBURG

KINDERS SE DEELNAME AAN DIE NAGMAAL

Die gesprek oor kinders se deelname aan die sakrament van die Nagmaal moet heropen word, en studiemateriaal daarvoor moet aan ouderlinge-vergaderings gestuur word.

Motivering:

Die gesprek het na net een Algemene Kerkvergadering totaal doodgeloop. Indien die gesprek weer in die Kerk plaasvind, kan dit nuwe insigte teweegbring oor die sakrament van die Nagmaal.

Ds PS Dreyer, die skriba van die Ring van Lydenburg, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

1.3.4 KOMITEE VIR EREDIENS EN KERKLIED

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 13: KERNGOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK

OPLEIDING VAN TEOLOGIESTUDENTE IN LITURGIE EN HIMNOLOGIE

Die Kuratorium word versoek om seker te maak dat daar in die opleiding van die Kerk se teologiestudente voldoende aandag geskenk word aan liturgie en kerkmusiek as 'n wesenlike teologiese aangeleentheid.

Dr GC Lindeque stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 14: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
VONKK-LIEDERE**

- * Die Algemene Kerkvergadering keur die gebruik van VONKK-liedere in die eredienste van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika goed.
- * Die Algemene Kerkvergadering keur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se voortgesette deelname aan die werksaamhede van die VONKK-werkgroep goed, veral in die lig van die proses om die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika deel te maak van die bestuurspan van VONKK.
- * Die vergadering versoek die lede van die VONKK-werkgroep om gereelde toerustings- en inligtingsgeleenthede te reël om die Kerk bekend te stel aan die liedere wat tot die korpus toegevoeg is.
- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die onderneming van die direkteur van Bybel-Media dat die intekengeld vanuit die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika nie vir die breë werksaamhede van Bybelmedia gebruik sal word nie, maar uitsluitlik vir VONKK geoormerk sal word.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek dat daar beding sal word vir 'n sinodale lisensie vir al die gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, in plaas daarvan dat elke gemeente apart op VONKK sal inteken teen R320.00.

Ds JF van der Merwe stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 15: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
LIEDERE IN DIE EREDIENS**

In die erediens en by ander byeenkomste word gebruik gemaak van liedere in die Liedboek van die Kerk, VONKK-liedere en ander geestelike liedere wat volgens die oordeel van die kerkraad

- * bevorderlik is vir die opbou van die gemeente se aanbidding en verkondiging van die Woord.
- * die eenheid met die res van die Kerk in ag neem.

*** in ooreenstemming is met die Kerk se teologiese tradisie.**

Dr GC Lindeque stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur dr WC van Wyk en gesecondeer deur dr JM van Staden, word aanvaar:

Paragraaf 1 word soos volg gewysig:

In die erediens en by ander byeenkomste word gebruik gemaak van liedere in die Liedboek van die Kerk, VONKK-liedere en ander geestelike liedere wat gekeur is deur 'n komitee kundiges van die Kerk.

1.4 FORMULIERE

BESKRYWINGSPUNT 16: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA

HUWELIKSFORMULIERE

Die toepaslike komitee word versoek om die huidige Huweliksformuliere (1), (2) en (3) te hersien, of in die geval waar dit nie hersien word nie, te vervang met nuwe formuliere.

Motivering:

Die genoemde formuliere adem 'n onhoudbare patriargale teologie wat berus op eksegeese wat nie reg laat geskied aan die eietydse interpretasie van die tekste nie. Dit mag verder bydra tot die stereotipering van die rol van mans en vroue wat tot nadeel van beide is, maar veral gevaarlik kan wees vir vroue wat fisies en geestelik mishandel word. In die Wisselformulier vir die huwelik is die saak reggestel, maar die ouere formuliere is nooit hersien of onttrek nie. Solank hierdie formuliere in die Diensboek van die Kerk staan, skep dit die indruk dat ons steeds patriargie ondersteun en sodanige eksegeese beoefen.

Dr JM van Staden stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

1.5 BESKRYWINGSPUNTE WAT MET KERKORDEWYSIGINGS VERBAND HOU

BESKRYWINGSPUNT 17: RING VAN SWELLENDAM

UITBREIDING VAN ORDINANSIE 5.1 VAN DIE KONSEPKERKORDE: PREDIKING

Ordinansie 5.1 van die Konsepkerkorde lui soos volg:

5.1.1 Die prediking word ingerig binne die raamwerk van die liturgiese kalender.

5.1.2 Die prediking geskied binne die raamwerk van die kerklike belydenis.

5.1.3 Daar word gereeld aan die hand van die Heidelbergse Kategismus gepreek.

5.1.4 Die prediking word waargeneem deur predikante en proponente van die Kerk.

5.1.5 Predikante van 'n ander reformatoriese kerk wat op dieselfde belydenisgrondslag staan as ons, op uitnodiging van die kerkraadsvergadering, in oorleg met die predikant of konsulent van die gemeente.

Ordinansie 5.1 wat handel oor die erediens moet uitgebrei word om voorsiening te maak dat eredienste ook deur ouderlinge tydens 'n leesdiens gelei kan word deur die byvoeging van 'n nuwe Ordinansie 5.1.6:

5.1.6 Ouderlinge wat 'n geskrewe preek voorlees van 'n predikant van die Kerk of van 'n predikant van 'n ander reformatoriese kerk wat op dieselfde belydenisgrondslag as ons staan.

Motivering:

- * Ouderlinge kan volgens Ordinansie 3.4.14 lees- en begrafnisdienste lei indien nodig.
- * Ordinansies 5.1.4 en 5.1.5 bepaal dat eredienste waargeneem kan word deur onderskeidelik predikante, proponente en predikante van ander reformatoriese kerke wat dieselfde belydenisgrondslag as ons handhaaf, sonder om vir leesdienste deur ouderlinge voorsiening te maak.
- * Die oorsig moet reggestel word.

Oudl A Valks van gemeente Outeniqua stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur oudl A Valks en gesekondeer deur oudl PP Vorster, word aanvaar:

Taalkundige regstelling van bewoording van voorstel:

5.1.6 Ouderlinge kan leesdienste lei waartydens 'n geskrewe preek van 'n predikant van die Kerk of van 'n predikant van 'n ander kerk wat op dieselfde belydenisgrondslag as ons staan, voorgelees kan word.

BESKRYWINGSPUNT 18: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIE 5.2.1 VAN DIE KONSEPKERKORDE: HEILIGE DOOP

Ordinansies 5.2.1 (iv), (vii) en (viii) van die Konsepkerkorde lui soos volg:

- (iv) Kinders word nie van die Doop as genadeteken van Christus weerhou nie.*
- (vii) Missionale werk het ook doopbediening in die oog.*
- (viii) Lidmaatskap van die gemeente is nie 'n voorwaarde vir die Doop nie.*

Die voorgestelde ordinansies word nie aanvaar nie.

Motivering:

Die twee Ordinansies 5.2.1 (iv) en (viii) kan maklik verkeerd geïnterpreteer word. Dit blyk dat die bevoegdheid en die opsig van die kerkraadsvergadering eintlik geïgnoreer word en die kerkraad geen insette sou kon lewer nie.

Ordinansie 5.2.1(vii) behoort eerder te stel dat missionale werk geloof in die oog het en nie doopbediening nie.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 19: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIE 5.2.2 VAN DIE KONSEPKERKORDE: HEILIGE NAGMAAL

Ordinansies 5.2.2 (vii) van die Konsepkerkorde lui soos volg:

Lidmate van kerke wat die Kerk se belydenis onderskryf, word, as 'n teken van gasvryheid en kerklike eenheid, genooi om saam met die gemeente Nagmaal te vier.

Ordinansie 5.2.2 (v) van die huidige Kerkorde word gehandhaaf:

Belydende lidmate van ander gemeentes van die Kerk, of van kerke met dieselfde belydenis, word uitgenooi om op eie verantwoordelikheid aan die Nagmaal deel te neem met vermelding van die voorwaarde dat hulle in hulle eie gemeentes dieselfde voorreg geniet.

Motivering:

Hierdie uitnodiging behoort aan **belydende** lidmate van ander kerke gerig te word. Nagmaal is die viering van Christus se kruisiging en nie 'n gasvryheidgeleentheid nie. Nêrens in die Formulier of die Wisselformulier is gasvryheid ter sprake nie. Alhoewel gasvryheid 'n vrug van die Gees is, is dit nie die fokus by Nagmaal nie.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 20: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIE 7.7.2 (v) VAN DIE KONSEPKERKORDE: VERBAND MET ANDER KERKE: NAGMAAL

Ordinansie 7.7.2 (v) van die Konsepkerkorde lui soos volg:

Die Kerk gee uitvoering aan die eenheid met kerke waaraan ons verbonde is deur:

gesamentlike eredienste te hou en Nagmaal te vier.

Handhaaf ordinansie 6.1 (v) van die huidige Kerkorde en laat die byvoeging en Nagmaal te vier uit:

gesamentlike eredienste te hou.

Motivering:

Die Nagmaalsformulier is duidelik dat alle belydende lidmate van ander kerke wat dieselfde belydenisgrondslag as die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het, uitgenooi word na die Nagmaal. Daar heers ook ernstige kommer oor die praktiese inkleding van so 'n Nagmaaldiens.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

1.6

HOOFSTUK VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP HIERDIE AFDELING

* Hoofstuk 5: Die erediens.

Ordereël en Ordinansie 5 van die Konsepkerkorde word in geheel aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

AFSLUITING: 4 OKTOBER 2016

Oudl DJ Lizamore sluit die vergadering af deur die saam sing van Gesang 317 en VONKK 5: 1 en 2. Hy lees Markus 2: 18 tot 22. Ten slotte sing die vergadering Liedere 528: 1, 2 en 3, en 563: 1, 2 en 3 saam as gebed.

Orrelis: Mnr Pieter van den Berg.

OPENING: 5 OKTOBER 2016

Ds A Conradie open die vergadering deur die saam sing van Liedere 547: 1 tot 3, 207: 1 en 5, 219: 1 tot 3, en gaan voor in gebed.

Orrelis: Me Frena Maritz.

---oOo---

VIERING

GEMEENSCHAP

GETUENIS

DIENS

2. GEMEENSKAP

2.1 INLEIDING

Die kerk is 'n gemeenskap (*koinonia*) van gelowiges wat deur God se versoening in Christus tot stand gebring is. God hou sy kerk in stand deur mense wat Hy in Jesus Christus in genade uitkies en deur die werk van die Heilige Gees saambring deur die Woord en sakramente. Volgens ons belydenis vind die Kerk konkreet gestalte in die plaaslike gemeente waar die Woord verkondig word, die sakramente bedien word en die kerklike dissipline gehandhaaf word. Die gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika leef in gemeenskap met God en met mekaar, maar ook in gemeenskap met almal in die wêreld wat met opregtheid bely dat Jesus Christus die Here is.

In hierdie gedeelte van die agenda staan die gemeenskap van gelowiges en gemeentelike dienswerk sentraal. Daar word aandag gegee aan missionale kerkwees, gemeentelike bediening, onderlinge kommunikasie (SENTIK), welstand van predikante en gemeentes, toerusting van lidmate, studente-meentes, gesins- en jeugbediening, kategete, die huwelik en homoseksualiteit.

Die gesprek oor homoseksualiteit is in hierdie gedeelte geplaas vanweë die oortuiging dat dit by die gemeenskap van gelowiges tuishoort.

Die gedeelte sluit af met die bespreking en goedkeuring van Ordereëls en Ordinansies 2, 6 en 8, wat insluit die gesprek oor die weglating van die begrip *volkskerk* uit die Konsepkorde.

2.2 TAFELGESPREK

Dr WA Dreyer sal die Wandel in die Woord onder punt 2.3.14 behartig. Hy meld egter as inleiding tot hierdie afdeling die volgende:

Hierdie gedeelte gaan oor gemeenskap en is gestruktureerd rondom dienswerk van gemeentes. Daar kan op verskillende maniere gekyk word na gemeenskap. Miskien kan daar begin word by die Apostoliese Geloofsbelydenis waar ons bely *ek glo aan 'n heilige, algemene, Christelike kerk, die gemeenskap van die heiliges*. Die gemeenskap van die heiliges is die mense wat vir God afgesonder is vir sy diens. Hierdie afdeling gaan daarom oor die bediening van lidmate aan mekaar. Een oorkoepelende term van hierdie afdeling is *bediening*.

Mens kan natuurlik ook op 'n ander manier na die hele saak van gemeenskap kyk: In Johannes 17: 21 en 22 sê Jesus die volgende: *Ek bid dat hulle almal een mag wees, net soos U, Vader, in My is en Ek in U, dat hulle ook in Ons mag wees ...*

In die eerste plek is die gemeenskap of die *koinonia*, die gemeenskap tussen Vader, Seun en Heilige Gees, en vanuit daardie eenheid van die Vader, Seun en Heilige Gees kom ook die ware gemeenskap van die gelowiges voor. Dat soos wat die Vader, Seun en Heilige Gees een is, ons ook met mekaar een kan wees.

Dr Dreyer verwys na 'n preek van sy pa waarop hy afgekom het. Hy het gepreek oor Johannes 19, daar waar Jesus aan die kruis hang. Om die kruis het Jesus se moeder gestaan, sy moeder se suster, Maria, die vrou van Klopas, en Maria Magdalena, en dan die dissipels. Hy sê dan vir sy moeder *Daar is u seun*, bedoelende dan die dissipel. Hy sê vir die dissipel *Daar is jou moeder*. En dan

staan daar die merkwaardige woorde: *Van daardie oomblik af het die dissipel haar in sy huis geneem.* Die gemeenskap kom tot stand om die kruis. Die kerk is 'n gemeenskap om die kruis. In die skaduwee van die kruis kom 'n nuwe gemeenskap tot stand – nuwe broers, nuwe susters, nuwe ouers, nuwe familie, waar ons vir mekaar sorg.

Hierdie hoofstuk in die agenda gaan oor hoe ons vir mekaar sorg – die bediening deur lidmate, leierskapontwikkeling sodat ons ook mense kan toerus vir die bediening, welstand van predikante, sorg vir predikante, dan laastens ons bediening aan homoseksuele persone.

Dit is belangrik om op hierdie stadium daarop te let dat die saak van homoseksuele lidmate juis hier geplaas is omdat die fokus val op hoe word lidmate bedien in hierdie gemeenskap rondom die kruis. Daarom sal die afgevaardigdes die hele invalshoek sien. Dr Dreyer sal, wanneer die vergadering daar kom, meer uitbrei.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Oudl F Fourie	Witfield	5 Oktober 2016
Ds HMJ Kramer	Krugersdorp-Oos	5 Oktober 2016
Oudl IA Reynecke	Onverwacht	5 Oktober 2016
Dr GC Lindeque	Midstream	5 Oktober 2016 oggendsessie
Dr JH Vorster	Olifantsfontein	5 Oktober 2016 middagsessie
Ds J Dippenaar	Oos-Moot	5 Oktober 2016 middag- en aandsessies
Oudl LJ Scheepers	Wesmoot	5 Oktober 2016 om 15:00 tot 21:00
Ds OJ van Schalkwyk	Witbank-Noord	5 en 6 Oktober 2016
Ds E Verhage	Bellville	6 Oktober 2016 om 17:00 tot 21:00
Ds J Ayres	Germiston	6 Oktober 2016 om 14:30 tot 21:00
Oudl DE Erasmus	Klerksdorp-Doringkruin	5 tot 7 Oktober 2016
Dr AB Geyser-Fouché	Dosent	5 tot 7 Oktober 2016
Oudl SJ Rootman	Ottosdal	5 tot 7 Oktober 2016
Ds CM van der Merwe	Hartebeestpoort	5 Oktober 2016 om 15:30 tot 7 Oktober 2016
Ds LS van Rooyen	Leeudoringstad/ Makwassie	5 Oktober 2016 middagsessie tot 7 Oktober 2016
Oudl HJ Mienie	Seestergemeente Brackenhurst	5 Oktober 2016 oggendsessie 6 en 7 Oktober 2016

Oudl F van der Kuil	Nederlandssprekende Gemeente	6 Oktober 2016
Ds CB Prinsloo	Onverwacht	6 Oktober 2016 7 Oktober 2016 aandsessie
Ds RL van der Westhuizen	Tzaneen	6 en 7 Oktober 2016
Ds AH Roets	Swartkop	7 Oktober 2016 om 10:30 tot onbekend

LAAT REGISTRASIES

Die volgende afgevaardigdes het laat geregistreer:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE
Oudl A van der Merwe	Benoryn
Oudl R van Zyl (in plek van primus)	Klerksdorp-Doringkruin
Oudl JC Engelbrech (in plek van primus)	Komatipoort

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus van die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof E van Eck, drr RA Denton, C Pretorius, T van Wyk en ds JM Bevolo-Manders.

'n Herstemming vind plaas tussen drr RA Denton, C Pretorius en ds JM Bevolo-Manders.

'n Herstemming vind plaas tussen dr C Pretorius en ds JM Bevolo-Manders.

Ds JM Bevolo-Manders word verkies.

---oOo---

2.3

VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET GEMEENSKAP VERBAND HOU

BESKRYWINGSPUNT 21: RING VAN POTCHEFSTROOM

MISSIONALE KERKWEES

Die Kerk is op grond van die *Missio Dei* ook missionaal gerig. Missionale gerigtheid is 'n wesenseienskap van die Kerk:

- * Saam met die kerk van alle eeue bely die Kerk dat God 'n drie-enige God is wat Homself in die Bybel openbaar as Vader, Seun en Heilige Gees.
- * Die hoogste gesag in die Kerk is Jesus Christus.

- * Die Kerk is liggaam van Christus saam met alle ander kerke.
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is verbonde aan die belydenis van die *algemene Christelike kerk* en is kerk van die reformasie.
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het 'n eie gestalte met 'n eie Kerkorde.
- * Die Bybel is die bron van die Kerk se geloof en lewe.
- * Die Kerk beoefen sy teologie vanuit 'n Bybels-reformatoriese perspektief. In sy teologie hou die Kerk rekening met die konteks van die evangelie, die konteks van die Kerk met sy eie kultuur en geskiedenis, en die konteks van die kultuur waarbinne die evangelie verkondig word.
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het 'n presbiteriaal-sinodale karakter. Die hart van die Kerk klop in die plaaslike gemeente.
- * Die Kerk het 'n sending. God stuur die Kerk die wêreld in. Die evangelie van Jesus Christus moet aan die wêreld verkondig word.
- * In sy missionale gerigtheid vestig die Kerk bedieninge om die evangelie van Jesus Christus aan almal te verkondig.

Dr RA Denton, die skriba van die Ring van Potchefstroom, stel die beskrywingspunt.

1. Die volgende amendement, gestel deur prof TFJ Dreyer en gesekondeer deur dr T van Wyk, word aanvaar:

Die Kerk is op grond van die Missio Dei missionaal. Missionale gerigtheid is 'n wesenseienskap van die Kerk:
 - * Saam met die kerk van alle eeue bely die Kerk dat God 'n drie-enige God is wat Homself in die Bybel openbaar as Vader, Seun en Heilige Gees.
 - * Die hoogste gesag in die Kerk is Jesus Christus.
 - * Die Kerk is liggaam van Christus saam met alle ander kerke.
 - * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is verbonde aan die belydenis van die *algemene Christelike kerk* en is kerk van die reformasie.
 - * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het 'n eie gestalte met 'n eie Kerkorde.
 - * Die Bybel is die bron van die Kerk se geloof en lewe.

- * Die Kerk beoefen sy teologie vanuit 'n Bybels-reformatoriese perspektief. In sy teologie hou die Kerk rekening met die konteks waarin die evangelie ontstaan het en die konteks waarin die evangelie verkondig word.
 - * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het 'n presbiteriaal-sinodale karakter. Die hart van die Kerk klop in die plaaslike gemeente.
 - * Die Kerk is 'n sendeling. God stuur die Kerk die wêreld in. Die evangelie van Jesus Christus moet aan die wêreld verkondig word.
 - * Op grond van sy missionale wese vestig die Kerk bedieninge om die evangelie van Jesus Christus aan almal te verkondig.
2. Die volgende amendement, opgestel deur oudl A Valks en gesekondeer deur ds G Rocher, word aanvaar:
- Die geamendeerde besluit van Beskrywingspunt 21, opgestel deur prof TFJ Dreyer en dr T van Wyk, word deur die Herskrywingskomitee volledig opgeneem en ingewerk by Ordereël 1 en die ordinansies wat daarmee verband hou.

2.3.1 BUITELANDSE BEDIENING

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 22: KERNGKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK BUITELANDSE BEDIENING

Die vergadering neem met dank kennis van die verslag en al die betrokke rolspelers word vir hul werk bedank.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

1. Die volgende amendement, gestel deur dr GJ Malan en gesekondeer deur ds MCE Botes, word aanvaar:

Die vergadering keur goed dat daar by instansies buite die kerk fondse gewerf word om die bediening in Paraguay te help befonds.

Motivering:

- * Daar is welwillende sakelui wat jaarliks donasies sal gee.
- * Die lidmate in Paraguay dra al reeds die volle binnelandse

reiskoste, maar hulle kan nie die vliegkaartjie volledig bekostig nie.

2. Die volgende amendement, gestel deur dr GJ Malan en gesekondeer deur ds MCE Botes, word in beginsel aanvaar, en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om die aangeleentheid binne die parameters van belastingwetgewing te laat gebeur:

Die vergadering keur goed dat die Raad van Finansies 'n belasting-vrystellingsdokument aan donateurs uitreik sodat hulle die bedrae bestee aan donasies van hulle belasbare inkomste kan aftrek.

Motivering:

- * Sakelui kan tot 10% van hulle belasbare inkomste aan donasies spandeer en dit van hulle belasbare inkomste aftrek.
- * Op hierdie manier trek die sakelui ook voordeel met die donasie.
- * Die uitvoering van die besluit raak ook ander kerklike terreine wat steun op donasies.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

MOSIE

Die volgende mosie, gestel deur ds HP van den Berg en gesekondeer deur dr JC van der Merwe, word aanvaar:

Die Algemene Kerkvergadering spreek op wêreld onderwysdag dank uit teenoor alle onderwysers, want hul onbaatsugtige werk is 'n pilaar waarop ons gemeenskap staan en waardeur ons gemeenskap ontwikkel word.

SPREEKBEURT AANGEVRA DEUR DS TL BOTHA INSAKE DIE BEDIENING IN ZIMBABWE

Ds TL Botha spreek die vergadering toe insake die bediening in Zimbabwe.

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus van die visevoorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof E van Eck, dr RA Denton, C Pretorius en T van Wyk.

'n Herstemming vind plaas tussen dr RA Denton en C Pretorius.

Dr RA Denton word verkies.

2.3.2 KERKSPIEËL-ONDERSOEK

**BESKRYWINGSPUNT 23: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
KERKSPIEËL-NCLS ONDERSOEK**

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die resultate van die Kerkspieël-NCLS ondersoek en besluit dat

- * die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en in die besonder die Kernkomitee vir Gemeentelike bediening, hierdie inligting gebruik in die beplanning van die kerklike bediening vorentoe as deel van die strategie vir volhoubare bediening.
- * 'n proses vir gemeentebegeleiding met die oog op missionale bedieningsontwikkeling vanuit die insigte wat die Kerkspieël-NCLS navorsingspan bied, daargestel word.

Ds J Coetzee stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 24: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
DEELNAME AAN DIE VOLGENDE KERKSPIEËL-NCLS ONDERSOEK**

Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die Kerk aan die volgende Kerkspieël-NCLS ondersoek sal deelneem en dat soveel as moontlik gemeentes hierby betrek sal word.

Ds J Coetzee stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 25: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
BEDIENINGSPLAN VAN GEMEENTES AAN DIE HAND VAN DIE
KERKSPIEËL-GEMEENTEOPNAME**

Die moontlikheid word ondersoek om die bedieningsplan van gemeentes aan die hand van die Kerkspieël-gemeenteopname in te rig.

Ds J Coetzee stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

2.3.3 BRUGBEDIENING IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 26: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
BRUGBEDIENING**

- * Die vergadering aanvaar die verslag.
- * Gemeentes wat hulself in 'n kritieke oorgangfase bevind word versoek om van brugbediening gebruik te maak ten einde die strewe na gesonde gemeentes in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika te verwesenlik.
- * Ds JG Janse van Rensburg word sterkte toegebid vir sy werk as voorsitter van die *Network for Interim Ministry in Southern Africa*.

Ds JG Janse van Rensburg stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

2.3.4 TOERUSTING VAN LEIERS BINNE DIE WERKRUIMTE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 27: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
TOERUSTING VAN LEIERS BINNE DIE WERKRUIMTE VAN DIE
NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA**

- * Die verslag in Bylae I word aanvaar.
- * Die Kerk gee deurlopend aandag aan die ontwikkeling van gemeentelike leiers.
- * Dank aan dr FJ Labuschagne vir sy bystand aan gemeentes en die fasiliterende rol wat hy vervul.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

2.3.5 SENTIK

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 28: RAAD VIR SENTIK

BEFONDSING VAN SENTIK

Die Algemene Kerkvergadering bevestig die belangrikheid en waarde van SENTIK as die Kerk se sinodale sentrum vir toerusting, inligting en kommunikasie. Die Kerk aanvaar daarom sinodaal verantwoordelikheid vir die befondsing van SENTIK se oorhoofse koste (insluitend die personeel se salarisse) net soos vir ander sinodale aktiwiteite wat in belang van die hele Kerk plaasvind.

Motivering:

- * Alle moontlike besparings (met behoud van die reeds beperkte personeel) is reeds gedoen. Die raad het sodoende daarin geslaag om binne die perke van 'n aangepaste begroting, soos goedgekeur deur die Raad van Finansies en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, te bly.
- * Die samesmelting van tydskrifte sal nie koste-effektief wees nie. Trouens, die Raad vir SENTIK sal finansiële veel swakker daaraan toe wees en op die koop toe 'n voertuig vir kommunikasie verloor.
- * Om die bestaande personeelkorps te verminder raak nie net die funksionering van die Raad nie, maar omdat die werkopdrag van al SENTIK se personeel divers, omvangryk en vervleg met verskeie ander afdelings van die Sinodale Dienssentrum is, sou so 'n stap ingrypende gevolge vir die Kerk in den brede hê.

Ds D Barnard, die voorsitter van die Raad vir SENTIK, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar, sowel as die volgende mosie, gestel deur dr PL Steenkamp en gesekondeer deur ds GS de Beer:

Die vergadering gee opdrag aan die Raad vir SENTIK om 'n volledige en omvattende ondersoek te doen (in samewerking met die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging en die Algemene Diakensvergadering) na die geïntegreerde gebruik van alle media kanale, om daardeur die roeping van die Kerk uit te dra as synde die verkondiging van die versoening met God deur Jesus Christus.

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus van die viseskriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof E van Eck, dr C Pretorius en T van Wyk.

Dr C Pretorius word verkies.

---oOo---

BESKRYWINGSPUNT 29: RING VAN GERMISTON

SENTIK KOSTE RAKENDE PUBLIKASIES

Gemeentes het kennis ontvang dat daar 'n eenmalige bedrag *gehef* sal word rakende *Die Hervormer*. Of hierdie bedrag minder of meer is as die aantal eksemplare wat bestel word, is nie van belang nie. SENTIK beskik nie oor die nodige magtiging om so 'n *heffing* in te stel nie.

Motivering:

Die vergadering se gevoel is soos volg:

- * Hierdie is 'n bykomende *heffing* op gemeentes, veral ook omdat dit verhaal word met dieselfde debietorder waarmee sinodale offergawes verhaal word.
- * SENTIK beskik nie oor die nodige bevoegdheid om eensydig so 'n *heffing* in te stel nie.
- * Die optrede ondersteun nie die Raad van Finansies se handelinge om styging in sinodale offergawes so laag as moontlik te hou deur dan 'n addisionele *heffing* op gemeentes eensydig toe te pas nie.
- * Gemeentes is nie eintlik 'n keuse gegee nie.
- * Antwoorde wat gemeentes vanaf SENTIK in hierdie verband ontvang het, is nie bevredigend nie.
- * Finansiële argumente wat deur SENTIK aangevoer word, is nie bevredigend nie.
- * Slegs die Algemene Kerkvergadering is in staat en gemagtig om enigsins heffings in te stel.

Hierdie *heffing* mag 'n kleiner bedrag wees as wat ander heffings behoort. Punt is dat die beginsel waarop hierdie *heffing* tot stand gekom het nie na wense is nie, en die gemeentes in die Ring van Germiston spreek hul kommer hieroor uit.

Ds D Bester, die skriba van die Ring van Germiston, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

2.3.6 KITSKERK-INLIGTINGSTELSEL

Verbeteringe en byvoegings aan KitsKerk Inligtingstelsel tussen Maart en September 2016 (weergawes 2028/2032):

- * Transaksies:
 - ** Behalwe vir die Algemene Joernaal, is die volgende hulpjoernale bygevoeg: Kontantontvangste, kontantbetalings, Debiteure en krediteure.
 - ** Transaksies kan intyds in enige van die joernale nagespeur word volgens datum, tipe transaksie, rekeningtipe, bedrag en na Excel uitgevoer en/of gedruk word.
- * Bybelteks:
 - ** Bybelteks uit enige van sewe Bybels kan nagespeur word (internetkonnektiwiteit nodig).
 - ** HTML5 skyfies met geselekteerde Bybelteks kan gestoor word (sien Projeksie hieronder).
 - ** Geen Bybelteks word in KitsKerk gestoor nie. Bybelteks word oor die Internet opgesoek.
- * Projeksie:
 - ** Die vermoë om lewendig vanaf *Youtube* en *Vimeo* te stroom en te projekteer is bygevoeg (internetkonnektiwiteit met genoegsame kapasiteit en data nodig).
 - ** HTML5 skyfies met Bybelteks kan ingevoer word op 'n projeksieprogram (sien Bybelteks hierbo).
- * KitsKerk Eutheos:
 - ** Die gemeenteregister is aanlyn vir gemagtigde gebruikers beskikbaar vir naspeurdoeleindes.
 - ** Elke gemeente is geïsoleer in sy eie houer ("container"). Elke houer met data word met 'n gemeente se eie, unieke sleutel geënkripteer.
 - ** Nie net voldoen KitsKerk Eutheos daarom aan die bepalings van POPI en ander wetgewing nie, maar in die onwaarskynlike geval van 'n inbraak op die bediener, sal die inbraak nie net beperk wees tot 'n enkele gemeente nie, maar die inbreker sal ook geen data in rou, leesbare formaat kan sien sonder die gemeente se unieke sleutel nie.
- * Sinkronisasie van lidmate met Finkerk:
 - ** Vir gemeentes wat verkies om van Finkerk gebruik te maak, is 'n funksie bygevoeg om lidmate vanaf KitsKerk na Finkerk te sinkroniseer.

- ** Die implikasie hiervan is dat gemeentes die keuse het om van KitsKerk óf Finkerk vir finansiële rekordhouding gebruik te maak.
- * Verbeteringe aan die grootskaalse lidmaat invoerenjin:
 - ** Die CSV- en Winkerk-koppelvlakke is verbeter. Lidmate kan nou vinniger vanaf CSV-lêers en Winkerk ingelees word (30 000 lidmate neem 30 tot 60 sekondes om in te voer (onderhewig aan die rekenaar se verwerkingskapasiteit).

Kennis geneem.

2.3.7 WINKERK-INLIGTINGSTELSEL

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 30: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK-VERGADERING

SENTRALE INLIGTING- EN KOMMUNIKASIESTELSEL VIR DIE KERK

- * **Die Algemene Kerkvergadering besluit dat alle gemeentes voortaan hulle gemeente-administrasie op dieselfde manier moet inrig en van dieselfde programmatuur moet gebruik maak.**
- * **Die Algemene Kerkvergadering besluit watter inligting- en kommunikasiestelsel die Kerk voortaan sal gebruik: WinKerk/FinKerk (van InfoKerk) of Kitskerk (van Delitech).**

Motivering:

Die Hervormde Kerk het gemeentes en ringe tot dusver tot 'n groot mate aan hulleself oorgelaat wat betref stelsels vir die bewaring van inligting, administrasie, en kommunikasie.

In sommige gemeentes word die doopregister, lidmaatregister en huweliksregister in boeke gehou, in ander gemeentes word dit elektronies bewaar, en in sommige gemeentes word dit in albei formate bewaar (met die uitdaging om te verseker dat alles wat in die een inligtingsbron staan ook in die ander staan). Dieselfde geld vir notules, begrotings en finansiële state, belastingdokumentasie, personeel- en verlofregisters, rekords van eredienste, verslae, korrespondensie, en 'n wye verskeidenheid ander stukke.

In sommige gemeentes en ringe vind die administrasie en kommunikasie (in watter formaat ook al) baie effektief plaas, word alle dokumente veilig bewaar, en vloei inligting vinnig en effektief. In ander gevalle is daar groot leemtes, is die inligting onvolledig, onakkuraat en verouderd. Dikwels is daar 'n breuk in administrasie en kommunikasie telkens as 'n bepaalde ampsdraer of funksionaris

die gemeente of ring verlaat, en raak kosbare inligting verlore. Dit is onduidelik tot watter mate ringskommissies hulle wetlike verantwoordelikheid nakom om jaarliks toe te sien dat elke gemeente se *Inventaris van Inligtingsbronne* op datum is, wat op sigself risiko's inhou.

Die leemtes op plaaslike vlak spoel natuurlik oor op sinodale vlak. Dit verg baie moeite en tyd van ringskommissies en personeel van die Sinodale Dienssentrum om inligting soms herhaaldelik uit sommige gemeentes aan te vra. Die feit dat gemeentes elkeen hulle eie administratiewe stelsel gebruik hou in dat ringskommissies en sinodale personeel baie addisionele tyd moet spandeer om inligting uit verskillende gemeentes te konsolideer en verwerk. Dit veroorsaak 'n geweldige vermorsing van tyd, hulpbronne en geld.

Die huidige stand van sake hou boonop die volgende kritieke risiko's vir die Kerk in:

- * Inligting raak verlore, wat die gemeente en Kerk op talle maniere blootstel.
- * Finansiële skade volg dikwels op swak administrasie en gebrekkige oorsig.
- * Oneffektiewe kommunikasie met die verkeerde persone laat inligting en geleenthede verlore gaan, en lei tot baie frustrasie.
- * Verkeerde besluite is onafwendbaar indien al die relevante inligting nie beskikbaar of akkuraat is nie.

Met die druk op volhoubaarheid kan die Hervormde Kerk nie langer bekostig om oneffektief te werk en haarself aan die voorgenoemde risiko's bloot te stel nie. Daarom het dr WC van Wyk (sekretaris: kommunikasie), met die ondersteuning van personeel van die Sinodale Dienssentrum, ondersoek ingestel na verskillende elektroniese inligting- en kommunikasiestelsels wat aan die volgende behoeftes kan voldoen:

- * Effektiewe gemeente-administrasie en betroubare rugsteun.
- * Maklik opdateerbare inligting van lidmate en ampsdraers (doopregister, lidmaatregister, huweliksregister, nuwe intrekkers, lidmate wat vertrek, bevestiging van ampsdraers, ensovoorts).
- * Effektiewe kommunikasie met predikante en die regte funksionaris vir elke saak, en integrasie van verskillende kommunikasiemedie (e-pos, telefoon, SMS, ensovoorts) en sosiale media.
- * Beplanning en bestuur van finansies: Begrotings, finansiële verslae, offergawes, spesiale inkomste, donasies, barmhartigheid, bestelvorms (boeke, ensovoorts), beleggings en rentes.
- * Bewaring van agendas, notules, verslae, foto's, videomateriaal en historiese dokumente.

Dit is noodsaaklik dat alle gemeentes voortaan hulle gemeente-administrasie op dieselfde manier moet inrig en van dieselfde programmatuur moet gebruik maak. Hieroor moet die 71ste Algemene Kerkvergadering 'n beginselbesluit neem. Om praktiese redes sal hierdie besluit oor 'n periode van een tot drie jaar (voor die

volgende Algemene Kerkvergadering) in gemeentes ingefaseer word om dit uitvoerbaar te maak. Die sagteware word deur 'n diensverskaffer aan elke gemeente verskaf en opleiding word gegee waar dit nodig mag wees. Elke gemeente is self vir die koste verantwoordelik, hoewel die Kerk sinodaal namens gemeentes met die verskaffer kan onderhandel oor voorkeurtariewe.

Die ondersoek na inligting- en kommunikasiestelsels het aan die lig gebring dat die groot kommersiële stelsels (sogenaamde ERP-stelsels soos SAP) nie ideaal gepas is vir die Kerk se behoeftes nie, en baie duur is. Vier verskillende ondernemings wat stelsels spesifiek met die oog op kerklike administrasie ontwikkel het, is versoek om inligting oor hulle stelsels te verskaf en 'n demonstrasie van die programmatuur by die Sinodale Dienssentrum te gee. Daar is besluit om twee moontlike inligting- en kommunikasiestelsels aan die Algemene Kerkvergadering voor te lê vir oorweging, naamlik WinKerk/FinKerk (van InfoKerk) en Kitskerk (van Delitech). Voorleggings van beide ondernemings word by die agenda van die Algemene Kerkvergadering aangeheg, en die twee ondernemings sal tydens die Algemene Kerkvergadering elk 20 minute geleentheid kry om hulle produk bekend te stel. Die Algemene Kerkvergadering moet besluit watter een van die twee inligting- en kommunikasiestelsels die Kerk voortaan sal gebruik.

Die Algemene Kerkvergadering behoort die beskrywingspunt te aanvaar, want

- * die huidige situasie het heelwat leemtes en hou groot risiko in vir die Kerk.
- * die gebruik van een inligting- en kommunikasiestelsel regdeur die Kerk sal effektiewe administrasie op alle vlakke in die Kerk dien en lei tot 'n meer koste-effektiewe aanwending van tyd, hulpbronne en geld in gemeentes, ringe en sinodale verband.

Dr WC van Wyk, die sekretaris: kommunikasie, stel die beskrywingspunt.

Dié aangeleentheid word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir verdere studie, met in agneming van die volgende amendement, gestel deur ds CP van der Walt en geseondeur deur ds JG Janse van Rensburg:

- * **Die Algemene Kerkvergadering besluit dat alle gemeentes daarheen werk om hul stelsel sentraal te integreer. Vir hierdie doel word 'n formaat waarop data uitgevoer word vasgestel en aan gemeentes gesirkuleer, sodat dit maklik in die sentrale stelsel ingevoer kan word.**
- * **Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit watter sentrale stelsel gebruik word met inagneming van die moontlikheid om data uit ander stelsels in te voer.**

2.3.8 KOMITEE: ARGIEF EN BIBLIOTEEK

Kennis geneem.

2.3.9 WELSTAND VAN PREDIKANTE

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 31: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
WELSTAND VAN PREDIKANTE**

- * Die vergadering ondersteun voortgesette geleenthede vir predikante deur die Welstandsprogram aangebied, sodat dit kan bydra tot die emosionele veerkragtigheid van predikante en die deurlopende ondersteuning van onderskeie rolspelers in die langtermyn ondersteuningsnetwerk.
- * Predikante en hul gesinne poog om geleenthede wat die Predikante Welstandsprogram beskikbaar stel, op 'n gereelde basis by te woon as 'n noodsaaklikheid vir persoonlike groei en selfsorg.
- * Kerkrade en ringe ondersteun en, waar moontlik, begroot vir geleenthede wat die Predikante Welstandsprogram beskikbaar stel vir predikante in gemeentes en ringe.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

2.3.10 LIDMAATTOERUSTINGSPROGRAM

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 32: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
TOERUSTING VAN LIDMATE BINNE DIE WERKRUIMTE VAN DIE NEDER-
DUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA**

- * Die verslag word aanvaar.
- * Gemeentes word aangemoedig om van hierdie materiaal gebruik te maak.
- * Dank aan dr H Delport en ds MA Venter vir die saamstel van hierdie kursus.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 33: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK-
VERGADERING**

PRIESTERSKAP VAN DIE GELOWIGE

Die 71ste Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om navorsing te doen oor die algemene priesterskap van die gelowiges, en hoe lidmate van die Kerk kan deelneem aan die bediening van die evangelie.

Motivering:

Navorsing het aangetoon dat kerke groei toon waar lidmate op 'n konstruktiewe wyse deelneem aan die bediening van die evangelie. Die toerusting van lidmate is van kritieke belang vir die welsyn van gemeentes.

Ds FJ Labuschagne, die algemene sekretaris, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

MOSIE

Die volgende mosie, gestel deur dr WC van Wyk en gesekondeer deur dr AG Ungerer, word aanvaar:

Die Algemene Kerkvergadering is bekommerd oor die onrus op die land se kampusse wat verhinder dat studente hul studies kan voortsit en voltooi. Die vergadering spreek sy kommer uit oor intimidasie en geweld wat studente, personeel en besoekers, en hul eiendom, op die kampusse van openbare universiteite in gevaar stel. Die vergadering doen 'n beroep op studente, universiteitsowerhede en die regering om by wyse van dialoog oplossings vir die huidige konflik te vind. Die vergadering versoek die owerhede om toe te sien dat die normale akademiese aktiwiteite so gou moontlik weer kan voortgaan. #universiteitdebat #universitydebate #kampusdialoog #campusdialogue #laatonsstudeer #letusstudy.

**VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN
DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

Die vergadering stem vir die sekundus van die eerste predikantslid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof E van Eck, dr A Botha, S Hoffman, MJ Jansen van Rensburg, JM van Staden, T van Wyk, di TF Dreyer, PS Esterhuizen, JT Manders, GC Senekal en NJS Steenekamp.

'n Herstemming vind plaas tussen dr S Hoffman, JM van Staden, T van Wyk en ds GC Senekal.

'n Herstemming vind plaas tussen dr S Hoffman en JM van Staden.

Dr JM van Staden word verkies.

---oOo---

2.3.11 STUDENTEGEMEENTES EN -BEARBEIDING

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 34: KERNGOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK STUDENTEBEDIENING

- * Die vergadering spreek hom gunstig uit oor die bearbeiding van studentelidmate van die Kerk binne die ruimte van die Kerk se strategiese bediening.**
- * Predikante en gemeentes word versoek om studente vanuit hul gemeentes aan te moedig om by die onderskeie studentegemeentes van die Kerk in te skakel.**
- * Ouderlingvergaderings bekom jaarliks inligting van alle skoolverlaters wat uit gemeentes verhuis na tersiêre instellings. Die inligting (toekomstige adres en telefoonnommer) word na die onderskeie studentegemeentes gestuur.**

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 35: RING VAN BLOEMFONTEIN

BESLUIT 4.1.5.2 VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING WORD HERBEVESTIG

Om alle Hervormde lidmate aan tersiêre instellings in Bloemfontein effektief te bearbei, begroot die Kerk vir 'n standplaas met versorging op toetreeskaal.

Motivering:

Agtergrond:

1. *Studente:*

Bloemfontein Universiteit en ander akademiese instellings word gevoed hoofsaaklik uit gemeentekinders in die Vrystaat, Noordkaap en Oos-Kaap – oral oor klein gemeentes.

Tydens die 67ste Algemene Kerkvergadering, is soos volg besluit:

Om alle Hervormde lidmate aan tersiêre instelling in Bloemfontein effektief te bearbei, begroot die Kerk vir 'n standplaas met versorging op toetreeskaal.

Die gemeente Bloemfontein het daarna 'n bedieningsruimte met die opdrag van studentebediening tot stand gebring.

Op daardie stadium was daar ongeveer 100 plus studente in Bloemfontein, maar die getalle het algaande gekrimp tot 'n huidige 50 studente. Die krimpende getalle kan hoofsaaklik toegeskryf word aan die toestande op die kampusse wat aan niemand onbekend is nie. Ander kerke soos veral die charismatiese kerke maai ook onder die jeug.

Op hierdie stadium ontvang gemeente Bloemfontein geen inkomste buiten die deurkollekte van die studente nie. Betaling van heffing vir die studente geskied uit die gemeente se fondse.

2. *Bloemfontein gemeente:*

Die predikant wat bevestig is in die studente werkruimte doen ook ander gemeentewerk:

- * Die bediening van die wyk Brandfort waar een Sondag per maand 'n preekpunt is. Huisbesoek geskied ook daar.
- * Kategese van die finalejaar katkisante.
- * Betrokke by gemeentefunksies soos byvoorbeeld die Gholfdag en Windpompfees.

Die predikant is lankal nie meer op die toetreevlak van versorging nie, derhalwe dra die gemeente die verskil by, asook gratis huisvesting en dienste. Hy ontvang egter geen selfoontoelae of mediese bydraes nie.

Die gemeente kon dit nog altyd met behulp van die subsidie vir studentebearbeiding bekostig. Sedert verlede jaar het die vermindering van die subsidie egter begin druk plaas op die gemeente se finansies.

3. *Ring van Bloemfontein:*

Die Ring van Bloemfontein bestaan tans uit twee groter gemeentes, naamlik Bloemfontein en Bloemfontein-Wes, en dan drie kleiner gemeentes, naamlik Dordrecht, Queenstown en Petrusburg.

Gedurende September 2015 is ds MJ Swart losgemaak van gemeente Petrusburg en die kontrak wat daar tussen hom en die gemeentes Dordrecht en Queenstown was, is deur homself beëindig.

Dit laat die ring met die volgende predikante:

- * Ds JJ Dreyer: Volsorg werkruimte by gemeente Bloemfontein.
- * Ds W Dykema: Studente werkruimte by gemeente Bloemfontein (hy word nie volsorg vergoed nie).
- * Dr J Nel: Deeltydse werkruimte by gemeente Bloemfontein-Wes – het ook ander verpligtinge by die Universiteit.
- * Ds I Katzke: Deeltyds werkruimte by gemeente Bloemfontein en is ook betrokke by Bloemfontein-Wes. Het 'n voltydse werk en is nie beskikbaar vir gemeentewerk nie, wel vir preekbeurte.

Motivering:

1. *Studente:*

Die erediensbywoning van die groepie studente in Bloemfontein is gemiddeld 60%. Dit is ook min of meer die persentasie studente wat uiters meelewend is in die studentebearbeiding. Die res is geredelik betrokke, maar almal wil graag aan die bediening verbonde bly.

Hierdie groepie studente, alhoewel min, is entoesiasies en is ook betrokke by die gemeente se bedrywighede:

- * Een maal 'n week word daar Bybelstudie by die pastorie gehou.
- * Studentekampe en koffiedrink geleenthede word gereël.
- * Pastorale bediening vind gereeld plaas, soos byvoorbeeld 'n student wat probeer het om selfdood te pleeg is deur die predikant ondersteun. Daar is talle sulke voorbeelde.
- * Daar is ook studente wat besig is met volwasse katkisasie wat graag by die Hervormde Kerk wil inskakel en reeds inskakel.

Indien daar sou voortgegaan word met die geleidelike afskaling van die studentesubsidie, sou dit uiteraard *beteken dat hierdie bearbeiding nie sal kan voortgaan nie* en die studentepredikant losgemaak sal moet word van gemeente Bloemfontein.

Alhoewel die studentegetalle klein is en die redenasie gehoor word dat die bearbeiding 'n luukse is, kan ons nie daarmee saamstem nie. Moet ons nou ter wille van finansies hierdie klompie gemeentekinders wat van klein gemeentes af kom net so los, en toesien dat ons ook die klein groepie jongmense wat nog positief en entoesiasies oor die Kerk is net eenvoudig verloor aan ander kerke, of erger nog kerklos maak.

Die ouers van hierdie kinders is immers tog ook lidmate en dra ook by tot die heffings wat onder andere vir studente- of jeugbediening behoort te gaan.

2. *Bloemfontein gemeente:*

Gemeente Bloemfontein bestaan tans uit 375 belydende lidmate (uitgesluit die studente) en word huidiglik nog deur 'n volsorgpredikant bedien.

Om die gemeente behoorlik pastoraal te bedien saam met ander verantwoordelikhede soos vergaderings, projekte, Bybelstudies, ensovoorts, moet die predikant hard werk en laat dit hom werklik nie met veel vrye tyd op hande nie.

Die vermindering van die subsidie die afgelope twee jaar het groot druk op die gemeente se finansies geplaas. Die begroting vir die 2016/17 finansiële jaar is net vir vier maande goedgekeur en daar is ook besluit om aan beide predikante net die 6% verhoging toe te staan. Albei die predikante word nou op 'n kerf onder skaal vergoed.

Daar is bereken dat gemeente Bloemfontein 'n bedrag van R92 000.00 in hierdie jaar tot studentebediening sal moet bydra om die standplaas te onderhou. Dan is die waarde van die gratis huisvesting nie in berekening gebring nie.

Die toestand van sake is nie volhoubaar nie en laat dit die gemeente uiteraard met geen ander opsie as om te versoek dat die studentepredikant van sy standplaas losgemaak word indien geen finansiële hulp ontvang word nie. Dit is egter die laaste roete wat die gemeente sal wil volg.

3. *Ring van Bloemfontein:*

Soos hierbo genoem het daar werklik 'n klein *werkmag* in die ring oorgebly.

Die predikante van Bloemfontein en Bloemfontein-Wes het om die beurt tot einde Januarie 2016 twee Sondae per maand by gemeente Petrusburg gepreek. Tans preek ds JMJ de Wet elke tweede naweek in Petrusburg. Gelukkig kos dit die gemeente nie te veel nie aangesien ds De Wet daar verby ry op sy pad terug vanaf Vanderkloof. Vergaderings, ensovoorts, moet nog steeds deur die Bloemfontein predikante gehou word.

Di Dreyer en Dykema preek om die beurt elke tweede Sondag van die maand te Dordrecht en Queenstown. Vergaderings word dan ook by dié geleentheid gehou.

Daar is reeds begin om gesprek met die twee gemeentes te voer ten einde die bediening aldaar permanent te probeer maak. Dit kan meebring dat daar vir miskien 'n jaar of twee verligting in die vorm van finansiële bydraes kan kom. Indien daar egter nog 'n predikant uit die ring moet gaan sal dit die bediening aan die kleiner gemeentes feitlik onmoontlik maak, en bring dit ook die voortbestaan van hierdie gemeentes onmiddellik in gedrang.

Op grond van bogenoemde motivering word die ernstige versoek tot die vergadering gerig dat daar tot so 'n mate begroot sal word, dat die studentebediening in Bloemfontein kan kontinueer.

Ds W Dykema, die skriba van die Ring van Bloemfontein, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 36: RING VAN MIDDELBURG

GEVANGENISBEDIENING

Die Algemene Kerkvergadering besluit om *Invest my Future* as 'n spesialisbediening van die apostolaat te ondersteun. Dit kan beskou word as 'n bediening geskoei op die *Fresh Expressions*-benadering.

Motivering:

Invest my Future is 'n buitengewone bediening wat in die besonder gerig is op korrektiewe fasiliteite landswyd. Hierdie bediening sluit die pastorale en fisieke versorging in van

- * aangehoudenenes (oortreders).
- * babas agter tralies.
- * oortreders op parool.
- * slagoffers van geweldsmisdade wat deel is van die herstellende geregtigheid.
- * slagoffers van die geweld spesifiek binne gesinsverband.

Ds ME Beukes stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

2.3.12 GESINS- EN JEUGBEDIENING

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 37: KERNGOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK

KATEGESBOEKE

Die vergadering neem kennis van die verslag en bedank dr JA Beukes as hoofredakteur, asook sy span medewerkers, vir die werk wat hulle gedoen het.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 38: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
GESINSBEDIENING**

- * Die vergadering neem kennis van die verslag.
- * Dr JM van Staden en ds JM van Staden word bedank.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 39: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
JEUGNAVORSING**

- * Die Algemene Kerkvergaderings spreek sy dank uit teenoor alle betrokkenes by hierdie projek, sowel as al die deelnemende kerke wat saam met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika gewerk het aan hierdie ondersoek. Vanuit die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika was dr JM van Staden deel van die projekspan, terwyl prof Y Dreyer, di L Oberholzer, JM van Staden en prop M van Niekerk medeskrywers was aan die boek *Skokkend Positief*. Dr WC van Wyk was die skakelpersoon tussen die projekspan en die onderskeie gemeentes van die Hervormde Kerk wat deelgeneem het aan die ondersoek.
- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy dank uit teenoor prof Chris Smit en dr Mike van der Linde vir hulle buitengewone harde werk aan hierdie projek, sowel as *Business Enterprises at University of Pretoria* vir hulle dienste. Tegelyk word die Universiteit van Pretoria se Departement Praktiese Teologie bedank wat die projek akademies huisves en finansiële ondersteun.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek predikante, ouderlinge, kategete en alle ander belanghebbendes om kennis te neem van die bevindinge van hierdie ondersoek en, waar nodig, hul bedieninge diennooreenkomstig aan te pas.
- * Die Kerk word versoek om kennis te neem van die verslag en indringend te besin oor die implikasies vir gesinsbediening, jeugbediening en kategese.
- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die boek *Skokkend Positief* waarin nie alleen die bevindings van die ondersoek

weergegee word nie, maar aangepaste bedieningsvoorstelle gemaak word.

- * Die Algemene Kerkvergadering ondersteun die uitbreiding van hierdie ondersoek om ook kerkvervreemde jongmense in te sluit.

Dr JM van Staden stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur ds DJB Serfontein en gesekondeer deur oudl SE Beeslaar, word aanvaar:

Punt 4 word soos volg gewysig:

- * Die Kerk neem kennis van die verslag en gee opdrag aan die Algemene Kommissie om riglyne aan die Kerk te gee ten einde die bevindinge van die ondersoek prakties te implementeer binne die werkruimtes van gesinsbediening, jeugbediening en katecese.
- * Die Hervormde Teologiese Kollege word versoek om die Kerk deurlopend hieroor toe te rus.

Motivering:

Ten spyte van die missionale gerigtheid van ons Kerk, raak heelwat kinders en jongmense weg uit die Kerk sodra hulle die skool verlaat. Kinders en jongmense word aan die Kerk gebind deur betrokkenheid in die gemeente, maar ook deur middel van uitreike, toerusting as leiers, groter byeenkomste, ensovoorts. Dit is veral belangrik vir ons klein gemeentes om ons jongmense hieraan bloot te stel in samewerking met ander gemeentes.

2.3.13 DIE HUWELIK

BESKRYWINGSPUNT 40: RING VAN POTCHEFSTROOM

DIE HUWELIK AS INSTELLING VAN GOD

Die vergadering bevestig dat

- * die Kerk die huwelik as instelling van God erken as 'n verhouding tussen een man en een vrou.
- * die bevoegde vergaderings verantwoordelik is vir die pastorale begeleiding en versorging van alle lidmate in hul verhoudings.

Motivering:

In Genesis vind die man-vrou verhouding (huwelik) sy beslag as instelling van God. Hierdie saak loop soos 'n goue draad deur die Bybel tot in Openbaring (22:

17) waar die Gees en die bruid wag op en roep na die koms van die Bruidegom.

Op grond van Bybelse getuienis is die huwelik 'n verbintenis tussen man en vrou (Genesis 1: 27, 2: 20 tot 24). In die Nuwe Testament word getuig dat elke man sy eie vrou behoort te hê en elke vrou haar eie man (1 Korintiërs 7: 2). Die Skrif getuig dat die huwelik 'n instelling van God is. Paulus ag die huwelik so hoog dat hy dit in verband bring met die verhouding tussen Christus en sy kerk (Efesiërs 5: 21 tot 33).

Wat die Heilige Skrif van die huwelik leer verwoord God se bedoeling daarmee. Ons is daarom oortuig dat die huwelik tussen man en vrou God die Here behaag. Die Kerk moet die huwelik as 'n eerbare instelling van God bewaar sodat die tempel van God, dit is ons liggaam, nie beskadig word nie.

Dr RA Denton, die skriba van die Ring van Potchefstroom, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur prof E van Eck en gesecondeer deur dr GJ Malan, word aanvaar:

Die eerste asterisk word soos volg gewysig:

*** *die Kerk die huwelik as instelling van God beskou as 'n verhouding tussen een man en een vrou.***

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

TAFELGESPREK

Dr WA Dreyer meld dat hy nie die tradisionele Wandel in die Woord gaan behartig waar daar 'n teksgedeelte gegee word om oor te gesels nie. Daar is verskeie teksgedeeltes in die bylae genoem wat die afgevaardigdes sou kon bespreek indien hulle sou wou.

Die afgevaardigdes word versoek om die gees wat sedert die openingsaand ervaar is, die toonaard van die tafelgesprekke te maak.

Dr Dreyer gaan voor in gebed.

---oOo---

2.3.14 SEKSUALITEIT OF HOMOSEKSUALITEIT

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 41: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK-VERGADERING

HOMOSEKSUALITEIT

Die 71ste Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika

- * betuig sy dank teenoor al die lidmate en ampsdraers van die Kerk wat in opdrag van die 70ste Algemene Kerkvergadering meegewerk het aan die opstel en versameling van studiemateriaal oor homoseksualiteit.
- * spreek sy waardering uit teenoor elkeen wat die uitnodiging aanvaar het om aan die gesprek oor homoseksualiteit deel te neem. Ten spyte van uiteenlopende standpunte is dit met waardigheid en wedersydse respek gestel.
- * moedig predikante aan om die studiemateriaal in hulle pastorale werksaamhede te gebruik.
- * bevestig opnuut die eerste drie punte van die 68ste Algemene Kerkvergadering (2007) se besluit oor homoseksualiteit wat soos volg lui:
 1. *Volgens die breër boodskap van die evangelie maak God se Gees dit vir mense moontlik om met hulle volle menswees in God se teenwoordigheid te lewe. Laasgenoemde sluit ook homoseksuele persone in.*
 2. *Die Kerk glo daarom dat alle gelowiges, ongeag hulle seksuele oriëntasie, lede is van die liggaam van Christus. Die eenheid van die Kerk as liggaam van Christus is 'n evangeliese eis. Die Kerk wil daarom homoseksuele persone in sy midde verwelkom, vertrous en ondersteun.*
 3. *Die Kerk sal vervolgens alles in sy vermoë doen om die verskynsels van homofobie, gay-haat en enige ander vorme van neerhalende optredes teenoor homoseksuele persone teen te werk.*
- * besluit dat indien 'n konflik van belange tussen 'n ampsdraer en sy of haar gemeente ontstaan, weeg die belange en welstand van die gemeente swaarder as dié van die betrokke ampsdraer.
- * bevestig opnuut dat predikante huwelike in terme van die Huwelikswet (Wet 25 van 1961) bevestig en nie enige bevoegdheid in terme van die Wet op Burgerlike Verbintenisse (Wet 17 van 2006) het nie.
- * bevestig dat die Kerk die huwelik as 'n verbintenisse tussen een man en een vrou respekteer.
- * wil lidmate wat as man en vrou saamwoon aanmoedig om hulleself deur 'n Christelike huwelik aan mekaar te verbind.
- * is diep bewus daarvan dat seksualiteit 'n belangrike deel van ons menswees is, en dat elkeen in terme van sy of haar gewete en verstaan van die Bybel daarmee handel. Die Algemene Kerkvergadering besef terdeë dat baie mense met hulle eie seksualiteit worstel en om verskillende redes erg getraumatiseerd kan wees. Ons is van

mening dat die trauma van lidmate nie deur groot en finale uitsprake van sinodale vergaderings gedien word nie, maar wel deur die liefde en versorging wat hulle in 'n plaaslike geloofsgemeenskap ontvang. Daarom behoort die gesprek oor seksualiteit nie op kerklike vergaderings plaas te vind nie, maar wel tydens pastorale gesprekke.

- * Ten slotte doen die 71ste Algemene Kerkvergadering 'n beroep op alle ampsdraers en lidmate van die Hervormde Kerk om in 'n tyd van geestelike en morele verwildering, in die voetspore van Christus te volg en leef soos wat Hy ons geleer het. *Omdat ons kinders van God is, moet ons sy voorbeeld volg. Lewe in liefde soos Christus ons liefgehad het ... (Efesiërs 5: 1).*

Motivering:

Kerklike vergaderings regoor die wêreld het die afgelope dekades uiteenlopende besluite oor homoseksualiteit geneem. Dit sluit Rooms-Katolieke, Protestantse, Pentekostalistiese en Ortodokse geloofsgemeenskappe in. In die onlangse verlede het die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Presbiteriaanse Kerk uiteenlopende besluite geneem. In verskeie geloofsgemeenskappe, onder andere die Anglikaanse Kerk, het dit tot kerkskeuring en hofsake gelei. Die uiteenlopende besluite wat geneem is en die konflik wat daarop gevolg het, veroorsaak dat kerke huiwerig is om enige besluite oor homoseksualiteit te neem.

Dokumentasie wat in die agenda van die 71ste Algemene Kerkvergadering (2016) opgeneem is, laat duidelik blyk dat homoseksualiteit 'n komplekse en sensitiewe saak is waarop nie maklike antwoorde gegee kan word nie. Uiteenlopende eksegeese van teksgedeeltes in die Ou- en Nuwe Testament, asook nuwe navorsing op die terrein van mediese wetenskappe en genetica, laat geen twyfel dat daar altyd uiteenlopende standpunte gestel kan word nie.

Sinodale besluite oor homoseksualiteit is dikwels kontroversieel omdat dit deel gemaak word van 'n gesprek oor kerklike leer, kerklike dissipline (kerkorde) of kerklike prosedures. Wanneer homoseksualiteit deel word van 'n leerstellige diskoers, word die eis om 'n finale antwoord oor iets soos *sonde* te gee, baie sterk. Wanneer die agenda van 'n sinodale vergadering homoseksualiteit insluit, word homoseksualiteit outomaties deel van 'n kerkregtelike proses, onder andere die toelating van homoseksuele persone tot die amp.

Die vraag is dus: Waar hoort die gesprek oor homoseksualiteit? Is dit deel van sinodale prosesse, of is dit iets wat tuis hoort in die gemeentelike situasie, of beide? Moet ons die gesprek oor homoseksualiteit in 'n leerstellige en kerkregtelike konteks plaas, binne 'n pastorale konteks of beide?

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is van mening dat die gesprek binne die pastorale konteks tuis hoort. Die funksie van die Algemene Kerkvergadering of kerklike vergaderings is om te verseker dat predikante en lidmate toegerus is om met medegelowiges in gesprek te tree.

Dr WA Dreyer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

Teenstemme:

- * Ds GS Botha (jr)
- * Ds HJ Celliers
- * Ds JJ Claassen
- * Oudl ME Erasmus
- * Ds F Evert
- * Dr S Hoffman
- * Ds L Janse van Rensburg
- * Ds SA Kok
- * Dr C Pretorius
- * Ds CB Prinsloo
- * Oudl IA Reynecke
- * Ds JJ Steyn
- * Oudl BL van den Berg.

BESKRYWINGSPUNT 42: RING VAN ZEERUST (GEMEENTE MAFEKING)

HOMOSEKSUALITEIT

Die hoofsaak van die Protestantse geloof is die genade van God wat aan *alle* mense geskenk word, dat mense deur genade en deur geloof in Jesus Christus alleen gered word. Daarom behoort die Kerk nie wanneer seksualiteit ter sprake kom, te diskrimineer nie.

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Zeerust nie.

'n Afgevaardigde van gemeente Mafeking stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 43: RING VAN SWELLENDAM (DR GJ MALAN)

HOMOSEKSUALITEIT

Die Kerk erken dat gay-wees nie 'n etiese of morele saak is nie, maar biologiese oorsake het en derhalwe 'n aangebore geslagtelike oriëntasie is.

Motivering:

Die Akademie vir Wetenskap in Suid-Afrika (ASSAf) se ondersoek bevind dat biologiese oorsake, en nie omgewingsoorsake nie, lei tot homoseksuele oriëntasie in die wêreldbevolking. (Sowat 5% van die wêreldbevolking se seksuele oriëntasie is homoseksueel.)

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Swellendam nie.

Dr GJ Malan stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 44: RING VAN SWELLENDAM (DR GJ MALAN)

HOMOSEKSUALITEIT

Omdat gay-wees nie eties en moreel beoordeel word nie, maar biologies, besluit die Kerk om haar nie meer oor die geslagtelike oriëntasie van lidmate uit te spreek nie.

Akademie vir Wetenskap in Suid-Afrika (ASSAf) se ondersoek bevind dat biologiese oorsake, en nie omgewingsoorsake nie, lei tot homoseksuele oriëntasie in die wêreldbevolking. (Sowat 5% van die wêreldbevolking se seksuele oriëntasie is homoseksueel.)

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Swellendam nie.

Dr GJ Malan stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 45: RING VAN LAEVELD

HOMOSEKSUALITEIT

- * Die Algemene Kerkvergadering is diep bewus van die kompleksiteit van die saak van homoseksualiteit, en wil dit opnuut met die grootste versigtigheid, deernis en begrip vir almal hanteer.
- * Die Algemene Kerkvergadering is oortuig daarvan dat die verwarring wat daar oor die saak bestaan en botsende standpunte oor die saak, veral verband hou met die huidige vertalings van die tersaaklike Bybeltekste waarin daar negatief geoordeel word oor homoseksualiteit. Die vraagstelling handel vir die Kerk daarom ten diepste oor Skrifbeskouing, Skrifgebruik en hermeneutiek.
- * Die Algemene Kerkvergadering neem geen verdere besluit oor homoseksualiteit voordat alternatiewe vertalings van die tersaaklike Bybeltekste nie aan die Kerk voorgelê word wat oortuigend is dat die betrokke Bybeltekste nie negatief oor homoseksualiteit oordeel nie.

Motivering:

- * Die saak van homoseksualiteit word deur baie lidmate as hoogs emosioneel ervaar. Dit skep 'n baie plofbare situasie waarin homoseksuele mense net verder verwond kan word, terwyl besluite daaroor die Kerk baie skade kan aandoen en selfs kan laat skeur.
- * Vir die Kerk behoort haar oorweging van die saak steeds in die eerste plek op grond van die Bybel oorweeg te word.
- * Uit die debat behoort dit telkens duidelik te wees dat die oorweging van die saak vasval daarby dat huidige vertalings van die Bybel negatief oordeel oor die saak.
- * Voordat daardie vertalings nie hersien word en daar nuwe moontlike vertalings aangebied word wat die saak nie verder negatief beoordeel nie, gaan die verwarring oor die saak en botsende standpunte nie bygelê kan word nie.
- * Die Kerk behoort derhalwe geen verdere besluit te neem voordat sodanige vertalings nie voorgelê word vir oorweging nie.

Dr MJ Jansen van Rensburg, die skriba van die Ring van Laeveld, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 46: RING VAN KROKODILRIVIER

HOMOSEKSUALITEIT

Die Ring van Krokodilrivier, bewus van die sensitiwiteit rondom die saak van homoseksualiteit, stel voor dat die huidige besluit van die Kerk ten opsigte van die toelating van homoseksueel georiënteerde persone tot die bediening van die evangelie, gehandhaaf word (68ste Algemene Kerkvergadering punt 2.8.1 pp 47 en 48).

Motivering:

- * Dit is uit die heilige kodeks (Levitikus) en ook volgens Nuwe Testamentiese tekste duidelik dat aan bedienaars van die evangelie hoër eise gestel word ten opsigte van 'n morele en etiese lewe.
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het nog nooit 'n sondelys gemaak nie. Maar die eenheid van die Kerk is volgens die Skrif en die belydenis 'n baie belangrike aangeleentheid. Hierdie faktor moet swaar weeg in die Kerk. Die onlangse besluite in die Nederduitse Gereformeerde Kerk oor homoseksualiteit toon hoe broos die eenheid van die kerk kan wees.

- * Die Kerk se verstaan van die huwelik soos deur die 68ste Algemene Kerkvergadering besluit (Besluitebundel 26.5, p 47, van 2007), laat nie ruimte vir selfde geslag huwelike nie, en moet steeds so gehandhaaf word.

Ds FB Sneygans stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 47: RING VAN NOORD-KAAPLAND

HOMOSEKSUALITEIT

Die Ring van Noord-Kaapland vra die Algemene Kerkvergadering om geen bindende besluit te neem nie. Daar is 'n versoek om eers verdere studies te doen.

Motivering:

Die Ring van Noord-Kaapland bly by die *status quo*: 'n Huwelik bestaan uit een man en een vrou. Dit is egter deel van die wese van die Kerk om met alle medemens in liefde en vrede te lewe.

Ds JZ Britz, die voorsitter van die Ring van Noord-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 48: RING VAN MIDDELBURG (GEMEENTE MIDDELBURG)

HOMOSEKSUALITEIT IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Daar moet weer gekyk word na wat sonde is en die definiëring daarvan.

Ons handhaaf die siening dat ons alle homoseksuele persone in liefde aanvaar, waar hulle soos ons almal sonde bely voor die almagtige God en daarna streef om in dankbaarheid voor God te leef. Enige uitleef en verkondiging van sondige dade as goed, kan nie as Bybels aanvaar word nie.

Motivering:

Die gesprek oor homoseksualiteit in die Hervormde Kerk is etlike jare aan die gang. Met die oog op die komende Algemene Kerkvergadering van 2016 is verdere studiestukke beskikbaar gestel en gemeentes gevra om insette te lewer.

Die ouderlingevergadering het die stukke oorweeg en aangevul met verdere bronne. Dit is bespreek en tot die volgende standpunt gekom:

1. Die Bybel as riglyn:

Ons besef dat hierdie saak die wese van die mens en sy lewe op aarde raak. Ons is egter versigtig vir oor-emosionele reaksie, die druk van populêre mening en die media. Ons wil die Bybel gebruik as riglyn vir ons lewe. Ons is bekommerd dat dit nie deel gevorm het van die motiverende dekbrië wat saam met die studiestuk van prof E van Eck aan gemeentes gestuur was nie. In genoemde skrywe word slegs verwys na wat die invloed en gevolg van die mens is.

Ons verstaan dat die Bybel in konteks van sy oorsprong ondersoek moet word. Maar sedert die kerkhervorming is groot moeite gedoen deur ons Bybelvertalers om dit verstaanbaar te maak vir gewone lidmate. Die verstaan van die Bybel word aangevul deur prediking en leeswerk van ons Kerk se geskifte en literatuur, asook dié van ander kerke met dieselfde begroting. Daarom voel die ouderlinge dat hulle wel kan antwoord op die versoek wat gerig is.

2. Sonde, verlossing en dankbare lewe:

Die mens is sondig in sy aard en al sy doen en late. Om een aspek daarvan uit te lig en bo 'n ander te stel, is nie reg nie. Om een menslike toestand te veroordeel of klassifiseer as sonde en dit dan te gebruik as kriteria vir predikante, is ook nie reg nie.

Aanbeveling: Daar moet weer gekyk word na wat sonde is en die definiering daarvan. Ons kan baie maklik verstrië raak in 'n lys van sonde wat vermy moet word en gou dwaal op 'n pad om ons eie saligheid te probeer bewerk.

Jesus Christus het ons verlos van hierdie sondige bestaan. Hy maak dit moontlik dat ons dankbaar hierop kan antwoord om in liefde vir God, in liefde met ons medemens kan saam leef. God se wil bly die riglyn vir so 'n lewe.

3. Seksualiteit:

Ons verstaan van seksualiteit begin by die skeppingsverhaal. God het die mens as man en vrou gemaak. Ons verstaan dit soos volg:

- * Die mens is as man en vrou geskep as lewensmaats. Hierdie band erken ons in die huwelik. Die ruimte vir uitdrukking van seksualiteit is die Christelike huwelik.
- * Man en vrou is geskep sodat 'n nageslag verwek kan word. Ander verhoudings sluit hierdie moontlikheid uit.
- * Wanneer God na sy koninkryk verwys dan praat Hy van *die bruid en bruidegom* – dus weereens verwys die Bybel tog na 'n man en vrou.

Bandelose en losbandige seksuele praktyke van verskeie aard word oral veroordeel in die Bybel. Die sewe voorbeelde van praktyke wat uitdrukking

kry as seksuele verkeer tussen mense van dieselfde geslag, is deel hiervan. Die moderne verskynsel van homoseksuele verhoudings vind uitdrukking in dieselfde seksuele daad. Daarom kan ons nie Bybelse gronde vind om dit te aanvaar nie.

4. Slotopmerking:

In die Kerk moet ons in gehoorsaamheid aan God in liefde met mekaar saam leef. Ons staan gelyk met homoseksuele mense met ons sonde voor God – en daarom moet ons in liefde teenoor mekaar ruimte in die Kerk skep om hierdie broers en susters in liefde te versorg.

Ons mag ook nie toelaat dat enige ander sondes soos moord, diefstal, egbreuk, ensovoorts, deel word van ons samelewing sonder om dit volgens die Skrif te veroordeel nie. Dit is ook 'n opdrag wat aan die ouderlinge van elke gemeente opgedra word. God se wil moet bo alles gestel word.

5. Aanbeveling:

Ons handhaaf die siening dat ons alle homoseksuele persone in liefde aanvaar waar hulle soos ons almal sonde bely voor die almagtige God, en daarna streef om in dankbaarheid voor God te leef. Enige uitleef en verkondiging van sondige dade as goed kan nie as Bybels aanvaar word nie.

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Middelburg nie.
--

'n Afgevaardigde van gemeente Middelburg stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 49: RING VAN MIDDELBURG (GEMEENTE VAN DER HOFF)
--

HOMOSEKSUALITEIT IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Die argument dat die Bybelse verwysings na homoseksualiteit nie verwys na wat ons vandag as homoseksuele verhoudings verstaan nie, beteken nie dat dit nie as sondig gesien word nie. (Die Bybel praat byvoorbeeld ook nie oor pornografie en vele ander sake nie, tog beskou die Kerk dit as sondig.) Die Kerk moet duidelike riglyne neerlê oor wat 'n huwelik konstateer. Die Kerk moet duidelike riglyne neerlê oor wat 'n buite-egtelike verhouding konstateer. Ons verstaan tans is dat lidmate wat in buite-egtelike verhoudings saamwoon, tog nie in die ampte kan dien nie.

Motivering:

Die gesprek oor homoseksualiteit in die Hervormde Kerk is reeds 'n geruime tyd

aan die gang. Met die oog op die komende Algemene Kerkvergadering van 2016 word van ouderlingevergaderings verwag om kommentaar te lewer op studiestukke aan hulle gestuur.

Met oorweging van die studie reeds gedoen en navorsing aangaande verskeie teksgedeeltes in die Woord wat spesifiek handel oor homoseksualiteit, is die volgende besluit:

1. Die Bybel as riglyn:

Ons besef dat hierdie saak die wese van die mens en sy lewe op aarde raak. Ons is egter versigtig vir oor-emosionele reaksie, die druk van populêre mening en die media. Ons wil die Bybel gebruik as riglyn vir ons lewe. Ons is bekommerd dat mense se sienings, eerder as die Bybel se siening, die uitgangspunt van die gesprek is.

Ons glo steeds dat die Bybel waaragtig die Woord van God is en nie slegs die woorde van mense oor God is nie. Daarby verstaan ons ook dat, hoewel die Bybel in konteks van sy oorsprong ondersoek moet word, gewone lidmate sonder die nodige grondtekenskennis wel die Bybel kan verstaan en interpreteer deur die leiding van die Heilige Gees. Daarom kan ouderlinge wel gesagdraende aanbevelings oor hierdie saak maak.

2. Die leer van die Kerk as riglyn:

Die mens is in sonde ontvang en gebore. Die mens neig dus eerder na sonde as na goedheid. Alle mense is verdoem tot die ewige smarte van die hel. Gelukkig het Christus ons van hierdie verdoemenis kom red. Daar is egter 'n voorwaarde. Alle mense staan nie onder hierdie redding nie. Slegs dié wat glo, glo in 'n lewe van sonde, verlossing en blye dankbaarheid. Hierdie leer van die Kerk bly die wil van God en die riglyn vir die Christen se lewe.

Verder leer en verkondig die Kerk ook dat die kerk die bruid van Christus is. Hierdie beeld gebruik as voorbeeld die huwelik tussen een man en een vrou. Hierdie beeld is in wese die grondslag van die Kerk. Sou dit verval, verval baie ander dinge van hoe die verhouding tussen Christus en sy kerk werk.

3. Kultuuropdrag as riglyn:

Tydens die skepping het God aan die mens 'n kultuuropdrag gegee. Dit is om oor die aarde te regeer en te vermeerder. Hierdie opdrag kan nie uitgevoer word in selfdegeslag verhoudings nie. Ons verstaan en begrip oor seksualiteit begin ook by die skeppingsverhaal. God het die mens as man en vrou gemaak. Die mens is as man en vrou geskep as lewensmaats. Hierdie band erken ons slegs in die huwelik. Die ruimte vir die uitdrukking van seksualiteit is die huwelik. Man en vrou is geskep sodat 'n nageslag verwek kan word.

4. Begrip van sonde as riglyn:

Om lysies van sondes en nie-sondes te maak sal nie enigsins sinvol wees vir die gesprek nie. Bandelose en losbandige praktyke van verskeie aard word egter oral in die Bybel aangespreek en veroordeel. Die sewe plekke

in die Bybel waar voorbeelde genoem word van praktyke wat uitdrukking kry as seksuele verkeer tussen mense van dieselfde geslag, is deel hiervan. Die moderne verskynsel van homoseksuele verhoudings vind uitdrukking in dieselfde seksuele daad. Daarom kan ons nie Bybelse gronde vind om dit te aanvaar nie.

Sien egter baie duidelik dat die mens nie veroordeel word nie, maar die daad.

5. Slotopmerking:

Ons almal staan in ons sonde skuldig voor God. Ons as sondaars moet ruimte skep vir mekaar, vir liefde en vergewing binne die Kerk. Medegelowiges wat hulle sonde bely moet mekaar onderskraag en ondersteun. Een sonde is nie groter as die ander nie, maar een sonde kan ook nie skielik aanvaar word omdat humanisme ons daartoe dwing nie.

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Middelburg nie.
--

'n Afgevaardigde van gemeente Van Der Hoff stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 50: RING VAN BRAKPAN

HOMOSEKSUALITEIT

Aan die hand van die verdeeldheid en trauma wat tans in die Nederduitse Gereformeerde Kerk heers na die besluit rakende homoseksualiteit, word daar versoek dat hierdie vergadering eerder die besluit sal neem om nie die saak ter tafel te wil bring nie.

Motivering:

Binne die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika was daar nog altyd met empatie en begrip gehandel oor hierdie onderwerp. Tydens vele Algemene Kerkvergaderings is daar al baie tyd en energie binne gesprekvoering en navorsing aan al die verskillende kante van die saak aandag gegee. En nog steeds is daar nie klinkklare antwoorde, standpunte of bewyse nie. Daarom dat die versoek gerig word dat die Kerk sal voortgaan om, nes in die verlede, eerder empaties hiermee om te gaan en sodoende eerder sal bydra tot vrede in die Kerk as om verdere onrustigheid te veroorsaak.

Ds PJ Uys stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 51: RING VAN PRETORIA

HOMOSEKSUALITEIT

- * Die vergadering neem kennis van die inhoud van die studiestuk insake homoseksualiteit, en moedig gemeentes aan om die studiestuk as basis of riglyn te gebruik indien daar met homoseksuele persone in die pastoraat gehandel word.
- * Die vergadering voer nie verder gesprek oor die aangeleentheid nie en neem tydens die vergadering geen verdere besluite oor homoseksualiteit nie.
- * Die vergadering gee die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om met die oog op die volgende Algemene Kerkvergadering beskrywingspunte te (laat) formuleer om die saak uit te klaar rakende *selibaat* by homoseksuele persone wat in die predikantamp staan of wil staan.

Motivering:

- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is tans in die proses om die trauma van kerkskeuring te verwerk en kan op geen manier bekostig om weer deur ernstige onrus in die Kerk te gaan nie.
- * Die manier waarop die saak deur die Nederduitse Gereformeerde Kerk hanteer is en die polariserende nadraai van die besluit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, wys dat daar die potensiaal bestaan dat die Kerk kan skade kry as gevolg van enige besluit oor die saak. Daar behoort op 'n meer genuanseerde wyse oor die saak gepraat en besluit word as om die Kerk te verplig om bloot te kies tussen een van twee standpunte.
- * As gevolg van die besluit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk is die saak van homoseksuele persone ook skade gedoen. Mense het weer seergekry en verwerping beleef aan die hand van die Kerk, ongeag die besluite wat geneem is. Homoseksuele persone beleef nie noodwendig aanvaarding in besluite van sinodale vergaderings nie, maar daar waar gemeentes die liefde van Christus uiteleef.
- * Dit is tog nie die aard van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, vanweë ons reformatoriese en dialektiese teologie, om oor elke saak standpunt in te neem oor wat dan sonde sou wees al dan nie. Ons werk tog nie met die konsep van sondelysies wat sommige mense uitsluit van die genade van God en ander dus insluit nie. Dit gaan veel eerder oor 'n opregte lewe voor die aangesig van God (*coram Deo*).

Ds JF van der Merwe stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

2.3.15 KERNKOMITEE: KERKLIKE DISSIPLINE

Die Tugkomitee het die afgelope termyn vergader en twee sake hanteer.

2.3.15.1 **Verkiesing van die Tugkomitee**

Ordinansie 3.8.3 (x)(e) verwys:

Die Algemene Kerkvergadering

- (x) *kies tydens die sitting uit afgevaardigdes en persone wat nie lede van die vergadering is nie.*
- (e) *sewe persone vir die Tugkomitee bestaande uit drie predikante, twee ouderlinge en twee regsgeleerdes uit skriftelik gemotiveerde voorstelle ingedien voor of tydens die verloop van die vergadering. Indien enige van hierdie persone nie langer op die Tugkomitee kan dien nie, kan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in daardie geval 'n persoon benoem.*

Die volgende voorstel, gestel deur ds FB Sneygans en gesekondeer deur oudl CL van der Merwe, word aanvaar:

Hiermee stel ondergetekendes voor as lid van bogemelde komitee ds HJ Celliers van gemeente Brits.

Ons motiveer ons voorstel as volg:

- * Ds Celliers is tans besig met studie in die regte. Terselfdertyd is hy as predikant vertrou met die werkinge van die Kerk en Kerkorde.
- * Hy dien al reeds sewe jaar op die Beheerliggaam van Hoërskool Brits met die portefeulje Dissipline. Hiervoor het hy opleiding by *SA Labour Guide* ontvang in die hantering van dissiplinêre verhore. As lid van die Beheerliggaam en as voorsitter van dissiplinêre verhore, het hy gevolglik ook reeds sewe jaar ondervind in tugprosedures en verhore.

Die volgende voorstel van die 70ste Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word aanvaar:

Die Kommissie van die 70ste Algemene Kerkvergadering nomineer die volgende persone om in die volgende termyn op die Kerk se Tugkomitee te dien:

Ds EG Fourie
Adv Fritz Geyer
Dr RJ Jones
Oudl KD Kruger
Oudl PFS Mulder
Adv René Mulder
Dr JH van Staden.

Dr RJ Jones het tydens die 71ste Algemene Kerkvergadering aangedui dat hy sal verkies om nie op die Kerk se Tugkomitee te dien nie, maar eerder net op die Raad vir Kerkregtelike Advies.

Motivering:

Al die genomineerdes het ook in die afgelope termyn (en sommige langer) op die Tugkomitee gedien en goeie ervaring opgedoen.

Die Kommissie van die 70ste Algemene Kerkvergadering nomineer die volgende persone om in die volgende termyn op die **Raad vir Kerkregtelike Advies** te dien:

Adv Marisa Barnard
Adv Joël Fourie
Ds Leon Geel (sr)
Dr RJ Jones
Dr JH van Staden.

Dr JH van Staden het tydens die 71ste Algemene Kerkvergadering aangedui dat hy sal verkies om nie op die Raad vir Kerkregtelike Advies te dien nie, maar eerder net op Kerk se Tugkomitee.

Die volgende persone word op die Tugkomitee verkies:

- * Ds HJ Celliers
- * Ds EG Fourie
- * Adv Fritz Geyer
- * Oudl Karel Kruger
- * Oudl Pieter Mulder
- * Adv René Mulder
- * Dr JH van Staden.

2.3.15.2 Verkiesing van die Raad vir Kerkregtelike Advies

Ordinansie 3.8.3 (x)(d) verwys:

Die Algemene Kerkvergadering

- (x) *kies tydens die sitting uit afgevaardigdes en persone wat nie lede van die vergadering is nie.*
- (d) *vyf persone om op die Raad vir Kerkregtelike Advies te dien waarvan minstens drie predikante is.*

Die volgende persone word op die Raad vir Kerkregtelike Advies verkies:

- * Adv Marisa Barnard
- * Adv Joël Fourie
- * Ds L Geel (sr)
- * Dr RJ Jones
- * Dr BJ van Wyk.

2.4 **BESKRYWINGSPUNTE WAT NIE VERBAND HOU MET VERSLAE NIE**

BESKRYWINGSPUNT 52: RING VAN NOORD-KAAPLAND

GEMEENTE VANDERKLOOF: INSKAKELING BY DIE RING VAN BLOEMFONTEIN

Gemeente Vanderkloof rig 'n versoek aan die ringsvergadering van Noord-Kaapland om by die Ring van Bloemfontein in te skakel.

Motivering:

Die gemeente lê aan die oostekant van die Ring van Noord-Kaapland, ver van die oorgrote meerderheid van die gemeentes in die ring. Die gemeente is ongeveer 200 km vanaf Bloemfontein wat die inskakeling in die Ring van Bloemfontein baie meer prakties maak. Verder word die gemeente tans deur ds MJM de Wet uit Bloemfontein bedien.

Ds JZ Britz, die voorsitter van die Ring van Noord-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Dié aangeleentheid word na die 72ste Algemene Kerkvergadering verwys vir afhandeling.

2.5 **BESKRYWINGSPUNTE WAT MET KERKORDEWYSIGINGS VERBAND HOU**

BESKRYWINGSPUNT 53: RING VAN JOHANNESBURG

WYSIGING VAN ORDEREËL 4

Die huidige Ordereël 4 bepaal soos volg:

'n Gemeente is 'n gemeenskap van gelowiges wat selfstandig georganiseer is en deur die eenheid in geloof en belydenis saam met al die ander gemeentes die Kerk [Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika] is, die wyse waarop die Kerk [Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika] op 'n bepaalde plek bestaan.

Die Kerk [Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika] is 'n volkskerk met sy eie kerklike kultuur, geskiedenis, taal en tradisie wat geroepe is tot die verkondiging van die evangelie van Jesus Christus aan die Afrikanervolk en tegelyk aan alle mense.

Die 71ste Algemene Kerkvergadering word hiermee versoek om die laaste paragraaf in geheel uit Ordereël 4 te skrap:

Die Kerk is 'n volkskerk ... wat geroep tot die verkondiging van die evangelie ... aan die Afrikanervolk en tegelyk aan alle mense.

Motivering:

- * Ordereël 4 gaan oor lidmaatskap van die Kerk [Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika]. Die betrokke paragraaf verwoord nog iets van wat Artikel III van die ou Kerkwet bedoel het en waarvan die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika nou verskeie male afskeid geneem het. Die twee voorafgaande Algemene Kerkvergaderings, die 68ste en 69ste, het reeds op grond van Skriftuurlike en teologiese redes met 'n meerderheid van stemme gekies om afstand te doen van die beskrywing van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika as 'n volkskerk. Die vereiste tweederde meerderheid is egter nie behaal nie en daarom kon dit nie 'n besluit van die vergadering word nie. In die lig van die duidelik besluite van die Buitengewone Algemene Kerkvergadering in 2011 behoort die term *volkskerk* nie meer deel van kerklike taalgebruik te wees nie.
- * Ordereël 4 gaan nie oor die apostolaat, die verkondiging van die evangelie aan alle mense nie. Apostolaat word in Ordereël 5 hanteer. Ordereël 4 gaan oor wat gemeente en kerklidmaatskap beteken – wat nie bepaal kan word deur of beperk kan word tot 'n *volk* nie. Indien hierdie paragraaf in Ordereël 4 gehandhaaf word, weerspreek dit Ordereël 5. Laasgenoemde sluit *almal* in, wat Bybels en teologies korrek is, terwyl in Ordereël 4 dit eers 'n spesifieke *volk* uitsonder en dan *almal* insluit. Dit is 'n teenspraak om uit te sluit en in te sluit tegelyk.

Historiese agtergrond:

Volkskerk is 'n onbybelse manier om oor die kerk te praat. Die *volk Israel* in die Ou Testament word nie meer so in die Nuwe Testament gebruik nie, want in Christus is daar nie meer Jood of Griek nie.

Profete in die Ou Testament, en Jesus en Paulus in die Nuwe Testament, waarsku dat gelowiges God en wat aan God behoort nie kan gelykstel aan aardse, materiële, natuurlike, mense dinge nie. Die kerk, wat uit mense bestaan wat aan God behoort, kan nie met 'n aardse saak soos 'n volk of 'n nasie gelykgestel word nie – veral nie as dit beteken dat ander mense wat aan God behoort uitgesluit word nie.

In die geskiedenis was die begrip *volkskerk* nie so 'n probleem nie omdat 'n volk toe hoofsaaklik bestaan het uit mense van dieselfde taal, kultuur en geloof. Ouers doop hulle kinders in die verbond met God. Die geloofsgemeenskap is die verbondsgemeenskap. Volk, verbond en kerk het saamgeval.

Later het *volk* egter nie meer net bestaan uit mense wat eners is, dink en glo nie. Volk, verbond en kerk kan nie meer saamval nie. *Volkskerk* is dus 'n uitgediende begrip. Kerk en Afrikanervolk kan nie gelykgestel word nie. Alle Afrikaners behoort nie aan die Hervormde Kerk nie. Die Hervormde Kerk is dus nie die volkskerk van die Afrikanervolk nie. Alle Hervormers is ook nie Afrikaners nie. Daarom kan die Hervormde Kerk nie as 'n Afrikanervolkskerk bekend staan nie.

Toe 'n volk nog hoofsaaklik bestaan het uit mense van dieselfde taal en kultuur, kon 'n volkskerk sending doen deur ander volke te kersten. Deesdae bestaan alle gemeenskappe in 'n mindere of 'n meerdere mate uit mense van verskillende tale en kulture. Hervormde geloofsgemeenskappe het byvoorbeeld nog altyd ook Engelse, Duitse, Nederlandse, Portugese en ander lidmate ingesluit. Omdat

volke nie meer volke in die ou sin van die woord is nie, werk 'n sendingbeleid wat gerig is op die stigting van inheemse volkskerke ook nie meer nie.

Die doel van kerkwees is om die evangelie uit te dra, nie om 'n taal of kultuur te bevorder nie. Taal en kultuur is deel van menswees, van hoe mense leef en hulle geloof beoefen. Daarom is 'n kerk nie 'n volkskerk nie, maar die *kerk van Christus* wat deur middel van watter taal of kultuur ook al, die evangelie aan *almal* sal bly verkondig.

Ds CJ van Wyk stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

Teenstem:

- * Oudl MJ Jordaan.

BESKRYWINGSPUNT 54: RING VAN WES-KAAPLAND

WYSIGING VAN ORDEREËL 4

Die 71ste Algemene Kerkvergadering word hiermee versoek om die laaste paragraaf

Die Kerk is 'n volkskerk met sy eie kerklike kultuur, geskiedenis, taal en tradisie wat geroepe is tot die verkondiging van die evangelie van Jesus Christus aan die Afrikanervolk en tegelyk aan alle mense

in geheel uit Ordereël 4 te verwyder.

Motivering:

- * Die formulering van hierdie paragraaf in Ordereël 4 is nie alleen strydig met Ordereël 5.7.1 nie, maar ook met die aanhef tot Ordereël 5. Ordereël 5.7.1 bepaal:

In verwagting van die koninkryk van God, en met die volmag van Jesus Christus wat die Hoof van die kerk en die Heer van die wêreld is, wil die Kerk in gehoorsaamheid aan die opdrag van die Heer, deur die oortuigingswerk van die Heilige Gees, dissipels maak van alle mense.

Die aanhef tot Ordereël 5 formuleer soos volg:

Die Kerk is geroep om die blye boodskap van verlossing deur die drie-enige God, in die wêreld aan alle mense te verkondig.

- * Ordereël 4 bepaal primêr die verhouding tussen gemeentes en die Kerk, en handel nie oor verkondiging nie. Die verkondiging van die Kerk (wat in hierdie paragraaf verwoord word) kom in Ordereël 5 tereg. Die paragraaf wat hier ter sprake is hoort daarom om strukturele redes nie in Ordereël 4 nie en behoort uit die Kerkorde gehaal te word.

- * Die bepaalde paragraaf van Ordereël 4 is ook in spanning met die aanhef van die Kerkorde wat die roeping van die Kerk bepaal:

Die roeping van die kerk is om die blye boodskap van Jesus Christus, die gekruisigde en opgestane Heer, as die enigste Verlosser te bely en in die wêreld te verkondig.

- * Die Kerk as volk van God kan die verkondiging nie kerkordelik wil inperk deur haar verkondiging aan die hand van 'n kerkordelike bepaling uitsluitlik of hoofsaaklik op 'n bepaalde volk of groep te rig nie.

Ds GD van der Merwe, die skriba van die Ring van Wes-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 55: RING VAN LAEVELD

ORDEREËL 2 VAN DIE KONSEPKERKORDE

Die Algemene Kerkvergadering behandel twee alternatiewe Ordereël 2's wanneer die Konsepkerkorde gestel word. Een soos dit tans voorgestel word, asook een waar die volkskerkgedagte volledig vervat word.

Motivering:

Met die herskrywing van die Kerkorde wat tans in konsepvorm ontvang is en by die eerskomende Algemene Kerkvergadering behandel word, het die komitee nagelaat om by die nuutvoorgestelde Ordereël 2 voorsiening te maak vir die belangrike saak wat in die huidige Kerkorde nog staan ten opsigte van die Kerk as volkskerk (Ordereël 4). Daar is wel 'n voorstel om die volkskerkgedagte te skrap, maar tot die Algemene Kerkvergadering dit nog nie gedoen het nie, moet daar ten minste twee alternatiewe Ordereël 2's in die Konsepkerkorde vir die vergadering gestel word.

Dr MJ Jansen van Rensburg, die skriba van die Ring van Laeveld, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 56: RING VAN SWELLENDAM

WYSIGING VAN ORDEREËL 2 VAN DIE KONSEPKERKORDE

Dat die eerste reël van Ordereël 2 van die Konsepkerkorde wat deel met kerke, ringe en gemeentes, en wat lees

Almal wat deur God in genade uitverkies is en deur die Heilige Gees in Jesus Christus glo, vorm deel van die volk van God en is lede van sy kerk

verander word om in ooreenstemming met Ordereël 4.1.1 van die bestaande Kerkorde te lees

Almal wat deur God in genade geroep is en deur die Heilige Gees in Jesus Christus glo, vorm deel van die volk van God en is lede van sy kerk.

Motivering:

- * Die woordjie *uitverkies* is tans 'n teologies gelaaide woord en onderhewig aan verskillende interpretasies. Dit vorm ook die onderwerp van 'n ander voorstel waar versoek word dat 'n teologiese studie daaroor onderneem word. Gebruik van hierdie woord is kontroversieel en kan tot verwarring lei. Daar is geen motivering om die bestaande bewoording te wysig nie.
- * Die voorgestelde woordjie *geroep* is meer neutraal sonder dat dit die inhoud en betekenis van die ordereël verskraal.

Oudl A Valks van gemeente Outeniqua stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 57: RING VAN KRUGERSDORP

ORDEREËL 4 VAN DIE HUIDIGE KERKORDE

Ordereël 4 word, soos bewoord in die huidige Kerkorde, behou.

Ds AJ Hattingh, die skriba van die Ring van Krugersdorp, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 58: RING VAN MAQUASSI

ORDEREËL 4 VAN DIE HUIDIGE KERKORDE

Behou Ordereël 4 van die huidige Kerkorde.

Motivering:

* Dit is 'n saak van identiteit:

Ordereël 4 het ook te make met die identiteit van die Kerk asook die behoefte om die evangelie te verkondig. Dit identifiseer wie en wat sy is. Die Kerk wil juis in dié ordereël meld van hoe sy Kerk wil wees en daarmee saam 'n voertuig om die evangelie te verkondig. Dit hoort egter ook by die ordereël aangesien dit iets van die karakter van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se kerkwees weerspieël.

* Ordereël 4 wil niemand uitsluit nie:

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wil niemand die voorreg ontnem om deel van die kerk op aarde te wees nie, en daarom is die ordereël instrumenteel om die evangelie aan almal in hulle eie taal te kan verkondig, en hulle so deel van 'n kerk te maak wat die beste binne die bepaalde omstandighede kan funksioneer. Dit is juis wat die genade van God impliseer, om die evangelie in 'n verstaanbare taal te kan hoor, glo en uitelef, want hoe kan ons glo as ons nie die verkondiging gehoor het nie. Hiermee saam kan die Pinkstergebeure gelees word soos wat dit in Handeling opgeteken is, waar elkeen in sy eie taal die evangelie kon hoor.

Die Kerk het nog altyd deur die ouderlingvergadering aan ander mense met 'n ander taal en kultuur lidmaatskap aan die Kerk gegee. Dit is waarom harde werk, geld en tyd aan die opleiding van predikante bestee word om hierdie mense te akkommodeer. Andersom, die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het nog nooit iemand anders met 'n ander taal of kultuur weggewys nie. Intendeel, indien so 'n persoon hom nie self in die milieu van die Afrikanervolk tradisie en kultuur kon vereenselwig nie, is daar binne die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se strukture vir so 'n persoon plek gemaak.

* Evangelie in eie taal:

Dit was duidelik dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika nog altyd Kerk aan 'n spesifieke volk wou wees. Hiermee wou die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika niemand uitsluit nie, maar het geoordeel dat binne die taal en kultuur van hierdie volk, die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika die evangelie die beste kon verkondig. Daar was nog altyd ruimte en plek in die Kerk om my geloof binne my taal en kultuur uit te leef. Ons kan dit nie weg wens of redeneer dat ek 'n blanke is, Afrikaans praat en aan 'n spesifieke kultuurgroep behoort nie.

Die volgende enkele sin uit die motivering van die Ring van Johannesburg verwys: *Taal en kultuur is deel van menswees, van hoe mense leef en hulle geloof beoefen.* Waarom dan nie die geleentheid nog steeds bied om binne my eie taal en kultuur my geloof te beoefen nie? Die Kerk behoort dus ook die ruimte te bied om binne my taal en kultuur my geloof te kan uitelef. En daarom die eerlike vraag: Hoekom moet dit waarvan ek deel is, weggeneem word ten koste daarvan om ander te akkommodeer?

Die volgende is vrae waarop ons sal moet antwoord:

- * Hoekom moet ek my taal en kultuur versmoor as God dit so vir my beskik het?
- * Hoekom kan ek nie aan 'n Kerk behoort soos die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wat my erkenning gee as skepsel van God met my eie taal, geskiedenis en kultuur, en binne hierdie Kerk steeds aan die opdrag van die Bybel getrou bly om die evangelie aan alle nasies te verkondig nie?
- * Hoekom is daar verskillende kerke? Is dit nie juis om die evangelie binne 'n bepaalde groep die beste te verkondig nie?

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 59: RING VAN MAQUASSI

GEMEENTES SE BAND MET DIE KERK

Ordinansie 2.3 van die Konsepkerkorde lui soos volg:

'n Gemeente kan nie sy band met die Kerk prysgee nie.

Die volgende byvoeging behoort tot die bepaalde ordereël gemaak word of as ordinansie ingeskryf word:

Gemeentes wat onkerkordelik oortree deur wel hulle band met die Kerk op te sê, verbeur

- * ***alle historiese reg op die naam Hervormde Kerk of Hervormers.***
- * ***die eiendom wat in die naam van die gemeente verkry is voordat hulle hierdie band opgesê het. Sulke eiendom word onder toesig van die bepaalde ringskommissie bestuur.***

Motivering:

Alhoewel die hofuitspraak gelewer sal word, behoort gemeentes duidelik die implikasies van so 'n stap te besef. Daar is by gemeentes dan geen illusie dat hulle nie meer deel van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is nie. Tans word daar nog aanspraak gemaak dat dié wat weggebreek het, nog steeds Hervormers is. Dit is ook dan duidelik aan wie die eiendom behoort en kan daar geen misverstand en latere hofsake wees nie.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE TWEEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus van die tweede predikantslid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof E van Eck, drr S Hoffman, T van Wyk, WC van Wyk, di HW Calitz, TF Dreyer, JT Manders, QJ Schimpers en GC Senekal.

'n Herstemming vind plaas tussen drr S Hoffman, T van Wyk en ds GC Senekal.

'n Herstemming vind plaas tussen drr S Hoffman en T van Wyk.

Dr T van Wyk word verkies.

---oOo---

BESKRYWINGSPUNT 60: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIE 4.6.2 (vi) VAN DIE HUIDIGE KERKORDE: WYSIGING VAN GEMEENTEGRENSE

Ordinansies 4.6.2 (vi) van die huidige Kerkorde lui soos volg:

Die betrokke name word dadelik in die register van die nuwe gemeente ingeskryf.

Voeg hierdie ordinansie by Ordinansie 2.6.3 in die Konsepkerkorde.

Motivering:

Baie inligting sal verlore gaan as dit nie dadelik ingevul word nie, ook in die lig daarvan dat lidmaatgetalle drasties afneem. Indien hierdie ordinansie sou verval, kan name in 'n lidmaatregister verlore raak wat die proses om 'n bewys van lidmaatskap in die toekoms aan te stuur, nog moeiliker raak.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 61: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIES 5.3.2 EN 5.3.4 VAN DIE HUIDIGE KERKORDE: KATEGESE

Ordinansies 5.3.2 en 5.3.4 van die huidige Kerkorde lui soos volg:

5.3.2 Die kategeese omvat die geloofsinhoud en die betekenis daarvan soos dit tot uitdrukking kom in

- (i) die Bybel.**
- (ii) die belydenisse en belydenisskrifte van die Kerk.**
- (iii) die Psalm- en Gesangboek.**
- (iv) die kategeeseboeke soos deur die Algemene Kerkvergadering vasgestel.**

5.3.4 Die openbare belydenis van geloof word in die erediens afgeneem met gebruikmaking van die betrokke formulier.

Hierdie ordinansies moet bygevoeg word in die Konsepkerkorde.

Motivering:

Daar moet duidelik gesê word wat die riglyne vir kategeese is. Dit is nodig dat die inhoud van die kategeese van verskillende gemeentes in lyn met mekaar moet wees.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 62: RING VAN MAQUASSI

ORDEREËL 7.5.1 VAN DIE KONSEPKERKORDE: VERBAND MET ANDER KERKE

Ordereël 7.5.1 van die Konsepkerkorde lui soos volg:

Die Kerk neem deel aan ekumeniese arbeid in Suid-Afrika en die wêreld.

Die ordereël word nie aanvaar nie.

Motivering:

Dit is 'n ongekwalifiseerde stelling. Dit kan daartoe lei dat gemeentes, in die lig van die ordereël, selfs met die Rooms Katolieke Kerk of die Jehova Getuies bande wil aanknoop. Daar behoort bygevoeg te word met watter kerke of groepering ekumeniese bande gesmee of gehandhaaf word.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

2.6 **HOOFSTUKKE VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP
HIERDIE AFDELING**

- * Hoofstuk 2: Kerk, ringe en gemeentes.
- * Hoofstuk 6: Geestelike vorming en kerklike onderrig
- * Hoofstuk 8: Kerklike dissipline

**Ordereël en Ordinansie 2 word in geheel aanvaar.
Ordereël en Ordinansie 6 word in geheel aanvaar.
Ordereël en Ordinansie 8 word in geheel aanvaar.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

AFSLUITING: 5 OKTOBER 2016

Oudl FJ Paynter sluit die vergadering af met Skriflesing uit Romeine 12: 1b en 2, en 15: 5 en 6, Efesiërs, Markus 16, Matteus 26, Lukas 22 sowel as 2 Korintiërs 11. Die vergadering sing Gesange 158: 3, 205:2, 219:2 en 527: 1 en 2 saam, waarna hy voor gaan in gebed.

Orrelis: Ds C Manders.

OPENING: 6 OKTOBER 2016

Ds JP Bester open die vergadering deur die saam sing van Liedere 524: 1 tot 3, 514: 1 en 2, en 278, waarna hy voor gaan in gebed. Die vergadering sing Lied 284: 1 tot 3 ten slotte.

Orrelis: Me Cecilia van Tonder.

---oOo---

VIERING

GEMEENSKAP

GETUIENIS

DIENS

3. GETUIENIS

3.1 INLEIDING

Die 68ste en 69ste Algemene Kerkvergaderings het bevestig dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika sy opdrag om missionaal te leef en werk, wil gehoorsaam. Die woord *missionaal* dui op 'n denk- en bestaanswyse waar die apostolaat 'n integrale deel van 'n gemeente se denke, lewe en werk uitmaak. Dit dui allereers op 'n interne saak wat ten diepste met die spiritualiteit van lidmate en die gemeente te doen het, maar tweedens ook uitmond in diensbaarheid in die wêreld. Binne die reformatoriese tradisie verstaan ons dat die Kerk in die eerste plek die plaaslike gemeente is, waar die lidmate rondom die Woord en die sakrament vergader om die verlossing in Christus te vier. Dit is ook deur die plaaslike gemeente dat lidmate diensbaar word en in die wêreld getuig van die verlossing in Christus.

In hierdie gedeelte word die missionale roeping van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika behandel en bespreek, asook die ekumeniese verhoudings waarin die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika staan. Omdat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika as belydende Kerk leef en getuig van Jesus Christus as enigste Here, word ook die kerklike belydenis hier aan die orde gestel.

Die gedeelte sluit af met die bespreking en goedkeuring van Ordereëls en Ordinansies 1 en 7 van die Konsepkorke.

3.2 TAFELGESPREK

Die voorsitter, dr AG Ungerer, behartig die Wandel in die Woord, en gee leiding oor die oorweging van die beskrywingspunte in Deel 3 (Getuienis):

Hy vertoon 'n videogreep wat missionale kerkwees in perspektief plaas en behandel Efesiërs 4: 1 tot 16, waarna hy Bylae T kortliks bespreek.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Oudl LH Jansen van Nieuwenhuizen	Swellendam	5 Oktober 2016
Oudl IA Reynecke	Onverwacht	5 Oktober 2016
Oudl MJM Muller	Magaliesburg	5 Oktober 2016 om 18:00 tot 21:00 6 en 7 Oktober 2016
Ds PS Esterhuizen	Wonderboom	5 Oktober om 18:00 tot 20:00

Ds JJ Steyn	Orkney	5 Oktober 2016 om 19:30 tot 21:00
Oudl A van Gijssel	Vanderbijlpark-Oos	5, 6 en 7 Oktober 2016
Oudl HJ Mienie	Seestergemeente Brackenhurst	5 Oktober 2016 oggendsessie 6 en 7 Oktober 2016
Oudl FH Paynter	Meyerspark	6 Oktober 2016 om 08:30 tot 10:00
Ds JBMH van Schalkwyk	Drie Riviere-Oos	6 Oktober 2016 om 08:30 tot 14:00
Ds HW Calitz	Carletonville	6 Oktober 2016 om 10:00 tot 13:00
Ds GF van Wyk	Montana-Oos	6 Oktober 2016 om 11:00 tot 13:00
Oudl CWF Mulder	Midstream	6 Oktober 2016 om 13:00 tot 21:00
Ds AH Roets	Swartkop	6 Oktober om 11:30 tot 15:00
Ds DJD Taljard	Sionshoogte	6 Oktober 2016 om 15:30 tot 21:00
Ds DS Jacobs	Lichtenburg-Oos	6 Oktober 2016 vir drie ure
Ds GS Botha	Groot Marico	6 Oktober 2016 aand sessie
Oudl S Pretorius	Groot Marico	6 Oktober 2016 aand sessie
Ds LK Erasmus	Wonderboom	6 Oktober 2016 om 17:00 tot 21:00
Oudl MJ Jordaan	Clocolan	6 Oktober 2016 om 17:00 tot 21:00
Ds W Dykema	Bloemfontein	6 Oktober 2016 om 19:00 tot 21:00
Ds AC Swanepoel	Vanderbijlpark-Suid	6 Oktober 2016 om 17:00 tot 21:00
Ds MM Gasson	Benoryn	6 Oktober 2016 om 17:00 tot 21:00
Oudl FJ Nieuwoudt	Vanderbijlpark	6 Oktober 2016 om 17:00 tot 21:00
Ds NJS Steenekamp	Middelburg	6 Oktober 2016 om 18:50 tot 21:00
Diak M van Zyl	Algemene Diakensvergadering	6 Oktober 2016 om 19:15 tot 21:00
Oudl F Fourie	Witfield	6 Oktober 2016
Oudl AS Walker	Pretoria-Wes	6 Oktober 2016
Ds CB Enslin	Rustenburg-Kloof	6 Oktober 2016
Oudl F van der Kuil	Nederlandssprekende Gemeente	6 Oktober 2016
Ds BC Oberholzer	Zeerust	6 Oktober 2016 om 15:00 tot 21:00 7 Oktober 2016
Ds AJH Janse van Rensburg	Paarl	6 Oktober 2016 om 16:30 tot 21:00 7 Oktober 2016

Ds CB Prinsloo	Onverwacht	6 Oktober 2016 7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Ds A Jansen v Rensburg	Klerksdorp-Doringkruin	6 en 7 Oktober 2016
Oudl CJ Thomas	Namibkus	7 Oktober 2016
Ds M van der Walt	Namib-Suid	7 Oktober 2016
Oudl OC Barnard	Namib-Suid	7 Oktober 2016
Oudl NJ Els	Potchefstroom-Noord	7 Oktober 2016
Oudl AD Pieterse	Wapadrant	7 Oktober 2016
Ds DZ du Plessis	Wonderboom-Suid	7 Oktober 2016 om 08:30 tot 13:00

LAAT REGISTRASIES

Die volgende afgevaardigdes het laat geregistreer:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE
Oudl D Pienaar	Kruin
Ds Y de Lange	Westonaria
Oudl MAD Mulder	Ogies

VERKIESING VAN DIE NEGE PRIMUS EN SEKUNDUS OUDERLINGLEDE
VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die nege ouderlinglede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen oudle SE Beeslaar (Vereeniging), PA Breytenbach (Wonderboom-Suid), TF Dreyer (Philadelphia), JFP Engelbrecht (Schoemansdal), D Esterhuizen (Swartkop), MW Groenewald (Montana), AJP le Roux (Lichtenburg), T Moodie (Pretoria-Oos), CWF Mulder (Midstream), PFS Mulder (Wonderboom), AD Pieterse (Wapadrant), WJJH Scholtz (Middelburg), F Smit (Kaapstad), JHH Snyman (Kempton), J Steyn (Kempton Park-Oos), A Valks (Outeniqua), FP van Hamersveld (Montana-Oos), MP van Niekerk (Verwoerdburg), N van Staden (Potchefstroom-Studente), PC van Staden (Pretoria) en RFB Harvie (Villieria).

Oudle JFP Engelbrecht en J Steyn onttrek van die kortlys. Oudl PFS Mulder is op die Tugkomitee verkies.

Oudle T Moodie (Pretoria-Oos), MW Groenewald (Montana), D Esterhuizen (Swartkop), TF Dreyer (Philadelphia), A Valks (Outeniqua), AJP le Roux (Lichtenburg), SE Beeslaar (Vereeniging), AD Pieterse (Wapadrant) en PA Breytenbach (Wonderboom-Suid) word verkies as primuslede.

Oudle MP van Niekerk (Verwoerdburg), F Smit (Kaapstad), CWF Mulder (Midstream), N van Staden (Potchefstroom-Studente), FP van Hamersveld (Montana-Oos), PC van Staden (Pretoria), WJJH Scholtz (Middelburg), JHH Snyman (Kempton) en RFB Harvie (Villieria) word verkies as sekunduslede.

---oOo---

3.3 VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET GETUIENIS VERBAND HOU

3.3.1 MISSIONALE BEDIENING

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 63: KERNGOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
MISSIONALE KERKWEES**

- * Die verslag word aanvaar.**
- * Die Kerk bevestig die belang van missionale kerkwees in gemeentes.**
- * Naas die bekende wyses waarop evangelisasie geskied, verreken gemeentes die verskillende maniere waarop missionale bediening tans in die kerklike wêreld manifesteer.**
- * Gemeentes verreken hul konteks en maak erns met missionale bediening.**

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**BESKRYWINGSPUNT 64: KERNGOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
OPLEIDING EN INDIENSSTELLING VAN EVANGELISTE**

- * Die vergadering neem 'n beginselbesluit oor die opleiding en indiensstelling van evangeliste.**
- * Die Kuratorium finaliseer die kurrikulum vir die opleiding van evangeliste sodat die eerste kandidate met hul opleiding in 2018 kan begin.**
- * Die 72ste Algemene Kerkvergadering hanteer die kerkordelike wysigings oor die indiensstelling van evangeliste in gemeentes.**

Prof J Beyers stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

ORDE VAN DIE VERGADERING

AANBIEDING DEUR ME LINDIE STRYDOM VAN GROOT FM INSAKE
MISSIONALE KERKWEES

---oOo---

3.3.2 OPSOMMING VAN EKUMENIESE WERKSAAMHEDE

Kernkomitee: Ekumeniese Skakeling

KERK/INSTANSIE	BESKRYWING
<i>World Communion of Reformed Churches</i>	* Lidmaatskap herstel na dertig jaar. * Gesprek met dr Setri Nyomi te Pretoria. * Dr WA Dreyer besoek die <i>World Communion of Reformed Churches</i> in Hanover (Duitsland). * <i>World Communion of Reformed Churches</i> in 2014.
Konvent van Reformatoriese Kerke	* Ds EG Fourie dien as algemene sekretaris van die Konvent van Reformatoriese Kerke. * Die Hervormde Kerk afgevaardigdes het gereeld die vergaderings bygewoon en speel 'n belangrike rol in die Konvent se aktiwiteite. * Die Konvent beplan 'n feesbundel vir 2017 met die herdenking van die Kerkhervorming. Dr WA Dreyer is een van die outeurs.
Nederduitse Gereformeerde Kerk	* Bywoning van Algemene Sinodes. * Die Moderature ontmoet: Bilaterale ooreenkoms word hersien en goedgekeur. * Predikante word oor en weer beroep. * Die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het gesamentlik navorsingsprojekte oor lidmate se deelname aan die kerk asook die jeug in die kerk afgehandel.
Gereformeerde Kerke van Suid-Afrika	* Geen vordering met bilaterale ooreenkoms, ten spyte van verskeie gesprekke.
Gereformeerde Evangeliese Kerk van Australië	* In proses om 'n bilaterale ooreenkoms met die

	Gereformeerde Evangeliese Kerk van Australië af te handel. * Goedkeuring deur die 71ste Algemene Kerkvergadering.
<i>Reformed Church of Australia</i>	* Ds AC Kuyper woon die sinode van die <i>Reformed Church of Australia</i> by. * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika handhaaf tans verhoudings met verskillende kerke in Australië en Nieu-Seeland.
Tussenkerklike Raad	* Die Tussenkerklike Raad het by verskeie geleenthede vergader. * Die Tussenkerklike Raad het met die <i>African National Congress</i> in gesprek getree asook gesamentlike persverklarings uitgereik, om profeties te getuig oor die krisis waarin Suid-Afrika tans verkeer. * Gedeelde bediening in verskillende Afrikalande word in stand gehou deur die twee kerke. * Prof IWC van Wyk is aangewys om die werksaamhede van die Tussenkerklike Raad te koördineer. * Prof Van Wyk koördineer ook die drie susterskerke se herdenking van die Kerkhervorming in 2017.
Protestantse Kerk in Nederland	* Dr WA Dreyer besoek die Protestantse Kerk in Nederland Moderatuur in Utrecht op 24 September 2014 om die verhouding tussen die twee kerke wat 50 jaar gelede opgeskort is, te normaliseer.
<i>Uniting Presbyterian Church of South Africa</i>	* Prof IWC van Wyk en dr GMJ van Wyk woon 'n konferensie van <i>Uniting Presbyterian Church of South Africa</i> by. * Prof IWC van Wyk lewer referaat. * Uitstaande: Formele korrespondensie.
<i>Maranatha Reformed Church of Christ</i>	* Verskuiwing van <i>Afrika Instituut vir Missiologie</i> studente na die Universiteit van Pretoria. * Bilaterale gesprekke tussen die Moderature en moontlike bilaterale ooreenkoms.
<i>Evangelisch Lutherische Kirche Süd-Afrika</i>	* Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en die <i>Evangelisch Lutherische Kirche</i>

	<i>Süd-Afrika</i> het gesamentlik 'n verklaring teen korrupsie en die president se ongrondwetlike optrede opgestel, en aan die pers beskikbaar gestel.
Sing 'n nuwe (Suid-Afrika) Lied	* Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika neem saam met ander kerke deel aan die beplanning van 'n geleentheid wat gemik is op versoening en nasiebou en saamval met die 40ste herdenking van die gebeure rondom 16 Junie in Soweto. Afgevaardigdes was op 11 Junie 2016 teenwoordig by 'n wydingsgeleentheid in Orlando Stadion, Soweto.

3.3.3 KERNKOMITEE: EKUMENIESE SKAKELING: VOORGESTELDE SAMEWERKINGSOOREENKOMS TUSSEN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA EN DIE *MARANATHA REFORMED CHURCH OF CHRIST*

Met instemming kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 65: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

AFRIKA INSTITUUT VIR MISSIOLOGIE

Die 71ste Algemene Kerkvergadering

- * betuig sy dank teenoor al die dosente van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wat sedert 1957 betrokke was by die opleiding van predikante vir die Hervormde Kerk in Suidelike-Afrika en die *Maranatha Reformed Church of Christ*. Prof IWC van Wyk word in besonder bedank vir die omvangryke rol wat hy gespeel het by die Hervormde Teologiese Opleiding en later by die Afrika Instituut vir Missiologie.
- * bekragtig die handeling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die Afrika Instituut vir Missiologie uit te faseer in uitvoering van die 70ste Algemene Kerkvergadering se besluite.

Motivering:

Sedert die vestiging van die *Hervormde Zending Genootskap* (1929) deur dr HCM Fourie en ander lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, het die Kerk se sendingbeleid deur verskillende fases gegaan en voortdurend verander na gelang van omstandighede.

Die 47ste Algemene Kerkvergadering (1945) het besluit om self verantwoordelikheid vir sendingwerk te aanvaar. Van 1945 tot 1957 is die sendingwerk van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika deur 'n komitee bestuur. In 1957 het die Sendingraad tot stand gekom onder voorsitterskap van prof PS Dreyer, 'n posisie wat hy beklee het tot en met 1989. Daarna het die Raad vir Apostolaat die verantwoordelikheid vir die Kerk se sendingwerk gedra.

In 1957 het prof PS Dreyer begin met die opleiding van die eerste swart predikante. Ds P Zulu was die eerste student wat die opleiding voltooi het. Met die aanstelling van prof HP Wolmarans in 1961 (en later nog ander dosente) aan die Universiteit van die Noorde, het die opleiding daarheen verskuif. Oor 'n periode van 60 jaar het die Hervormde Teologiese Opleiding en Afrika Instituut vir Missiologie meer as 200 predikante en 40 evangeliste suksesvol opgelei en het hulle onskatbare diens gelewer in die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika en die koninkryk van God. In 1957 was daar twee Zoeloesprekende gemeentes in KwaZulu, tans meer as 80 gemeentes wat oor die hele land versprei is. Oudstudente van die Hervormde Teologiese Opleiding en Afrika Instituut vir Missiologie (proff Matsobane Manala en Johannes Banda) is tans hoogleraars in teologie verbonde aan die Universiteit van Suid-Afrika.

Op 9 Julie 1977 het die Eerste Algemene Kerkvergadering van die Hervormde Kerk in Suidelike-Afrika sitting geneem met ds A Kupa as voorsitter. Daarmee het die Hervormde Kerk in Suidelike-Afrika as selfstandige kerk gekonstitueer.

Op 3 Maart 1986 is die nuwe kampus van die Hervormde Teologiese Opleiding te Hammanskraal geopen met prof SJ Botha as eerste hoof. Hy is opgevolg deur prof IWC van Wyk. Onder sy leiding is die Hervormde Teologiese Opleiding omskep in die Afrika Instituut vir Missiologie, wat nie net die opleiding van teologiestudente behartig het nie, maar ook talle projekte en dienswerk in die Hammanskraal-gemeenskap bestuur het. Dit is gedoen met die hulp van verskeie predikante van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, asook instansies soos die Ondersteuningsraad.

In 2006 het die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika besluit om sy naam te verander na die *Maranatha Reformed Church of Christ*.

Sedert 2007 is 'n proses begin om die apostolaat van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika te herstrukturer. Onder andere is die pos van die Sekretaris vir Apostolaat getermineer, die Afrika Instituut vir Missiologie is na die Sinodale Dienssentrum in Pretoria verskuif en 'n nuwe benadering tot missionale kerkwees is gevestig. Intussen is die plaas op Hammanskraal gedeeltelik verkoop en het die teologiestudente van die *Maranatha Reformed Church of Christ* van die Sinodale Dienssentrum na die Fakulteit Teologie aan die Universiteit van Pretoria oorgeskuif. Gevolglik is die pos van die Direkteur van die Afrika Instituut vir Missiologie uitgefaseer.

Die herstrukturering van die apostolaat in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika was die resultaat van 'n bepaalde verstaan van kerkwees en die oortuiging dat dit nie die verantwoordelikheid van 'n sinodale kantoor is om sendingwerk te doen nie. Gemeentes en lidmate moet in gehoorsaamheid aan die Here Jesus self missionaal leef en werk.

Dr FJ Labuschagne, die algemene sekretaris, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

- 3.3.4 KERNKOMITEE: EKUMENIESE SKAKELING: VOORGESTELDE SAMEWERKINGSOOREENKOMS TUSSEN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA EN DIE GEREFORMEERDE EVANGELIESE KERK VAN AUSTRALIË

Ds G van der Merwe, die skriba van die Gereformeerde Evangeliese Kerk van Australië, bevestig op 19 September 2016 dat die Memorandum van Ooreenkoms op 27 Augustus 2016 aanvaar is sonder enige wysigings.

Met instemming kennis geneem.

- 3.3.5 APOSTOLIESE GELOOFSBELYDENIS

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 66: KERNKOMITEE: KERK EN TEOLOGIE

EENVOUDIGE UITLEG VAN DIE BELYDENISSKRIFTE: DIE APOSTOLIESE GELOOFSBELYDENIS

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy dank uit teenoor diegene wat bygedra het tot die bundel. 'n Besondere woord van dank word uitgespreek teenoor dr GMJ van Wyk vir sy leiding en insette.
- * Die Algemene Kerkvergadering nooi potensiële medewerkers aan die projek uit om na vore te tree en samewerking aan te bied by die persone wat aangewys word om die projek verder te organiseer.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit oor die publikasie en formaat van die bundel.

Dr GMJ van Wyk stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 67: RING VAN SWELLENDAM

STUDIE OOR DIE UITVERKIESING SOOS VERWOORD IN DIE DRIE FORMULIERE VAN EENHEID, MET SPESIFIEKE VERWYSING NA DIE DORDTSE LEERREËLS

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om 'n eksegetiese en sistematiese studie oor uitverkiesing in die Skrif en belydenisskrifte te laat doen vir besluitneming op die 72ste Algemene Kerkvergadering.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om 'n wyse te vind om die gedateerde problematiese formulerings van sekere artikels in sommige van die belydenisskrifte aan te spreek, en binne die Kerk op te klaar ten einde
 - ** verwarring te voorkom.
 - ** te verseker dat die belydenis in ooreenstemming met die Bybel is.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om, met inagneming van Bylae X, 'n eietydse belydenis daar te stel wat ons Kerk se verstaan van die mens se redding in Jesus Christus duidelik sal verwoord vir gebruik, onder andere in die kategese, prediking en ander verkondigingsgestaltes.
- * Die Algemene Kerkvergadering bevestig die Kerk se hermeneutiese benadering tot alle tekste, en so ook die belydenisskrifte, naamlik om alle tekste te verstaan vanuit hulle eie historiese en sosio-kulturele konteks, alvorens die moontlike betekenis daarvan vir die hede afgelei kan word.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die belydenisskrifte deel vorm van die reformatoriese hermeneutiese tradisie, maar nie die finale, beste of normatiewe uitleg van die tekste is nie.

Motivering:

Sedert die ontstaan van die belydenisskrifte meer as 400 jaar gelede, het die teologie, kerk en wêreld ingrypend verander. Dit het noodwendig tot gevolg gehad dat sommige van ons belydenisskrifte *gedateerd* is en nie meer met oorgawe deur huidige lidmate bely kan word sonder om dit aan indringende eksegeese te onderwerp nie.

Dit is 'n feit dat verskeie lidmate wat al die moeite gedoen het om die Dordtse Leerreëls te bestudeer, ongemaklik voel daaroor en selfs openlik verklaar dat hulle nie met sekere van die stellings daarin saamstem nie.

In Hervormde teologie was Dordt nooit met dieselfde oordrewe passie bely as in die Gereformeerde Ortodoksie nie. Omdat Hervormers altyd die belydenisskrifte as menslike antwoord op God se Woord beskou het, is dit in beginsel veranderbaar.

Daar bestaan 'n ernstige behoefte onder gewone lidmate aan 'n belydenis wat onomwonde in die idioom van die dag die kernaspekte van ons redding deur geloof in Christus op 'n skrifgetroue basis verwoord.

Die tekste van die Bybel kan nie ondergeskik aan die uitleg van die belydenisskrifte wees nie, en funksioneer ook nie so in die Kerk nie. Die Kerkorde moet met die werklikheid tred hou. Die belydenisskrifte was hermeneutiese sleutels

waarmee Bybeltekste ontsluit is om antwoorde te gee vir bepaalde probleme in spesifieke sosio-kulturele en historiese kontekste van die reformatoriese kerke. In hierdie mate word die belydenisskrifte steeds as van hermeneutiese belang geag. Dit beteken nie dat die belydenisskrifte vir alle tye die beste uitleg van die bepaalde tekste is nie.

Oudl A Valks van gemeente Outeniqua stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur prof IWC van Wyk en gesekondeer deur dr BJ van Wyk, word aanvaar:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wys 'n komitee aan wat omvattende studie oor die Uitverkiesingsleer sal doen en 'n oriëntasiedokument (*Denkschrift*) op sal stel vir besluitneming op die 72ste Algemene Kerkvergadering. Die finale teks van hierdie dokument word een jaar voor die Algemene Kerkvergadering aan die Kerk bekend gestel. Die bedoeling is dat die komitee 'n voorlopige weergawe van die dokument in die Kerk beskikbaar stel vir kommentaar.

3.3.6 BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA

Ds D Gevers en dr KD Papp lewer verslag.

1. Daar word met waardering kennis geneem van die werk van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en die Bybelgenootskap word opnuut verseker van die Kerk se voorbidding en ondersteuning.
2. Dank word uitgespreek teenoor alle gemeentes, gemeentelike instansies, sakeondernemings en individue wat die Bybelgenootskap ondersteun het.
3. Kerkrade word versoek om toe te sien dat Bybels by gemeentelike kolporteurs beskikbaar is.
4. Kerkrade word versoek om Bybels direk by die Bybelgenootskap aan te koop aangesien dit vir kerke teen kosprys beskikbaar is ('n katalogus en pryslys kan op die Bybelgenootskap van Suid-Afrika se webtuiste by www.bybelgenootskap.co.za gevind word. Bestellings kan ook daar geplaas word. Die telefoniese bestelnommer vir Bybels is 0861 242 542. Indien probleme ondervind word, skakel drr KD Papp of S Hoffman by 011 970 4010.
5. Kerkrade word gewys op die staande besluit van die Algemene Kerkvergadering dat die erediensoffergawes van Hervormingsondag (die laaste Sondag in Oktober) aan die Bybelgenootskap oorbetaal word. Kerkrade word versoek om hierdie bydrae jaarliks in November oor te betaal as eerste bydrae van die nuwe finansiële jaar van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika.
6. Kerkrade word versoek om alles in hulle vermoë te doen om die bedrag wat die Bybelgenootskap benodig om een Bybel bekostigbaar beskikbaar te stel (R45.00 vir 2016), jaarliks voor 31 Oktober per lidmaat aan die Bybelgenootskap oor te betaal.

7. Alle kerkrade word vriendelik versoek om bydraes (verkieslik maandeliks) direk aan die Bybelgenootskap se kantoor in Kempton Park oor te betaal, en nie aan 'n ander streekkantoor van die Bybelgenootskap of die Raad van Finansies of ringskommissie nie. Die rekeningbesonderhede is soos volg: Bybelgenootskap van SA, ABSA Kemptonpark, rekeningnommer 260 220 748, takkode 632 005.
8. Kategesegroepe, individue en sakeondernemings word aangemoedig om by te dra vir Bybelverspreiding.
9. Kerkrade word aangemoedig om *Die Saaier*, asook die promosiemateriaal van die Bybelgenootskap wat gratis op aanvraag beskikbaar is, as hulpmiddels te gebruik om die Bybelgenootskap bekend te stel en fondse daarvoor in te samel.

3.4 BESKRYWINGSPUNTE WAT NIE VERBAND HOU MET VERSLAE NIE

BESKRYWINGSPUNT 68: RING VAN KLERKSDORP

VERBAND MET AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika tree in gesprek met die Afrikaanse Protestantse Kerk (waar kontak ± 26 jaar gelede opgehou het) met die oog op beter begrip en respek vir mekaar se oortuigings en onderlinge samewerking en ondersteuning.

Motivering:

Ordereëls 8: 8.1, 8.2 , 8.3 het betrekking (verband met ander kerke).

Die tyd en lewensomstandighede maak dit tans dringend noodsaaklik dat ons wat in dieselfde geloofsoortuiging staan en dieselfde kultuurgoedere het, onderling met mekaar sal gesprek voer.

Die gesprek met die Algemene Kerkvergadering is ± 26 jaar gelede beëindig toe die Afrikaanse Protestantse Kerk so 'n gesprek aangevra het en die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika eers wou hoor wat die Nederduitse Gereformeerde Kerk van die afstigting wou sê. Daarna was daar nie weer gesprekvoering nie, net groeteboodsappe. Die Afrikaanse Protestantse Kerk het ten doel om net kerk van Jesus Christus te wees, soos die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

Die Afrikaanse Protestantse Kerk maak ruim gebruik van predikante en emeriti van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika om in hulle gemeentes die Woord te verkondig (tans sonder om sakramente te bedien).

Deur gesprekvoering en onderlinge samewerking kan daar beter begrip vir mekaar se oortuigings kom, en kan daar ondersteunend met mekaar saamgewerk word en in bepaalde behoeftes voorsien word.

So 'n gesprekvoering het nie kerklike eenwording as prioriteit nie, maar beter begrip en respek vir mekaar sonder om in mekaar se kerklike huishoudings in te meng.

Soortgelyke gesprekvoering het vroeër plaasgevind in die kontakliggaam waarin verteenwoordigers van die drie susterskerke met mekaar vergader het oor jeugwerk en die beste bediening van die jeug, sonder om kommentaar te lewer op mekaar se oortuigings (dit was voor die Afrikaanse Protestantse Kerk se totstandkoming).

'n Aktiewe gesindheid van welwillendheid vir mekaar is nodig waar ons langs mekaar bestaan, saam leef en werk, en met dieselfde probleme worstel. Saam hunker ons as kerk van Jesus Christus om ons roeping te vervul.

Sien onderaan 'n versoek van die Afrikaanse Protestantse Kerk ringsvergadering van 2015 om via die Afrikaanse Protestantse Kerk gemeente Orkney so 'n beskrywingspunt te formuleer.

Afrikaanse Protestantse Kerk ringsvergadering – beskrywingspunt in die sinode:

Dat die gesprekvoering wat doodgeloop het met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika begin sal word met die oog op onderlinge begrip en beter verstandhouding met mekaar, sonder inmenging in die oortuigings wat elkeen huldig.

Motivering:

Gesien die landsomstandighede waarin ons gedompel is, het ons wat dieselfde volkseie koester en in dieselfde geloofsverantwoordelikhede, liefde en genade van die Heer van die Kerk deel, nodig om meer met mekaar gesprek te voer.

Hierdie gesprekvoering sal bydra om groter begrip en respek, en samewerking op talle terreine van ons kerklike en volkslewe vir mekaar te hê, sonder om noodwendig kerklike eenwording op die tafel te plaas. (Die eenheid in die geloof staan vas, 'n gesprekvoering kan onderlinge begrip vir mekaar se standpunte, samewerking en 'n beter verstandhouding bevorder in 'n samelewing waarin ons al meer en meer geïsoleer word en gedwing word om hande te vat.)

('n Opdrag aan Afrikaanse Protestantse Kerk gemeente Orkney wat op 10 Februarie 2016 weer voor die ringskommissie van die Afrikaanse Protestantse Kerk Ring van Klerksdorp gedien het en net so aanvaar is as beskrywingspunt vir die ringsvergadering van 2016 en die volgende sinodesitting van die Afrikaanse Protestantse Kerk.)

Ds PJE Botha stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 69: RING VAN KLERKSDORP (GEMEENTE ORKNEY)

VERBAND MET GELOOFSBOND VAN HERVORMDE KERKE

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika aanvaar die groep gemeentes wat as onafhanklike gemeentes in 'n geloofsbond gegroepeer het as kerk met gemeenskaplike belydenis van die Hervormde Kerk, en

derhalwe erken ons die doop, belydenis van geloof aflegging, attestate en alles wat daarmee saamhang van lidmate wat uit die gemeentes na die Hervormde Kerk oorkom, en dienooreenkomstig reik ons attestate uit vir lidmate wat na die bondsgemeentes oorgaan.

Motivering:

Wat ook al 'n mens se standpunt oor die gemeentes en hulle optrede is, kan ons as Kerk nie wegstrem van die realiteit dat dit ons broers en susters, ons familie en vriende, was en steeds is nie, dat hulle dieselfde gemeenskaplike belydenis en kerklike agtergrond as ons deel nie. Ons kan redeneer dat hulle kerkordelik verkeerd opgetree het, maar 'n buite-egtelike dogter is steeds jou dogter. Om deur lidmaatskapopheffing en die kerklike ban met die gelowiges te werk is immers alles behalwe in die voetspore van Christus. Ons werk immers nie met 'n sekte of 'n klomp ketters wat dwaalleer verkondig nie, maar as enige iets mense wat dalk in die oë van die Kerk te fundamentalisties aan die belydenisskrifte en die leer waarin ons staan, vashou. Kom ons aanvaar van ons kant af dan dat ons paaie uitmekaar geloop het, maar dat ons steeds een is in Christus.

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Klerksdorp nie.

Ds JJ Steyn stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 70: RING VAN KLERKSDORP (GEMEENTE ORKNEY)

HOFSAAK TEEN GELOOFSBOND VAN HERVORMDE KERKE

As Kerk besluit ons om ons nie verder op die wêreldse hof te beroep vir geregtigheid nie, en aanvaar ons die voorskrifte van Jesus in die bergrede om eerder vrede te maak voor ons by die regter aankom. Wat help dit ons ook dat ons al die hofsake wen en al die geboue en geld behou, maar in die proses verloor ons juis dit wat ons as Kerk moet wees.

Motivering:

As Jesus sê dat ons ons broer 70 maal sewe keer op een dag moet vergewe, en as Paulus vir ons die voorskrifte gee dat ons nie hofsake met ons medegelowiges moet voer nie, was die voorskrifte nie met uitsonderings of juis sonder dat dit groot opoffering van die gelowiges moes verg om ook die minste te wees nie? Ons kan immers nie met een asem die hofsake veroordeel en in dieselfde asem dit ook aanpak nie. Laat ons in vrede ons broers se hand skud en hulle hul weg laat gaan (al is dit dan dat ons met leë hande moet gaan). Die laaste jare van stryd en broedertwis het die Kerk oneindige skade bereken binne die Kerk, maar ook met ons beeld na buite. Om die selfverloënde stap te

neem om vrede en God se koninkryk te soek eerder as wêreldse geregtigheid, kan 'n verskil maak.

Hierdie beskrywingspunt word nie ondersteun deur die ringsvergadering van die Ring van Klerksdorp nie.

Ds JJ Steyn stel die beskrywingspunt.

Oudl JD Fourie lees die volgende skrywe van Ross en Jacobs Prokureurs gedateer 30 September 2016 voor:

SteedsHervormers/NHKA: Saaknommer 5167/16

- 1. Bostaande aangeleentheid het betrekking.*
- 2. Ons wil graag een aspek hanteer voor ons handel met ons kliënte se instruksies rakende 'n skikkingsvoorstel. Ons merk op dat daar nie voorsiening vir regskoste vir die hofsak gemaak is in die huidige NHKA begroting wat voorgelê gaan word aan die AKV van Oktober 2016 nie. Ons wonder of u meer duidelikheid aan ons kan verskaf vir die redes agter die klaarblyklike besluit om nie te begroot vir regskostes nie.*
- 3. Hoe dit ook al mag sy, ons kliënte het ons instruksies gegee om die volgende skikkingsvoorstel ter tafel te plaas soos ooreengekom tussen die partye:*
 - 3.1 die partye tree in gesprek met mekaar aangaande die staat van belydenis afgekondig deur die steedsHervormers,*
 - 3.2 die partye onderneem om geen kommentaar te lewer op enige platform of in enige publikasie oor die prosesse en besluite van enige van die partye vanaf datum van hierdie ooreenkoms nie,*
 - 3.3 alle besluite wat geneem is deur gemeentes om eiendomme te transporteer sal voortgaan met sodanige transporte, en transporte wat reeds afgehandel is sal bly staan as regsgeldig en afdwingbaar,*
 - 3.4 nie enige van die steedsHervormer gemeentes sal voortgaan met enige hofsake oor lidmaatskap van die NHKA nie,*
 - 3.5 nie enige van die steedsHervormer gemeentes sal betrokke wees by enige ander huidige gemeente van die NHKA wat hulle bande wil verbreek met die NHKA nie,*
 - 3.6 elke party betaal sy eie regskoste,*
 - 3.7 geen steedsHervormer gemeente sal enige eis indien rondom trustfondse of ten opsigte van die finansiële bestuur van die NHKA, of ten opsigte van die finansiële bestuur van die NHKA, of ten opsigte van die lasterlike bewerings wat gemaak is teenoor enige steedsHervormer predikant en/of lidmaat en/of gemeente nie,*
 - 3.8 die Hervormde Kerkvereniging sal die saak ten opsigte van Besluit 54 terugtrek op die basis dat elke party sy eie koste betaal.*

4. Indien u kliënt bogemelde voorstel in beginsel aanvaarbaar vind, stel ons voor dat ons dan 'n formele konsepkikkingsooreenkoms opstel vir goedkeuring deur die onderskeie partye.
5. Ons vertrou u vind dit in orde so.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

Die volgende mosie word aanvaar:

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die litigasieproses tot dusver, en bekragtig die optrede van die Litigasiekomitee. Die Algemene Kerkvergadering magtig die Kommissie en die Litigasiekomitee om verder in belang van die Kerk die nodige stappe te neem.

BESKRYWINGSPUNT 71: RING VAN VEREENIGING

PROFETIESE ROEPING VAN DIE KERK

Die Algemene Kerkvergadering spreek hom ten sterkste uit teen die huidige stand van geweld, misdaad en menslike vergrype in ons land. Die Algemene Kommissie word versoek om daadwerklik aan die Kerk se profetiese roeping uitvoering te gee teenoor die regering van die dag, en dit meer sigbaar bekend te maak in die media.

Motivering:

- * 'n Openbare standpunt gee die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika stukrag op 'n weg van eenheid.
- * Ons is Kerk in die wêreld, ons kan ons gevolglik nie distansieer van dit wat ons landsburgers weerhou om veilig te leef en die Heer van die kerk dien nie. In die Efesiërbrief sê Paulus juis dat alles aan die kaak gestel moet word as die lig van die evangelie daarop val.
- * Hierdie beskrywingspunt is nie 'n appèl teen politieke ideologieë nie, maar spreek onreg aan.

Oudl SE Beeslaar, ouderlinglid van die ringskommissie van die Ring van Vereeniging, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 72: RING VAN VEREENIGING

PLAASMOORDE

Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die saak van plaasmoorde 'n blywende punt op die agenda van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal wees. Die Kommissie sal hom voortdurend vergewis van die stand van plaasmoorde in ons land en, saam met ander ekumeniese liggame en burgerlike organisasies, voortgaan om druk op die regering van die dag uit te oefen om gesprekvoering te laat plaasvind met die oog op die soeke na werkbare en blywende oplossings vir plaasmoorde. Lidmate word aangemoedig om deel te neem aan toerustingsgeleenthede wat deur verskeie organisasies aangebied word, ten einde hulleself te beveilig en hul paraatheid op te skerp.

Motivering:

- * Plaasmoorde raak ontstellend baie van die lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- * Dit is die taak van die Kerk om te getuig van versoening in en deur Jesus Christus, en die implikasies wat dit het op die samelewing, onder andere op die handhawing van reg, geregtigheid en menswaardigheid.
- * Die Algemene Kerkvergadering het in die verlede al getuig dat ons vanuit die Skrif nooit gewoond mag raak aan enige vorm van ongeregtigheid nie.

Ds W Mans stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

3.5

HOOFSTUKKE VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP HIERDIE AFDELING

- * Hoofstuk 1: Belydenis en Kerk
- * Hoofstuk 7: Missionale bediening

Ordereël en Ordinansie 1 word in geheel aanvaar.
Ordereël 7 en Ordinansie 7 word in geheel aanvaar.

---oOo---

VIERING

GEMEENSKAP

GETUIENIS

DIENS

4. DIENS

4.1 INLEIDING

In die reformatoriese tradisie staan die ampte bekend as *dienste*. Die amp word nie as *officium* beskou nie, maar as *ministerium*. Daarom word die dienswerk van die ampsdraers (predikant, ouderling en diaken) asook die vergaderings van die ampte in hierdie afdeling bespreek. Hierby ingesluit is die verantwoordelikheid van die vergaderings van die ampte om na die stoflike belange van die Kerk om te sien en die goeie orde te handhaaf. Daarom word ook die finansies en finale gedeelte van die wysiging van die Kerkorde in dié gedeelte behandel.

In hierdie gedeelte word die terugvoer gegee oor die besluite van die 70ste Algemene Kerkvergadering (2013) oor die herstrukturering van die Kerk, verskeie beskrywingspunte van die Algemene Diakensvergadering en voorstelle oor die vereenvoudiging van die kerklike struktuur.

Die gedeelte sluit af met 'n bespreking en goedkeuring van Ordereëls en Ordinansies 2, 3 en 10.

4.2 TAFELGESPREK

Die eerste predikantslid van die 70ste Algemene Kerkvergadering, ds WJJ Kok, behartig die Wandel in die Woord, en gee leiding oor die oorweging van die beskrywingspunte in Deel 4 (Diens):

Wandel in die Woord: Romeine 12: 1 tot 8.

Diens

Inleidende opmerkings

- * Die brief is gerig aan die gemeente in Rome wat uit Jode- en heiden-christene bestaan het.
- * Die brief beklemtoon die gedagte van eenheid. Romeine 10: 12: ... *Dit maak dus geen verskil of 'n mens 'n Jood of 'n Griek is nie, want dieselfde Here is Here van almal ...*
- * Die doel van die brief kan so saamgevat word:
 - ** Paulus skryf vir sy vriende *in Christus* omdat hy vir hulle lief is, hy prys hulle oor hulle geloof, verseker hulle van sy gebed vir hulle en vra dat hulle vir hom sal bid.
 - ** Hy skryf vir hulle oor die basiese nood van die mens – die manier waarop sondaars gered word.
 - ** Die tema wat in 1: 16 en 17 aangekondig word, kom telkens weer na vore. Die tema kan saamgevat word in die woorde van 5: 1: *God het ons dan nou vrygespreek deurdat ons glo.*
- * Hoofstukke 1 tot 11 handel hoofsaaklik oor die *verlossingsleer*.
- * Die praktiese toepassing van hierdie leer in die lewe van gelowiges kry vanaf hoofstuk 12 aandag:

- ** Die verbinding en oorgang tussen die eerste 11 hoofstukke en die laaste vyf hoofstukke is duidelik uit 12: 1: *En nou doen ek 'n beroep op julle, broers, op grond van die groot ontferming van God. Gee julleself aan God as lewende en heilige offers wat vir Hom aanneemlik is.*
- ** In hoofstukke 1: 1 tot 3: 20 word die sonde en ellende van die mens beskryf.
- ** Hoofstukke 3: 21 tot 11: 36 beskryf die verlossing of vryspraak van die mens.
- ** Hoofstukke 12: 1 tot 15: 33 beskryf hoe 'n verlore gelowige dankbaar teenoor God moet lewe en uit dankbaarheid diensbaar vir God se kinders en jeens alle mense moet wees.
- ** Dit herinner aan die Heidelbergse Kategismus Vraag en Antwoord 2.

Inhoudelike opmerkings: Romeine 12: 1 tot 8

Die wesenlike van die godsdiens wat julle moet beoefen, is (sinvolle godsdiens is om julle liggame as 'n offer te gee) wat

- * lewend is
dit vloei voort uit die nuwe lewe van die gelowige.
- * heilig is
die produk van die heiligmaking deur die Heilige Gees.
- * vir God aanneemlik is
deur God aangeneem word. Gelowiges moet hulleself totaal aan die Here toewy.

Die verandering wat God bring is 'n vernuwing van denke:

- * innerlike verandering, verandering van die hart.
- * verandering van denke om die wil van God te kan onderskei.

Imperatiewe:

- * Gee julleself of bied julleself aan.
- * Laat God julle verander.
- * Gelowiges is nie passief nie. Verantwoordelikheid word nie gekanselleer nie.

Resultaat van verandering:

- * Sodat julle kan onderskei wat die wil van God is.
- * Geloof – vertrou in God, vashou aan sy beloftes.

Maat van geloof:

- * Verskillende maniere waarop 'n mens 'n seën vir ander en vir die kerk kan wees.

- * Diversiteit van gawes binne die eenheid van geloof.

Julle is

- * liggaam van Christus en elkeen is deel daarvan. Doelmatige diversiteit van lede en hulle funksies.
- * sewe gawes of funksies (Charismata) word onderskei:
 - ** Professie.
 - ** Diens.
 - ** Onderrig.
 - ** Bemoediging of aansporing of vermaning.
 - ** Gee (hulp of sorg).
 - ** Leiding gee.
 - ** Help (betoon genade).

Profesie:

- * Om te profeteer het ten doel om:
 - ** op te bou.
 - ** te vermaan.
 - ** te vertroos.
 - ** leermeester te wees of onderrig te gee.
- * Profeteer in ooreenstemming met die geloof.
- * Objektiewe betekenis: Waarheid van die evangelie.
- * Subjektief: Vertroue in God en sy beloftes.
- * 'n Profeet moet niks sê wat in konflik met sy geloof in Christus is nie (moet God se mond wees).

Diens – Diakonia:

- * Praktiese diens.
- * Diakonaat.
- * Die kerk se bediening van die genade. (Paulus dring aan op suiwerheid van leer, maar is netso gemoeid om grootmoedig of gasvry teenoor die armes te wees).
- * Diakonaat is net so belangrik as enige ander bediening.
- * Alle bedieninge moet die liefde van Christus reflekteer.

Onderrig:

- * Studie van die Bybel.
- * Hulle wat onderrig gee het 'n baie belangrike plek in die lewe van die kerk.

Bemoediging of vermaning:

- * Toepassing van die leer in die lewe van mense sodat opgebou en bemoedig kan word.

Gee (materieel by te dra tot die nood van ander mense):

- * Individuele liefdadigheid. Gelowige teenoor gelowige.
- * Gemeente – in die gemeente dra ons sorg vir mekaar.
- * Kollektiewe liefdadigheid (sinodaal).

Leiding gee:

- * Ouderlinge – groot verantwoordelikheid:
 - ** Opsieners.
 - ** Toesighouers.
 - ** Leiers.

Versorging:

- * Help – betoon genade aan noodlydendes:
 - ** Siekes.
 - ** Oues.
 - ** Bedroefdes.
 - ** Beproefdes.
- * Versorg met simpatie, begrip en blymoedigheid.

Gesprek

Sang: Gesang 527: 1 en 2.

Gebed

4.3 **VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET DIENS VERBAND HOU**

4.3.1 **KURATORIUM VIR TEOLOGIESE OPLEIDING**

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 73: KURATORIUM

HERVORMDE TEOLOGIESTUDENTE AAN ANDER UNIVERSITEITE

- * Die Kuratorium kan in uitsonderlike gevalle toestemming aan studente verleen wat hulle voorgraadse studie aan ander universiteite wil deurloop. Sodanige versoek moet aan die Kuratorium voorgelê word en die student moet die normale evaluasieproses van die Kuratorium deurloop.

- * Die nagraadse studie word slegs aan die Universiteit van Pretoria gedoen.
- * Daar kan aan die studente die status van *Student van die Kerk* verleen word.
- * Die betrokke studente is vir die duur van hulle studie aan ander universiteite onder die mentorskap van die plaaslike predikant.
- * Waar vereis word hierdie studente verplig om bepaalde modules van die Hervormde Teologiese Kollege onder leiding van die plaaslike predikant te deurloop. Daar kan ook van die student verwag word om bepaalde akademiese werk addisioneel te voltooi indien die graadprogram aan die ander universiteit nie voldoende is nie.
- * Hierdie vergunning in uitsonderlike gevalle doen op geen manier afbreuk aan die verwagting van die vereistes wat aan studente gestel word in terme van die akademie of praktiese vorming deur die Hervormde Teologiese Kollege nie.

Ds JF van der Merwe, die voorsitter van die Kuratorium, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 74: KURATORIUM

KONSOLIDASIE VAN BEURSFONDSE VIR TEOLOGIESE STUDIES

Ringsvergaderings of gemeentes waar daar 'n beursfonds vir teologiese studie bestaan, word versoek om oorweging te skenk aan die konsolidasie van beursfondse vir teologiestudente met die oog om die nood wat tans bestaan aan te spreek. Waar nodig moet wysigings aan die reglemente van die beursfondse aangebring word.

Ds JF van der Merwe, die voorsitter van die Kuratorium, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 75: KURATORIUM

VOORTSETTING VAN OPLEIDING AAN DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika behou sy teologiese

opleiding aan die Universiteit van Pretoria vir solank dit moontlik is. Die Kerk trek wesenlike groot voordeel uit sy verbintenis met die Universiteit van Pretoria. Die Fakulteit Teologie en die Universiteit van Pretoria het 'n verbintenis van 100 jaar met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, en is die enigste Kerk wat die volle 100 jaar aan die Fakulteit verbonde was. Hervormde teoloë het in hierdie eeu nog altyd in eie en breër kerklike verband, asook op die vlak van die universiteitswese, 'n noemenswaardige groot positiewe rol gespeel.

- * Die Algemene Kerkvergadering gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om, in geval waar die Universiteit mag kennis gee van 'n beëindiging van die kontrak met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, onderhandelinge te begin om op 'n vennootskapsbasis (ook met ander kerke) die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se opleiding aan 'n moontlike instelling te vestig. Die opleiding moet bekostigbaar wees.
- * Indien die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van oordeel is dat die kontrak met die Universiteit van Pretoria gekanselleer moet word, beveel hulle dit met die nodige motivering aan en besluit die Algemene Kerkvergadering daaroor.

Ds JF van der Merwe, die voorsitter van die Kuratorium, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur ds JF van der Merwe en gesekondeer deur ds CEC Hertzog, word aanvaar:

Wysig die tweede en derde asterisk soos volg:

- * Indien die Universiteit kennis sou gee van die beëindiging van die kontrak met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, kry die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om, na oorleg met die Kuratorium en die Hervormde Dosenteraad, onderhandelinge met die Universiteit van Pretoria te begin. Die moontlikheid van opleiding aan 'n alternatiewe instansie moet dan ondersoek word, moontlik in vennootskap met ander kerke. Die opleiding moet bekostigbaar wees.
- * Die Algemene Kerkvergadering gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om, na oorleg met die Kuratorium vir teologiese opleiding en die Hervormde Dosenteraad, indien hulle van oordeel is dat die kontrak met die Universiteit van Pretoria hersien of beëindig moet word, hulle sodanig met die universiteit daaroor moet onderhandel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het afhandelingsbevoegdheid.

Asterisk 1 bly behoue.

4.3.1.1 Verkiesing van lede van die Kuratorium

Ordinansie 3.8.3 (x)(a) verwys:

Die Algemene Kerkvergadering

- (x) *kies tydens die sitting uit afgevaardigdes en persone wat nie lede van die vergadering is nie.*
- (a) *sewe persone, van wie minstens vyf predikante is, om te dien op die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding.*

Die volgende persone word op die Kuratorium verkies:

- * **Dr RA Denton**
- * **Dr S Hoffman**
- * **Oudl DJ Lizamore**
- * **Dr J Nel**
- * **Oudl FJ Paynter**
- * **Ds AH Roets**
- * **Ds MJ Slabbert.**

4.3.2 PROPONENTSEKSAMENKOMMISSIE

Kennis geneem.

4.3.3 HERVORMDE TEOLOGIESE KOLLEGE

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 76: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

VOORTGESETTE BEDIENINGSOPLEIDING

In die lig van die toenemende uitdagings waarmee predikante in hulle bediening gekonfronteer word, besluit die vergadering om Voortgesette Bedieningsopleiding vir alle dienende predikante verpligtend te maak.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om die opdrag te implementeer.

Motivering:

- * Voortgesette Bedieningsopleiding is internasionaal verpligtend vir die meeste professionele beroepe. Dit word gesien as 'n strukturele

benadering tot leer om bevoegdheid in praktykvoering, kennis, vaardighede en ervaring te verseker. In die proses word 'n vasgestelde aantal krediete verwerf om bepaalde standarde vir bepaalde beroepe te handhaaf.

- * Die Kerk het reeds 'n beginselbesluit in hierdie verband geneem.
- * Voortgesette Bedieningsopleiding kan dien as bemoediging en opbou van predikante in al die fasette van hul dienswerk.
- * Voortgesette Bedieningsopleiding kan bydra om uitbranding by predikante te voorkom.
- * Die gemeentebediening vind baat by die uitbreiding van kennis en vaardighede van die predikant.
- * Voortgesette Bedieningsopleiding kan stagnasie in gemeentelike bediening voorkom.

Voorgestelde implementering

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wys 'n Bevoegdheidskomitee aan bestaande uit minstens vyf kundige persone, om die Voortgesette Bedieningsopleidingsstelsel te koördineer en te administreer.
- * Alle dienende predikante¹ en ² moet 30 krediete verwerf in 'n siklus van drie jaar.

Krediete word aan die volgende toegeken³

- * Verkryging van 'n nagraadse kwalifikasie⁴.
- * Die jaarlikse Voortgesette Teologiese Toerusting.
- * Die bywoning van jaarlikse Inligtings- en Besprekingsvergaderings asook die Predikantevergadering.
- * Bywoning van Ringskomitee vir Predikante.
- * Lees ervarings (boeke en artikels) – daar word ruimte gemaak vir eie verryking ten opsigte van wye leeservarings en eie belangstellings (resensie van boek of artikel of aanlynevaluasie ten opsigte van aanbevole artikels is verpligtend).
- * Skryf van artikels wat aanvaar word vir publikasie in teologiese tydskrifte.

¹ Dienende predikante word beskou as alle predikante (ook emeriti) wat per beroepsbrief aan 'n voltydse en deeltydse werkruimte gekoppel is, asook beroepafwagterende predikante en proponente.

² Voltydse dosente in teologie is van Voortgesette Bedieningsopleiding vrygestel.

³ Die Bevoegdheidskomitee ken gewigte aan die krediete toe.

⁴ Die Bevoegdheidskomitee evalueer die aard van die nagraadse kwalifikasie. Indien die aansoek kwalifiseer, word krediete per jaar, in ooreenstemming met die toegelate tydspan van die studie, toegeken.

- * Populêre artikels soos byvoorbeeld *Konteks* en *Die Hervormer*.
- * Eweknie-evaluasie (*peer review*) van artikels.
- * Kongresbywoning⁵.
- * Aanbied van lesings, nasionaal of internasionaal.
- * Bywoning van geakkrediteerde lesings, gesprekke en werkwinkels.⁶

Akkreditasie

- * Die Bevoegdheidskomitee sal oor akkreditasie besluit.
- * Kursusse⁷ kan aan die Bevoegdheidskomitee vir akkreditasie voorgelê word.
- * Behoeftes aan verdere opleiding en kursusse kan aan die Bevoegdheidskomitee voorgelê word.

Koste

Predikante is vir die jaarlikse registrasiegeld⁸ verantwoordelik. Emeriti⁹, propnente en beroepafwagende predikante registreer teen 'n verminderde bedrag.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 77: KURATORIUM

DIE UITBOU VAN DIE HERVORMDE TEOLOGIESE KOLLEGE

Die Hervormde Teologiese Kollege word uitgebou om opleiding en toerusting aan die Kerk op alle vlakke en, waar nodig, aan die kerk in breëre verband te lewer.

⁵ Enige kongres wat deur die Bevoegdheidskomitee goedgekeur word.

⁶ Soos deur die Bevoegdheidskomitee goedgekeur.

⁷ Dit geld aanlynkursusse ook.

⁸ Registrasiegeld bekostig die administrasie van die stelsel, kommunikasie aan predikante ten opsigte van moontlike kursusse, artikels, verwerwing van krediete en algemene inligting.

⁹ Emeriti sonder 'n deeltydse of voltijdse werkruimte wat graag onder die Voortgesette Bedieningsopleidingsstelsel wil tuiskom.

Motivering:

Die Hervormde Kerk het 'n trotse tradisie van teologiebeoefening wat groot agting plaaslik en internasionaal geniet. Sedert die inwerkingstelling van die Hervormde Teologiese Kollege in 2000 is daar veral op die praktykvorming van die Hervormde teologiestudente gefokus. Die fokus was veral prakties-teologies van aard en was daarop toegespits om studente maksimaal vir die bediening af te rond. Mettertyd het die behoefte ontstaan om studente se teologiese kennis ook uit die ander teologiese dissiplines (veral Kerkgeskiedenis) te verbreed.

Naas die teologiese opleiding is daar 'n versugting om Hervormde teologie wyer trefkrag te gee. Dit geld die voortgesette opleiding aan predikante, ampsdraers en lidmate in gemeentes, en om moontlik ook kundigheid en opleiding aan kerke in die Afrika konteks, soos die *Maranatha Reformed Church of Christ*, te verleen. Dié beskrywingspunt dra die moontlikheid dat sentrums onder beskerming van die Hervormde Teologiese Kollege in die lewe geroep word. Die volgende sentrums word in vooruitsig gestel:

* Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting of Voortgesette Bedieningsopleiding:

Hierdie sentrum is verantwoordelik vir die jaarlikse beplanning en aanbidding van die Voortgesette Teologiese Toerusting en administrasie van die Voortgesette Bedieningsopleidingkrediete (indien so besluit word). Daarby word gepoog om meer jong teoloë by die uitbou van teologiebeoefening betrokke te kry. Hulle kan by navorsing betrokke raak en ook vir die aanbidding van teologiese modules en toerustingskursusse verantwoordelikheid aanvaar.

* Sentrum: Hervormde Teologiese Studies:

Beide die *Hervormde Teologiese Studies* en *Tydskrif vir Hervormde Teologie* vervul hier 'n groot rol. Die *Hervormde Teologiese Studies* geniet internasionale status en die *Tydskrif vir Hervormde Teologie* is goed gevestig om Hervormde teologie meer toeganklik vir predikante en lidmate te maak. Daar word gepoog om nog meer Hervormde teoloë te werf wat kan publiseer.

* Sentrum vir Missionale Bediening:

Fasiliteer die aanbied van kursusse en toerustingsgeleenthede wat betref missionale kerkwees aan predikante en gemeentes. Ander toerustingskursusse aan ampsdraers en lidmate vind ook vanuit hierdie sentrum plaas.

* Sentrum vir Kerkhistoriese Navorsing:

Die Hervormde Kerk besit 'n uitstekende argief en versameling van teologiese boeke. Daar word gepoog om hierdie bron meer toeganklik te maak en wyd bekend te stel. Navorsers vanuit verskillende oorde gebruik hierdie fasiliteite vir navorsing.

* Sentrum: Ekumene:

Vanuit hierdie sentrum vind skakeling met ander kerke plaas. Opleiding van kerkleiers in die Afrika konteks kan ook vanuit hierdie sentrum gefasiliteer word.

Ds JF van der Merwe, die voorsitter van die Kuratorium, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

4.3.4 FAKULTEIT TEOLOGIE AAN DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

Prof J Buitendag het op 5 Oktober 2016 verslag gelewer.

Kennis geneem.

4.3.5 HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 78: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK

HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Die Kerk neem kennis van die verslag en bedank prof AG van Aarde en die redaksie vir hul toegewyde diens.

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

4.3.6 TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 79: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK

TEOLOGIESE OPLEIDINGSFONDS

- * Gemeentes en donateurs word vir hulle bydraes tot die Teologiese Opleidingsfonds bedank.**
- * Dr BJ van Wyk word vir sy toegewyde diens bedank.**

Dr BJ van Wyk stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

4.3.7 ETIESE KODE VIR DIENAARS VAN DIE WOORD VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 80: KERNKOMITEE: GEMEENTELIKE DIENSWERK
ETIESE KODE VIR DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA**

- * Die vergadering spreek hom uit oor die Etiese Kode en dra dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om dit te implementeer.**

Dr AG Ungerer stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

4.3.8 ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

Kennis geneem.

**BESKRYWINGSPUNT 81: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENS-
VERGADERING**

**BESLUIE EN VERSOEKE VAN DIE 7DE ALGEMENE DIAKENSVERGADE-
RING**

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die volgende besluite van die 7de Algemene Diakensvergadering:

- * Die besluite wat die Algemene Diakensvergadering geneem het op grond van die *Ubi Caritas*-simposium (vergelyk 7.4 van die Algemene Diakensvergadering verslag).**
- * Barmhartigheidsdiens vind plaas op drie vlakke, naamlik persoonlik, gemeentelik en sinodaal (vergelyk 8.2 van die Algemene Diakensvergadering verslag).**
- * Die werkgroepe van die Algemene Diakensvergadering, wat ten doel het om gemeentes te ondersteun en te begelei ten opsigte van diakonaat, word gehandhaaf en uitgebou (vergelyk 8.4.1 van die Algemene Diakensvergadering verslag).**

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die volgende versoeke wat die Algemene Diakensvergadering gerig het:

- * Ringe wat oor bystandsfondse beskik word versoek om 'n bydrae aan die Uitreikfonds te oorweeg. Dit sal die Algemene Diakensvergadering in staat stel om voort te gaan om die Kerk se predikante, emeriti en teologiestudente wat nood ervaar, by te staan (vergelyk 2.1 van die Algemene Diakensvergadering verslag).
- * Gemeentes ondersteun die Algemene Diakensvergadering met kommunikasie, deur die inligting, soos van tyd tot tyd versoek, onder die aandag van lidmate te bring (vergelyk punt 6 van die Algemene Diakensvergadering verslag).

Ds GPJ Stoltz, die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 82: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENS-VERGADERING

DEFINISIE VAN BARMHARTIGHEID

Die kerk verrig diens van barmhartigheid omdat ons glo:

Barmhartigheid binne die kerk is gegrond op die barmhartigheid van God wat in Christus aan ons geopenbaar is. Barmhartigheid kom tot uitdrukking in die hulp aan en versorging van alle mense wat in nood verkeer, almal vir wie Christus aan die kruis gesterf het. Uit dankbaarheid vir die verlossing deur Christus maak die verkondiging van sy evangelie deel uit van die versorging.

Ons bely:

Die betoning van barmhartigheid aan alle mense in nood is onlosmaaklik deel van gelowiges se uitlewing van hulle geloof in die drie-enige God.

Ds GPJ Stoltz, die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 83: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENS-VERGADERING

**AMENDEMENT OP ORDEREËL 1.3 VAN DIE KONSEPKERKORDE:
LIEFDE EN BARMHARTIGHEID AS LEWENSWYSE**

Die Kerkorde behoort liefde en barmhartigheid as lewenswyse van die gelowige en die kerk te weerspieël. Ordereël 1.3 behoort dit uitdruklik te stel dat die Kerk se geloof tot uitdrukking kom in die uitleef van die liefde in Jesus Christus. Ordereël 1.3 word dus soos volg gewysig met die invoeging van 'n nuwe 1.3.3:

- 1.3** *Die Kerk se geloof kom tot uitdrukking in*
 - 1.3.1** *die verkondiging van die evangelie.*
 - 1.3.2** *die bediening van die sakramente.*
 - 1.3.3** *die uitleef van God se liefde wat in Christus geopenbaar is.*
 - 1.3.4** *openbare gebede.*
 - 1.3.5** *diensformuliere.*
 - 1.3.6** *kerk lied.*
 - 1.3.7** *die geestelike vorming en kerklike onderrig.*
 - 1.3.8** *herderlike briewe.*
 - 1.3.9** *getuigenis teenoor wêreldlike instansies.*
 - 1.3.10** *die handhawing van opsig en tug.*

Ds GPJ Stoltz, die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

**BESKRYWINGSPUNT 84: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENS-
VERGADERING**

**HERPRIORITISERING VAN DIE KERK SE FINANSIËLE PRAKTYK EN
STRUKTURE**

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika herprioritiseer die Kerk se finansiële praktyk en strukture. Die beginsels van roeping en gelykheid van die ampte word in ag geneem. Indien die huidige verpligte bydraes gehandhaaf word, behoort die diakonaat ook daarby ingesluit te word. Alle sinodale bydraes behoort op dieselfde grondslag hanteer te word.

Die 7de Algemene Diakensvergadering doen 'n beroep op die 71ste Algemene Kerkvergadering om die R9.50 bydrae wat nodig is om die barmhartigheidswerk van die Algemene Diakensvergadering op sinodale vlak volhoubaar te maak, by die sinodale offergawe te voeg.

Ds GPJ Stoltz, die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, stel die beskrywingspunt.

- 1. Die volgende amendement, gestel deur dr GC Lindeque en
gesekondeer deur oudl F Mulder, word aanvaar:**

Die vergadering versoek gemeentes en kerkrade om kennis te neem daarvan dat predikante se werkopdrag ook barmhartigheid insluit, en om dit te verreken in die aanbidding van gemeentes se begroting.

2. Die volgende amendement, gestel deur dr FJ Labuschagne en gesekondeer deur dr WC van Wyk, word aanvaar:

Die Algemene Kerkvergadering besluit om die Algemene Diakensvergadering te ondersteun met die befondsing van hul dienswerk. Die 71ste Algemene Kerkvergadering aanvaar verantwoordelikheid tot en met die 72ste Algemene Kerkvergadering vir die bokoste met betrekking tot die Sekretaris van die Algemene Diakensvergadering.

BESKRYWINGSPUNT 85: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENS-VERGADERING

ROTASIEBEGINSEL TEN OPSIGTE VAN DIE DIAKONAAT

Die rotasiebeginsel ten opsigte van die diakonaat is nie effektief nie en behoort te verval. Die beginsel soos vervat in die Kerkorde by 3.11.1 (i) (a) word verander na *twee afgevaardigde diakens uit elke ringsdiakensvergadering met dien verstande dat dieselfde diakens verkieslik nie na meer as drie agtereenvolgende vergaderings afgevaardig word nie*. Die rotasiebeginsel bly egter verder in plek.

Motivering:

- * Gewillige, beskikbare en bekwame diakens gaan verlore.
- * Dit neem nuutverkose diakens 'n tydperk om vertrouwd te raak met die werksaamhede van die ringsdiakensvergadering en Algemene Diakensvergadering.

Ons het begrip vir die motiverings vervat in die rotasiebeginsel, maar is van mening dat dit *verkieslik* en *waar moontlik* toegepas moet word. Kontinuiteit en verlies in kundigheid en vaardigheid mag nie daardeur in gedrang kom nie.

Ds GPJ Stoltz, die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur ds GPJ Stoltz, word aanvaar:

Die rotasiebeginsel ten opsigte van die afvaardiging van diakens na die Algemene Diakensvergadering verval, sodat dit in lyn sal wees met die afvaardiging van ouderlinge na die Algemene Kerkvergadering.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

OORHANDIGING VAN GEDENKALBUMS

Dr WC Kloppers oorhandig die getekende Gedenkalbum deur al die afgevaardigdes, aan die Argivaris, mnr Nándor Sarkady, vir bewaring in die Kerkargief.

Dr Kloppers oorhandig 'n Gedenkalbum aan dr AG Ungerer.

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Oudl D Esterhuizen	Swartkop	6 Oktober 2016 om 16:30 tot 21:00
Ds F Evert	Declercqville	7 Oktober 2016 om 11:00 tot afsluiting
Ds PS Esterhuizen	Wonderboom	7 Oktober 2016 om 11:00 tot 12:30
Ds GS de Beer	Noordwestelike Pretoria	7 Oktober 2016 om 11:30 tot 15:00
Ds J Dippenaar	Oos-Moot	7 Oktober 2016 om 12:00 tot afsluiting
Ds HW Calitz	Carletonville	7 Oktober 2016 (paar ure vanaf 13:00)
Oudl M Nigrini	Carletonville	7 Oktober 2016 (paar ure vanaf 13:00)
Ds D Schmidt	Klerksdorp-Suid	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl M Erasmus	Ebenhaeser	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Ds D Lourens	Selcourt	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl IA Reynecke	Onverwacht	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl PS Botha	Joachim Prinsloo	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl P Degenaar	Klerksdorp-Suid	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl SL Havenga	Horison Roodepoort	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl A van Zyl	Vanderkloof	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Ds JBJ van Deventer	Malelane	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl GS Venter	Malelane	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl HJJ Louw	Messina	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting

Dr KD Papp	Bybelgenootskap	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl WD Haig	Ruskoppies	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl WJC Smith	Losberg	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Ds M Potgieter	Rooihuiskraal	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl A Venter	Tzaneen	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl WJJ Botha	Hazyview	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl SJ Pretorius	Groot Marico	7 Oktober 2016 om 13:00 tot afsluiting
Oudl SE Cronjé	Laevel	7 Oktober 2016 om 14:00 tot afsluiting
Oudl MC Swanepoel	Bethal	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl JC Greyling	Waterval Boven	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Dr J Nel	Bloemfontein-Wes	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl SJ Hamman	Bloemfontein-Wes	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Dr GC Lindeque	Midstream	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Prof E van Eck	Dosent/Rooihuiskraal	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Ds GS Botha (jr)	Groot Marico	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl B Marx	Louis Trichardt	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Dr H Delport	Krugersdorp	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Ds M Delport	Sionspoort	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl JM Jacobsz	Springs-Noord	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Ds G Rocher	Nigel/Balfour	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl AJ Grobler	Nigel	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl NJ Pretorius	Balfour	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Dr JM van Staden	Montana	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Oudl HA Smit	Piet Potgieter	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Ds SA Kok	Potchefstroom-Noord	7 Oktober 2016 om 14:30 tot afsluiting
Ds JJ Dreyer	Bloemfontein	7 Oktober 2016 om 15:00 tot afsluiting
Oudl AE Venter	Bloemfontein	7 Oktober 2016 om 15:00 tot afsluiting

Oudl DR Bronkhorst	Meyerton-Suid	7 Oktober 2016 om 15:00 tot afsluiting
Ds JS Naudé	Greylingstad	7 Oktober 2016 om 15:00 tot afsluiting
Ds DJB Serfontein	Vereeniging	7 Oktober 2016 om 15:00 tot afsluiting
Oudl SE Beeslaar	Vereeniging	7 Oktober 2016 om 15:00 tot afsluiting
Ds LK Erasmus	Wonderboom	7 Oktober 2016 om 15:30 tot afsluiting
Ds C du Toit	Pietermaritzburg	7 Oktober 2016 om 16:00 tot afsluiting
Ds LJ de Leeuw	Hendrina	7 Oktober 2016 om 16:00 tot afsluiting
Oudl WJJH Scholtz	Middelburg	7 Oktober 2016 om 16:00 tot afsluiting
Oudl EP Grobbelaar	Pietermaritzburg	7 Oktober 2016 om 16:00 tot afsluiting
Dr E le Roux	Middelburg	7 Oktober 2016 afsluiting
Ds NJS Steenekamp	Middelburg	7 Oktober 2016 afsluiting
Oudl HH Muller	Krugersdorp-Noord	7 Oktober 2016

BESKRYWINGSPUNT 86: RING VAN HEILBRON

RINGS DIAKENSVERGADERINGS

Die bestaan, samestelling en funksionering van ringsdiakensvergaderings soos in die huidige Kerkorde, word net so behou.

Motivering:

- * Sedert die ontstaan van die ringsdiakensvergaderings het die amp en werksaamhede van die diakens vir die eerste keer werklik tot sy reg gekom.
- * Waar diakens vroeër as kollektante ingespan is, het daar nie veel van gefokusde barmhartigheidswerk gekom nie.
- * Barmhartigheidswerk in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika was nog nooit so omvattend gedoen nie. Die sukses van die Kerk se barmhartigheid lê juis in die leiding vanaf die Algemene Diakensvergadering na die ringsdiakensvergaderings, en dan na gemeentes.
- * Die ringsdiakensvergadering van Heilbron betuig hiermee ons diepe ontevredenheid en ontsteltenis oor die ondeursigtige wyse waarop gepoog word om van die ringsdiakensvergaderings ontslae te raak. Dit is 'n gevestigde praktyk in die Kerk dat veranderinge aan die Kerkorde wyd debatteer word. Hierdie debat het nog nie plaasgevind nie.
- * Die ringsdiakensvergaderings, deur die gemeentelike diakensvergaderings, het 'n geweldige impak op gemeentes en gemeenskappe gemaak. Dink

maar net aan die geweldige rol wat die Werkgroep Armoede vertolk het tydens die stakings in Rustenburg.

Ds L Prinsloo, die skriba van die Ring van Heilbron, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur ds GPJ Stoltz en gesecondeer deur dr FJ Labuschagne, word aanvaar:

Die Kommissies van die Algemene Kerkvergadering en Algemene Diakensvergadering kom ooreen oor 'n gedeelde strategie vir die diakonaat binne die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se visie van missionale kerkwees. Daarna werk die kommissies saam en maak voorstelle om die struktuur van die diakonaat daarby aan te pas.

BESKRYWINGSPUNT 87: RING VAN MAQUASSI

RINGS DIAKENSVERGADERINGS

Ordinansie 3.6 van die huidige Kerkorde lui soos volg:

Die ringsdiakensvergadering is 'n bykomende vergadering van die ampte gevorm deur afgevaardigde ampsdraers van die gemeentes van die ring.

Die ringsvergadering stel voor dat daar nog 'n ringsvergadering en ringsdiakensvergadering jaarliks gehou sal word. Die voorgestelde alternatief in die Konsepkerkorde kan met uitsondering gevolg word.

Motivering:

Die amp van diaken kom tydens hierdie vergadering tot sy reg. Die ringsdiakensvergadering plaas die klem op die rol van die diaken en die toerusting van diakens:

- * Vanuit die ringsdiakensvergadering word 'n bepaalde tema geneem en lei tot projekte rondom die tema. Dit plaas die fokus op belangrike sake. Dit sal verlore gaan en die Kerk baie (geestelik) armer maak indien daar nie meer 'n ringsdiakensvergadering gehou word nie.
- * Ringsdiakensvergaderings werk gekonsentreerd met die sake van dienswerk van die diaken en ook ander rolspelers. Dit sal in 'n groter ringsvergadering verdwyn.
- * Diakens het trustfondse reeds geskep wat nou na die ringsvergaderings oorgedra sal word. Behalwe die uitdagings rondom die oordrag van die fondse en verandering van handtekeninge, sal die aanwending van die fondse skade lei.
- * Kommunikasie na en van die Algemene Diakensvergadering sal skade lei en minder effektief gebeur.

- * Die effektiwiteit van diakens, asook leierskap, kom duidelik na vore by die ringsdiakensvergadering. Hierdie is die vergadering wat nie deur dominees oorheers word nie, maar deur gemotiveerde diakens gelei word. Wil ons dan so ook die diakens laat skade ly?
- * Die maatskaplike maguitoefening van een gemeente kan nie gebeur nie. Wel by die voorgestelde wysiging waar daar effektief een predikant, twee ouderlinge en twee diakens van dieselfde gemeente die ringskommissie kan vorm.
- * Indien die voorgestelde wysiging goedgekeur word, trek dit 'n streep deur soveel jare se effektiewe werk van diakens op ringsvlak. Die groter vergadering sal vergader ter wille van vergader wees. Die ampswerk van die ouderling sal die oorheersende wees.
- * Om die struktuur te wysig is 'n grusame miskenning van diakens op ringsvlak en sal meer nadelige as positiewe invloed op die Kerk se werksaamhede hê.
- * Die ringsvergadering van Maquassi betreur ook die feit dat daar nooit tot op hede enige sinvolle en logiese motivering gegee is waarom die struktuur moet verander nie.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval in die lig van die amendement op Beskrywingspunt 86 wat aanvaar is.

4.3.9 NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT 88: RING VAN KRUGERSDORP

DIE PERTINENTE INSKRYWING VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING AS DIENSORGaan IN DIE KERKORDE

Daar word voorgestel dat die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging as diensorgaan weer pertinent in die Kerkorde ingeskryf behoort te wees. Dit raak veral die voortbestaan van Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging se takke in gemeentes. 'n Nederduitsch Hervormde Sustersverenigingtak in 'n gemeente kan slegs in oorlegpleging en instemming van die ouderlingevergadering, die ringskommissie en die Hoofbestuur ontbind. So was dit die geval in Bepaling 181 van die Kerkwet.

Daar word verder voorgestel dat die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging se verteenwoordigers by diakensvergaderings ook sitting neem met adviserende stem, soos in die geval van die ringsdiakensvergaderings en die Algemene Diakensvergadering.

Motivering:

- * In die Kerkorde 1998 word die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging slegs by implikasie op 'n paar plekke genoem: Ordinansies 3.2.2 (v), 3.6.1 (i)(c), 3.6.2 (ii)(a), 3.11.1 (i)(c) en 3.11.2 (vi) (Kerkorde 2013).
- * Huidig kan takke maklik ontbind word as die predikantspaar nie positief is nie.
- * Indien die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging haar plek in die Kerkorde het, kan dit slegs die voortbestaan van takke in gemeentes bevorder.
- * Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging funksioneer onder die opsig van die ouderlingevergadering in samewerking met die diakensvergadering.
- * Dit is noodsaaklik en slegs tot voordeel van elke gemeente dat die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging as diensorgaan haar plek in die Kerkorde moet kry.
- * Die Kerk kan plaaslik en nasionaal slegs hierby baat vind.
- * Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging kan nie vergelyk word met Rata en DPS huise, wat Artikel 21-Maatskappye is, nie.
- * Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging is deel van die Kerk uit hoofde van die amp van priesterskap van die gelowige, soos wat ook omskryf was in die aanhef van Artikels 179 tot 181 van die Kerkwet 1973.

Ds AJ Hattingh, die skriba van die Ring van Krugersdorp, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur ds AJ Hattingh en gesekondeer deur ds PS Esterhuizen, word aanvaar:

Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging word pertinent in die Kerkorde as diensorgaan ingeskryf.

BESKRYWINGSPUNT 89: RING VAN LYDENBURG

NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

Dat Ordinansie 4.11 in sy geheel verval, asook alle verwysings op ander plekke in die Konsepkerkorde na Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging.

Motivering:

Vroulike lidmate van die Kerk is volledig lidmate van die Kerk en gemeentes. Anders as jare gelede toe die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging gestig

is as orgaan en spreekbuis vir vroue, dien vroue vandag volledig in al die ampte van die Kerk.

Die posisie van vroue in die samelewing is ook totaal anders as toe die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging gestig is, en vroue word in alle beroepe en op alle vlakke van die samelewing as gelykwaardig aan mans erken.

Gemeentes verrig dienswerk in die wêreld, en gemeentes bestaan uit vroue en mans. Gemeentes word toegerus vir dienswerk in die Kerk en die wêreld. Die tyd is verby dat vroue deur middel van 'n vereniging kan uiting gee aan hulle roeping – hulle doen dit volledig as gelowige lidmate van die kerk van die Here. Die fragmentering van die liggaam van Jesus Christus dien nie die eenheid van die liggaam met verskillende ledemate en gawes nie.

Niks verhoed enige gemeente om binne die bedieningsplan van die gemeente haar gemeentelewe te organiseer na goeddunke, ook op die terrein van vroulike lidmate, nie. Enige gemeente kan op grond van haar bedieningsplan die bediening in die gemeente na behoefte reël en organiseer.

Ds PS Dreyer, die skriba van die Ring van Lydenburg, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 90: RING VAN LYDENBURG

NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

Dat die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging ontbind en vrouelidmate hulle dienswerk voluit as deel van die Kerk verrig.

Motivering:

Alle bates en laste van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging word gewoon aan die Algemene Diakensvergadering se hulpdienste oorgedra, en die Kerk aanvaar verantwoordelikheid vir die voortgang van barmhartigheidswerk op alle terreine.

Ds PS Dreyer, die skriba van die Ring van Lydenburg, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

AFSLUITING: 6 OKTOBER 2016

Oudl PP Vorster sluit die vergadering af met Skriflesing uit Matteus 5: 21 tot 24,

die sing van Gesange 279 en 278 waarna hy voor gaan in gebed. Die vergadering sing ten slotte VONKK 38: 1 tot 3 saam.

Orrelis: Mnr Pieter van den Berg.

OPENING: 7 OKTOBER 2016

Ds M Delport open die vergadering deur die saam sing van Gesang 196: 1 tot 4. Sy lees voor uit 1 Korintiërs 2: 1 tot 5 waarna sy voorgaan in gebed. Die vergadering sing Gesang 280: 1 tot 3 ten slotte.

Orrelis: Me Frena Maritz.

---oOo---

4.3.10 RAAD VAN FINANSIES

BESKRYWINGSPUNT 91: RAAD VAN FINANSIES

FONDS VIR SINODALE DIENSLEWERING

- * Die Raad van Finansies kry opdrag om 'n fonds te skep met die doel om sinodale dienslewering te subsidieer en sinodale offergawes sodoende meer bekostigbaar te maak.**
- * Die renteverdienste word aanvanklik in die fonds herbelê tot die Algemene Kerkvergadering besluit dat dit aangewend kan word.**
- * Die konsolidering van bestaande fondse met hierdie fonds word ondersoek en waar moontlik geïmplementeer.**
- * Die kapitaalwaarde van die fonds word jaarliks soos volg aangevul:**
 - ** 'n Maksimum van 1% van die opbrengs van die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel word geneem om die fonds te sterk. Die Raad van Finansies kan die 1% verminder na gelang van die prestasie van die stelsel. Die opbrengs wat aan gemeentes uitbetaal word, moet egter steeds gelyk wees aan of hoër wees as die opbrengs van heersende geldmarkfondse.**
 - ** 'n Begrotingsitem word in die sinodale begroting ingebou en verhaal uit sinodale offergawes. Die bedrag wat hiervoor gehef word, word *ad hoc* bepaal op grond van begrotingsdruk en bekostigbaarheid.**
 - ** Die Raad van Finansies ontwerp 'n strategie waarvolgens gemeentes wat 'n opbrengs verdien uit beleggings buite die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel, ook aangemoedig word om bydraes tot die fonds te maak.**

Motivering:

Dit word deurlopend moeiliker vir gemeentes om sinodale dienslewering te bekostig. Sedert 1 Maart 2015 het debiteure ten opsigte van sinodale offergawes van R3 619 435.00 tot R4 447 928.00 gestyg. Dit is 'n toename van

R828 493.00 of 22.89% en is onder meer die gevolg van ekonomiese druk wat die Kerk ervaar. Hou in gedagte dat die sinodale offergawe op R300.00 onveranderd gelaat is en dat heelwat gemeentes ten spyte daarvan agterstallig raak met betalings.

Die jaarlikse vermindering in lidmaattal maak die uitdaging nie makliker nie. Binne enkele jare gaan dit vir heelwat gemeentes nog moeiliker wees om gemeentelike en sinodale aktiwiteite te bekostig. Sien die verslag van die Raad van Finansies in hierdie verband.

Die Raad van Finansies glo dat die Kerk die uitdagings te bowe kan kom, maar dan moet die Kerk eerlik wees oor vooruitskouings en proaktief optree. In die lig hiervan is dit noodsaaklik dat 'n fonds gestig word waarvan die opbrengs jaarliks herbelê word en wat, op 'n datum soos deur die Algemene Kerkvergadering bepaal, aangewend kan word om sinodale dienslewering te subsidieer.

Die volgende bestaande beleggings kan ook na oorweging deur die Raad van Finansies in die Fonds gestort word:

- * Bestaande beleggings van die Raad van Finansies van nagenoeg R12 000 000.00.
- * Alle opbrengste uit die verkoop van eiendom:
 - ** R2 000 000 uit die verkoop van een gedeelte van plaas Klipdrift.
 - ** Die restant na die verkoop van die Dirk van der Hoffgebou en hervestiging.

Bogenoemde aanvangskapitaal, 1% opbrengs uit Kerkgeld vir Kerkwerk, moontlike opbrengs uit beleggings wat gemeentes buite die Kerkgeldstelsel belê, die jaarlikse item vir die versterking van die fonds uit die sinodale begroting, gelde verkry uit die konsolidering van fondse, jaarlikse surplusse van die sinodale begroting en die groei uit die renteverdienste van die fonds kan binne 10 tot 15 jaar voldoende groei om aansienlike verligting in sinodale offergawes tot gevolg te hê.

Uitgaande van die aanname dat 'n aanvanklike bedrag van R22 000 000.00 gestort word en wat jaarliks aangevul word met 'n bedrag van R2 600 000.00, behoort die opbrengs min of meer soos volg daarna uit te sien:

Jare tot die fonds vir die eerste keer benut word	Saldo van die fonds teen die aanname dat dit met 10% per jaar groei	Rente-opbrengs uit die fonds teen 10%	Persentasie bydrae tot die sinodale begroting indien begroting met 5% per jaar groei en volledige opbrengs aangewend word
10 jaar	R98 499 638.00	R9 849 963.00	26.5%
15 jaar	R174 507 912.00	R17 450 791.00	36.8%
20 jaar	R296 919 998.00	R29 691 999.00	49.1%

Neem kennis dat hierdie 'n konserwatiewe berekening vir die volgende redes is:

- * Die Teologiese Opleidingsfonds groei ook en sal verdere verligting ten opsigte van die sinodale begroting tot gevolg hê.

- * Die rente-opbrengs behoort meer as 10% per jaar te wees. Tydens die opstel van hierdie verslag was die opbrengs op vyf jaar vaste deposito's in die omgewing van 12.1%.
- * Daar sal met verloop van tyd nog deposito's in die fonds gemaak kan word, soos byvoorbeeld gelde uit die potensiele verkoop van die twee ander gedeeltes van plaas Klipdrift.

Die gebruik om 'n gedeelte van die opbrengs van die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel aan te wend om kollektiewe verantwoordelikheid na te kom, is nie nuut nie. Dit was een van die redes waarom die stelsel in die lewe geroep is. In 2007 het die 68ste Algemene Kerkvergadering vir die eerste keer besluit om die gebruik om 'n 2% marge op renteverdienste te neem te staak, en is van dié datum af slegs toepaslike bank- en administrasiekoste verhaal. Die versoek om 1% van die opbrengs te gebruik om die te stigte Fonds vir Sinodale Dienslewering te sterk, is dus in lyn met die gebruike van die verlede en die oorspronklike bedoeling van die Kerkgeldstelsel.

Tydens die 68ste Algemene Kerkvergadering is die doelwit gestel dat die Kerkgeldstelsel die ekwivalent van geldmarkkoerse moet bied. Die Raad van Finansies moet, indien die beskrywingspunt aanvaar word, toesien dat die neem van die 1% opbrengs die koerse van gemeentes nie onder geldmarkkoerse druk nie.

Elke gemeente in die Kerk kan daarby baat dat sinodale offergawes verminder. Daarom behoort gemeentes met beleggings buite die stelsel ook aangemoedig te word om 'n soortgelyke bydrae te maak. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal leiding in die uitvoering hiervan moet gee.

Indien hierdie beskrywingspunt aanvaar word, bevestig dit dat die Kerk daarvoor ernstig is om kollektief vir mekaar verantwoordelikheid te aanvaar.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 92: RAAD VAN FINANSIES

VERBAND TUSSEN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA EN REGSPERSONE OF ORGANISASIES

Om enige onduidelikheid uit die weg te ruim, en omdat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika nie beheer het oor regs persone of ander organisasies wat, met of sonder die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se toestemming, binne gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika of binne die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika of onder sy vaandel werk verrig of diens lewer nie, bevestig die Algemene Kerkvergadering dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika nie enige regs aanspreeklikheid aanvaar vir sulke regs persone en organisasies nie. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika sal steeds voortgaan om in verdienstelike gevalle as donateur op te tree en sinodale ondersteuning te bied waar dit finansiële moontlik en doenlik is.

Motivering:

Wetgewing bepaal dat die direksies van organisasies regspersone is en dus aanspreeklik is vir die bestuur daarvan, en die regs aanspreeklikheid daarvan dra. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het geen seggenskap in die bestuur nie, buiten dat daar heelwat van sy lidmate op die direksies van sekere organisasies dien. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is dus slegs 'n aandeelhouer en donateur en kan nie aanspreeklikheid vir die bestuur daarvan aanvaar nie. Bogenoemde besluit beperk die Kerk se regs aanspreeklikheid, maar bied steeds die nodige steun aan die organisasies.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 93: RAAD VAN FINANSIES

FONDS VIR GEMEENTEOPBOU

Die Fonds vir Gemeenteopbou faseer oor 'n periode van drie jaar uit. 'n Begrotingsitem, *Strategiese Bediening*, word gelyklopend ingefaseer. Die item het ten doel om bediening wat van strategiese belang vir die Kerk is, te befonds.

Motivering:

Gemeentes het oor baie jare daarvoor verantwoordelikheid aanvaar om ander gemeentes by te staan wat finansiële hulp nodig het. Dit is 'n goedbedoelde gebruik, maar kan eenvoudig nie meer bekostig word nie, aangesien dit vir talle gemeentes moeilik word om 'n bydrae tot die Fonds vir Gemeenteopbou te maak. Sien die verslag van die Raad van Finansies in dié verband. Die nuwe begrotingsitem, *Strategiese Bediening*, het eerder ten doel om dinamiese bediening te stimuleer as om te subsidieer. Dit sou ook gebruik kon word om bediening wat van strategiese belang vir die Kerk is, te bekostig. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering neem besluite oor die aanwending daarvan.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

**Daar word met dank kennis geneem van die volgende mosie, gestel deur oudl Engelbrecht en gesekondeer deur oudl Koegelenberg:
Mosie van dank aan al die gemeentepredikante wat tans onder skaal vergoed word.**

Motivering: Die ouderlinge bedank u van harte vir die opoffering wat u voortdurend maak.

BESKRYWINGSPUNT 94: RAAD VAN FINANSIES

MEDIESE FONDS

Groepsdekking ten opsigte van mediese versekering word gestaak. Predikante en kerkrade word die geleentheid gebied om self ooreenkomste te sluit met versekeraars van hulle keuse. Ringsvergaderings hou daarvoor toesig dat predikante dekking geniet.

Motivering:

Dit gebeur toenemend dat predikante die Raad van Finansies versoek om uit die groepsdekking te tree, aangesien dit vir hulle voordelig is om elders verseker te wees. Wetgewing verbied instansies om werknemers te verplig om aan groepsdekking te behoort. Indien die beskrywingspunt aanvaar word sal die Raad van Finansies leiding gee oor die wyse waarop dit uitgefaseer word. Die moontlikheid bestaan dat predikante steeds op 'n vrywillige- en privaatbasis groepsdekking kan geniet en sodoende sekere voordele kan bekom. Groepsdekking op vrywillige basis kan steeds voordele inhou vir emeriti en weduwees van predikante wat gereeld gebruik maak van die dienste van die huidige mediese versekering.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 95: RAAD VAN FINANSIES

ONTBINDING VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Die 71ste Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat alle sake wat deur die Raad van Finansies hanteer is, deel van die opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word. Dit beteken dat die gebruik om kerklike goedere deur die Raad van Finansies te bestuur, verval.

Die Algemene Kerkvergadering wys minstens drie kundige lidmate aan wat saam met een verkose lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n Oudit- en Risikokomitee vorm waarop die algemene sekretaris, sekretaris: kommunikasie, hoof: administrasie, hoof: finansies en die hoof: interne audit ook sitting neem.

Die Oudit- en Risikokomitee tree onafhanklik van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op en sien toe dat alle statutêre en fidusiêre verantwoordelikhede nagekom word, dat riglyne vir die bestuur van die begroting en rekeningkundige beleid reg toegepas word, en dat die opdrag rondom die stoflike belange van die Kerk volgens kerkordelike vereistes uitgevoer word.

Motivering:

Die volgende sake dien as motivering vir bogenoemde beskrywingspunt:

- * Die sinodale begroting het sedert 2013 in reële terme met ongeveer R5 000 000.00 of 23%, gekrimp as gevolg van besnoeiing. Verpligtinge rondom die bestuur van die sinodale eiendomme is ook aansienlik minder. Die Kerk besit verder geen besighede meer wat soos in die verlede intensiewe bestuur vereis nie. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan uitvoering gee aan die opdragte soos verwoord in die Kerkorde.
- * Daar is vir die doeleindes van besparing nie weer 'n administrateur aangestel nadat mnr AE Struwig bedank het nie. Die voorsitter van die Raad van Finansies, die algemene sekretaris en die sinodale personeel het die take wat deur die administrateur behartig is, op hulle geneem. Die reëling het baie goed gewerk. 'n Bestuurskomitee, wat bestaan uit die algemene sekretaris, sekretaris: kommunikasie, hoof: administrasie en hoof: finansies kom tans gereeld byeen om uitvoering te gee aan die finansiële verantwoordelikhede. Dit het 'n direkte benadering tot gevolg wat baie effektief is. Vinnige besluitneming raak al hoe belangriker.
- * Die Raad van Finansies is ernstig oor besparings. Deur die voorstel dat die Raad ontbind, poog die Raad om met sy voorbeeld te wys dat prosesse moet vereenvoudig en besture moet verklein ter wille van bekostigbaarheid.
- * Dit gebeur toenemend dat gemeentes met die Moderamen in gesprek tree in verband met die bediening van die gemeente. Die meeste van hierdie gemeentes is finansiële in die knyp. Op sy beurt is die Moderamen ook dikwels in gesprek met gemeentes wat nie verpligtinge met betrekking tot sinodale offergawes nakom nie. Dit maak dus sin dat die Moderamen of Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die bevoegdheid kry om ooreenkomste met hierdie gemeentes aan te gaan en hulle te begelei. Dit beteken dat die Kommissie groter vryheid gegee word om oor finansiële aangeleenthede besluite te neem.
- * Die sinodale begroting word jaarliks deur die Raad van Finansies aan die Kommissie voorgelê vir goedkeuring. Die Kommissie kry dan geleentheid om veranderinge voor te stel wat in oorleg met die Raad aangebring word. Die Kommissie het dus reeds goeie ervaring opgebou oor die opstel van die begroting.

Die Raad is daarvan bewus dat daar 'n liggaam moet wees wat kontroleer dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie sy magte oorskry nie en dat statutêre, fidusiêre en rekeningkundige beginsels nagekom word. Om uitvoering hieraan te gee word 'n Oudit- en Risikokomitee geskep. Sien Ordinansie 9 van die voorgestelde Kerkorde asook die Mandaat van die Oudit- en Risikokomitee in **Bylae A** vir die beleid van die Oudit- en Risikokomitee.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

Die volgende persone word op die Raad van Finansies verkies:

- * Ds PS Esterhuizen
- * Ds RTI Pienaar
- * Ds HT van der Linde
- * Oudl Phillip Bester
- * Oudl Hannes Combrink
- * Oudl Frits Smit
- * Oudl Paul Vorster.

BESKRYWINGSPUNT 96: RAAD VAN FINANSIES

ONTBINDING VAN GEMEENTES – HANTERING VAN BATES

By die ontbinding van 'n gemeente word die gemeente se bates na die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika oorgedra vir aanwending in die Kerk na oorlegpleging met die ringskommissie.

Motivering:

Tans bepaal die Kerkorde dat die gemeentevergadering of ringskommissie by die ontbinding van 'n gemeente beskik oor die roerende en onroerende eiendom van die gemeente (Ordinansies 4.9.4 (iii) en 4.9.6). Die Raad van Finansies is van mening dat dit in die Kerk se belang is dat die bates van 'n gemeente wat ontbind na die Kerk oorgedra word vir aanwending, sodat elke gemeente die voordeel daarvan geniet.

Die Raad van Finansies neem 'n besluit oor die aanwending van die bates na oorlegpleging met die betrokke ringskommissie. Die bates sou byvoorbeeld aangewend kon word vir die doeleindes van die Fonds vir Sinodale Dienslewering of vir die begrotingsitem Strategiese Bediening.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 97: RAAD VAN FINANSIES

R3.00 VIR PENSIOENFONDS

Die vergadering besluit om die R3.00 per lidmaat wat vantevore gehef is om die Pensioenfonds te sterk, in die toekoms aan te wend as subsidie aan emeriti om sodoende verligting te bied ten opsigte van hulle bydraes tot 'n mediese fonds.

Motivering:

Die Algemene Kerkvergadering het in die verlede besluit dat R3.00 per belydende lidmaat gehef word om die Pensioenfonds se befondsingsvlak te verbeter. Die befondsingsvlak is tans na bevrediging van die Pensioenraad aangespreek en die Pensioenraad het in 2015 aangedui dat hulle dit nie meer nodig het nie. Die R3.00 maak in elk geval slegs 'n minimale verskil aan die befondsingsvlak. In die lig daarvan versoek die Raad van Finansies die Algemene Kerkvergadering om toestemming te gee dat die gelde in die toekoms aangewend kan word om die emeriti se bydraes tot 'n mediese fonds verder te subsidieer. Hierdie subsidie is laas in 2008 aangepas en het toe sowat 39% van die gemiddelde premie van 'n emerituspredikant uitgemaak. Dit het intussen gedaal tot 26%, terwyl die mikpunt 50% is. Indien hierdie beskrywingspunt goedgekeur word kan dit die subsidie verhoog tot ongeveer 33%.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 98: RAAD VAN FINANSIES

ADMINISTRATIEWE FOOI – EKSTERNE OUDIT

Die vergadering magtig die Afdeling Interne Oudit om 'n administratiewe fooi te hef by gemeentes wat van eksterne ouditeure gebruik maak. Dit sal die koste ten opsigte van die vaslegging en verwerking van die data van hierdie gemeentes diens.

Motivering:

Die Afdeling Interne Oudit word bekostig deur gemeentes wie se boeke intern geoudit word, te faktureer. Daar is geen begrotingsitem vir die afdeling in die sinodale begroting nie. Om die gekonsolideerde finansiële posisie van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika te bepaal, moet die finansiële inligting van *al* die gemeentes (wat intern en ekstern oudit) verwerk word. Die vaslegging van die data van gemeentes wat ekstern oudit, sowel as die nagaan van geouditeerde state, bring ook kostes mee. Aangesien die verslae wat eksterne ouditeure voorsien nie altyd voldoen aan vereistes nie, bring dit in sommige gevalle aansienlike kostes mee. Hierdie kostes word tans deur die gemeentes gedra wat intern oudit. Dit is nie billik nie en behoort reggestel te word.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 99: RAAD VAN FINANSIES

BEGELEIDING VAN GEMEENTES WAT NIE MEER SELFSTANDIG KAN FUNKSIONEER NIE

Gemeentes wat nie volhoubaar funksioneer of van finansiële selfstandigheid verseker is nie, word deur die Moderamen begelei om

- * die bedieningswyse of -struktuur te wysig, of**
- * met ander gemeentes te kombineer of saam te smelt, of**
- * te ontbind.**

Motivering:

By die vorming van 'n gemeente word die vergaderings van die ampte versoek om rekening te hou met die werklikheid van die sosio-kulturele aard en demografiese- en geografiese omstandighede van 'n gemeenskap. Die vorming van 'n nuwe gemeente word oorweeg wanneer die getal lidmate dit regverdig, wanneer daar ampsdraers is wat die dienswerk in die gemeente kan verrig en wanneer daar reëlins vir pastorale sorg, eredienste en gemeentelike administrasie getref is. Alle handelinge ten opsigte van die vorming van 'n gemeente gebeur in oorleg met die betrokke ringskommissie/-s. Die vorming van 'n gemeente gebeur ook aan die hand van die volgende voorwaarde:

4.2.7 (i) ...die finansiële selfstandigheid van die bestaande gemeente(s) en die nuwe gemeente wat gevorm word, verseker is.

Die Raad van Finansies word gereeld versoek om gemeentes te help wat nie meer selfstandig kan funksioneer nie en/of hulle finansiële verpligtinge nie kan nakom nie. Die Raad het nie die middele om hierdie gemeentes by te staan nie.

'n Debiteureprogram word deur die Moderamen en die Raad van Finansies geadminestreer. Dit gebeur op twee vlakke, te wete pastoraal-ondersteunend en finansiële-tegnies. Die uitgangspunt is dat gemeentes dinamies ondersteun en begelei word om selfstandig te funksioneer.

Indien 'n gemeente om een of ander rede nie meer selfstandig kan funksioneer nie (weens 'n dalende lidmaattal, 'n gebrek aan ampsdraers, onvolhoubare pastorale sorg, of 'n onvermoë om bevredigende reëlins vir eredienste en gemeentelike administrasie te tref), moet die Moderamen in samewerking met die betrokke ringskommissie toesien dat die gemeente se bedieningswyse of struktuur verander, dat die gemeente met 'n ander gemeente kombineer of saamsmelt, of dat die gemeente ontbind.

Ds CEC Hertzog, die voorsitter van die Raad van Finansies, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur oudl A Valks en gesecondeer deur ds G Rocher, word aanvaar:

Voeg 'n vierde asterisk by:

Die Moderamen ondersoek die moontlikheid van kombinasievorming met 'n gemeente van 'n ander kerk in dieselfde reformatoriese tradisie, voordat finaal besluit word om 'n gemeente te ontbind.

BESKRYWINGSPUNT 100: RING VAN WES-KAAPLAND

MORATORIUM OP ALLE AANSTELLINGS IN SINODALE POSTE

Die Algemene Kerkvergadering plaas 'n moratorium op alle aanstellings in sinodale poste wat vakant raak, uitgesluit die pos van administrateur en sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, en poste wat te doen het met die finansiële bestuur van die Kerk. By die volgende Algemene Kerkvergadering word die bestaan van die pos heroorweeg alvorens 'n aanstelling in die pos gemaak word.

Ds GD van der Merwe, die skriba van die Ring van Wes-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 101: RING VAN PRETORIA-NOORD

ONDERSOEK EN IMPLEMENTERING VAN BESKRYWINGSPUNTE 74 EN 75 VAN DIE 70STE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die besluite van die 70ste Algemene Kerkvergadering (Beskrywingspunt 74 en 75), insake herstrukturering, integrasie en/of moontlike rasionalisering te ondersoek en te implementeer. Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat hierdie proses voortgesit word met die kantoor en die strukturele funksionering van die Algemene Diakensvergadering. So 'n ondersoek moet gebaseer wees op organisasiestudies met die oog op die herstrukturering en/of integrasie van die Algemene Diakensvergadering binne die verband van die Sinodale Dienssentrum.

Beskrywingspunt 74 van die 70ste Algemene Kerkvergadering het soos volg gelui:

RING VAN WES-KAAPLAND: EFFEKTIWITEIT VAN DIE STRUKTUUR EN FUNKSIONERING VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA EN OPTIMALE AANWENDING VAN FINANSIËLE BRONNE

Die Algemene Kerkvergadering vra 'n ondersoek aan, indien nodig deur onafhanklike bestuurskonsultante, na die effektiwiteit van die struktuur en funksionering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, en na die

optimale aanwending van finansiële bronne. Die ondersoek sluit al die vlakke van kerklike funksionering in en gee onder andere aandag aan die volgende:

- * Die benutting van kerklike eiendom vir addisionele inkomste, of die vervreemding van eiendom wat 'n finansiële las vir die Kerk is of oortollig is.
- * Afskaling of desentralisering van funksies in ooreenstemming met bekostigbaarheid.
- * Vennootskappe met die Staat sowel as kerklike en sekulêre organisasies in die beoefening van welsyn en barmhartigheidsdiens en die bestuur van diensinrigtings.
- * Vereenvoudiging en bespoediging van prosesse van besluitneming en uitvoering, insluitend die frekwensie, samestelling en werkmethode van die besluitnemende vergaderings van die Kerk.
- * Die mate waarin die vorm van die Kerk die funksie dien.
- * Rasionalisering en herstrukturering van poste en struktuur om duplisering uit te skakel en koste te verminder.
- * Vernuwing van die gemeenskapsprofiel van die Kerk.
- * Aanpasbaarheid in bediening.
- * Die mate waarin lidmate hulle met die Kerk vereenselwig en eienaarskap vir die Kerk aanvaar.
- * Nuwe kriteria vir die vasstelling van traktementskale word ondersoek en in werking gestel. Die afsnypunt vir verhoging in traktementskale op grond van jare diens is 30 jaar. Die groot diskrepansie in die traktering van jonger en ouer predikante word aangespreek. Huwelikstatus, aantal afhanklike kinders, grootte van gemeente, predikant se betrokkenheid by kerkwerk buite die gemeente en ander relevante kriteria, word in berekening gebring by die vasstelling van die predikant se traktement. Formules om bogenoemde te bereken word aan gemeentes voorsien. Dit kan ook oorweeg word om predikante sentraal te traktee.
- * In die ondersoek word onderskei tussen sake wat volgens kerklike-teologiese oorwegings bestuur word, en sake wat lê op die strukturele en finansiële terrein. Laasgenoemde word volgens besigheidsbeginsels bestuur deur kundiges.

Uitvoerende gesag word toegeken aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sonder herverwysing na die Algemene Kerkvergadering.

Motivering:

Dit blyk uit die praktyk dat die huidige model van kerkwees op die lang duur nie volhoubaar is nie. Dalende getalle plaas die inkomste van gemeentes en die Kerk onder druk. Dit noodsaak 'n ingrypende herwaardering van die taak en funksie van die Kerk.

Kommentaar van die Raad van Finansies:

Hierdie beskrywingspunt stem in ten minste een punt ooreen met die aanbeveling van die Raad van Finansies:

Die mate waarin lidmate hulle met die Kerk vereenselwig en eienaarskap vir die Kerk aanvaar.

Besluit:

1. *Die volgende voorstel tot aanvulling, gestel deur dr PL Steenkamp en gesekondeer deur ds LJ de Leeuw, word aanvaar:*

Die aansoek soos aangevra deur die Algemene Kerkvergadering word uitgevoer deur organisasie-ontwikkelingskonsultante en neem as vertrekpunt die onderliggende teoretiese perspektiewe en insigte gebaseer op organisasie-ontwikkeling as vakgebied. Hierdie ondersoek sluit alle vlakke en dimensies van sowel die transaksionele en transformele vlakke en dimensies van kerkwees in.

Beskrywingspunt 75 van die 70ste Algemene Kerkvergadering het soos volg gelui:

RAAD VAN FINANSIES: ONDERSOEK VAN KERKMODEL

1. *Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, bygestaan deur die Raad van Finansies én gekoöpteerde kundiges, ontvang opdrag om die kerkmodel aan die hand van die uitkoms van die gesprek oor die eerste twee dae van die 70ste Algemene Kerkvergadering tesame met die volgende spesifieke sake te ondersoek:*

- * *Lewering van goedere op 'n kontantbasis.*
- * *Waar gemeentes van eksterne ouditeure gebruik maak, en nie die riglyne vir sodanige handeling nakom nie, verplig word om ouditering na die afdeling Interne Oudit terug te plaas. Ringskommissies sien hierna om.*
- * *Voortsetting van die gebruik om subsidie uit die Fonds vir Gemeenteopbou aan behoevende gemeentes te betaal.*
- * *Gemeentes wat nie in staat is om 'n volsorgstandplaas te onderhou nie, verhoed word om as sodanig te beroep.*
- * *Voortsetting van die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel.*
- * *Ondersoek na die duplisering van opdrag en dienste. Hiermee saam om die formaat van die sinodale begroting aktiwiteitsgedrewe saam te stel (sien illustrasies en verduideliking by tabelle 11, 28 en 30).*
- * *Die instel van voortgesette toerusting van ringskommissies en gemeentes (kerkrade) aangaande kerklike goedere in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Dit kan ter plaatse of*

deur middel van vooraf geskeduleerde geleenthede by die sinodale kantoor plaasvind.

- * Die toepaslikheid van riglyne vir die versorging van leraars in 2014 en verder aangesien die bekostiging van pakkette van leraars onder druk blyk te wees.*
- * Die befondsing van studentebearbeiding in 2014 en daarna.*
- 2. Die 70ste Algemene Kerkvergadering stem in tot 'n ondersoek na 'n alternatiewe samestelling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering soos beskryf by punt 7.4.7.3 in hierdie agenda.*
- 3. Punte 1 en 2 van hierdie aanbeveling as gesamentlike sleutelprestasiearea van die nuutverkose Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, Raad van Finansies en Raad vir Kerkregtelike Advies konstateer.*
- 4. Die uitkoms van hierdie ondersoek word vir kommentaar aan gemeentes deurgegee teen ongeveer 30 April 2014 sodat terugvoer aan die ringsvergaderings van 2014 gegee kan word.*
- 5. Verdere skedulering van die ondersoek vind plaas na afloop van die ringsvergadering van 2014, met die doelwit om die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika ten minste een jaar voor die 71ste Algemene Kerkvergadering van advies te bedien.*

Motivering:

- * Die Raad van Finansies het tydens die 69ste Algemene Kerkvergadering die kwessie van volhoubaarheid van die huidige kerkmodel ter tafel geplaas aangesien dit wil voorkom of gemeentes nie die heersende ekonomiese tendense kan teëwerk nie.*
- * Sommige van die tendense het oor die afgelope termyn versnel as gevolg van oënskynlike onvermoë om konsensus oor teologiese sake te bereik.*
- * Die historiese inrigting van die kerklike struktuur blyk weens ekonomiese redes onder druk te wees. Dit kulmineer in onbegrip vir die gesentraliseerde aktiwiteite van kerkwees soos die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika dit uitleef.*
- * Aktiwiteite wat gesentraliseer word, word dikwels beskou as instellings van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, Raad van Finansies en/of ander rade, ongeag die gedokumenteerte besluite van die Algemene Kerkvergadering.*

Besluit:

- 1. Die volgende amendement, voorgestel deur ds CEC Hertzog en gesekondeer deur ds APJ Beukes, word aanvaar:*

Die volgende asterisk word bygevoeg onder punt 1 van die beskrywingspunt:

- * *Ondersoek na die moontlikheid om groeipunte in die Kerk, asook gebiede waar kerkplanting sou kon plaasvind, te identifiseer en die fondse te vind om dit te ondersteun.*

Motivering:

Die Kerk was vasgevang in 'n tyd waarin daar baie na binne gekyk is. Dit het nodig geword dat ons doelgerig ook na buite gerig sal wees en dat groei gestimuleer word. Suksesse sal hoop vir die Kerk en die wêreld bied.

2. *Die volgende amendement, voorgestel deur ds CEC Hertzog en gesekondeer deur dr GJ Malan, word aanvaar:*

Die volgende asterisk word bygevoeg na die sesde asterisk van die beskrywingspunt:

- * *Die Algemene Kerkvergadering keur die begroting van die Raad van Finansies goed met opdrag dat die Komitee vir Strategiese Beplanning en Rasionalisering uitgebrei word met verteenwoordigers van die instellings wie se items op p 368 van die agenda verskyn. 'n Algemene rasionalisasie word daargestel om die prioriteite in die kerklike bediening in die toekoms finansiëel moontlik te maak.*

Motivering:

Die huidige praktyk skep 'n gefragmenteerde werkwyse en 'n verwydering tussen die ampswerk van die ouderlinge en diakens wat die missionêre gerigtheid op sowel sinodale as gemeentevlak negatief beïnvloed.

Dr PL Steenkamp stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 102: RING VAN BLOEMFONTEIN

SINODALE BEGROTING VAN PREDIKANTE MET SPESIALE OPDRAG SE MEDIESE- EN PENSIOENBYDRAES

Predikante met spesiale opdrag, byvoorbeeld studentegemeentes, sending Zimbabwe, ensovoorts, se volle mediese- en pensioenbydraes word sinodaal begroot en vergoed.

Motivering:

Die predikant sal dus ten volle vir siekte en aftrede versorg word terwyl hy of sy in 'n spesiale opdrag dien en dus sy risiko verskans teen bereiking van aftrede.

Dit sal verder die verantwoordelikheid verlig van ringe ten opsigte van hulle noodwendige ligging (studente) en dus die finansiële verantwoordelikheid alleen moet dra.

Dit sal die ankergemeentes nie op oorlewingsrisiko plaas nie.

Predikante wat in buurstade werksaam is, sal hul bediening kan voortsit en nog ekonomies relevant bly.

Ds W Dykema, die skriba van die Ring van Bloemfontein, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

4.3.11 NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA PREDIKANTE PENSIOENFONDS

BESKRYWINGSPUNT 103: NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA PREDIKANTEAFTREEFONDS

DIE OPTIMALISERING VAN AFTREEVOORDELE

Die Bestuursraad van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikanteaftreefonds (*die Fonds*) word versoek om 'n ondersoek te loods na die kostestruktuur van die onderskeie aspekte van die werknemersvoordele met die oog op optimale strukture en die nodige aanpassings.

Motivering:

Absa Konsultante en Aktuarisse het 'n ondersoek, soos versoek deur die Bestuursraad van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikanteaftreefonds (*die Fonds*), geloods om die kostestruktuur van die onderskeie aspekte van die werknemersvoordele te ondersoek met die oog op optimale strukture, in ag geneem die huidige beperkinge. Verskeie areas is ondersoek en die besonderhede volg hieronder.

Absa Konsultante en Aktuarisse het die volgende aspekte ondersoek:

- * Administrasiefooi.
- * Versekerde voordele.
- * Beleggingstrategie.

1. Administrasiefooi

In terme van die Fonds se diensooreenkoms met ABSA Konsultante en Aktuarisse, word ABSA se administrasie fooi jaarliks hersien. Die jaarlikse hersiening het aangetoon dat 'n verhoging in die fooi benodig word, hoewel ABSA Konsultante en Aktuarisse ingestem het om nie die fooie vir 2016 te verhoog nie, in simpatie met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se finansiële omgewing. Die huidige fooi van 0.52% (BTW uitgesluit) is dus behou.

2. Versekerde voordele

ABSA Konsultante en Aktuarisse het marknavorsing gedoen ten opsigte van die volgende versekerde voordele wat aan die lede gebied word:

- * Enkelbedrag doodsvoordeel.
- * Maandelikse ongeskiktheidsvoordeel.
- * Enkelbedrag ongeskiktheidsvoordeel.
- * Gadeversekering.
- * Begrafnisdekking.

ABSA Konsultante en Aktuarisse het die volgende versekeraars (in alfabetiese volgorde) genader om hul kwotasies ten opsigte van bogenoemde voordele te verskaf:

- * *ABSA Lewens.*
- * *Capital Alliance.*
- * *Momentum.*
- * *Ou Mutual.*
- * *Sanlam.*

Die resultate van die ondersoek het aangedui dat daar besparings gemaak kon word ten opsigte van al die versekerde voordele, en hierdie besparings is vanaf 1 Maart 2016 geïmplementeer.

3. **Beleggingstrategie**

ABSA Konsultante en Aktuarisse het die Bestuursraad ingelig dat ABSA Batekonsultante hul beleggingstrategie ontwikkel en verfyn het, wat gebalanseerd is, verskillende lewensfases van lede in ag neem en ook kostebesparings meebring.

Hierdie verkose korporatiewe benadering (met ander woorde die ABSA Huissiening) is in Januarie 2016 bekendgestel aan kliënte na veelvuldige toetsing en uiteindelijke formulering, in samewerking met *Investment Solutions* wat die beleggingsplatform verskaf vir die beleggingstrategie.

Daar was verdere kostebesparings daaraan verbonde om beide Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Fondse op die *Investment Solutions* platform te administreer. Verdere kostebesparings kan behaal word deur die ABSA Konsultante en Aktuarisse verkose korporatiewe benadering te volg, sonder dat daar opofferings gemaak word ten opsigte van die beleggingsdoelwitte. Hierdie beleggingstrategie word geïmplementeer vanaf Junie 2016.

Opsomming van die koste-besparings

Die impak van ABSA Konsultante en Aktuarisse se fooivergunning, die kostebesparings ten opsigte van die versekerde voordele, asook die implementering van ABSA Batekonsultante se beleggingstrategie, kan soos volg saamgevat word:

Administrasiefooï	R 178 244.93
Versekerde voordele	R1 657 608.60
Beleggingstrategie	<u>R 345 502.99</u>
Totale besparing	<u>R2 181 356.52</u> per jaar

Toekomstige struktuur vir oorweging

ABSA Konsultante en Aktuarisse het die Bestuursraad verder meegedeel dat

met inagneming van die ledetal, die ouerwordende Fondsleder en die bates van die Fonds, die volgende ondersoeke gedoen kan word om verdere moontlike kostebesparings teweeg te bring:

- * Die vaste-voordeel struktuur kan na 'n vaste-bydrae struktuur omgeskakel word.
- * Die emeritiverpligtinge kan uitkoop word deur 'n geregistreerde versekeraar. Dit kan die toekomstige verpligtinge en risiko van die Fonds en werkgewer verminder.
- * Daarna kan die Fonds omgeskakel word na 'n sambreelstruktuur as 'n vaste-bydrae fonds.
- * Samesmelting met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Personeel Pensioenfonds in dieselfde saambreelfonds kan verdere besparings meebring.

Die omskakeling van die vaste-voordeel struktuur na 'n vaste-bydrae struktuur sowel as die uitkoop van die emeriti verpligtinge deur 'n geregistreerde versekeraar, het bepaalde koste-implikasies wat ondersoek moet word. Indien die ondersoek toon dat die befondsing in die Fonds nie voldoende is nie, sal die Bestuursraad die Beherende Werkgewer in hierdie verband nader om hulp met befondsing.

Versoek van die Fonds se Bestuursraad

Hiermee versoek die Bestuursraad van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikanteaftreeffonds om afhandelingsbevoegdheid gegun te word om die koste-implikasies soos hierbo genoem te ondersoek en enige nodige aksies te implementeer, indien dit blyk dat die befondingsvlakke sodanige veranderinge toelaat.

Dr FJ Labuschagne, voorsitter van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikanteaftreeffonds, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

4.3.11.1 Verkiesing van persone op die Pensioenraad wat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikanteaftreeffonds behartig

Ordinansie 3.8.3 (x)(b) verwys:

Die Algemene Kerkvergadering

- (x) *kies tydens die sitting uit afgevaardigdes en persone wat nie lede van die vergadering is nie.*
- (b) *drie persone, soos vereis deur die Pensioenfondswet, op die Pensioenraad wat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika Predikante Pensioenfonds behartig as synde Werkgewersverteenvoordigers waarvan een van hierdie drie die administrateur van die Kerk is wat as hoofbeampte optree.*

Die volgende persone word as werkgewerslede van die Pensioenraad verkies:

- * Oudl Phillip Bester
- * Oudl Rob Harvie
- * Oudl Frits Smit.

De volgende persone word as sekonduslede verkies:

- * Oudl Pieter Terblanche
- * Ds JP Bester.

BESKRYWINGSPUNT 104: RING VAN PRETORIA-NOORD

WERKNEMERSGETALLE VAN DIE PENSIOENFONDS

Die Algemene Kerkvergadering oorweeg 'n ondersoek na die werknemersgetalle van die pensioenfonds wat per lidmaat gein word.

Motivering:

Aangesien lidmaatgetalle afneem, neem die druk op gemeentes vinniger toe as selfs die heffings.

Ds GS de Beer stel die beskrywingspunt.

Dié beskrywingspunt word verwys na die Bestuursraad van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se Predikanteaftreefonds vir verrekening.

4.4

BESKRYWINGSPUNTE WAT MET KERKORDEWYSIGINGS VERBAND HOU

BESKRYWINGSPUNT 105: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

REGLEMENTE EN PROSEDURES

Die 71ste Algemene Kerkvergadering besluit dat

- * die prosedures en reglemente wat aan die einde van die Konsepkorke verskyn, nie deel van die Kerkorde sal uitmaak nie, maar deel word van die administratiewe reëls van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die bevoegdheid ontvang om die administratiewe prosedures en reglemente na gelang van omstandighede aan te pas en toe te pas.

- * die Kommissie 'n bundel saamstel wat prosedures, reglemente en 'n etiese kode vir ampsdraers bevat en dit aan gemeentes beskikbaar stel.
- * sake van wesenlike belang as artikels in die Ordinansies opgeneem word.

Dr FJ Labuschagne, die algemene sekretaris, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 106: RING VAN SWELLENDAM

DEFINIËRING VAN DIE BEGRIPPE *EVANGELIE* EN *WOORD* IN DIE KONSEPKERKORDE

Dat die Kerkorde uitgebrei word om êrens voorsiening te maak vir 'n definisie van die begrippe *evangelie* en *Woord* (Woord van God).

Motivering:

- * *Evangelie* kom 32 keer voor in die Konsepkerkorde.
- * Dit is onseker of lidmate presies verstaan wat met *evangelie* bedoel word.
- * *Evangelie* kom 128 keer in 117 verse in die 1983 vertaling se Nuwe Testament voor. Daar word verwys na die *evangelie van die koninkryk*, die *evangelie van God*, die *evangelie van die koninkryk van God*, die *evangelie van vrede*, die *evangelie van Jesus*, die *evangelie van Christus*, die *evangelie van die heerlijkheid van Christus*, die *evangelie van verlossing*, die *evangelie van die onpeilbare rykdom* en die *evangelie van die heerlijkheid van die goeie God*. Word daar elke keer in bogenoemde gevalle van dieselfde evangelie gepraat? Kon Christus voor sy kruisiging reeds sy dissipels opdrag gegee het om die *evangelie* te gaan verkondig, en is dit inhoudelik dieselfde as die evangelie wat Paulus byvoorbeeld aan die heidene verkondig het en waarvan hy verklaar dat dit 'n krag van God is tot redding van elkeen wat glo? (Romeine 1: 16)?
- * Die begrippe *Woord* of *Woord van God* kan in verskillende kontekste verskillende nuanserings hê, en derhalwe verskillend verstaan word. Waarskynlik word *Woord* of *Woord van God* met dieselfde nuanse gebruik as die begrip *evangelie*, maar dit is nie sonder meer voor die hand liggend nie, omdat die Bybel as Woord van God uit die Ou en Nuwe Testament bestaan. Ons gebruik egter die Ou Testament anders as die Jode en lees dit as't ware deur die bril van die evangelie. In daardie sin is predikante evangeliedienaars. Predikante word ook dienaars van die (*Goddelike*) *Woord* genoem. Die betekenis is waarskynlik weereens sinoniem aan evangeliedienaars, maar almal sal dit nie noodwendig weet of so verstaan nie. Sulke begrippe behoort in 'n woordelys omskryf te word.

Oudl A Valks van gemeente Outeniqua stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 107: RING VAN LYDENBURG

VERLOF VAN PREDIKANTE

Dat die verlof van predikante onveranderd gelaat word op 42 dae per jaar en die langverlof op 42 dae na elke vyf jaar diens in dieselfde werkruimte.

Slegs sewe dae verlof mag oorgedra word. Dit beteken dat 'n predikant nooit meer as 49 dae verlof per jaar mag hê nie.

Motivering:

Predikante moet vanweë die aard van hulle werk gereeld verlof neem.

In die verlede is gemeentes benadeel deur opgehoopte verlof wat uitbetaal is wanneer predikante beroepe aangeneem het of geëmeriteer het.

Kerkrade moet toesig hou oor die welsyn van hulle predikante en behoort hulle te verplig om jaarliks al hulle verlof te neem.

(Die oplossing lê, ons insiens, nie daarin om die verlofdae te verminder nie, want dit gaan min verskil maak aan die dae wat nie geneem word nie, en oploop. Die oplossing lê daarin dat kerkrade verantwoordelikheid aanvaar vir die welsyn van hulle predikant en hom verplig om ter wille van sy gesondheid en sy huisgesin, jaarliks al sy verlof te neem.

Ons is bewus daarvan dat gemeentes onder swaar finansiële las verkeer wanneer opgehoopte verlof uitbetaal (kan) word. Maar kerkrade moet die verantwoordelikheid aanvaar om die predikant op verpligte verlof te stuur indien hy of sy nie self verlof neem nie.

Ds PS Dreyer, die skriba van die Ring van Lydenburg, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 108: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA (DS SH WILLERS EN GEMEENTE GROOTVLEI)

SAMESTELLING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING EN KERNKOMITEES

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering neem by die benoeming van die lede van kernkomitees die volgende in ag:

- * **Kundigheid van predikante en ouderlinge.**
- * **Billike verteenwoordiging van vrouepredikante en vroueouderlinge.**
- * **Predikante en ouderlinge wat verteenwoordigend is van die demografie van die gemeentes in die Kerk. Dus 'n predikant uit byvoorbeeld:**
 - ** **gegoede stedelike gemeentes.**
 - ** **finansiële gemiddelde stedelike gemeentes.**
 - ** **minder goeie (arm) stedelike gemeentes.**
 - ** **gegoede plattelandse gemeentes.**
 - ** **finansiële gemiddelde plattelandse gemeentes.**
 - ** **minder goeie (arm) plattelandse gemeentes.**

Motivering:

- * Dit kan die gesprek oor volhoubaarheid van kerkwees stimuleer.
- * Dit sal meer voordelig wees vir gemeentes indien die Kommissie meer verteenwoordigend is ten opsigte van die demografie van die gemeentes in die Kerk, spesifiek die finansiële demografie van gemeentes.
- * Bogenoemde versoek behoort nie as kerkordelike maatreëls vasgestel te word nie. Dit kan opgeneem word in reglemente, vooroorde of bylaes.

Dié beskrywingspunt is ingedien deur ds SH Willers en gemeente Grootvlei. Die ringsvergadering van die Ring van Noordelike Pretoria steun die algemene gedagtegang van hierdie beskrywingspunt. Die vergadering wil egter nie dat hierdie saak noodwendig opgeneem word in die Kerkorde nie. Die vergadering het ook die gedagte uitgespreek dat hierdie sake bloot verwys kan word na die betrokke kernkomitee wat daarmee kan handel.

Ds SH Willers stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 109: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

VERKIESING VAN OUDERLINGLID

Die 71ste Algemene Kerkvergadering besluit om ter wille van die goeie orde en funksionering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, ten minste een ouderling afgevaardigde met regskundigheid en een met finansiële kundigheid op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te verkies. Indien dit nie moontlik is nie, verleen die Algemene Kerkvergadering aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering toestemming om kundige ouderlinge van die Kerk te koöpteer soos en wanneer nodig.

Motivering:

Hoewel daar nie aan die Algemene Kerkvergadering voorgeskryf kan word wie op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkies moet word nie, is dit vanweë die veranderende omstandighede waarin die Kommissie sy werk moet verrig noodsaaklik om bepaalde kundigheid beskikbaar te hê tydens alle vergaderings.

Dr FJ Labuschagne, die algemene sekretaris, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 110: RING VAN WES-KAAPLAND

**VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADE-
RING EN RINGSVERGADERINGS**

Aangesien daar tydens elke vergadering 'n nuwe Kommissie verkies word, is termynbeperking nie van groot belang nie en hoort beperkings dus nie regtig hier tuis nie.

Indien termynbeperkings wel toegepas word, moet dit aan spesiale poste gekoppel wees en nie aan die Kommissie nie.

Motivering:

Indien 'n bestaande lid verkies word om as voorsitter of skriba te dien, kan die persoon slegs vir een termyn dien in die voorgestelde bedeling. Dit is 'n baie kort tydperk. Tydens die eerste jaar leer jy die vereiste van die pos, die tweede jaar funksioneer jy voluit in die pos en die derde jaar berei jy voor vir oorhandiging en word besluitneming in 'n mate beperk. In die besigheidsomgewing word 'n termyn van ses jaar in 'n pos gesien as gewens.

Ds GD van der Merwe, die skriba van die Ring van Wes-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement, gestel deur oudl F Smit en gesecondeer deur ds C le Roux, word aanvaar:

Verander die beskrywingspunt om te lees: Met die oog op rotasie dien geen ampsdraer vir langer as twee termyne in dieselfde posisie op die Kommissie nie, en nie langer as drie termyne aaneen op die Kommissie nie.

**BESKRYWINGSPUNT 111: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA (DS SH
WILLERS EN GEMEENTE GROOTVLEI)**

UITBRING VAN 'N BEROEP OF BENOEMING VIR BESONDERE DIENSWERK IN GEMEENTES

Die Algemene Kerkvergadering versoek gemeentes om waar moontlik voorkeur te gee aan proponente en beroepafwagtende predikante wanneer 'n beroep uitgebring word of 'n benoeming vir besondere dienswerk gemaak word.

Motivering:

- * Proponente ontvang so die kans om in gemeentes te dien en bevestig te word sonder om dikwels vir 'n lang tydperk nie die dienswerk te verrig waarvoor hulle geroep is nie.
- * Daar is 'n groot aantal emeriti oor die ouderdom van 65 jaar wat tans met gedeeltelike versorging in gemeentes werk, terwyl proponente en beroepafwagtende predikante nie in 'n werkruimte in die Kerk geakkommodeer is nie.

Dié beskrywingspunt is ingedien deur ds SH Willers en gemeente Grootvlei. Die ringsvergadering van die Ring van Noordelike Pretoria steun die algemene gedagtegang van hierdie beskrywingspunt. Die vergadering wil egter nie dat hierdie saak noodwendig opgeneem word in die Kerkorde nie. Die vergadering het ook die gedagte uitgespreek dat hierdie sake bloot verwys kan word na die betrokke kernkomitee wat daarmee kan handel.

Ds SH Willers stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 112: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA (DS SH WILLERS EN GEMEENTE GROOTVLEI)

VOORREGTE VAN 'N PROPONENT

Die Algemene Kerkvergadering of Proponentseksamenkommissie besin oor die moontlikheid om proponente die eerste moontlike Sondag na hul legitimasie in die amp te bevestig.

Motivering:

- * Daar is al hoe meer gemeentes wat vakant is, wat gebruik maak van die dienste van 'n proponent. Die proponente kan egter nie dié gemeentes help met die bediening van sakramente, afneem van openbare belydenis van geloof, bevestiging van ampsdraers, lei van vergaderings nie, en kan ook nie die seën uitspreek nie. Dié betrokke gemeentes moet dus óf emeriti óf geordende predikante kry om hierdie dienste te kom verrig. Emeriti en geordende predikante is nie só vrylik beskikbaar soos proponente nie.

- * Beroepe raak al hoe minder in die Kerk en daar is proponente wat soms meer as 'n jaar wag om beroep te word. Intussen kan hul nie die voorregte geniet wat predikante geniet nie.
- * In die verlede is proponente in die ou Suid-Afrikaanse Weermag bevestig om te dien as weermagkapelane. Alhoewel dit nie meer nodig is nie, kan die praktyk voortgesit word deur proponente die eerste moontlike Sondag na hul legitimasie in die amp te bevestig.

Dié beskrywingspunt is ingedien deur ds SH Willers en gemeente Grootvlei. Die ringsvergadering van die Ring van Noordelike Pretoria steun die algemene gedagtegang van hierdie beskrywingspunt. Die vergadering wil egter nie dat hierdie saak noodwendig opgeneem word in die Kerkorde nie. Die vergadering het ook die gedagte uitgespreek dat hierdie sake bloot verwys kan word na die betrokke kernkomitee wat daarmee kan handel.

Ds SH Willers stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 113: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

HOOP AAN PROPONENTE

Gemeentes stel waar moontlik beroepafwagtende proponente op 'n tydelike basis in diens sodat hul ondervinding in die bediening kan opdoen.

Motivering:

- * Proponente word die afgelope twee jaar toenemend met 'n skaarste aan beroepe gekonfronteer. Die situasie het 'n demoraliserende uitwerking op hulle, veral na 'n lang studie van ses jaar waarin soveel verwagting van die toekoms gekoester is.
- * Vermoënde gemeentes word versoek om proponente op 'n kontrakbasis 'n soort internskap in hul gemeente te laat deurloop totdat hul 'n beroep ontvang.
- * Hierdie reëling kan veral goed werk waar die proponent binne bereik van die gemeente woonagtig is.
- * 'n Kerkordelike reëling kan getref word om proponente te orden sodat hul ook ondervinding in die bediening van sakramente kan opdoen.
- * Proponente kan op hierdie wyse gehelp word om hoop te koester terwyl hulle groter sin en betekenis ervaar in afwagting op 'n beroep.

Dr FJ Labuschagne, die algemene sekretaris, rig die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 114: RING VAN OOS-KAAPLAND

ONDERSOEK NA AANLEIDING VAN DIE HUIDIGE SITUASIE WAARONDER PREDIKANTE BEROEP EN IN DIENS GENEEM WORD IN DIE HERVORMDE KERK: DIE VERSOEK SLUIT IN DAT MOONTLIKE OPLOSSINGS VIR DISPARITEITE OOK GEÏDENTIFISEER WORD MET DIE OOG OP IMPLEMENTASIE

Die Ring van Oos-Kaapland glo dat daar 'n ernstige wanbalans bestaan in die Nederduitsch Hervormde Kerk in Afrika in terme van opinies oor bestaansreg as gemeentes. Die gemeentes neem waar dat ondersteuning aan kleiner gemeentes mettertyd besig is om te kwyn en dat dit 'n situasie skep waar groter gemeentes 'n groter geleentheid gegun word om te bestaan. Die Ring van Oos-Kaapland glo dat dit die roeping van die Kerk is om die evangelie ook te verkondig op plekke waar dit dalk nie ekonomies so vatbaar lyk om dit te doen nie. Die Ring van Oos-Kaapland versoek daarom dat daar dringende ondersoek ingestel word oor maniere om die verspreiding van fondse in die Kerk meer gelykmatig te doen, sodat fondse nie net tot voordeel van groter gemeentes aangewend word nie.

Motivering:

Die Ring van Oos-Kaapland sit met baie ernstige uitdagings in terme van die bediening in die gemeentes. Daar is tans in hierdie ring nie een voltydse predikant in diens van 'n gemeente nie. Ekonomies is die gemiddelde inkomste van lidmate in die Oos-Kaap ook laer as wat dit is in provinsies soos Gauteng en die Wes-Kaap. Die Oos-Kaap word ook nasionaal geïdentifiseer as een van die armste provinsies in die land.

Terwyl hierdie uitdagings die ring se gemeentes raak, besef die Ring van Oos-Kaapland dat daar ook tans in die Hervormde Kerk vele ander gemeentes is wat met dieselfde uitdagings sit. Oor die afgelope jare het dit egter geblyk of finansiële steun deur middel van subsidies in die Kerk al meer afneem. Dit maak dit vir sommige gemeentes nog meer uitdagend om Kerk te wees. Daar bestaan tans vrese in die ring dat die koste van gemeentewees al swaarder begin weeg as om Kerk te wees. Grootskaalse rasionalisering van dienste en uiteindelik rasionalisering in terme van befondsingsgeleenthede aan kleiner gemeentes, skep die indruk by kleiner gemeentes dat die bediening in kleiner gemeentes nie meer so belangrik geag word as waar 'n bedieningsgeleentheid in 'n groter gemeente waar dit meer *koste-effektief* is om dit te doen nie. Die ring glo dat dit uiting gee aan bepaalde ekonomiese beleide van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en dat daar 'n ernstige wanbalans is in terme daarvan.

Terwyl dit in enige organisasie baie belangrik is om na koste te kyk en so ver as moontlik te probeer om koste te bestuur op so 'n wyse dat 'n organisasie lewensvatbaar is, is daar wel in die vakgebied van ekonomie steun vir die gedagte dat die verspreiding van *rykdom* eweredig moet geskied. Dit wil voorkom dat die verskille in inkomste tussen armes en rykes te groot word

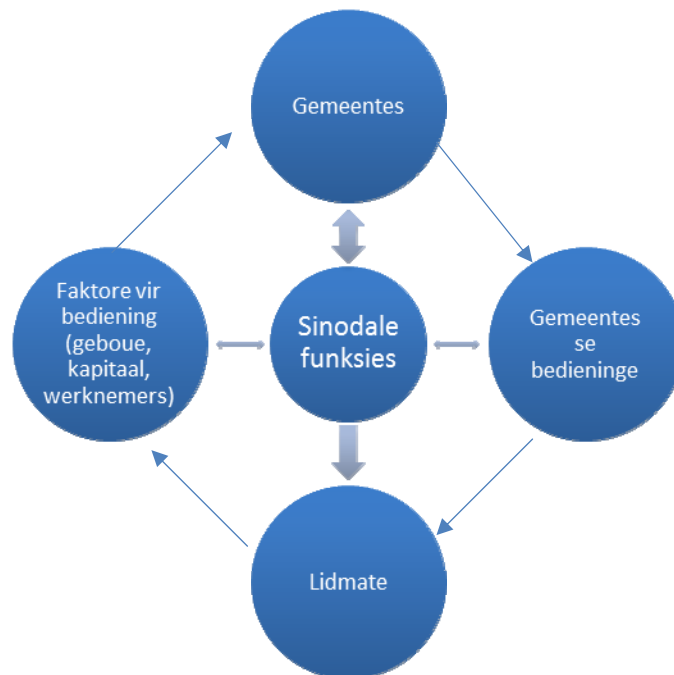
(inkomstegaping). Die besit van die ekonomie land met ander woorde dan meer in die hande van diegene wat meer kapitaal besit. Die Kerk is nie los van hierdie beginsel nie. Die Kerk sou ook geïdentifiseer kon word as 'n unieke gemeenskap waar die verspreiding van rykdom van die eerste gemeentes nog altyd 'n baie belangrike saak was. Ons dink onder andere aan Handeling 2 waar daar beskryf word hoedat die rykes al hul besittings verkoop het en dit verdeel het aan mense volgens hul behoeftes.

In die samelewing waarin ons leef het die Staat 'n baie groot rol te speel in hoe om die gaping in inkomstegroepe te verklein en seker te maak dat daar 'n meer eweredige verspreiding van rykdom in die samelewing plaasvind. So byvoorbeeld word daar subsidies toegeken aan mense wat nie in staat is om vir hulself 'n inkomste te genereer nie, mense met fisiese gebreke, endiesmeer. Die rede daarvoor is dat die koste daarvan om dit nie te doen nie, veel groter sal wees. Ongelykhede in terme van inkomstegroepe lei tot vele sosio-politiese en sosio-ekonomiese probleme onder andere, en dit is daarom dat vele state in die wêreld belasting verhaal om die verspreiding van inkomste meer gelyk te probeer maak.

Hoe is dit van toepassing op die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika?

Mens sou die stelsel van die verdeling van heffings van gemeentes kon sien as 'n tipe van inkomsteverspreiding. Wanneer dit so gesien word, is dit dan die verantwoordelikheid van die Kerk om die inkomste wat op hierdie manier geïnd word, te versprei na die onderskeie sake waarop die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika ooreengekom word. Of dit tans so gesien word in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is natuurlik 'n totale ander vraag.

Hierdie model word voorgestel in die meegaande skematiese voorstelling:

Interaksie tussen Gemeentes en huishoudings met die oordrag van inkomste na en van die Sinode

Hierdie model is geskoei op die basiese model wat in enige markgedrewe ekonomie gebruik word, waar die Staat verantwoordelik is om publieke infrastruktuur te skep soos paaie, hawens, ensovoorts. Die Staat het ook die verantwoordelikheid om inkomste te verhaal van beide besighede en huishoudings om te verseker dat inkomste in die samelewing meer eweredig versprei word met behulp van subsidies, onder andere.

In die Kerk lyk die situasie klein bietjie anders in dié sin dat lidmate nie ook individueel gehê word nie, maar dat dit die verantwoordelikheid van die individuele gemeentes is om heffings aan die sinode oor te betaal. As deel van die sinodale funksies word bepaalde dienste gelewer, soos barmhartigheid, finansiële dienste, administratiewe dienste, endiesmeer. Die funksie van infrastruktuur bou om gemeentes te help ontbreek egter grootliks. Wat verder kommerwekkend is, is die vermoë van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika om gemeentes te help met subsidies. Dit is presies hier waar die Ring van Oos-Kaapland diep bekommerd is, aangesien dit aanleiding gee tot 'n kettingreaksie van gevolge vir kleiner gemeentes. Die gevolge sluit in

- * erodering van vaardighede van bedienaars van die Woord wat nie meer voltyds tot beskikking is van die Kerk nie.
- * erodering van menslike kapitaal (bedienaars van die Woord) uit die Kerk uit.
- * die plaas van groter finansiële druk op gemeentes om nog te kan voortbestaan.
- * die afplating van bediening in kleiner gemeentes, as gevolg van ekonomiese faktore soos beskikbaarheid van kapitaal, menslike kapitaal, en die noodnag om geboue te vervreem ten einde bediening nog te laat funksioneer.
- * erodering van lidmate omdat hulle gediskonnekteer voel met die gemeente waar die gemeente gedwing word om op 'n minimale vlak te funksioneer vanweë bogenoemde faktore.
- * erodering van lidmate omdat hulle nie net van die gemeente en bedienaars van die Woord gediskonnekteer voel nie, maar ook van die groter kerkgroep waaraan hulle behoort ('n tekort aan ondersteuning van die sinode).

Bogenoemde is slegs van die faktore wat ons in ons eie ring waargeneem het oor die afgelope vier jaar. Die ring het haarself baie sterk uitgespreek oor die mate van betrokkenheid van die sinodale liggame om praktiese oplossings te bied vir die uitdagings wat hulle die hoof moet bied, en dis die persepsie van gemeentes dat die Kerk nie daarin belangstel om na die kleiner gemeentes om te sien nie. Verder is daar 'n sterk persepsie by lidmate in die ring dat kleiner gemeentes ekonomies uitgesluit word deur die groter Kerk.

Soos gesien kan word is hierdie persepsies ongelooflik gevaarlik vir die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Dit beteken dat lidmate in kleiner gemeentes uitgesluit voel en dan veral nog op grond van ekonomiese redes. Dit lei tot die persepsie dat die Kerk al minder bestaansreg gun aan gemeentes wat dit nie meer self kan bekostig om bediening in die gemeentes aan die gang te hou nie.

In die interaksie van die sinodale liggame met die gemeentes word daar tans in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika baie klem gelê op die taak van individuele gemeentes om nuut te kyk na die bediening in die gemeentes, en om daar innoverend te wees, wat goed is, maar faal die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika daarin om die nodige hulpbronne beskikbaar te stel om gemeentes prakties te help om hierdie taak te vervul. Die een grootste bate wat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika tans tot haar beskikking het is die hoë mate van vaardighede van predikante. Hierdie bate wat ons het kan egter nie tot die volle potensiaal daarvan aangewend word nie omdat predikante al meer in deeltydse werkruimtes moet bedien. Dit beteken dat predikante dikwels 'n tweede beroep moet beoefen. Dit plaas ook groot druk op die diensdoenende predikant wat gedwing word in baie gevalle om voltyds in die gemeente beskikbaar te wees en dan nog voltyds 'n ander beroep te beoefen. Daar is ook verdere bekommernis van huidige teologiestudente dat hulle studeer om iets te word wat hulle nooit ten volle sal kan wees nie. Vir die tyd wat teologiestudente spandeer op universiteit en die mate van aanwending van hul vaardighede, verloor die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika ongelooflik baie in 'n baie duur belegging vir die Kerk.

Een van die belangrikste faktore vir enige organisasie is dan juis ook die menslike kapitaal tot die beskikking daarvan. Dikwels kan probleme nie opgelos word deur net geld na dit te gooi nie, maar juis die aanwending van die volle mate van vaardighede wat 'n organisasie tot die beskikking daarvan het. Dit is om hierdie rede dat dit noodsaaklik is vir vele gemeentes om nog subsidies te kry en vir die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika om ook die nodige infrastruktuur te verskaf, sodat elke gemeente optimaal kan funksioneer. Kyk ons egter na die kerkomgewing waarin gemeentes moet Kerk wees, is dit baie ongunstig. Wat ons nou uitbring by die evangeliese verantwoordelikheid van die Kerk.

Hoe affekteer ekonomiese onegaligheid die werk van gemeentes en die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika?

Sedert die eerste gemeente waarvan ons lees in Handeling 2: 43 tot 47 was daar 'n baie sterk gevoel van eensgesindheid. Daar staan dat hulle met mekaar alles gedeel het, hulle grond en besittings verkoop het en die geld aan almal uitgedeel het volgens elkeen se behoefte. Dit is dan ook hierdie gevoel van eensgesindheid wat hulle met mekaar gedeel het en die kollektiewe aanvaarding van verantwoordelikheid in terme van ekonomiese welvaart wat, saam met die tekens en wonders, gehelp het dat daar elke dag nuwe lede bygevoeg is aan die gemeente.

Wanneer daar 'n persepsie in die Kerk bestaan dat daar ekonomiese onegalighede is tussen groter en kleiner gemeentes, dan word dit 'n ernstige aanklag teen die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Dit hou in dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika opgehou het om na die minste van die minste te kyk in terme van gemeentebediening. Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika kan nie terugsit en kyk hoe die Kerk al kleiner word en van die kantlyn af vir kleiner gemeentes voorskryf hoe om beter te funksioneer as die Kerk nie bereid is om ook van haarself te gee om gemeentes te ondersteun nie – dit is immers wat die eerste gemeentes ook vir mekaar gedoen het. So lees ons ook van die bydraes wat die gemeentes van Masedonië gemaak het sodat die bediening in Judea kon voortgaan (2 Korintiërs 8: 1 tot 3). Die feit dat subsidies in die Kerk dan tans al meer gesny word, terwyl soveel kleiner gemeentes sukkel om nog voort te bestaan en om hul roeping in die gemeenskap uit leef, is 'n

ernstige aanklag teen ons kerkbegrip in die lig van Handeling 2: 43 tot 47, asook van 2 Korintiërs 8: 1 tot 3.

Verder is die stand van sake in terme van die benutting van predikante om te help om die evangelie te bedien, ook kommerwekkend. Een van die predikante in ons ring het eers omtrent na agt jaar sy studieskuld kon afbetaal. Daar word dikwels verwys na die hulp wat aan die Kerk se teologiestudente verleen word, maar dikwels word uitgelaat om te sê dat die polis wat die Kerk by *Ou Mutual* uitneem om die studieskuld te verassureer, onvoldoende is om die volle bedrag van studieskuld te delg, wat sommige predikante laat met nog 'n bedrag wat hul uit hul sakke moet bybetaal na die 13 jaar lange polis uitbetaal. Dit hou ook glad nie rekening van verblyfkoste waarvoor studente dikwels addisionele lenings van banke moet verkry nie, wat opsigself maklik tot soveel as R150 000.00 oor ses jaar kan strek. Dit laat die predikant wat pas gelegetimeer is met 'n geweldige groot bedrag van studieskuld waarvoor hul verantwoordelik is, en dan is dit juis die jonger predikante wat dikwels in deelydse werkkruimtes beroep word. Dit is veral 'n probleem omdat daar dikwels verwag word van 'n deelydse predikant om nog steeds voltyds beskikbaar te wees, maar dan terselfdertyd 'n ander beroep te beoefen (dikwels ook op 'n voltydse basis).

Terwyl hierdie ekonomiese onegalighede in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika moontlik kan bestaan, is daar 'n evangeliese roeping wat ons dan nie hoor nie. Hoe kan die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika toekyk dat ons lidmate al meer verminder en daar is nie 'n oorhoofse plan om te verseker dat ons ons hulpbronne optimaal benut om ook die minste van die minste te bedien nie? Hoe kan die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika toekyk dat een van ons mees belangrike hulpbronne, naamlik die vaardighede van ons predikante, teen die absolute minimum benut word, terwyl ons kollektief na raming R172 miljoen se beleggings in die Kerk het? Die lidmate in ons Kerk neem ongelukkig nie net af vanweë die ernstige demografiese verskuiwings in die Kerk nie, maar ook vanweë die Kerk se voorkeur om steeds op 'n bepaalde manier Kerk te wees. Wat egter die mees kommerwekkende rede is, is ekonomiese onegalighede wat nie deur die Kerk aangespreek word nie. Die Ring van Oos-Kaapland vra daarom dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika ernstig sal besin oor die ekonomiese beleide wat na vore kom in die huidige aksies van die Kerk, en dat ons verantwoordelik vorentoe sal beweeg om te verseker dat ook kleiner gemeentes in gebiede wat dikwels die grootste potensiaal vir groei het, nog vrugtevol sal kan voortgaan om hul werk te doen.

Ds CP van der Walt stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 115: RING VAN SWELLENDAM

WYSIGING VAN ORDINANSIE 3.1 VAN DIE KONSEPKERKORDE: BINDING AAN DIE BELYDENIS

Onder die opskrif *Binding aan die Belydenis* verklaar die Konsepkerkorde

Kandidate vir die amp van dienaar van die Woord onderteken by toelating die volgende formule:

Ek verklaar hiermee dat ek die leer wat uitgedruk is in die formuliere van eenheid, naamlik die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Heidelbergse Kategismus en die Dordtse Leerreëls, van harte onderskryf, en dat ek daarvan vas oortuig is en glo dat dit in ooreenstemming is met die Woord van God. Ek beloof om in hierdie leer te volhard en my in my verkondiging hierdeur te laat lei. Ek beloof om my te hou aan die Kerkorde van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. By oortreding daarvan sal ek my onderwerp aan die oordeel van die bevoegde kerklike vergaderings.

Dit word voorgestel dat die formule gewysig word om te lees

Die Algemene Kerkvergadering besluit om die proponentformule te wysig om soos volg te lees:

Ek beloof dat ek die evangelie van Jesus Christus sal verkondig met inagneming van die reformatoriese tradisie soos verwoord in die formuliere van eenheid, naamlik die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Heidelbergse Kategismus en die Dordtse Leerreëls. Ek beloof om my deur die evangelie te laat lei en my te onderwerp aan die Kerkorde van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

Motivering:

- * Dit is algemene kennis dat die drie formuliere van eenheid almal historiese dokumente is wat in 'n bepaalde tyd van die Kerk se ontstaangeskiedenis deur sinodes en kerkvergaderings opgestel en goedgekeur is. Dat hierdie historiese dokumente 'n belangrike samebindingsrol speel in kerke wat dieselfde leertradisie handhaaf, word nie betwis nie. Met hierdie formule word egter die indruk gewek dat die drie formuliere van eenheid die enigste korrekte interpretasie van die Bybel is.
- * In Hervormde teologie het ons nog altyd ruimte gelaat vir alternatiewe interpretasies van bepaalde teksgedeeltes en sou so 'n streng bindende formule enige ruimte wat predikante het, vernietig. Dit verhef die belydenisskrifte tot 'n status wat dit dan selfs belangriker en meer bindend maak as die Skrif self.
- * Met hierdie streng formulering word verskille tussen die belydenisskrifte geïgnoreer.
- * Hervormde lidmate wil graag glo dat die Bybel die belangrikste norm vir ons verkondiging is, en nie dokumente wat deur sinodes of kerkvergaderings meer as 500 jaar gelede opgestel is en wat poog om die Bybel vir lidmate van die 21ste eeu uit te lê nie.
- * Die voorgestelde bewoording verwoord hoe die belydenisskrifte in die praktyk van predikantwees tereg kom.

Oudl A Valks van gemeente Outeniqua stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 116: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIE 2.1.1.1 (i): KURATORIUM

Ordinansie 2.1.1.1 (i) van die huidige Kerkorde lui soos volg:

(i) Samestelling

Die Kuratorium bestaan uit

- (a) sewe lede waarvan ten minste vyf predikante moet wees**
(b) die volgende adviserende lede op uitnodiging:

- * die hoof van die Hervormde Teologiese Kollege.**
- * die direkteur van die Afrika Instituut vir Missiologie.**
- * 'n dosent of deeltydse dosent van die Fakulteit Teologie aan die Universiteit van Pretoria.**
- * die administrateur.**

Ordinansie 3.2.1.1 van die Konsepkerkorde lui soos volg:

Kuratorium

Die Kuratorium hou opsig oor die teologiese opleiding van die Kerk.

(i) Samestelling

Die Kuratorium bestaan uit

- (a) sewe lede waarvan ten minste vyf predikante moet wees.**
(b) die hoof van die Hervormde Teologiese Kollege.
(c) 'n dosent of deeltydse dosent van die Fakulteit Teologie aan die Universiteit van Pretoria of 'n dosent van 'n goedgekeurde universiteit.

Behou Ordinansie 2.1.1.1 (i) van die huidige Kerkorde.

Motivering:

Let op dat die Hoof van Hervormde Teologiese Kollege en 'n dosent volle stemreg sal hê en nie net adviserende stem nie. Die vraag is egter of dit reg is om dosente dan met volle stemreg sitting te laat neem op die opsighoudende liggaam wat oor hulle leer moet besluit. Dit is tog nie normale praktyk nie.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 117: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIE 3.11.1 (i)(a) EN (b): SAMESTELLING VAN DIE ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

Ordinansie 3.11.1 (i)(a) lui soos volg:

- (i) Die Algemene Diakensvergadering word saamgestel uit*
 - (a) twee afgevaardigde diakens uit elke ringsdiakensvergadering met dien verstande dat dieselfde diakens nie na meer as twee agtereenvolgende vergaderings afgevaardig word nie.*
 - (b) een predikant uit die ring, benoem vir diakonale werksaamhede met adviserende stem, alternatiewelik een van die predikante wat aan gemeentes van die ring verbind is met adviserende stem.*

Ordinansie 4.7.1 (i)(a) en (b) van die Konsepkerkorde lui soos volg:

- (i) Die Algemene Diakensvergadering word saamgestel uit*
 - (a) twee afgevaardigde diakens uit elke ringsvergadering met dien verstande dat dieselfde diakens nie na meer as twee agtereenvolgende vergaderings afgevaardig word nie.*
 - (b) een predikant uit die ring, benoem vir diakonale werksaamhede, alternatiewelik een van die predikante wat aan 'n gemeente(s) van die ring verbind is.*

Behou die huidige samestelling in Ordinansie 3.11.1 (i)(a) en (b).

Motivering:

Die voorgestelde Kerkorde gee aan predikante stemreg. Die implikasie is dat predikante ook op die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering verkies kan word. Dit sal die werkwyse van die Algemene Diakensvergadering nadelig beïnvloed. Die Algemene Diakensvergadering funksioneer goed en is effektief omdat die hele kommissie uit diakens bestaan. Die amp van diakens kom juis nou tot sy reg en sal belemmer word as gemeentepredikante 'n addisionele taak moet vervul.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 118: RING VAN HEILBRON

WYSIGING VAN ORDINANSIE 4.4.1 VAN DIE KONSEPKERKORDE: SAMESTELLING VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Ordinansie 4.4.1 wat soos volg lui:

Die Algemene Kerkvergadering word saamgestel uit

- (i) predikante wat per beroepsbrief werksaam is in 'n gemeente.*
- (ii) een ouderling afgevaardigde deur elke gemeente.*

word gewysig om soos volg te lees:

Samestelling

- (i) een diensdoenende predikant, afgevaardig uit elke gemeente.*
- (ii) een afgevaardigde ouderling uit elke gemeente.*
- (iii) die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met adviserende stem.*
- (iv) die sekretaris en een afgevaardigde diaken van die Algemene Diakensvergadering met spreekreg.*
- (v) een afgevaardigde van die Dosentevergadering met adviserende stem.*

Motivering:

Die 70ste Algemene Kerkvergadering het reeds dié beskrywingspunt (Beskrywingspunt 98) behandel en na die Komitee vir die Herskrywing van die Kerkorde verwys:

- * Die lang verwagting van 'n kleiner Algemene Kerkvergadering word uitgevoer.
- * Die finansiële implikasie van die vergadering behoort 'n drastiese afwaartse neiging te toon.
- * Die verhouding tussen lerende en regerende ouderlinge op die vergadering word gestabiliseer sonder dat gemeentes uitgesluit word.

Oudl MJ Jordaan van gemeente Clocolan stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 119: RING VAN MAQUASSI

ORDINANSIES 2.4.6, 2.4.7 EN 2.4.8 VAN DIE KONSEPKERKORDE: LIDMAATSKAP

Ordinansies 2.4.6, 2.4.7 en 2.4.8 van die Konsepkerkorde lui soos volg:

2.4.6 Lidmaatskap van die Kerk eindig nie wanneer 'n lidmaat van een gemeente na 'n ander vertrek nie.

2.4.7 Lidmaatskap kan deur 'n besluit van die kerkraadsvergadering opgehef word na 'n tughandeling.

2.4.8 Die kerkraadsvergadering neem kennis daarvan indien 'n lidmaat die Kerk verlaat.

Die Kerkorde handhaaf Ordereël 4.4.8 (i) en (ii) van die huidige Kerkorde wat soos volg lui:

4.4.8 Lidmaatskap word deur 'n besluit van die ouderlingevergadering opgehef wanneer

(i) 'n lidmaat na 'n ander kerk oorgaan.

(ii) na 'n tughandeling so besluit is.

Motivering:

Die voorstel in die Konsepkerkorde maak voorsiening dat net 'n tughandeling lidmaatskap kan ophef (Ordinansie 2.4.7). Verder word daar maar net kennis geneem as lidmate by ander kerke inskakel met geen optrede van kerkrade of ouderlingevergaderings nie (Ordinansie 2.4.8). Lidmaatskap kan beëindig word wanneer 'n lidmaat na 'n ander kerk oorgaan wanneer die bogenoemde ordereël gehandhaaf word.

Die optrede van lidmate beëindig hul lidmaatskap. Dit beteken dat lidmate wat deel van die Geloofsbond wil word, hul lidmaatskap vanselfsprekend opsê. Baie lidmate skakel reeds by ander kerke in en is so 'n tughandeling nie uitvoerbaar nie. Daar behoort 'n definitiewe besluit te kan wees wat meer as net kennisname is.

Ds G Viviers, die skriba van die Ring van Maquassi, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word teruggetrek.

BESKRYWINGSPUNT 120: RING VAN WES-KAAPLAND

WYSIGING VAN ORDEREËL 10

Ordereël 10 wat soos volg lui:

Ordereëls in die Kerkorde kom tot stand, of word op die volgende manier gewysig:

(i) 'n Skriftelike en gemotiveerde voorstel van 'n ringsvergadering, of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat sy

oorsprong by lidmate, ouderlingevergaderings, ampsdraers, rade, kommissies en komitees kan hê, word minstens een jaar (12 maande) voor die Algemene Kerkvergadering deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir kommentaar aan al die betrokke rade, ouderlinge- en ringsvergaderings voorgelê.

word gewysig om soos volg te lees:

Ordereëls in die Kerkorde kom tot stand, of word op die volgende manier gewysig:

- (i) 'n Skriftelike en gemotiveerde voorstel van 'n ringsvergadering, of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat sy oorsprong by lidmate, ouderlingevergaderings, ampsdraers, rade, kommissies en komitees kan hê, word minstens een jaar (12 maande) voor die Algemene Kerkvergadering by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien. Die Kommissie lê dit vir kommentaar aan al die betrokke rade, ouderlinge- en ringsvergaderings voor. Kommentaar moet voor die sluitingsdatum van die agenda vir die Algemene Kerkvergadering terug ontvang word.**

Motivering:

By die vorige Algemene Kerkvergadering het Ordereël 10 soos dit tans geformuleer is, vanweë 'n administratiewe oorsig verhoed dat 'n belangrike saak tydens die vergadering ter tafel geneem kon word. Administratiewe aangeleenthede behoort nie die besluitneming van die Kerk te benadeel nie. Bogenoemde wysiging reël die indiening, nie die verspreiding nie. Riglyne oor verspreiding kan in die relevante ordinansie opgeneem word, waar dit eintlik hoort.

Ds GD van der Merwe, die skriba van die Ring van Wes-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word met 'n tweederde meerderheid aanvaar.

4.5

HOOFSTUKKE VAN DIE KONSEPKERKORDE VAN TOEPASSING OP HIERDIE AFDELING

- * Hoofstuk 3: Besondere ampte en ampsdraers
- * Hoofstuk 4: Vergaderings van ampte
- * Hoofstuk 9: Kerklike goedere
- * Hoofstuk 10: Kerkorde

- 1. Ordereël 3 en Ordinansie 3 word in geheel aanvaar.**
- 2. Ordereël 4 en Ordinansie 4 word in geheel aanvaar.**

2.1 Die volgende amendement, gestel deur dr FJ Labuschagne en gesekondeer deur ds L Geel, word aanvaar:

Formulering in die hersiene Kerkorde:

4.11.4 Fondse word ingesamel en beheer onder leiding van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging, ooreenkomstig 'n begroting wat deur die kerkraad goedgekeur is.

Voorgestelde wysiging:

4.11.4 Fondse word ingesamel en beheer onder leiding van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging, met kennisname deur die kerkraad, ten einde die gestelde doelwitte en verpligtinge vir die jaar te verwesenlik.

Motivering:

Elke gemeente se vrouelidmate het gestelde doelwitte vir die jaar. Daar is ook 'n geringe finansiële verpligting teenoor die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging Hoofbestuur wat jaarliks nagekom moet word. Ten einde die werksaamhede van die vrouelidmate tot uitvoering te bring, word fondse ingesamel en deur die vrouelidmate bestuur, sodat die gestelde doelwitte bereik kan word.

Fondsinsameling is slegs die middel tot die doel en nie die hoofdoelwit van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging nie. Benewens die verpligte- en vrywillige barmhartigheidsuitbetalings, word die fondse van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging hoofsaaklik aangewend tot voordeel van die gemeente.

Tans beloop die verpligte bydrae (betaalbaar in Mei elke jaar) tot die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging Hoofbestuur as volg:

- * R350.00 vir die instandhouding van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging se kantoor en vir die nasionale verantwoordelikhede van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging. (Dit was al die afgelope tien jaar op R300.00 vasgestel en sal heel moontlik verhoog na R400.00 per jaar.)**
- * R1.00 per lidmaat (per jaar) vir die Inrigtingsfonds van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging – 'n fonds vir die instandhouding van die Monumenttehuise.**
- * R1.00 per lidmaat (per jaar) vir die Bejaardesorgfonds van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging – 'n fonds wat gestig is om bejaardes wat in tehuise versorg word, en wat nie die koste van die versorging kan dra nie, te ondersteun. Hierdie bejaardes het nie 'n ander heenkome nie en hul versorging is barmhartigheidsdiens wat deur die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging verrig word.**
- * R100.00 bydrae per jaar vir die Christelike Vrou.**

Gemeentes wat dit kan bekostig, maak ook jaarliks in Augustus vrywillige barmhartigheidsuitbetalings aan die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging Hoofbestuur en ander instansies in die gemeenskap ten einde armoedeverligting en ander nood aan te spreek.

Die grootste gedeelte van die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging se fondse wat geïen word, word egter in die gemeente aangewend tot voordeel van die gemeente.

- 2.2 Die volgende amendement, gestel deur ds M Bacon en gesekondeer deur ds CP van der Walt, word aanvaar:

In die inleidingsparagraaf van Ordinansie 4.11 moet die woorde *wat in elke gemeente verander na wat in gemeentes*. Dan lees dit *wat in gemeentes tot stand kom op grond van ...*

Die eerste sin van Ordinansie 4.11.1 verval.

3. Behalwe vir die feit dat die Komitee vir die Herskrywing van die Kerkorde moet in ag neem dat die Raad van Finansies steeds bestaan, word Ordereël en Ordinansie 9 in geheel aanvaar.
4. Ordereël en Ordinansie 10 word in geheel aanvaar.

4.6

FINALE GOEDKEURING VAN DIE BEGROTING

Die sinodale offergawe van R322.00 per belydende lidmaat word aanvaar.

---oOo---

Deel 4

*Afsluiting
van erediens
met
Nagmaal*

*2 - 7 Oktober 2016
Gemeente Wonderboom*

DANKBETUIGINGS

Die visevoorsitter, ds CEC Hertzog, spreek die volgende bedankings uit:

- * Dr AG Ungerer, die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering.
- * Afgevaardigde predikante en ouderlinge – in die besonder ouderlinge wat moes verlof neem en selfs finansieel moes opoffer om die vergadering te kon bywoon.
- * Elkeen wat deelgeneem het aan besprekings en wat meegehelp het dat daar so 'n aangename en positiewe gees tydens die vergadering geheers het.
- * Ouderling- en predikantslede van die vorige (uitgetrede) Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir beplanning en werk wat gedoen is om hierdie vergadering vlot te laat verloop. Daar word veral gedink aan ouderlinglede wat behulpsaam was by die Ordekommissie.
- * Lede van die nuutverkose Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat dadelik hulle take en verantwoordelikhede opgeneem het.
- * Dank word betuig aan die die skriba, ds WJJ Kok, vir sy hulp en bystand by die tafel. Dank word betuig aan die viseskriba, ds JF van der Merwe, en die twee predikantslede, ds D Barnard en dr SM de Beer, vir hulp wat hulle verleen het.
- * Die lede van die Formuleringskommissie, te wete drr H Delport, AE Dreyer-Krüger, E le Roux, GJ Malan (sameroeper), GCJ Nel, C Pretorius, A Viljoen, ds C le Roux en oudl JH Müller.
- * Die rekenaarkomitee, te wete dr DJ du Toit (sameroeper), di C Manders, M Potgieter, NJS Steenekamp en JM van Staden.
- * Die rekenaarspan wat die aankondigings hanteer het, te wete di JM Bevollo-Manders, MM du Plessis-Manders, C Manders, JT Manders, JM van Staden en dr JM van Staden.
- * Die predikante en ouderling wat die vertaaldienste behartig het, te wete prof J Beyers, drr T van Wyk, CJ Viljoen, di JJ Dreyer, TF Dreyer (sameroeper), WA Dreyer, G van R Els, HF la Grange, DJD Taljard en CJ van Wyk.
- * Di K van der Merwe, IF Ras en L Geel (jr) vir die ontwerp en deurlopende oplaai van inligting op die Algemene Kerkvergadering webblad.
- * Ds WA Botha wat waardevolle foto's vir die Kerk geneem het.
- * Ds EG Fourie wat die elektroniese stemproses gekoördineer het.
- * Annelie Short en Debora O'Connell van die Ouditafdeling vir hulle betrokkenheid en aandeel tydens die stemproses.
- * Brenda Caplen and Adrian Prangley from Evalu8 for the vote pads and the assistance with the voting process.
- * Dank word betuig aan alle NHSV-takke vir die verskaffing van die verversings en kos.
- * Piet Beukes, Dirk Beukes, Christo Joubert, Gianni Joubert, Wouter van der Merwe en

Annerien Lewis wat behulpsaam was met die rekenaars, projektors en stemverwerking.

- * Die studente wat gehelp het met die stemapparate en mikrofone.
- * Die personeel van die Sinodale Dienssentrum vir al die take wat verrig is. Dit is werklik te veel om op te noem.
- * Drr FJ Labuschagne, WC van Wyk, mnre Piet Beukes en Johan Hattingh vir al hulle reëlings om die vergadering goed en glad te laat verloop.
- * Mnr Pieter van den Berg wat reëlings getref het met persone om die orrel te bespeel.
- * Predikante en ouderlinge wat die openinge en afsluitings van die vergadering waargeneem het.
- * Prof MJ Manala, drr JJ Gerber, GF Claassen, di C Aucamp, R Noppers, D Jantjies, D Mackriel, TG Dibane, EM Kosa van ander kerke en D Gevers (Bybelgenootskap van SA) wat tydens die vergadering teenwoordig was.
- * Lede van die komitees en rade wat in die afgelope termyn diens gedoen het.
- * Persone wat verskillende uitstallings behartig het, waaronder me Sanell van Vuuren (SENTIK), Jan Venter (Winkerk) en Bernard Jordaan (Delitech).
- * Dr JM van Staden en die kerkraad van Gemeente Montana.
- * Di PS Esterhuizen, LK Erasmus, die kerkraad van Gemeente Wonderboom, en mnre Jan-Hendrik Breytenbach en Neels Uys.

FORMELE AFSLUITING

Dr AG Ungerer sluit die vergadering af:

Verduideliking van verloop van Diens

- * Let daarop dat sommige liedere eers net deur die orrel en fluit gespeel gaan word. Sal duidelik op skerm aangedui word, asook of ons sit en staan.
- * Tydens die lied met voorbereiding van die tafel sal die brood en wyn na die tafels gebring word. Wanneer ons die Nagmaal gebruik, sal ons die bordjie met brood vir mekaar aangee en daarna die wyn. By sommige tafels sal die kelkies ook aan aangrensende tafels aangegee moet word.
- * Na die wegsendingslied, gaan ons sonder enige verdere aankondiging uitmekaar.

Toetrede

VONKK 225:1 (Eers orrel en fluit, dan gemeente).

Gebed

Lofsang

Psalm 33: 1, 2 en 7.

Neem sitplekke in

Skriflesing

Johannes 17: 1 tot 26:

Nadat Jesus dit gesê het, het Hy na die hemel toe opgekyk en gesê: "Vader, die tyd het gekom. Verheerlik u Seun, sodat die Seun U kan verheerlik. U het Hom immers die volmag oor die hele mensdom gegee om aan almal wat U Hom gegee het, die ewige lewe te gee.

En dit is die ewige lewe: dat hulle U ken, die enigste ware God, en Jesus Christus, wat deur U gestuur is. Ek het U op die aarde verheerlik deur die werk te volbring wat U My gegee het om te doen.

Verheerlik U My nou ook by U, Vader, met die heerlijkheid wat Ek by U gehad het voordat die wêreld bestaan het.

Ek het u Naam bekend gemaak aan die mense wat U My uit die wêreld gegee het. Hulle het aan U behoort, en U het hulle aan My gegee, en hulle het u woord ter harte geneem.

Nou weet hulle dat alles wat U My gegee het, van U kom; want die woorde wat U My gegee het, het Ek aan hulle gegee. Hulle het dit aangeneem en tot die oortuiging gekom dat Ek waarlik van U gekom het, en hulle het geglo dat U My gestuur het.

Ek bid vir hulle. Ek bid nie vir die wêreld nie maar vir dié wat U My gegee het, omdat hulle aan U behoort. Almal wat aan My behoort, behoort aan U; en wie aan U behoort, behoort aan My; en Ek word deur hulle verheerlik. Ek bly nie langer in die wêreld nie, maar hulle bly nog in die wêreld. Ek kom na U toe. "Heilige Vader, bewaar hulle in u Naam, die Naam wat U My gegee het, sodat hulle net soos Ons een kan wees. Toe Ek by hulle was, het Ek hulle in u Naam bewaar, die Naam wat U My gegee het.

Ek het hulle beskerm, en nie een van hulle het verlore gegaan nie, behalwe die een wat verlore moet gaan sodat die Skrif vervul kan word. Maar nou kom Ek na U toe. En Ek sê dit terwyl Ek nog in die wêreld is, sodat hulle my blydschap in al sy volheid in hulle kan hê. Ek het u woord aan hulle gegee, en die wêreld haat hulle, omdat hulle nie tot die wêreld behoort nie, net soos Ek ook nie tot die wêreld behoort nie. Ek bid nie dat U hulle uit die wêreld moet wegneem nie, maar dat U hulle van die Bose moet bewaar. Hulle behoort nie tot die wêreld nie, net soos Ek ook nie tot die wêreld behoort nie.

Laat hulle aan U toegewy wees deur die waarheid. U woord is die waarheid. Soos U My na die wêreld toe gestuur het, het Ek hulle ook na die wêreld toe gestuur; en ter wille van hulle wy Ek My aan U toe, sodat hulle ook deur die waarheid aan U toegewy kan wees.

Ek bid egter nie net vir hulle nie, maar ook vir dié wat deur hulle woorde tot geloof in My sal kom. Ek bid dat hulle almal een mag wees, net soos U, Vader, in My is en Ek in U, dat hulle ook in Ons mag wees, sodat die wêreld kan glo dat U My gestuur het. Die heerlijkheid wat U My gegee het, het Ek ook aan hulle gegee, sodat hulle een kan wees net soos Ons een is: Ek in hulle en U in My, sodat hulle volkome een kan wees, sodat die wêreld kan weet dat U My gestuur het en hulle liefhet net soos U My liefhet.

Vader, Ek wil graag hê dat waar Ek is, hulle wat U My gegee het, ook by My moet wees, sodat hulle my heerlijkheid kan sien, die heerlijkheid wat U My gegee het omdat U My al voor die skepping van die wêreld liefgehad het. Regverdigte Vader, die wêreld ken U nie, maar Ek ken U, en hulle hier weet dat U My gestuur het. Ek het u Naam aan hulle bekend gemaak, en Ek sal dit verder bekend maak, sodat die liefde wat U aan My bewys het, in hulle kan wees en Ek ook in hulle.

Stil gebed (een minuut)

Sing as slot van gebed (sittend)

Gesang 532: 1 tot 3 (Eers fluit en orrel, dan gemeente).

Nagmaalsformulier

Geliefdes in ons Here Jesus Christus!

Die Here Jesus het voor sy dood saam met sy dissipels brood en wyn geneem en gesê dat hulle dit moet gebruik tot sy gedagtenis. Daarom vier ons die Nagmaal.

Die Nagmaal is een van die Kerk se twee sakramente *tot versterking van ons geloof*. Met die tekens van brood en wyn verseker Jesus Christus ons deur sy Gees van ons gemeenskap met God en met mekaar. By die tafel van die Here is ons ook saam om God te verheerlik.

Ons glo dat die Here deur sy Gees by hierdie feesmaal teenwoordig is. Wanneer ons die brood en wyn ontvang, herinner dit ons dat ons verlos is deur die dood en opstanding van Jesus Christus. Deur geloof in Jesus Christus het ons saam met Hom gesterf en staan ons saam met Hom op tot 'n nuwe lewe.

Die Nagmaal wil ons daarvan verseker dat ons aan Christus deel het. By hierdie maaltyd rig die Here ons hoop ook op die hemelse feesmaal saam met God en al die gelowiges. Ons behoort vir ewig aan God. Daarom hoef ons niks te vrees nie. Christus is die Een wat was, wat is en wat kom – die Here van die toekoms.

Rondom die tafel word die gemeenskap van gelowiges sigbaar. Ons het immers almal deel aan hiërdie brood en wyn. Die liefde wat God aan ons skenk, bind ons aan mekaar. Voor ons by die tafel aansit, moet ons onself eers ondersoek en afvra of ons bereid is om deur ons doen en late hierdie band van liefde te versterk.

Ons is bewus van ons eie sonde en het daaroor berou. Omdat Jesus Christus ons vergewe, mag ons by sy tafel aansit. Die deelname aan die Nagmaal wil ons opnuut van sy genade verseker. Wanneer ons van die tafel af opstaan, stuur God ons om wêreldwyd te getuig van sy versoening, sorg en liefde. God versorg ons met hemelse en aardse brood. Kom ons versorg uit dankbaarheid ander ook só.

Sing sittend met voorbereiding van tafels

VONKK 280: 1 tot 4 (Eers orrel en fluit, dan gemeente).

Broers en susters in die Here, u word hartlik uitgenooi om saam die tekens van God se liefde en genade te gebruik. Belydende lidmate van gemeentes van ons Kerk en van ander kerke met dieselfde belydenis is welkom.

Broers en susters, laat ons nie ons gedagtes rig op die uiterlike tekens van brood en wyn nie, maar op die betekenis daarvan, naamlik die versoening in Jesus Christus, ons Here.

Die brood wat ons breek dui op die deelgenootskap met die liggaam van Christus. Neem eet almal daarvan ...

Die beker van danksegging waarvoor ons God dank dui op die deelgenootskap wat ons het met die bloed van Christus ...

Gebruik Nagmaal terwyl orrel sag speel

Na afloop van Nagmaal (Gemeente staan)

Sing as danksegging

Gesang 529: 1 tot 4.

Dankgebed

Slotsang

Gesang 521: 1 en 2.

Seën

Die genade van ons Here, Jesus Christus en die liefde van God sal by elkeen van julle wees en bly, saam met die teenwoordigheid van die Heilige Gees in julle lewe – elke oomblik van elke dag.

Wegsending

VONKK 225: 2 (Eers orrel en fluit, dan gemeente).

---oOo---